

སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་གསུང་འབྲུག།

༩༩

སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་གསུང་འབྲུག་པའི་མཚན་མོ་།

༡༡། །བསྟན་པ་ཙོས་ཉམས་པ་རྟོགས་པ་ལི་རྒྱན་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལི་རྒྱན་
བསྟན་པ་ལི་རྒྱན་གྱི་དཀའ་པ་ལི་རྒྱན་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ལི་ལེགས་པ་ལྟར་སྐྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལི་རྒྱན་
ལྟོ་ལྟོ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟོ་བཞིན་
ལྟོ་དོན་བཞུགས་སོ། །

མངོན་པ་སྟོལ་མེ་བུའི་ལོ་རྒྱུ་མཚན་

༡༩༦༧ --- ༡༩༩༩

མེད་བྱེས་རིག་མཁོན་དེ་བཞི་ལྷན་པོ་ལང་།

SJRB-0456

བར་ཚུ་མེད་བྱེས་བྲུ་ཚང་ནས་འགྲེམས་སྤྲོལ་གནང་བའི་དཔེ་བསྐྱར་ཨ་ཡིན།

མེད་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བརྩོས།

མེད་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤྲོལ་བྱས།

༡༩༩༩ ཟླ་བའུ་གཅིག་པར་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།

མེད་བྱེས་རིག་མཁོན་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

མིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་སྤྱི་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བར་ཚུ་གནང་སྟེ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱེད་དགོས་
པའི་བཀའ་མངགས་གནང་དོན་ལྟར་བསྤྲིགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོམ་སྤྲིག་བྱེད་སྐབས་དེ་ལྟ་མཚུགས་ཆེན་ཏུ་
བཀོད་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་བའི་ཆེད་མཐའ་མཆན་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་འདི་གའི་སྤྱི་མཆོངས་ཀྱི་
རྒྱབ་ལ་སྤྲོད་པ་སོགས་ལས་གཞན། བར་ཚུ་སོར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས་ཡོད།

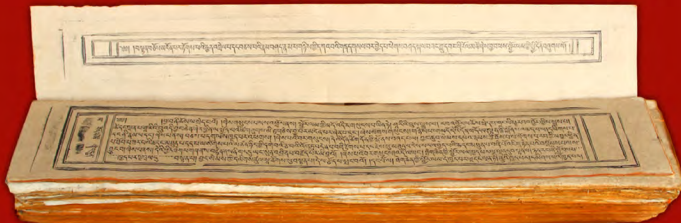
བར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་མེད་བྱེས་བྲུ་ཚང་ལ་ཡོད།

མེ་མི་འདྲིག་ས་ནམ་འཇི་མི་མེ་མི་མེད་འགྲུག་ས་ནས། །ལྷ་འདྲིག་ས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཡོ་མེད་འཇི་ན། །
 དང་ལ་ཐུན་འདྲིན་ལས་འཇབ་ལོ་བྱང་ལྷོག་ས་ཀྱི། །འཇུན་ལམི་འདག་ལོ་ནམ་ཚོས་ལྷས་དེར་འབྱུང། །
 བཤམ་ཚན་འདེ་ལེགས་ཉི་མས།

ལྷ་གར་མེད་བྱེས་ལྷ་ཚད་དུ་བཞུགས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡི་ག་ཚུ་དཔེ་ཉི་དྲུས།

ལྷ་གར་མེད་བྱེས་དཔེ་མཚོ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡི་ག་ཚུ།

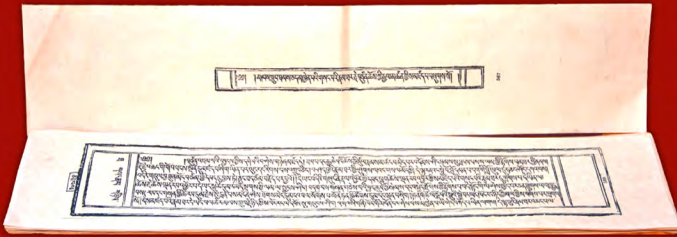
ལྷ་གར་མེད་མེད་མེད་མེད་དུ་བཞུགས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡི་ག་ཚུ།

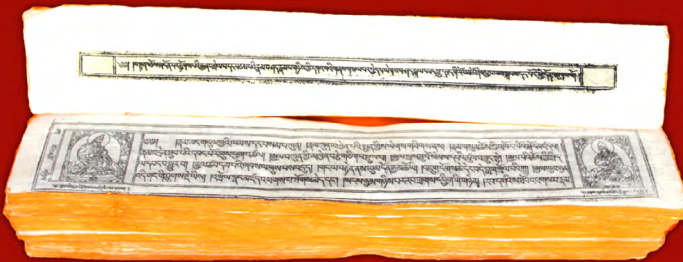
བྲམ་མཚོ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡི་ག་ཚུ་དཔེ་ཉི་དྲུས།

ལྷན་པ་རྗེ་ཡི་ར་པ་ར་རྒྱན་བྱས་པ་ལི་རྗེ་བཟུན་ཡི་ག་ཚ།

གཙང་པ་ར་རྒྱས་ལྷན་བཟུན་པ་ལི་རྗེ་བཟུན་ཡི་ག་ཚ།

ལྷན་བཟུན་པ་ར་ར་རྒྱན་བྱས་པ་ལི་རྗེ་བཟུན་ཡི་ག་ཚ།

THE DALAI LAMA

༄༅། །ཐབས་མཁས་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ལྷུང་གི་
 རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱབས་གི་ཕན་བདེའི་ཅ་བར་སྦྱར་བའི་བདེན་
 བཞིའི་ཚོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་
 དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཅས་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱལ་
 བར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་སྲུང་བ་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འབགས་པ་སྐྱེ་བྱུང་བ་
 གཙོས་དཔལ་ལྷན་ལེ་ལྷའི་པཎ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་སྤོང་བས་ལེགས་པར་
 གཏན་ལ་མཁས་སྟེ་འཛུལ་སྤོང་འདྲིའི་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་སྐྱབས་རྒྱལ་པོ་དུ་ཚོས་
 རྒྱལ་པོ་པཎ་བཀའ་དེའི་ཅན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཅི་སྟེང་ཅིག་བོད་དང་སྐད་དུ་
 བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་མཁས་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྲ་ཕྱིར་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སྤུང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་སྒྲུ་མེད་
 བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱབས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉེད་ཀྱི་རིམ་པ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དང་། སྐབས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་འབགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་ཇི་
 བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་བར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
 སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་

མཐའ་གཙོང་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲུང་ཚོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེས་རང་གྲགས་
བའང་རྒྱས་བསྐྱེས་འཚོམ་ཞིང་སློབ་གསུང་རྣམས་ཀྱི་འིགས་ལམ་གྱི་སློབ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་
པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མང་ལན་བ་རྒྱ་ཚེར་འབྱུང་བར་གཏོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་བོད་ལྗང་སོགས་ཡིག་ཆ་
ཁག་གི་མ་དཔེ་སྤྲི་གང་བྱུང་སྤྱད་ཞེས་ཀྱིས་ཞུ་དག་པེས་འཛོལ་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་
བཟུངས་པར་འགྲེལ་ཡོད་ཀྱང་ལ་ཡི་རང་བསྐྱེས་བཞོན་དང་། འབད་པས་བསམགས་པའི་ལེགས་
བྱས་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་མང་དུ་བསྐྱེས་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྐྱེས་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་
ཚེར་ཡོང་བའི་སློབ་ལམ་དང་བཅས། དུ་ལའི་ལྷ་མར་འབོད་པ། འཕྲུལ་དགེ་སློབ་ཚོས་སྤྲི་བ་བསྐྱེས་
འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཙུན་པའི་རྒྱ་སྤྲི་བ་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩ དང་། ལྷ་མོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༥ ལ།

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༄༅། རྟེན་ལེགས་ལྷན་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལཱ་རྒྱུ་ལེགས་པར་སྐྱོད་མཛོད་བསྟན་པའོ།

འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་རྟེན་ལེགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
 མོའི་གསུང་འབྲུལ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་
 ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སློབ་པ་རྣོད་ལྷན་ལྷན་ཅམ་ལུ་ན།

༡༽ བྱ་བ་འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་ (༡༩༦༩) ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱབ་བྱས་པའི་
 རྟེན་ལེགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་དེ་བ་གསུགས་སྟོད་སྟོད་གཉིས་དང་། དེའི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འབྲུལ་པར་མ་བཅས་སུ།
 སྤྱི་ལོར་ལེན་གྲུ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་དང་། འབྲས་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱིདོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚོགས་པའི་ཅམ་
 མིན་པར་དོན་ལོར་མཛོད་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇམ་དབྱངས་མེད་དུ་བྱུང་། དེ་ཡང་
 དཔེར་མཚོན་ཅམ་ཞིག་འཕོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྐྱིདོན་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་རྩོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་
 སུ། ལེན་གྲུ་ཚང་དང་འབྲས་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས།
 ཀྱན་རྩོམ་བདེན་བ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་འབྲུལ་དང་མཚོ་སྐོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་
 གང་བྱུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འཇུག་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་འེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔེར་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐྱེ་འབྲུལ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 རིགས་འེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག ། ཅེས་གསལ།
 འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཇུག་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྐྱིདོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་རང་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

འདྲེན་པ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་གྱི་སྡེ་ཁག་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཇི་བཅུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་ཇོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཤོད་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་ཇོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐང་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་
འདིར་དཔེར་མཚོན་ཅི་ཞེས་ཟུང་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དཔུས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་པར་ཤིང་
གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཇི་བཅུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་
ཐར་གཅོད་བཀའ་ཤིས་རྒྱན་པོར་པར་སྦྱོན་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྦྱོན་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱེད་ནས་
བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྡན་མཛོད་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་
ཀྱང་བལྟས་ཅི་ཞེས་ཤིས་རྒྱས་པའི་བཅོས་ལྡན་མང་དུ་སྣང་། འདིར་ཟུང་ཅི་ཞེས་བཀའ་ཤིས་རྒྱན་པོའི་པར་མ་ལ་
བཀའ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱེད་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀའ། ཇི་བཅུན་གྱིས་གསུང་གིས་
བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱེད། ཇི་བཅུན་གྱིས་
གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྣང་སྟེ།
གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ཐང་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་བཀའ། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱེད། ཡང་གྲ་སྦྱོབ་ཀྱི་ཞབ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་
བཅུད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཀའ། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་།
སྐྱེད། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་ལོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༡༽ བསྐྱེད་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུང་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་བྱེས་གྲ་ཚང་དུ་སྣང་བོད་ནས་
གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གསུ། ཅང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(i) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

1 རྟེན་འགྲུབ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་བྱེད་པའི་ལས་ཁུངས་ལྟེ་བུ།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

སྤྱི་དོན་དང་། མྱོང་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་ལྷན་བསམ། གཞན་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་།
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་སྐྱུ་བ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷག་ལན་ཉལ་བཞུག་སེལ་
དང་། ལོ་ལན་གནས་ལུགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྒྱུང་དཔེ་རིང་གསུམ་སྟེ། བར་
ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབུ་མ་དང་།
འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་མཁམ་གྲུབ་རིན་པོ་
ཚའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་རྫོང་ཕོ་གསུམ་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གསུམ་སྟེ། བར་ཕྱིན་སྤྱི་
མཐའ་དཔྱོད་བྱུང་བཀོལ་ཆ་ཚང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐུ་འབྲུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གསུམ་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་
བསྐྱར་མཚན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་
བར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྲེས་བྲུ་ཚང་དུ་སྐར་པོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གསུམ་དང་། དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པའི་བར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐར་ནས་མི་མཐུན་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྐར་དཔེར་
མཚོན་ཅས་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྔ་པ་ལྷེ་ལའི་བར་མའི་གསུམ་ནས་གསུང་ལན་སྐྱུ་བ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷག་ལན་ཉལ་བཞུག་སེལ་དང་།
ལོ་ལན་གནས་ལུགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྐྱར་གཞིའི་གསུམ་སྟེ་བཞུགས།

དྲུག་པ་བྱུང་ལྷའི་ཡིག་ཆ་ལེ། མཚོ་སྤོན་བར་མ་བར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། ལྷ་ས་ནས་བར་སྐྱུན་བྱས་
པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་དང་། སེར་བྱེས་བྲུ་ཚང་དང་དགའ་བྲུང་བྲུ་ཚང་བཅས་ནས་སྤྱི་བར་
སྐྱུན་གནང་བའི་གསུམ་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཚང་དང་། ཐེན་ཐོན་ནས་བར་སྐྱུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་གྲུབ་དོན་
ས་གསུམ་ལྷ་བྲུ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཚང་བཅས་བྱུང་ལྷའི་ཡིག་ཆའི་གསུམ་སྟེ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྐྱར་གཞི་དང་བྱུང་ལྷའི་གསུམ་སྟེ་མ་འཁོད་བར་ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཉིན་ཉོད་དུ་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(i) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

འདྲེས་ལེགས་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་པོ།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་བར་རྗེད་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་གྲུ་ཚང་དུ་
བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཛུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་གཞི་དང་རྩལ་མཚན་གང་གི་གྲས་སུའང་མེད།

༡༽ ལུང་མཚན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ལྟར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དང་པོ་བཀའ་
བསྟན་བར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེའི་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་བོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་
པ་པོའི་མཚན་དང་། ལྷ་ས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། རྒྱག་པ་ཤོག་གང་ཡིག་གྲེད་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་
ན། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༧། ༧། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༤༧། ༤། ལྷ་བུ་ཡིན། འདིས་
བསྟན་འགྲུར་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་རུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་བསམ་བཅུམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་བོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་།
བཞི་པ་བསྟན་བཅོམ་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྷ་ས་ཤོག་གངས་ཐེག་གྲེད་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་འབྲུམ་བར་མ།
གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྲེད། ༡༤༧། ༤། ལྷ་བུ་ཡིན།

༢༽ བསྟར་མཚན་འགོད་སྤངས་ནི། བར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྟར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་ཤིགས་
ལ་མདུན་ཉགས་ (ན) དང་རྒྱབ་ཉགས་ལ་ (བ) བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྟུལ་ཡང་མ་རྗེད་པ་དང་། རྗེད་ཡང་
ལུང་མཚན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཚར་དངས་པའི་མདོ་
བསྟན་བཅོམ་ཇི་ཡོད་ཤོག་མཚན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསམ་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྗེ་བཙུན་པའི་
བར་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ལུས་བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེད་ལེའུ་བརྒྱུད་མར་དངས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཡང་། འདིར་ལུས་བར་མའི་ལུང་མཚན་བཀོད་པ་མལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་
བཀོད་ཡོད་པས་འགྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བུར་སྟངས།

༣༽ དཔེ་བསྟར་མའི་མཚན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། སྟར་བོད་ནས་གདན་ཏུ་གནང་བའི་གྲས། སེར་
གྲེས་གྲུ་ཚང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཞིམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཚར་རྣམས་ལ་ཉག་ཤོད། སེར་གྲེས་དཔེ་
མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཚར་ལ་ཉག་ཤོད། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་
ཚར་ཉག་ཤོད། ལྷ་ལའི་བར་མ་ལ་ཉག་ཤོད། ལྷ་འབྲུམ་བར་མ་ལ་ཉག་ཤོད། ལྷག་སའི་བར་མ་ལ་ཉག་ཤོད།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5) vi wide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

འདྲིལ་ལེན་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ།

Bylakuppe 571104
 Mysore Dist.(KS) INDIA
 Tele:+91-8223-258435
 Fax :+91-8223-258781
 Email:office@serajeymonastery.org
 Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བཏབ་ནས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་རྩོད་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཚམས་སྲ་བྲ་ཚང་
 དང་དཔེ་མཚོད། འབྲས་སྒྲོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཔྱད་སྲ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
 རི་ཡོད་འོག་མཚན་བཏགས་ཡོད། བར་མ་པན་རྩོད་བསྐྱར་འབྲས་སྲ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་
 བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སྲ་འཚད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཆོག་
 རིས་དང་སྐྱར་ནས་ཆོག་གསལ་མོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་རྟགས་དང་ལྷག་རྟགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྟོང་བྱས་མེད།
 རྟོར་མཚན་དང་ལུང་མཚན་དང་དཔེ་བསྐྱར་མའི་མཚན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྟོར་བྱིམ་མ་འདི་(1 2)འེད་སྟོང་
 བྱས་ཡོད།

༤༽ རྟོར་མཚན་བཏགས་སྐངས་ཀྱི་སྟོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཁྲུག་དང་། ས་མཚམས་ལ་འཚམས་བྲིས་
 བ་སོགས་རོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་བར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྟོན་བྱུང་བ་
 ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་
 རྟོར་དེས་ཅན་མཐུན་སྐྱར་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཆོག་དོན་ངོས་མ་ཟེན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་
 བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་འབྲུང་བ་བཏང་མེད། རྟོར་བ་ངོ་ཤེས་དེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཚན་སྐྱར་
 བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཚན་བཏགས་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་རྟོར་བ་གཅིག་མཐུན་ཉ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཚམས་ལ་ས་འཚམས་བྲིས་པ་ལྟ་
 བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཚན་དུ་བཀོད་མེད། བྱ་ཆོག་ཡིག་གཞུགས་མི་
 མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སྲ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཚབ་ཆེ་བ་རྣམས་
 དཔྱད་སྲ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཚན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྱངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་རོར་
 གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱུང་བའི་སྐབས་སྲ་གང་བྱངས་རྒྱའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞེས་བསྐྱར་རྟོག་དེའི་ཤོག་གངས་
 རྟོག་སྟེང་བཅས་བྱུང་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྷ་བུ་ལུང་མིང་རྟོར་བའི་རིགས་
 ལ་གསལ་བའད་ལུང་ཅམ་རེས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།

༥༽ དག་གཅིག་འབྲུར་ཀྱི་སྟོར། སྤྱིར་རྗེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་མོད་ལྗེའི་ནང་གསལ་ལ་དག་གཅིག་འབྲུར་མ་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

འདུལ་ལེན་ལྷན་ཁག་གི་ལྟུང་།

Bylakuppe 571104
 Mysore Dist.(KS) INDIA
 Tele:+91-8223-258435
 Fax :+91-8223-258781
 Email:office@serajeymonastery.org
 Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བྱུང་བར་མ་ཟད། སང་ཕྱིན་སྲིདོན་ལྷ་བྱ་བ་ལྟུང་གཅིག་གི་ཤོང་འོག་ལ་འང་དག་མི་མཚན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་
 བ། རྟགས་བསལ་རྟགས་གསལ། རོས་སྐལ་འོ་སྐལ། མངོན་འཇུང་བ་མངོན་ཇུང་བ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ། མཐའ་
 དབྱུང་མཐའ་བཅད། ཤོ་རེ་མ་ཤོ་རེ་མས། སྲི་ག་སྲི་ག། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཆར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་། འདི་ནི་རྗེ་
 བརྩན་ཡིག་ཆ་གཅིག་ཤོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་ས་ཁྲུབ་རྫོང་ཁྲུབ་
 ལྷ་བྱུང་སྤང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོན་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་མེད་དགེ་
 གན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རེ་གས་རང་སོར་འཛོག་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་སྟོང་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་སྲུང་
 བཅོས་ཟིན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་བྱུང་གཞན་པར་རྟེན་དུ་གང་འཛོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༡༽ ཤོད་གངས་སྐྱིག་སྤངས་ཀྱི་སྟོང་། གསུང་འབྲུམ་སྐྱོགས་སྐྱིག་སྐབས་སུ་ཤོད་གངས་ཤོ་རེ་མ་འཛོད་
 ལྷངས་ཐང་མདོ་སྐྱེས་གཉེས་ལས་སྐྱེས་དང་ཤོ་ཤོད་ལྷ་ལས་དབྱ་མ་དང་ཤོར་མཛོད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་
 ཚོགས་ཤིག་སྤང་ཡང་། འདིར་ཤོད་ལྷའི་ཤོ་རེ་མ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་གྲེས་བྲ་ཚང་གི་རྩོད་པའི་བར་རེ་ལྷར་
 བསྐྱིགས་པ་ཡིན། བསྐྱེས་བྲ་གསུམ་སྟོ་རྟགས་གཉེས་བཅས་རྗེ་བརྩན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་གྲེས་བྲ་ཚང་གི་
 ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་ཤོད་བརྩན་དུག་གི་ཐ་མར་བསྐྱིགས་འཇུག་བྲས་ཡོད། རྗེ་བརྩན་
 ཡིག་ཆ་དཔེ་རྟེན་ཁག་དུ་པར་ཕྱིན་སྲིདོན་རྣམས་ལ་ཤོད་ཀ་བ་ནས་ཉ་བའི་བར་ཤོད་དགུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་
 ཤོད་ཀ་བ་ནས་ར་བའི་བར་ཤོད་བཞིར་བྲས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབྱ་མ་རྣམས་བཞོལ་སོགས་ལ་ཤོད་རྟགས་མ་མཛོད་
 ལྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མ་ཤོད་གསར་བསྐྱིགས་སྐབས་སུ་ཤོད་ཀ་བ་ནས་མ་བའི་བར་ཤོད་བརྩན་དུག་
 བྲས་ནས་བསྐྱིགས་ཡོད།

དེ་ཡང་ཤོད་དང་ཤེའི་ནང་རྗེ་བརྩན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། བཞས་བྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། ལྷག་དོན་ས་གསུམ་
 བཅས་བཞུགས། ཤོད་གཉེས་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་ཤོ་རེ་སྲིདོན་དབྱ་ནས་སྐྱེན་ལྷ་མངོན་ཤེས་པར་དང་།
 ཤོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་ཤོ་སྟོང་ལས་སྲིདོན་ནས་སྐབས་དང་ཤོ་མ་རྗོགས་པར་དང་། ཤོད་བཞི་
 པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉེས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྲིདོན་དང་། ཤོད་ལྷ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྲི་
 དོན་དང་། ཤོད་དུག་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཚོས་སྲིདོན་སྲིདོན་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། ཤོད་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(i) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

འདྲེན་པ་ལ་འཇུག་གི་ལུགས་ལྟེང་།

Bylakuppe 571104
 Mysore Dist.(KS) INDIA
 Tele:+91-8223-258435
 Fax :+91-8223-258781
 Email:office@serajeymonastery.org
 Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་དེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་པའི་ནང་བས་ཕྱིན་སྐབས་དང་བོད་མཐའ་དཔྱོད་དང་། བོད་དགུ་པའི་ནང་བས་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྡོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱུད་གཉིས་པའི་ནང་དབུ་མ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱུད་གསུམ་པའི་ནང་མཚོད་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱུད་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འབྲེལ་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉམ་བུ་རྒྱུར་བཞོལ། འབྲས་རྩོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། རྩོགས་ཚེས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཙོ་ལྷ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་དགོངས་རྒྱུ། ལུག་ལན་ལྷ་དན་ལྷན་སེལ། གོ་ལན་གནས་ལུགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱུད་ལྷ་པའི་ནང་བརྒྱུས་ལྷ་ཚེ་རྒྱུད་གསུམ། རྩོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བརྩོམས་པོད་གངས་བརྒྱུ་ལོག་བསྐྱེགས་བཞོད་བྱས་ཡོད།

༤༽ དཀར་ཆག་སྤྱི་གཙང་གི་སྒོར། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྤྱི་གཙང་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཚོད་པའི་གཞུང་ཚོན་ཁག་ལ་ཐ་སྐྱེད་བྱེད་སྲིད་ལྷན་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྷ་བྱེད་ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུད་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེ་བ་ལྷ་བྱེད་དང་། ལྷ་མཐའ་སྐབས་སུ། རྟགས་གཞན་བཞི་པ་དང་། ལུན་ལྷན་བྱས་གཟུགས་ལྷ་བྱེད་གདན་ས་རང་བྱུ་ཐ་སྐྱེད་བྱས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་སྤྱི་གཙང་ལ་ལྷ་བྱེད་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྷན་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བརྒྱུད་ལྷེ་ཚོན་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་སྤྱི་གཙང་ལ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་གྱི་མ་ལྷན་ས་བཅད་གཙོར་བརྒྱུད་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཟུང་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཙོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དགུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྷ་བྱེད་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འང་རང་སོར་འཛོགས་པ་ལས་ཆོག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འཇུར་དགོས་ལག་གིས་འཇུར་བ་གཏོང་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྤོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྷ་བྱེད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཟུང་ཡོད།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(i) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

འདྲེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༡༠༽ འཇམ་ལོ་ལ་དངོས་སུ་འཇམ་ལོ་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྐོར་། ལས་བྱེད་ལ་སྤེལ་སྤེལ་བཅད་དེ། དང་པོ་ལུང་
འཇོམ་མཁམ། གཉེས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་མཁམ། གསུམ་པ་སྐོག་སྐོག་དུ་འཇམ་ལོ་ལ་སྤེལ་སྤེལ་བཅད་དེ། འཇམ་ལོ་ལ་
སྤེལ་སྤེལ་བཅད་དེ། འཇམ་ལོ་ལ་སྤེལ་སྤེལ་བཅད་དེ། འཇམ་ལོ་ལ་སྤེལ་སྤེལ་བཅད་དེ། འཇམ་ལོ་ལ་སྤེལ་སྤེལ་བཅད་དེ།
ཆེ་བ་སྤེལ་སྤེལ་ (༢༠༡༢) ལོ་ལོ་འདུལ་བ་གསལ་རྒྱུ་དང་དབྱེད་ལ་གསལ་རྒྱུ་དང་དབྱེད་ལ་གསལ་རྒྱུ་དང་དབྱེད་ལ་གསལ་རྒྱུ་
ནས་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་
(༢༠༡༣)ལོ་ལོ་ལྷ་རམས་འཇོམ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་
ལན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་
ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་
བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་
ཡོད།

༡༡༽ ལས་གཞི་འདི་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་། ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་ (༢༠༡༣) ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབྱེད་ལ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་། ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་
དང་། དཔེ་བསྐྱར་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་
ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་
དང་པོ་རིམ། ལས་སྐྱོན་བྱེད་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་
འགོ་སྤེལ་སྤེལ་ལན་ཚུན་བཀའ་བསྐྱེད་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་སྐོར་གསལ་རྒྱུ་
ཡོད།

ལོ་སྤེལ་སྤེལ་ ༢༠༡༣ དང་ལོ་སྤེལ་སྤེལ་ ༢༠༡༤.༡.༡༤ ཉེན་
སེར་བྱེད་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་གྱིས།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(vi) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

དཀར་ཆག

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་རྫོགས་མའོ་བསྐྱར་བསྐྱུ་ས། ix

དྲུང་རིམ་རྒྱུ་འགྲུ་ཆེད་གཙོ་བོ་

མཚོན་བརྗོད།	༡
དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ།	༢
༡ རྟེན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།	༢
༢ རྟེན་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ།	༤
༣ རྟེན་བཤད་པ་མཐར་ཐུན་པའི་བྱ་བའོ།	ཆད་སྐྱུ་ས། ༡༦༥
དང་པོ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས།	༢
༡ རྟེན་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་།	༢
༢ རྟེན་བཤད་པར་དམ་བཅས་ཉེ་མཉམ་པར་བསྐྱུ་བའོ།	༧
དང་པོ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས།	༢
༡ རྟེན་བསྐྱུ་བཅོས་གཞན་གྱི་འགྲུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་།	༢
༢ རྟེན་བསྐྱུ་བཅོས་ལུས་གྱི་མཚོན་པར་བརྗོད་པའོ།	༣
གཉིས་པ་བསྐྱུ་བཅོས་ལུས་གྱི་མཚོན་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས།	༣
༡ རྟེན་སྐྱུ་བའི་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་།	༣
༢ རྟེན་བསྐྱུ་འདི་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པའོ།	༥

གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། ༥

 ༡ ་ སྤུང་གི་ཐུ་བོ་གཉིས་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ། ༥

 ༢ ་ སེང་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་གཉིས་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ། ༦

 ༣ ་ སེང་རྟེན་སྲོལ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པའོ། ༦

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བ་ལ་གཉིས། ༧

 ༡ ་ བསྟན་བཅོས་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་ཏེ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ༧

 ༢ ་ རྩོམ་སྲོལ་དང་ལྷན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་པ་སོལ་མཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ། ༨

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འབོད་པ་ལ་གཉིས། ༨

 ༡ ་ དང་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གཉན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ༩

 ༢ ་ དེ་ལྟར་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། ༡༠

དང་སོ་དང་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གཉན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་ལ་གཉིས། ༩

 ༡ ་ མདོའི་དང་ངེས་འབྲེད་དགོས་ཤིང་ལྷང་ཅམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས་པ་དང་། ༩

 ༢ ་ དེས་ན་རིགས་པས་དང་ངེས་འབྲེད་དགོས་པའོ། ༡༣

དང་སོ་མདོའི་དང་ངེས་འབྲེད་དགོས་ཤིང་ལྷང་ཅམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས་པ་ལ་གཉིས། ༩

 ༡ ་ སྦྱར་དང་ངེས་འབྲེད་དགོས་ཚུལ་དང་། ༩

 ༢ ་ ལྷང་ཅམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ལོ། ༡༡

གཉིས་པ་ལྷང་ཅམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༡༡

 ༡ ་ ལྷང་ཅམ་གྱིས་རུས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། ༡༡

 ༢ ་ མི་རུས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། ༡༣

དང་སོ་ལྷང་ཅམ་གྱིས་རུས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ལ་གཉིས། ༡༡

 ༡ ་ ལྷང་ཅམ་གྱིས་རུས་ན་ལྷང་དོན་འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ༡༡

 ༢ ་ འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། ༡༡

གཉིས་པ་དེས་ན་རིགས་པས་དང་ངེས་འབྲེད་དགོས་པ་ལ་གཉིས། ༡༣

༡ ་། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༡༩
༩ ་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུངས་སོ།།	༡༩
དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།	༡༩
༡ ་། ཤིང་ཉ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་།	༡༩
༩ ་། དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་རིགས་པས་བྲང་ངེས་འབྱེད་པར་སྐྱབ་པའོ།།	༡༩
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༡༩
༡ ་། མདོ་སྡེ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷགས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༡༩
༩ ་། ལྷགས་དེ་གཉིས་ལས་རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བསྟན་པའོ།། ཆད་སྟུང་། ༡༦༥	༡༩
དང་པོ་མདོ་སྡེ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷགས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༡༩
༡ ་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་དང་།	༡༩
༩ ་། རྩོམ་གྲས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་སོ།།	༡༡༩

སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས།

དང་པོ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཉིས།	༡༩
༡ ་། མདོ་སྡེ་ནས་རི་རྒྱན་གསུངས་པ་འབོད་པ་དང་།	༡༩
༩ ་། དེའི་དོན་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་རི་རྒྱར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ།།	༡༠༩
དང་པོ་མདོ་སྡེ་ནས་རི་རྒྱན་གསུངས་པ་འབོད་པ་ལ་གཉིས།	༡༥
༡ ་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འགལ་སྲོང་གི་བྱི་བ་དང་།	༡༥
༩ ་། འགལ་བ་དེ་སྲོང་གི་ལན་ནོ།།	༩༨
དང་པོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འགལ་སྲོང་གི་བྱི་བ་ལ་གཉིས།	༡༥
༡ ་། བྱི་བའི་མདོ་འབོད་པ་དང་།	༡༥
༩ ་། མདོའི་དོན་ལྷུང་ཟད་བཤད་པའོ།།	༡༥
དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདིར་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས།	༡༦

༡ ་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་འབྲེད་པ་སེམས་ཙམ་
 པའི་ལུགས་ལ་དབྱུང་བ་དང་། ༡༩

༡ ་། མདོ་སྡེ་ཉིད་སྐྱ་རི་བཞེན་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་སྐོ་སྐོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་
 རི་བཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་འབྲེད་པ་དབྱུང་མ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱུང་བའོ།། ༡༡༩

དང་པོ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་འབྲེད་པ་སེམས་ཙམ་
 པའི་ལུགས་ལ་དབྱུང་བ་ཞེ། ༡༧

༡ ་། མདོ་སྡེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་འགོད་པ་དང་། ༡༧

༡ ་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་ལོ། ༡༠༩

དང་པོ་མདོ་སྡེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་འགོད་པ་ལ། ༡༧

༡ ་། མདོ་སྡེའི་འགལ་སྲོད་གི་ཁྱི་བ། ༡༧

༡ ་། འགལ་བ་དེ་སྲོད་གི་ལན། ༡༧

༡ ་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་པོས་གཟུང་བ། ༡༧

༡ ་། དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་ལྷན་ཚུལ་ལོ། ༡༧

དང་པོ་ཞེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བ་ནས་བདག་
 ཡོངས་སུ་ལྷ་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྲོང་
 གསུམ་ལས། ༡༧

༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་བ། ༡༧

༡ ་། རང་ལུགས་བཞག་བ། ༡༧

༡ ་། ཚོད་པ་སྲོང་བ། ༡༧

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྲོད་གི་ལན་ལ་གཉིས། ༡༧

༡ ་། གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ་དང་། ༡༧

༡ ་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའོ།། ༡༧

དང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༧

༡ ་ མདོར་བསྟན་པ།	༡༧
༢ ་ རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	༡༩
༣ ་ དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ།།	༢༤
གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༡༩
༡ ་ མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	༡༩
༢ ་ རྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	༢༦
༣ ་ དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ།།	༣༡
དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེན་	
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	༡༩
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༡༩
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	༢༥
༣ ་ ཚེད་པ་སྐྱོང་པ།	༢༦
གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་	
སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	༢༦
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༣༧
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	༤༠
༣ ་ ཚེད་པ་སྐྱོང་པ།	༤༠
གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༣༡
༡ ་ གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ་དང་།	༣༡
༢ ་ ཡོངས་བྱབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པའོ།།	༤༤
དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེན་ཞེས་	
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	༣༡
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༣༡

༡ ་། རང་ལུགས་བཞག་པ།	༤༩
༣ ་། ཚོད་པ་སྤོང་པ།	༤༩
གཉིས་པ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་	
གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་	
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	༤༩
༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༤༥
༡ ་། རང་ལུགས་བཞག་པ།	༥༡
༣ ་། ཚོད་པ་སྤོང་པ།	༥༡
གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༥༥
༡ ་། གུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་པ་དང་།	༥༥
༡ ་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པ་ལོ།	༥༦
གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས།	༥༧
༡ ་། གཟུགས་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་།	༥༧
༡ ་། དེ་འགྲེལ་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ལོ།	༥༨
དང་པོ་གཟུགས་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༥༧
༡ ་། གུན་བརྟགས་ངོས་འཛིན་པ།	༥༧
༡ ་། གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པ།	༥༨
༡ ་། ཡོངས་གྲུབ་ངོས་འཛིན་པ་ལོ།	༥༨
གཉིས་པ་དེ་འགྲེལ་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་	
གཟུགས་སྤང་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་ཏུ་སྤང་སོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོར་	
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	༥༨
༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༥༨
༡ ་། རང་ལུགས་བཞག་པ།	༦༧

༡ ་ རྩོད་པ་སྤོང་བ།	༤༩
བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	༥༩
༡ ་ མདོ་འགོད་པ་དང་།	༥༩
༡ ་ དེའི་དོན་བཤད་པའོ།	༥༡
གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༥༡
༡ ་ མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་།	༥༡
༡ ་ དང་ངེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའོ།	༩༡
དང་པོ་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༥༡
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	༥༡
༡ ་ རང་ལུགས་སོ།	༩༩
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།	༩༩
༡ ་ འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་།	༩༩
༡ ་ འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ།	༩༩
དང་པོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༩༩
༡ ་ འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་བཤད་པ་དང་།	༩༩
༡ ་ འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ།	༩༩
གཉིས་པ་དང་ངེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༩༡
༡ ་ སྦྱར་བཤད་པ་དང་།	༩༡
༡ ་ སོ་སོར་བཤད་པའོ།	༩༩
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༩༩
༡ ་ སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་དང་།	༩༩
༡ ་ བོད་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་བཤད་པའོ།	༡༠༠
གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྗེས་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། དེ་ཅམ་ཞིག་དུ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་	

བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	༡༠༩
༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་བ།	༡༠༩
༢ ་། རང་ལུགས་བཞག་བ།	༡༠༥
༣ ་། ཚོད་བ་སྐྱོང་བ།	༡༠༦
དངོས་པོའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སློབ་དཔོན་སྐྱ་མཆེད་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་གསུམ།	༡༡༠
༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་བ།	༡༡༠
༢ ་། རང་ལུགས་བཞག་བ།	༡༡༩
༣ ་། ཚོད་བ་སྐྱོང་བ།	༡༡༧
གཉིས་པ་སློབ་ཀྱིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་འབྱེད་བ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་ལ་དབུད་བ་ལ་གསུམ།	༡༡༩
༡ ་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་དང་།	༡༡༩
༢ ་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལུགས་དང་།	༡༣༠
༣ ་། འཕགས་སེང་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ།།	༡༥༧

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས།

དང་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀའ་བ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ།	༡༡༩
༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་བ།	༡༡༩
༢ ་། རང་ལུགས་བཞག་བ།	༡༢༥
༣ ་། ཚོད་བ་སྐྱོང་བ།	༡༢༩

ཞི་འཚོ་ཡབ་ལྷན་གྱི་ལུགས།

གཉིས་པ་ཞི་འཚོ་ཡབ་ལྷན་གྱི་ལུགས་ནི། དེའི་དོན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ། ༡༣༠

 ༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ། ༡༣༠

 ༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ། ༡༣༣

 ༣ ་ ཚོད་པ་སྐྱོང་པ། ༡༥༠

འོན་པར་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་དབུ་མའི་བཀའ་བཞེད་ན་དེའི་དོན་
འཆད་རྩལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞི། ༡༣༥

 ༡ ་ མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྐྱོང་གི་དྲི་བ། ༡༣༥

 ༢ ་ འགལ་བ་དེ་སྐྱོང་པའི་ལན། ༡༣༧

 ༣ ་ རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དོས་གཟུང་བ། ༡༣༩

 ༤ ་ དེ་དག་གིས་བྱབ་པའི་དོན་ལུས་པའོ། ༡༣༩

དང་པོ་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྐྱོང་གི་དྲི་བ་ལ་གཉིས། ༡༣༥

 ༡ ་ དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ༡༣༥

 ༢ ་ ལུགས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ༡༣༩

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྐྱོང་པའི་ལན་ལ་གཉིས། ༡༣༧

 ༡ ་ གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ༡༣༧

 ༢ ་ གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའོ། ༡༣༩

དང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་གསུམ། ༡༣༧

 ༡ ་ མདོར་བསྟན། ༡༣༧

 ༢ ་ རྒྱས་བཤད། ༡༣༧

 ༣ ་ དེ་དག་གི་དབེ་བསྟན་པའོ། ༡༣༩

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ༡༣༧

༡ ་ གུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ༡༨༧
༢ ་ གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ༡༨༧
༣ ་ ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཚོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པར་བཤད་པ་ལོ། ༡༨༩
གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཚོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༩
༡ ་ གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ༡༩༥
༢ ་ ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། ༡༩༥

འབགས་མེད་གི་ལུགས།

གསུམ་པ་འབགས་མེད་གི་ལུགས་ལ་གསུམ། ༡༥༧
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ། ༡༥༧
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ། ༡༦༡
༣ ་ ཚོད་པ་སྐྱོང་པ། ༡༦༩

དགོ་འདུན་ཉི་ལྱའི་སྐྱེ་དོན།

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བཤག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༦༦
༡ ་ འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ༡༦༦
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། ༡༦༦
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༡༦༦
༡ ་ མཚན་སྦྱར་བ། ༡༦༦
༢ ་ ཚ་བ། ༡༦༧
༣ ་ འགྲེལ་བ། ༡༦༧
སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༡༩༩

༡ ་། གང་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་དགོ་འདུན་དང་།	༡༤༩
༢ ་། གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤུན་པའོ།	༡༥༠
དང་པོ་གང་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་དགོ་འདུན་ལ་གཉིས།	༡༤༩
༡ ་། དགོ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་།	༡༤༩
༢ ་། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་པོ།	༡༥༠

དགོ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ།

དང་པོ་དགོ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ་བྱུག་	༡༤༩
༡ ་། དགོ་སྐྱོང་གི་ཚུལ་དང་།	༡༤༩
༢ ་། དེའི་འབྲས་བུ་རོམ་གཞུང་ག།	༡༤༩
༣ ་། དགོ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་ག།	༡༤༩
༤ ་། བསྐྱུ་ག།	༡༤༩
༥ ་། འབྲས་བུ་བཞེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	༡༤༩
༦ ་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ།	༡༤༩
བྱུག་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བཞི།	༡༤༩
༡ ་། འབྲས་བུ་བཞེར་པོ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་།	༡༤༩
༢ ་། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་།	༡༥༠
༣ ་། ཁམས་གང་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་།	༡༤༩
༤ ་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཐོབ་པའོ།	༡༤༩
གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	༡༤༩
༡ ་། སྦྱིར་བཤུན་པ་དང་།	༡༤༩
༢ ་། སོ་སོར་བཤུན་པའོ།	༡༥༠
དང་པོ་སྦྱིར་བཤུན་པ་ལ་གསུམ།	༡༤༩

༡ ་། དག་འདུན་གྱི་གངས།	༡༩༦
༢ ་། བད་སྐྱོར་བའི་ཚུལ།	༡༩༧
༣ ་། ལྷགས་གནས་གང་ལ་གང་བཞག་བཤོ།	༡༩༨
གཉིས་པ་བད་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷ།	༡༩༧
༡ ་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྲས་བ།	༡༩༧
༢ ་། ཆགས་བལ་སྐྱོན་སོང།	༡༩༧
༣ ་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ།	༡༩༧
༤ ་། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་བ།	༡༩༧
༥ ་། སྤང་བུ་ཅིག་ཅང་བཤོ།	༡༩༧
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༢༠༣
༡ ་། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་འབྲས།	༢༠༤
༢ ་། ལྷིར་འོང་ལྷགས་འབྲས།	༢༣༤
༣ ་། ལྷིར་མི་འོང་ལྷགས་འབྲས།	༢༤༡
༤ ་། དག་བཅོམ་ལྷགས་འབྲས་བཤད་བཤོ།	༢༤༦
དང་པོ་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་འབྲས་ལ་གཉིས།	༢༠༤
༡ ་། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་བཤད་པ་དང།	༢༠༤
༢ ་། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་བཤད་བཤོ།	༢༡༡

རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་བ།

དང་པོ་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༢༠༤
༡ ་། མཚན་ཉིད།	༢༠༤
༢ ་། དབྱེ་བ།	༢༠༤
༣ ་། ས་མཚན་མས།	༢༠༦

༤ ་ ལྷ་བཤད་བའོ། ༣༡༡

རླུན་ལྷགས་འབྲས་གནས།

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༣༡༡

༡ ་ མཚན་ཉིད། ༣༡༡

༢ ་ དབྱེ་བ། ༣༡༣

༣ ་ ས་མཚན་ས། ༣༣༤

༤ ་ ལྷ་བཤད་བའོ། ༣༣༤

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རྩལ། ༣༡༣

༡ ་ དབང་བའི་སྐོན་ས། ༣༡༣

༢ ་ སྤང་བྱ་སྐོང་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ས། ༣༡༣

༣ ་ སྤང་བའི་སྐོན་ས། ༣༡༤

༤ ་ སྤངས་བའི་སྐོན་ས། ༣༡༡

༥ ་ ཉོགས་བའི་སྐོན་ས། ༣༡༡

༦ ་ ལྷེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ས་དབྱེ་བའོ། ༣༡༡

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྐོང་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ༣༡༣

༡ ་ སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རླུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་དང། ༣༡༣

༢ ་ སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་བའི་རླུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་སོ། ༣༡༤

དང་པོ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༣༡༤

༡ ་ བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང། ༣༡༤

༢ ་ ལུང་གི་དོན་བཤད་བའོ། ༣༡༤

གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་རྩལ། ༣༡༤

༡ ་ སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོན་སྤང་ཉོན་

མོངས་ཚུང་ཏུ་དགུ་པོ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་སྐོང་པ།	༢༡༥
༡ ་ ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོང་པ།	༢༡༥
༢ ་ ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོང་པ།	༢༡༥
༣ ་ ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སྐོང་པ།	༢༡༥
༤ ་ རྒྱགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ།	༢༡༦
༥ ་ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།	༢༡༦
གསུམ་པ་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ལ་སྐྱོར་བའི་སྐོན་ས་གཉིས།	༢༡༧
༡ ་ རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཚམ་པོ་བ་དང་།	༢༡༧
༢ ་ བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་དོ།	༢༡༧
བཞི་པ་སྐངས་པའི་སྐོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	༢༢༡
༡ ་ སྐང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྲས་པ་དང་།	༢༢༡
༢ ་ སྐང་བུ་ཅིག་ཅར་པའི་དབང་དུ་བྲས་པ་ལོ།	༢༢༡
ལྔ་པ་རྟོགས་པའི་སྐོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	༢༢༡
༡ ་ མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱན་ལྷགས་དང་།	༢༢༡
༢ ་ སྐོན་ལམ་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།	༢༢༡
དྲུག་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་དྲུག	༢༢༡
༡ ་ འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པ་དང་།	༢༢༢
༢ ་ དེ་གཅིག་ལེན་ཀྱང་གཉིས་མི་ལེན་པ་དང་།	༢༢༣
༣ ་ གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ལྷགས།	༢༢༣
༤ ་ རིགས་མ་སྐྱབ་གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་མ་སྐྱབ་བཞི་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ལྷགས།	༢༢༣
༥ ་ རིགས་མ་སྐྱབ་བཞི་ལེན་ཀྱང་རིགས་མ་སྐྱབ་བདུན་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ལྷགས།	༢༢༣
༦ ་ རིགས་མ་སྐྱབ་བདུན་ལེན་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལོ།	༢༢༣
གཉིས་པ་བྱིར་འོང་ལ་གཉིས།	༢༢༤

༡ ་ རྒྱགས་པ་བཤད་པ་དང།	༡༣༧
༢ ་ འབྲས་གནས་བཤད་པའོ།	༡༣༩

ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ།

དང་པོ་ལྷགས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༡༣༧
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༣༧
༢ ་ དབྱེ་བ།	༡༣༧
༣ ་ ས་མཚམས།	༡༣༥
༤ ་ ལྷ་བཤད་པའོ།	༡༣༥

ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས།

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༡༣༩
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༣༩
༢ ་ དབྱེ་བ།	༡༣༧
༣ ་ ས་མཚམས།	༡༣༧
༤ ་ ལྷ་བཤད་པའོ།	༡༣༧
གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གཉིས།	༡༣༧
༡ ་ རྒྱགས་པ་བཤད་པ་དང།	༡༣༧
༢ ་ འབྲས་གནས་བཤད་པའོ།	༡༣༩

ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ།

དང་པོ་ལྷགས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༡༣༧
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༣༧

༡ ་ དབྱེ་བ།	༣༧
༢ ་ ས་མཚན་སྟེང་།	༣༨
༣ ་ ལྷ་བཤའ་བཤོ།	༣༩

ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས།

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བཤའ་བ་ལ་བཞི།	༣༩
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༣༩
༢ ་ དབྱེ་བ།	༣༩
༣ ་ ས་མཚན་སྟེང་།	༤༠
༤ ་ ལྷ་བཤའ་བཤོ།	༤༠
གཉིས་པ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གསུམ།	༤༡
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༤༡
༢ ་ དབྱེ་བ།	༤༡
༣ ་ སོ་སོའི་རང་བཞིན།	༤༢
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱལ།	༤༢
༡ ་ གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	༤༢
༢ ་ ལྷ་བཤའ་བཤོ།	༤༢
༣ ་ བདུན་དུ་དབྱེ་བ།	༤༣
༤ ་ དབྱུང་དབྱེ་བ།	༤༣
༥ ་ བཅུང་དབྱེ་བ།	༤༣
༦ ་ ལྷོང་ལྷག་སོགས་སུ་དབྱེ་བཤོ།	༤༣
འོན་ཀྱང་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོལ་བྱེད་དགོས་ན། དེ་གང་ཞེན་ན་འདི་	
ལ་བདུན།	༤༤

༡ ་ རེ་ལ་སྐྱེལ་སྐྱོམ་གྱི་དང་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །	༡༥༧
༢ ་ ཁམས་གང་དུ་སྐྱེལ་བ།	༡༥༧
༣ ་ དང་པོར་གང་སྐྱེལ་བ།	༡༥༩
༤ ་ སྐྱེལ་བའི་དགོས་བ།	༡༥༩
༥ ་ སྐྱེལ་ཚུལ།	༡༥༩
༦ ་ སྐྱེལ་སྐྱོམ་གྱི་དབྱེ་བ།	༡༦༠
༧ ་ ལྷན་བའི་ཚད་དོ།	༡༦༡
བཞི་བ་དག་བཅོམ་ལ་གཉིས།	༡༦༦
༡ ་ ལྷགས་ལ་བཤད་པ་དང་།	༡༦༦
༢ ་ འབྲས་གནས་བཤད་པའོ།	༡༦༧

དག་བཅོམ་ལྷགས་ལ།

དང་པོ་ལྷགས་ལ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༡༦༦
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༦༦
༢ ་ དབྱེ་བ།	༡༦༦
༣ ་ ས་མཚན་ས།	༡༦༦
༤ ་ ལྷ་བཤད་པའོ།	༡༦༧

དག་བཅོམ་འབྲས་གནས།

གཉིས་ལ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༡༦༧
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༦༧
༢ ་ དབྱེ་བ།	༡༦༧
༣ ་ ས་མཚན་ས།	༡༦༨

༤ ་ ལྷ་བཤད་བའོ།	༡༢༠
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ།	༡༢༢
༡ ་ ལྷ་བྱ་སྒོར་ཚུལ་གྱི་སྒོར་ནས།	༡༢༢
༢ ་ དབང་པོའི་སྒོར་ནས།	༡༢༤
༣ ་ ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོར་ནས་སོ།	༡༢༤

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན།

གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་བཤད་བ་ལ་ལྟ།	༡༢༠
༡ ་ གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི།	༡༢༠
༢ ་ ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་གངས།	༡༢༡
༣ ་ བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།	༡༢༣
༤ ་ དེ་དག་གང་གིས་མཚོན་བ་བཤད་བ།	༡༢༤
༥ ་ བྱེ་བར་གྱི་ཚོས་གཞན་བསྟན་བའོ།	༡༢༤
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་གངས་ལ་གཉིས།	༡༢༡
༡ ་ མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བ་དང།	༡༢༡
༢ ་ སྦྱར་བའི་འདྲེན་ལུགས་སོ།	༡༢༡
གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་འདྲེན་ལུགས་ལ་གཉིས།	༡༢༡
༡ ་ ལྷ་ཇི་བཞིན་བ་དང།	༡༢༡
༢ ་ ལྷ་ཇི་བཞིན་བ་མ་ཡིན་བའི་འདྲེན་ལུགས་སོ།	༡༢༡
གཉིས་པ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་བ་མ་ཡིན་བའི་འདྲེན་ལུགས་ལ་གཉིས།	༡༢༡
༡ ་ འཕགས་བའི་ལུགས་དང།	༡༢༡
༢ ་ སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སོ།	༡༢༠
ལྷ་བ་བྱེད་བར་གྱི་ཚོས་གཞན་བསྟན་བ་ལ་གསུམ།	༡༢༤

༡ ་མདོའི་དཀར་གནད་དང་།	༡༤
༢ ་དགོ་འདུན་གྱི་ས་མཚམས་བསྟན་པ།	༡༤
༣ ་མཚན་ཉིད་བ་དང་བཏགས་བ་བ་བཤད་པའོ།	༡༤༠

བསམ་གཞུགས་སྦྱོར་དོན།

༡ ་འདིའི་སྐབས་སུ་འདུག་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ།	༡༤༤
༢ ་བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་བྱ་ཏུ་བཤད་པ།	༡༤༤
༣ ་ཚད་མེད་བཞི་ལྟེ་བྱ་ཏུ་བཤད་པའོ།	༣༧༧
འདིའི་སྐབས་སུ་འདུག་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་བ་ལ་གསུམ།	༡༤༤
༡ ་མཚན་ཉིད།	༡༤༤
༢ ་དབྱེ་བ།	༡༤༤
༣ ་ས་མཚམས་མོ།	༡༤༤
གཉིས་བ་བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་བྱ་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།	༡༤༤
༡ ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ།	༡༤༤
༢ ་གང་ཐོབ་པའི་རོ་ཐོ་བཤད་པ།	༣༡༦
༣ ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཏགས་བཤད་པ།	༣༤༠
༤ ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ།	༣༤༡
༥ ་མཐའ་རྩེད་ཟད་དཔྱད་པའོ།	༣༤༤

ཉེར་བརྗོད་གས།

དང་པོ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༡༤༤
༡ ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཞུ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ།	༡༤༤

༡ ་། བསམ་གཏན་དང་མོ་ཐོབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་།	༣༠༠
༢ ་། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	༣༡༧
༣ ་། ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་པའོ།	༣༡༥
དང་མོ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༣༤༤
༡ ་། མཚན་ཉིད་དང་།	༣༤༤
༢ ་། དབྱེ་བའོ།	༣༤༤
གཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་མོ་ཐོབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༣༠༠
༡ ་། མཚན་ཉིད།	༣༠༠
༢ ་། དབྱེ་བ།	༣༠༠
༣ ་། སོ་སའི་རང་བཞིན།	༣༡༠
༤ ་། ཡིད་བྱེད་རྒྱག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་བསྟུན་ཚུལ་ལོ།	༣༡༣

ཞི་ལྷག

ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེན་འདི་ལ་གཉིས།	༣༠༣
༡ ་། དབྱུས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	༣༠༣
༢ ་། ཀུན་བརྟུས་དང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ།	༣༠༧

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི

གཉིས་པ་གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༣༡༦
༡ ་། དངོས་ཀྱི་ངོན།	༣༡༦
༢ ་། དབྱེ་བ།	༣༡༦
༣ ་། བྱེ་བ་སོ་སའི་ངོ་བོ།	༣༡༧
༤ ་། སྦྱིང་རྣམ་གཞག་བསྟུན་ཏེ་གཞན་བཤད་པའོ།	༣༡༨

བཞི་པ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལུག་གཞུག་བཞུག་ཏེ་གཞན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	312
1 རྟེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་།	312
2 རྟེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་།	313
3 རྟེ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལུག་གཞུག་གཞན་བཤད་པའོ།།	314
དང་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་གཉིས།	312
1 རྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།	312
2 རྟེ་དག་པ་བ་བཤད་པའོ།།	313
དེས་ན་སྤྱོམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ་ལ་བཞི།	312
1 རྟེ་གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི།	312
2 རྟེ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས།	312
3 རྟེ་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ།	313
4 རྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལུག་པར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལོ།།	314
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལུག་གཞུག་གཞན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	314
1 རྟེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	314
2 རྟེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་ལུག་བཤད་པ།	316
3 རྟེ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ།།	316

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག

1 རྟེ་རྒྱུ་ལུག་གི་ཀྱི་ལྷན་པར།	314
2 རྟེ་ཡན་ལག་གི་འོ་ལོ།	315
3 རྟེ་གངས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ།།	316

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༣༣༦

 ༡ ་ རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། ༣༣༦

 ༢ ་ རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ༣༣༧

 ༣ ་ ཅི་ཡང་མེད། ༣༣༧

 ༤ ་ མིན་ཅེ་འདོད་གཞིའི་སྟོན་པ་འཇུག་གི་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། ༣༣༧

ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟེག

བཞི་པ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟེག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༣༤༡

 ༡ ་ འགྲོ་བ་འཇིགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ༣༤༡

 ༢ ་ ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ༣༤༢

 ༣ ་ སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ༣༤༣

ཚད་མེད་བཞི།

གསུམ་པ་ཚད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟུན། ༣༧༧

 ༡ ་ ལྷ། ༣༧༧

 ༢ ་ མཚན་ཉིད་ ༣༧༩

 ༣ ་ དབྱེ་བ། ༣༧༩

 ༤ ་ སོ་སོའི་ངོ་བོ། ༣༨༠

 ༥ ་ ལྷན་ཚོས། ༣༨༠

 ༦ ་ ལྷ་བཤད་བ། ༣༨༢

 ༧ ་ གཞུང་དོན་ལོ། ༣༨༢

རྟོན་འབྲེལ་སྦྱི་དོན།

དེ་ལ་འདྲིར་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་གྱིས་འཁྲུག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས་དེ་ཉིད་རྗེ་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་ལམ་སྤངས་པ་ལ་དབང་གྱིས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༣༤༧

མཐོང་ལམ་རྩིས་སྦྱོར།

༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང། ༣༤༧

༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། ༣༤༦

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༣༤༦

༡ ་ མཚམས་སྦྱར། ༣༤༦

༢ ་ ཅ་བ། ༣༤༧

༣ ་ འབྲེལ་ལོ། ༣༤༧

འདི་ལ་ཡང། ༣༤༧

༡ ་ མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་རྩིས་སྦྱོར་དང། ༣༤༧

༢ ་ དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་རྩིས་སྦྱོར་གཉིས་ལས། ༣༤༧

འདིའི་སྐབས་སུ། ༣༤༧

༡ ་ གཞུང་དོན་དང། ༣༤༧

༢ ་ མཐའ་དབྱེད་ལོ། ༣༤༨

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༣༤༨

༡ ་ རྟོན་འབྲེལ་སྦྱི་འཁྲུག་གཞག་བཤད་པ་དང། ༣༤༨

༢ ་ གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བཤད་ཀྱི་བཤད་ལོ། ༣༤༩

རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལཱ་གཞག

དང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལཱ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བཞི། 312

 1 རེ་མཚན་ཉིད། 312

 2 རྟེན་གྲུབ། 320

 3 རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན། 327

 4 རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ། 329

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

གཉེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། 323

 1 རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། 326

 2 རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། 327

 3 རྟེན་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། 330

 4 རྟེན་འབྲེལ་སོ། 330

བཞི་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉེས། 330

 1 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལུང་འགོད་པ་དང། 331

 2 རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པའོ། 332

གཉེས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉེས། 332

 1 རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་དང། 332

 2 རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། 333

གཉེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། 333

 1 རྟེན་འབྲེལ་མཚན་ཉིད། 333

 2 རྟེན་འབྲེལ་དབྱེ་བ། 334

 3 རྟེན་འབྲེལ་དེས་ཚུལ། 335

༤༽	གངས་ལེགས་པའི་ཚུལ།	༤༥༤
༥༽	རྒྱུན་དུ་འགྲུང་ཚུལ།	༤༦༠
༦༽	རང་རང་གི་བྱེད་ལས།	༤༦༡
༧༽	ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ།	༤༦༤
༨༽	ས་མཚའ་ས་པའི་རྣམ་གཞག།	༤༧༣
༩༽	རི་ལྷར་སྐོམ་པའི་ཚུལ།	༤༨༧
༡༠༽	རི་ལྷར་སྐོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལོ།	༤༩༤
	གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བསྐྱེལ་གསུམ།	༤༠༥
༡༽	དབྱེ་བ།	༤༠༥
༢༽	སོ་སོའི་དོ་བོ།	༤༠༥
༣༽	བསྐྱེལ་བའོ།	༤༥༠
	གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོ་བོ་ལ་བརྟུ་གཉིས།	༤༠༥
༡༽	དང་པོ་མ་དེག་པ།	༤༠༦
༢༽	གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༡༥
༣༽	གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༣༤
༤༽	བཞི་པ་མིང་གསུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༣༧
༥༽	ལྔ་པ་སྐྱེ་མཚེད་དུ་ག་ཅི་དེགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༣༩
༦༽	དྲུག་པ་དེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༣༩
༧༽	བདུན་པ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༤༠
༨༽	བརྒྱད་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༤༤
༩༽	དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༤༤
༡༠༽	བརྒྱ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༤༥
༡༡༽	བརྒྱ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ།	༤༤༦

༡༢ ་། བུ་གཉིས་པ་ག་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ།..... ༤༢༩

མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།

དང་པོ་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས།..... ༤༠༦

༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་པ།..... ༤༠༦

༢ ་། རང་ལུགས་སོ།།..... ༤༢༠

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།..... ༤༢༠

༡ ་། མ་རིག་པ་སྤྱི་ལྷན་གཞག་བཤད་པ་དང་།..... ༤༢༠

༢ ་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།..... ༤༢༣

གཉིས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།..... ༤༢༣

༡ ་། མཚན་ཉིད།..... ༤༢༣

༢ ་། དབྱེ་བ།..... ༤༢༤

༣ ་། རོ་མོ་གང་ཡིན་དབྱད་པའོ།།..... ༤༢༤

འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ།

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་གཉིས།..... ༤༢༥

༡ ་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།..... ༤༢༥

༢ ་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ།།..... ༤༢༧

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས།..... ༤༢༧

༡ ་། འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་།..... ༤༢༧

༢ ་། ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པའོ།།..... ༤༢༩

དང་པོ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།..... ༤༢༧

༡ ་། མཚན་ཉིད།..... ༤༢༧

༡ ་ དབྱེ་བ།	༤༣༧
༢ ་ རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔུང་བཤོ།	༤༣༩

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༤༣༤
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང།	༤༣༤
༢ ་ རང་ལུགས་བཞག་པཤོ།	༤༣༧

མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཉིས།	༤༣༧
༡ ་ མཚན་ཉིད་དང།	༤༣༧
༢ ་ དབྱེ་བཤོ།	༤༣༩
གསུམ་པ་བསྐྱེ་བ་ལ་བཞི།	༤༤༠
༡ ་ ཡན་ལག་བཞེད་བསྐྱེ་བ།	༤༤༠
༢ ་ ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྐྱེ་བ།	༤༤༡
༣ ་ ལྷག་ཀུན་གཉིས་སུ་བསྐྱེ་བ།	༤༤༢
༤ ་ ལྷ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བསྐྱེ་བཤོ།	༤༤༢
བཞི་པ་གངས་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་གཉིས།	༤༤༤
༡ ་ འཕེན་ཚུལ་དང།	༤༤༤
༢ ་ འབྲུབ་ཚུལ་ཤོ།	༤༤༩
དང་པོ་འཕེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༤༤༤
༡ ་ འཕེན་བའི་ཡན་ལག་དང།	༤༤༤
༢ ་ འཕངས་བའི་ཡན་ལག་ཤོ།	༤༤༧

གཉིས་པ་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༤༥
༡ ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་།	༤༥
༢ ། གྲུབ་བའི་ཡན་ལག་གོ།	༤༥

ས་མཚུངས།

བརྒྱན་པ་ས་མཚུངས་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	༤༦
༡ ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	༤༦
༢ ། རང་ལུགས་སོ།།	༤༧
བར་བྱང་སློབ་ཆིག་།	༤༨

༡༦། རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་
 དྲང་ངེས་རྣམ་པ་བྱེད་ཀྱི་མྱི་དོན་རྒྱོང་པ་བཞུགས་གཙུག་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བ་མོ་གུ་རུ་མཚུ་སྟོ་ལ། རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་ཐུག་འཚལ་ལོ། །སྐྱེ་བ་གུའ་རུ་རྗེས་སུ་
 བཟུང་^༡ དུ་གསོལ། གསུང་རབ་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི། །བཞིན་བཟང་
 མཛེས་མར་བྱས་པའི་ལང་ཚོ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་ལུས་སྤ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་
 ཞེས་པའི། །མཉགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ས་གསུམ་ཁྲུབ་ལ་འདུད། །དེ་ལ་འདིར་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་རི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་
 ལྷུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོན་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐུགས་དང་པ་རོལ་རུ་སྐྱིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་དངོས་བསྟན་སྐྱ་རྗེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྲུང་དུ་
 རུང་བའི་པ་རོལ་རུ་སྐྱིན་པའི་མདོ་སྟེ་ཟབ་མེའི་དགོངས་པ་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

^༡ པ་ཉ་ན་ཉ་རུང་དུ་གསོལ། ཉ་ཉ་ན་ཉ་རུང་དུ་གསོལ།

ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ནི། རྣམ་པོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་
 མཚོག་ཏུ་གཅེས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་དག་དང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་
 ཚུལ་མི་མ་སྟུན་པར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་པའི་གསུང་
 རབ་འགའ་ཞིག་བྱང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། སྤྲ་མ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་
 ཏུ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཞིགས་པ་དག་པའི་ཚོས་གྱི་སྟུན་སྟུན་བདག་
 ཅག་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མགོན་གཅིག་ཤུར་ཤུར་ཅིང་ཚོད་དུས་གྱི་རྒྱལ་བ་
 གཉིས་པ་རྗེ་བཅུན་ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་བཟང་པོ་ཞེས་
 སྟུན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་
 རབ་གྱི་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མཛད།

དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་
 པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་སྟོན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅས་ཉེ་མཉན་པར་བསྐྱུལ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་འགྲུར་བྱུག་དང་མ་སྟུན་པར་
 མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་མཚོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ར་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྩོ་ལ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ན་མོ་ཞེས་པ་འདུད་
 པའམ་བྱུག་འཚོལ་ཞེས་པའོ། །གྲུ་རུ་ནི་བླ་མ། མཆུ་རྩོ་ལི་འཇམ་དབྱངས་

དང་། ཡ་ཞེས་པ་ཆེད་དམ་ལའི་¹དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ལ་སྤྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་དབྱ་སེམས་སོ་སེའི་
དང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་སྟེ་སྟེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཞིང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་གཏོགས་པས་འཇམ་དབྱངས་
ལ་སྤྱུག་འཚལ་བ་བཀས་བཅད་པ་དང་མ་སྟན་པའི་ཆེད་དུ་མཇུག་པའོ། །གཞན་
ཡང་འཇམ་དབྱངས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུག་པའི་སྟེ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་
པལ་ཆེར་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། བྱང་པར་དུ་ཡང་། འཇམ་མགོན་སྐྱ་པའི་དྲིན་
གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཞེས་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་
དང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་ཅེ་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པས། བསྟན་
བཅོས་འདིའི་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟོན་པ་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་
ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ¹བདེ་འབྱུང་སྟེན་ལ་ཞོན་དང་ཞེས་
སོགས་གྱིས་འཆད། དོན་ནི་སྤྱུག་འཚལ་ཞེས་པ་གཞིར་དངས། གང་གིས་ན་
སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་སོ། །དུས་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། གང་ལ་
ན་སྟབ་དབང་ལྟ་ཡི་ལྟ་ལའོ། །ཁོ་ན་སྟབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ལྟ་ཡི་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟུམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་གསུམ་ན་སྟོབས་
གྱིས་དྲེགས་པའི་ང་རོ་ཆེས་ཆེར་སྟོགས་པའི་རྩོམ་པས་ཉེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་འགྲིང་།

¹ ཉ་མན་ན་ཆེད་དམ་པའི་དོན་ནོ། ། བ་མན་ལ་ཆེད་དམ་པའི་དོན་ནོ། །
² སྤྱུ་འབྱུམ་པར་ས། གསུང་འབྱུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤམ་སྟེང་ལོ། ༢༠༡།

བར་བྱེད་པའི་དབང་ཕྱུག་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་། དགའ་རབ་དབང་
ཕྱུག་དང་ཁྲབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བཙེམ་ལྡན་
འདས་གང་གི་སྐྱུ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་སྟེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉི་མས་མེ་བྱིར་བཞིན་དུ་
དེ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། ལྷ་དེ་རྣམས་གྱིས་
མངེས་པའི་ཚོད་པན་ཉེ་སྤྱི་བོས་བཙེམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཞབས་པད་གྲུས་
པས་བསྟེན་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ལྷ་དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ལ་བདེ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚོག་
ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་འཚང་བས་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་ཡིད་ལ་བདེ་བ་
འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྤྱིན་ལ་ཞོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤྱིན་
དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་བཞོན་པར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཚངས་པ་ལ་གསལ་གྱི་མངའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས། གསལ་
གྱི་མདོག་ཅན་རབ་མངེས་པའི། །སྐོང་ཚུ་ལས་འབྱུངས་གྱུར་ཉེ། །ཞེས་ཚངས་
པ་གསལ་གྱི་སྐོང་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགའ་
རབ་དབང་ཕྱུག་ལ་ལུས་མེད་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་སྣ་མོ་ལྷ་མས་
མཚོད་ཅིང་དཀའ་ལྷུང་ལ་གནས་པས་ན། དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་མདའ་
ལྷ་འཕངས་པས། དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་ལྷུང་ཉམས་པས་ན་དེས་རིག་སྟེ་མིག་
གསུམ་ལས་མེ་སྐར་ཉེ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་བསྐྱེགས་ཉེ་ལུས་མེད་པར་བྱས།
ཞེས་མདོན་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་འཇུག་ལ་ཐ་
གུའི་ལྷོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དྲིས་པའི་དུས་སུ་ཐ་གུས་ལྷོ་བ་བཙེངས་པར་གྲགས་པས་དེ་

ལྷན་བཟོན་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཁོངས་ནས་ཚོགས་བདག་དང་། གཞིན་ཅུ་གདོང་
བྱུག་དང་། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་སོགས་འདོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་ལོ་གཉིས་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ། ཤིང་
རྟེན་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ལ་མཚོན་པར་བརྗོད་པ། ཤིང་རྟེན་སྲོལ་འདྲིན་རྣམས་ལ་
མཚོན་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།¹ མཁྱེན་བཙུན་གཉིང་མཐའ་ཤིན་ཏུ་དཔག་
པར་དགའ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། གུས་ཕྱག་འཆའ། གང་ལ་ན་
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་མགོན་གཉིས་ལའོ། །འོ་
ན་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེས། དེ་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་
ཚོས་མཚུངས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཉིང་
དཔག་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཁྱེན་བཙུན་དེས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
ཅམ་ཞིག་རྟོགས་ལ་འདི་བན་ཆད་མ་རྟོགས་ཞེས་པའི་མཐའ་དང་། སེམས་ཅན་
འདི་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་དུས་འདི་ཅམ་ཞིག་མཛད། དེ་བན་ཆད་དུ་མི་མཛད་ཅེས་
པའི་གཉིང་དཔག་པར་དགའ་ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཅ་རྒྱལ་མཚམས་ཆེལ་
གཡོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་སོགས་སྤྱོད་
པའི་ཅ་རྒྱལ་མཚམས་ཆེན་པོ་ཆེལ་དུ་གཡོ་ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་རིག་པོ་ཆེ་
རྣམས་ཀྱི་གཉིང་རམ་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ལེགས་
པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིང་རམ་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༧༡།

གཉེས་བ་ནི།¹ བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉེས་ཤིང་རྟེན་སྲོལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉེས་ཚོས་ཅན། རྫོང་བཟང་གྲགས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚོམ་པའི་ཐོག་མར་ཁྱོད་གཉེས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྐྱེ་བོས་འདུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གཉེས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བྲང་ལེས་འབྲེད་པའི་རྒྱལ་དབུ་སེམས་གཉེས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཤིང་རྩའི་སྲོལ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་སློན་ས་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པའི་མཚོག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ས་འོག་ས་སྟངས་སྐྱེད་སྤྱོད་པ་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ན་བའི་ལམ་ན་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་ནི།¹ ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་འཕགས་བ་སྟན་དང་། རྫོང་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དང་། དབྱིག་གཉེན་ཞབས་དང་། རྫོང་གོས་བཟན་པ་དང་། རྩོགས་ཀྱི་སྤྱང་བོ་དང་། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འཇམ་སྤྱིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན། རྒྱབ་བསྟན་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སློན་ས་མི་ལུ་བ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འདི་ན་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྫོང་བཟང་གྲགས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚོམ་པའི་

¹ རྒྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༧༩་༧
² རྒྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༧༩་༧

ཐོག་མར་ཁྱོད་རྣམས་ལ་གྲུས་བས་འདུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྣམས་
གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་འབྲེད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་
ལེགས་པར་བརྒྱུད་ནས། འཛེམ་བུ་གླིང་གི་རྫོོགས་ལ་བྱེ་བ་སྟེ་གངས་མེད་པའི་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་འབྲེད་
པར་བྱེད་པའི་མཁས་མཚོག་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅས་ཉེ་མཉམ་པར་བསྐྱལ་བ་ལ་གཉིས།
བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟན་ཉེ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། རྫོོ་སྲོལ་དང་
ལྷན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་བ་པོ་ལ་མཉམ་པར་བསྐྱལ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། གཞུང་ལུགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་རྗེ་བཙུན་རྫོོ་བཟང་གྲགས་
པ་ཚོས་ཅན། དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་བརྟན་བཅོས་འདི་བདག་གིས་
བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་དྲང་ངེས་འབྲེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་
གནས་སམ་ཁྱད་པར་དེ་ནི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་། རིགས་པའི་ལམ་
དུ་འང་ངལ་བ་མང་དུ་བསྟེན་བ་དང་། ཅང་གི་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་མི་དམན་ཞིང་སྤྲུག་པའི་གངས་རིའི་ཁྱོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་
མས་ཀྱང་འབད་བ་ཅི་ཅམ་བུས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མ་གྲུར་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་
མ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་སྟེ་རྫོགས་

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྟེང་ལོ། ༧༧༣་༣།

བ་དང་། དགོས་པ་རྙེད་པ་དང་གྲགས་པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ལིན་ཏུ་རྟོགས་
དཀའ་བའི་བྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་བར་འདི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ན་ཅི་མ་རུང་
སྣམ་པའི་ལིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐང་སྟེ་རྩོམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་ལུགས་མང་དུ་སོས་པ་བྱ་སྟོན་དང་། རིགས་པའི་ལམ་
དུ་ངལ་བ་མང་དུ་བསྟེན་པ་ཆ་པ་ཞེས་སོ་སོར་འཆད་མོད། ཡོན་ཏན་གསུམ་ག་
དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་འབད་ཀྱང་མ་རྟོགས་ན། ཡོན་ཏན་རེ་རེ་
དང་ལྡན་པ་ཅ་མ་གྱིས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནམ་སྣམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་ལུང་གི་བསྟན་
པའི་དེ་ཉིད་དེ་གནས་ཚུལ་བྲང་ངེས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
བར་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་
གཏུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྐྱ་བ་ལ་འགྲན་ཆེ་མེད་པར་འདོད་པའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་གྲས་བས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་མཉན་པར་བསྐུལ་རིགས་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་སྐྱ་བ་ཆེ་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོགས་
ནས་སྐྱ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་གཉིས། བྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་བར་
རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་

༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་མོ། ༢༢༢།

གཏུག་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོའི་བྲང་ངེས་འབྲེད་
དགོས་ཤིང་ལུང་ཚམ་གྱིས་འབྲེད་མི་བྱས་པ་དང་། དེས་ན་རིགས་པས་བྲང་
ངེས་འབྲེད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཏང་བྲང་ངེས་འབྲེད་དགོས་ཚུལ་
དང་། ལུང་ཚམ་གྱིས་འབྲེད་མི་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ་ཞེས་པ་ནས། རག་ལས་ཤིང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
འཆད། དོན་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་དགོད་དང་ལྡན་པ་དག་
གིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཐབས་ལ་
འབད་དགོས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་
དང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་མི་བྱས་པར་གཟིགས་
ནས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་
རྟོན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་སྐོར་དུ་མ་ཞིག་གིས་
གདུལ་བྱ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེའི་
ཕྱིར། གང་དུ་གསུངས་ན་¹ དུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་ཞུས་པ་ལས། ²སྐོང་བ་ཞི་བ་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་ཚུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། མདོ་དེའི་དོན་ནི། ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྐོང་བ། རྒྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་ཞི་བ། འབྲས་
བུ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཏེ། མདོར་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་

¹ སྐྱེ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༧༧།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༩། དཀོན་མཆོག་བཞེགས་པར་། སྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། དུལ་
འཁོར་སྐྱོང་གི་ཞུས་པ་ལས། ༡༧༣་ ༡༢།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་བས་ཉེ་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་སྒོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱགས་རྗེ་མངའ་བའི་སྟོན་བས་ཐབས་གྱི་ཚུལ་དང་། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ཐམས་དག་སྟེ་གྲངས་མེད་པ་དག་གི་སྟོན་ནས་ནི། གཤུལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོར་དུ་ཚུད་པ་ལ་འཕྲུང་བར་མཚན་ཅེས་པའི་དོན་ལོ། །སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་བྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཐབ་མོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་བྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་བྱས་པས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དོས་ཟེན་དགོས་ལ། དེ་དོས་ཟེན་པ་གསུང་རབ་གྱི་བྲང་དེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་དེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་དབུ་སེམས་མཐའ་དག་གི་བྱུ་བ་མཐའ་གཙོ་བོར་གཏུག་ལ་འབེབས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། གཞུང་འདིའི་མཐའ་ཕྱག་གི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདིར་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱགས་འདིར་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། འདིར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། ལྷང་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང། མི་རྒྱས་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། ལྷང་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་ན་ལྷང་དོན་འཆད་མི་
དགོས་པར་ཐལ་བ་དང། འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་
མི་¹དེ་གཉེས་ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་བའི་སྱིར་དང། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
དོན་མི། བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་དེ་གཉེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་འདི་མི་བྲང་
བའི་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལོ། །འདི་མི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ལྷང་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷང་ཙམ་གྱིས་བྲང་
ངེས་འབྱེད་རྒྱས་ན་ཕིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དགོངས་
འབྲེལ་བཅུམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྱིར།

གཉེས་པ་མི། ¹གསུང་རབ་ཅེས་པ་ནས། སྱིར་དང། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
འཆད། དོན་མི་གཞན་ཡང་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་མ་ཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། ལྷང་ལས་བྲང་དོན་གྱི་མདོར་གསུང་ན་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པས་ཁྱབ། ལྷང་ལས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པའི་སྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། གསུང་རབ་ལས་མདོ་གཅིག་ལ་
ཡང་བྲང་ངེས་གྱི་འདོག་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་ཡོད་པའི་སྱིར།
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྫོག་པའི་ཤེར་སྱིན་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་དགོངས་
འབྲེལ་ལས་བྲང་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས། རྫོག་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ངེས་

¹ ལྷང་ལྷུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་རྫོང་པོ། ༢༢༢༧།
² ལྷང་ལྷུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་རྫོང་པོ། ༢༢༢༧།

དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།^༡ འདི་ནི་འདིའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། ལྷུང་ལས་དྲང་ངེས་སུ་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་དྲང་ངེས་གྱི་ལྷུང་བར་འཛོག་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་གྱི་ལྷུང་གིས་དོན་དེ་དེ་ལྷུང་གཞག་པར་ནི་མི་ལུས་ལ། དེའི་ཚེ་སྤྱིར་དེ་ལྷུང་མ་ལྷུང་པས་ན་གྲེ་གྲག་དྲང་ངེས་ལ་ཡང་འདི་དྲང་དོན་གྱི་མདོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷུང་ཅམ་གྱིས་དོན་དེ་དེ་ལྷུང་ཡིན་པར་སྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་ཡོད། བདེན་མེད་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་རིགས་པས་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་གྱི་ལྷུངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིང་རྩ་ཚེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྷུང་སྤྱོད་ནས་རིགས་པས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།^༢ དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། འཚོལ་དགོས་པས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་དེས་ན་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དེ་ཡང་གསུང་རབ་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ལྷུང་བའི་ཤིང་རྩ་ཚེན་པོ་དག་གིས་མདོའི་དྲང་ངེས་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་ཞིང་། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་འབྲེན་པ་ལ་

^༡ ལྷུ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ཤེགས་བཤའ་སྤྱིང་པོ། ༢༢༢-༥།
^༢ ལྷུ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ཤེགས་བཤའ་སྤྱིང་པོ། ༢༢༢-༦།

རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དང་། རོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་རུང་བར་རོན་དེ་ཁོ་རང་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་བབ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོའི་བྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་བྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་ལུང་ཅམ་གྱིས་བྲང་ངེས་འབྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།¹ མཐར་གཏུགས་ན། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རོན་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན་འི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་གྱིས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་མི་འགྲུབ་ཅིང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཤོད་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་རོན་དམ་པའི་དངོས་ཤིང་དེ་ཁོ་རྟེན་དེའི་གནས་ཚུལ་གྲང་འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།² རོན་གྱི་དབང་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རོན་ནི། ལུང་ཅམ་གྱིས་བྲང་ངེས་འབྱེད་མི་རུས་ཤིང་། རིགས་པས་བྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སློང་དག་གམ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་གསུང་རབ་དེས་གཞལ་བུ་མདོན་གྱུར།

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེད་ལོ། ༢༠༥་༡།
² ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེད་ལོ། ༢༠༥་༢།

སྒྲོག་གྲུར། ལོག་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་
 གྱུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབག་གསུམ་གྱིས་གཞོན་པ་
 ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། གཞོན་པ་མ་མཐོང་བ་ན་ངའི་བཀའ་ལས་
 རི་རྩུང་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་གྲང་བར་བྱ་ཡི། ང་ལ་གྲུས་པའི་སྲིར་ཉེ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཚད་སྒྲ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་
 གསེར་བརྟག་པའི་ཆོ་དང་ཤོར་མེས་བསྐྱེགས། དེ་རྗེས་བཅད། དེ་རྗེས་བདར་
 བས་གསེར་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་ཞོར་གྱི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མདོར་བསྡུས་སུ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། དེ་ལ་
 བསྐྱེག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཚོས་མ་སྟུན་པར་བསྟུན་པའི་སྲིར་རོ། །བཅད་པ་ནི་
 རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་ཚོས་མ་སྟུན་པར་བསྟུན་པའི་སྲིར་རོ། །བདར་བ་ནི་ཡིད་
 ཚེས་པ་དང་ཚོས་མ་སྟུན་པར་བསྟུན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

གཉིས་པ་དེ་རྩུང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་སོ་སོ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་
 རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་དང་། རྫོ་ཕྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་ནས་རི་སྐད་གསུངས་པ་འགོད་པ་
 དང་། དེའི་དོན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་^༡ རྣམས་ཀྱིས་རི་རྩུང་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་

^༡ བ་༤་ན་༤་ཆེན་པོ། ཏ་༤་ན་༤་ཆེན་པོའི།

པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འགལ་སྤོང་གི་བྱི་བ། འགལ་བ་དེ་
སྤོང་གི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་ཅུང་
ཟད་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མདོ་སྤྲེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་དེ། མྱོང་གཞིའི་
ལེའུ། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དང་ཚུལ་བཞེན་ཀུན་ཏུ་འདྲི་བ་གཉིས་
ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ། ཚོས་འབགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ། བྲང་ཚུབ་སེམས་
དབའ་སློ་གྲོས་རྣམ་དག་གི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ། སློ་གྲོས་ཡངས་པའི་དྲིས་ལན་
གྱི་ལེའུ། ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ། དོན་དམ་ཡང་དག་
འབགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ། བྲམས་པས་ཞུས་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ། སྤྱན་
རས་གཟེགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ། འཇམ་དབྱེངས་ཀྱིས་ཞུས་
པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ལས་དྲིས་ལན་དང་པོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་གཉིས་པས་དོན་དམ་པ་རྟོག་གའི་སློས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞེན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་གསུམ་
པས་བདེན་གཉིས་རོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་
ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་བཞི་བཞི་བསྟན་ནས་བདེན་གཉིས་རོ་སོ་གཅིག་ལ་
སྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཇིན་པའི་ཚུལ་བཞི་བསྟན། དྲིས་ལན་བཞི་པས་གཙོ་བོར་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་ལྔ་པས་གཙོ་བོར་མཚན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་དུག་པས་གསུང་

རབ་ཀྱི་བྱང་ལེས་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་བདུན་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་བརྒྱད་པས་གཙོ་
བོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཙུའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས། དྲིས་ལན་དགུ་
པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་སོགས་གཙོ་བོར་
གཏན་ལ་འབེབས་ལ། མདོར་ན་དྲིས་ལན་དགུ་བོ་དེས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་
ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཚང་བར་གཏན་ལ་འབེབས་
སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། །ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་
དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་གནས་དང་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱེས་བ་གསུམ་དང་
དེ་འབྲས་སྣངས་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བྱུང་འཕགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་ཁོག་གཅིག་པར་སྣང་ངོ། །གོང་དུ་བཤད་ཐེག་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་འདིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་
བྱང་ལེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདིར་བྱང་ལེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་
སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ལེས་འབྲེད་པ་སེམས་
ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་དབྱུད་པ་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་སྐྱ་རི་བཞེན་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་
ཚོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ལེས་
འབྲེད་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་དབྱུད་པའོ། །དང་བོ་ནི། མདོ་སྟེ་ནས་རི་ལྟར་

༡ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སེམས་ཙམ་པའི་འཕགས་བ་ཐོག་མེད། ཐེག་བསྐྱེས། ༥༡༦།

གསུངས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
མདོ་སྤེའི་འགལ་སྤོང་གི་བྱི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
གྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལུས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།¹ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གངས་དུ་མར་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྣུལ། ཞེས་པ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་
ཡོངས་སུ་ལྷུ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་དགལ་
གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་མདོ་སྤེའི་ལ་འགལ་སྤོང་གི་བྱི་བ་ལུས་ཚུལ་ཡོད་
དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྤོགས་སོ་
བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས། འཁོར་ལོ་བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་
བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྱེ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་འགལ་བ་མི་མངའ་བས་འཁོར་ལོ་བར་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
དེ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ལུས་ནས། འཁོར་ལོ་དང་པོར་
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་གྱི་ལུས་པ་ཡིན་
གྱི། འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་

¹ བཀའ་འབྲུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ མདོ་སྤེའི་སྤོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྤེའི་དགོངས་འགྲེལ། ༣༧་མ།

བ་ལ་འགལ་སྤོང་ཞུས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་
 ལོ་དང་པོར་ག་རྒྱགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་པ་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་
 རྒྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་
 དང་པོའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མདོ་སྡེ་བ་དེས་ག་རྒྱགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་པ་སོ་
 བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་
 ལེན་ཅིང་། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་རྣམས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་
 ཉེ། དེས་ཚོས་རྣམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་
 ཉེ། དེས་རྩི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར། མ་
 གྲུབ་ན་མདོ་སྡེ་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་ཚོས་ཁམས་རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དེའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར། རྟོགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེས་ཚོས་ཁམས་དེར་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དེས་དེ་དེར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་
 དེར་དོན་དམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་

དེ་དོན་དམ་པར་རྫོང་གྲེད་གྱི་སྤྱི་བརྗོད་བྱུང་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། །བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་
གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་
བར་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་
པ་གཉིས་སྐྱུ་ཟེན་ལྟར་ན་འགལ་ནའང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་
དགོས་པས་ཞེས་སོགས་འགལ་སྲོད་ལྷུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན།
འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་ཁམས་དང་ཚོས་གྱི་སྤྱི་མཚེད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་
ནམས་གྲུང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། རྫོང་གྱི་དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མཛོད་
སྤེ་བ་དེས་ཚོས་ཁམས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་ནམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མཛོད་སྤེ་བས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྤྱི་རི་
བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། མཛོད་སྤེ་བས་སྤྱི་མཚན་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་དོན་དམ་པར་དོན་གྲེད་ལུས་པར་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྤྱོད་ །དོན་དམ་དོན་གྲེད་ལུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་
དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མཛོད་སྤེ་བའི་རང་གཞུང་ནམ་དག་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཚོས་ཁམས་སོགས་འདུས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༥༩༧། ༥།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༥༩༦། ༡༡།

མ་གུས་གྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་མ་བསྟན་པར་ཐམས། དེས་དེ་རྣམས་མདོ་
སྡེ་པའི་འདོད་པ་སྣང་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྲིད་ཉེ། དང་དེས་རྣམ་
འབྲེད་ལས། ཉང་པོར་ཐ་ར་རྗེ་སིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་སྲུང་
པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཀའ་སྟུང་། བར་བར་དེ་
རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཀའ་སྟུང་པ་གཉིས་སྐྱུས་ཟེན་
སྣང་ན་འགལ་ནའང་ཞེས་སོགས་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་འགྲེས་རྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པར་ཐམས། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
སྲིད། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྲོད་པའི་ལམ་པར་སྲིན་དུག །ལྟ་བའི་ལམ་
སྲོད་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད། འབྲས་བུའི་ལམ་སྟོབས་བརྟུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་
སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ། སངས་
རྒྱུས་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད། གང་ཟག་གི་ལམ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
ཤེས་པ་ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་

༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ཤེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༣༡་༣།

གྲུབ་པར་གསུངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། །འཁོར་ལོ་དང་པོས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། །དེ་ཐེག་དམན་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་
སྒྲོད་ཡིན་པའི་བྱིར། །བྱང་སྡེ། །རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས།¹ །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་
ལྷོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །སྒྲོད་པ་ཡོངས་བསྐྱོ་མ་བཤད་
དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་འགྲུར། །ཞེས་དང་། །² བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་ལ་
གནས་པའི་དོན། །མདོ་དེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱལ་
པ། །དེའི་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། །འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བསྟན་པར་
ཐལ། །དེ་ལས་སྒྲོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་བྱིར། །འདོད་ན། །དེ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། །ཁྱོད་ཐེག་དམན་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྒྲོད་
ཡིན་པའི་བྱིར། །བྱང་སྡེ། །བྱང་པེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།³ །རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་བ་དང་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྒྲོད་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་
བསྟན་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། །འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའིན་གྱི་བར་
གྱི་འགྲེས་རྒྱུ་རྩ་བརྒྱུད་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། རྗེས་རབས་ལ། །མགོན་པོ་སྐྱེ་བའི་ །རིན་ཆེན་སྲེང་བ། ༣༡༤་༣།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། རྗེས་རབས་ལ། །མགོན་པོ་སྐྱེ་བའི་ །རིན་ཆེན་སྲེང་བ། ༣༡༤་༥།
³ རྒྱ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། །རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། །ལེགས་བཤད་སྒྲིང་ལོ། ༥༤༥་༥།

བར་བསྟན་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་སྔོང་གི་རྗེ་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་
གཟུགས་ནས་ཡུང་སྟོབས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་འགྲེས་རྒྱུ་བདུན་ལས་མང་བ་
མ་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། དང་དེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། རྗེ་དག་གི་སྲུང་འགལ་
སྔོང་གི་རྗེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་ཡུང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་
བར་རེ་རེ་ལའང་། ཞེས་གཟུགས་ཡུང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ལས་
མ་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་
ཐལ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་
སྲིད། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

ཁ་ཅིག འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག འསྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྲིད། གྲུས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག འསྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ་ཟེར་

༡ ལྷ་འདུམ་པར་མ། གསུང་འདུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེ་ཁོང་གོ། ༡༦༩།

ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མདོ་སྡེ་པ་དེས་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེས་སྡོད་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཞི་གྲུབ་ན་ཚོས་བདག་ཡིན་པས་
ཁྱབ་བ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་གྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྡོད་གི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་
བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཀའ་སྩལ།
འཁོར་ལོ་བར་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་གཉིས་སྐྱེས་ཟེན་ལྟར་ན་
འགལ་ནའང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས། འཁོར་ལོ་བར་
པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་
ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་
དོན་གྱིས་ཞུས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྡོད་བ་ལ། ཁོན་ལེ། འདིར་བརྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟན་པར་ཐལ། འགལ་
སྡོད་ཞུས་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ །དེས་
དེ་ལྟར་བྱུགས་ལ་མ་བསྟན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་གཟུགས་སོགས་འདུས་
བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་
མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པ་གང་ཞིག་ །དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།
འདོད་ན། དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་
རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱས་པར་དངོས་
སུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་
སྲི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ། ཡང་གཟུགས་སོགས་
གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
མཉམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་
སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་རྣམས་དེའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འདིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐུབ།
 གཞན་ཡང་།¹ མིང་གི་སྲ་རོལ་སློ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་གཞུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྐྱེ་རྗེ་བཞིན་པ་ལ་
 དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་
 དང་པོ་དེ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་དངོས་
 སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་ནི། །ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་བཞི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།² དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
 རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་དང་། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།³ དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་
 ཚེའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་འདོག་པ་མིན་གྱི་⁴ བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྐྱེ་རྗེ་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༦། སེམས་ཅོམ་ལྷི། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། ༢༢༡།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུར་མ། ༢༥། མདོ་སྟོན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྟོན་དགོངས་འགྲེལ། ༥༥།
³ སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤམ་སྟོང་པོ། ༥༥༦།
⁴ བ་༡༠ན་༡་མིན་གྱིས། ༩་༤་བ་༡་མིན་གྱིས།

ལོ། །འབྲེལ་བ་ཁས།

རང་རེས། འཁོར་ལོ་དང་ལོ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ནས་བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་རེ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་བ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་རྩ་བར་མི་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། རྟོན་གྱིས་འགལ་སྤོང་ལྷུས་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཁམས་དང་ཚོས་གྱི་སྤྱི་མཚེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྤྱི་རྩི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་འབྲེལ། འདོད་ན། དེ་དེས་དོན་གྱི་

མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།¹ ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤོང་གི་ལན་ལ། གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་
པ་སོགས་སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།
དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།² དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས། ངས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་གསུམ་པོ་འདི་
ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་དང་། བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང་།³ བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་
ན། རྒྱས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་
གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། སུམ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། ངོ་བོ་
ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཚོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་
སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དུམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚོས་ཐམས་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༦༧-༡༧།
² བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟན་མ། ༡༥། མདོ་སྟེ་བྱ་སྟེ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ༣༥། ༡།
³ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟན་མ། ༡༧། སེམས་ཅམ་ཟེ། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། བསྐྱ་བ། ༡༥༣-༡༥༤།
⁴ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟན་མ། ༡༧། སེམས་ཅམ་ཤི། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། སུམ་རྩ་བ། ༥༡༡།

ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གཞུགས་ནས་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྣང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞུགས་སོགས་གྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྣང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེད་
 རིགས་ཉེ། གཞུགས་སུང་གི་སྣང་དུ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་གང་ཞིག་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ གཞུགས་གྱི་སུང་པོ་ལ་རི་ལྟར་
 སུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཉེ། ཞེས་དང་། སང་རེས་རྣམ་
 འབྲེད་ལས།² དེ་ལྟར་གཞུགས་སུང་ལ་རི་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སུང་པོ་ལྷག་
 མ་བཞི་དང་། སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཟས་
 བཞི་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། ཁམས་བྱུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྤྱར་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།³ ལེགས་པར་
 ཟུ་བ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་
 ཟུ་བ་ལོ། ཞེས་དང་།⁴ དེ་དག་ནི་སྤར་འགལ་སྤོང་གི་ཏི་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པའི་གཞུགས་སུང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་འང་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་འཁུགས་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་ངོ་བོ་

¹ བཀའ་འབྲུད་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ མདོ་སྤེལ་ཉེན་པོ་བཙུན་ལྟུང་འདས། མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༣་༤།
² སྤྱི་འགྲུལ་པར་མ། གསུང་འགྲུལ་མ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་པར་ཤེད་པོ། ༤༦༧་༦༧།
³ སྤྱི་འགྲུལ་པར་མ། གསུང་འགྲུལ་མ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་པར་ཤེད་པོ། ༤༦༦་༣༡།
⁴ སྤྱི་འགྲུལ་པར་མ། གསུང་འགྲུལ་མ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་པར་ཤེད་པོ། ༤༦༩་༤༡།

ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པར་བདག་གིས་གོའོ། །ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤྱི་བའོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། །དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་
དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཀུན་བརྟགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མིང་བདས་གཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་མཚན་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་མིང་བདས་འཛོག་མི་
རུས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་
ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་མིང་
བདས་འཛོག་རུས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ མདོ་སྤྱི་ཙ། མྱོན་པ་བཙམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ། ༣༥ །༥།

ལས། སྤྱིར་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་
པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་
གང་གིས་སྣོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་
སོ། །དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བདུས་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་
ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རྟོགས་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཀུན་བརྟགས་
ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་མིང་བདུས་
འཛོག་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་ཅམ་དེ་ཚོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོགས་
གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་
བརྟགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། ཀྱང་གིས་སྣོང་
པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་བརྟགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་
ཀར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཞན་མ་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་

༡ སྤྱི་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་གྲགས་ལེགས་བཤམ་སྣོད་ལོ། ༡༩༡་༣།
༢ སྤྱི་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་གྲགས་ལེགས་བཤམ་སྣོད་ལོ། ༢༠༡་༥།

དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིད། ཟེར་ན་མི་འབྲུག་དེ། དེའི་བརྟགས་
པ་དེ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིད་ཏེ།¹ རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། རྟོག་པས་བརྟགས་ཚམས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིད། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིད། ཁ་ཅིག་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་མིང་བདུན་འཛོག་བྱས་པས་
མ་ཟུབ་ཀྱང། དེ་ཡིན་ན་མིང་བདུན་བཞག་པས་ཟུབ་ཟེར་ན། འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། མིང་བདུན་བཞག་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟགས་ཡིན་
པའི་བྱིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བློད་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མིང་བདུན་སློ་
ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལྟོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལམ་མཁའའི་མིང་བདུན་སློ་
ཡུལ་དུ་མ་ཤར་ཡང་ནམ་མཁའ་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཡོད་པའི་བྱིད།

གཞན་ཡང་། སྐྱ་རྟག་སྟོང་ཚོས་ཅན། མིང་བདུན་བཞག་པར་ཐལ། ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་པའི་བྱིད། འདོད་ན། བདུན་འཛོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་
བཞག་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཞན་ཡང་། ལམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་མིང་བདུན་བཞག་མི་བྱས་བཞིན་
དུ་མིང་བདུན་བཞག་པར་ཐལ། དེ་མིང་བདུན་བཞག་མི་བྱས་པ་གང་ཞིག་ཏེ་
དག་མིང་བདུན་བཞག་པའི་བྱིད། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དག་མིང་བདུན་འཛོག་

¹ སྐྱ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱི་དོན་ལོ། ༡༩༧༧

ལུས་ནས་མིང་བདུས་བཞག་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་དེ། དེ་དག་མིང་བདུས་བཞག་
པར་ཐལ། དེ་དག་མིང་བདུས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། དེ་དག་རྟོག་པས་
བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གུན་བཏགས་ཡིན་ན་རྟོག་པས་
བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་དེ་ཡིན་ན་མིང་བདུས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག་ཁོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གུན་བཏགས་ཡིན་ན་མེད་པས་
ཁྲབ་ཟེར་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་
པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
ལས།¹ དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བདུས་
བཞག་པའི་གུན་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་ལུས་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་གུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ།
དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།¹ གུན་བཏགས་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་དང་འབྲ་བ་ནི་
རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་དབེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དབེ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མི་
འཐད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་འཇིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེ་དགོ། ༡༠༡༧།
² ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེ་དགོ། ༧༥༧༡།

གྲིས་གྲུབ་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཅམ་གྲིས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བྲལ་མི་སྲིད་
པ་ཡིན་པས་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་
དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་
བཏགས་དེ་དག་གི་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྲེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
དེར་ཐལ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ དགོངས་འབྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི།
ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་
མཁོ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་
ཁྲུད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་དེའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་ཡོད་མེད་
བསྟན་ཚོད་ནི་མིང་དང་བཅས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་
ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་ཅིང་། འཛོག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་བས་ཡོད་པ་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེང་པོ། ༡༠༧་༥།
² ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེང་པོ། ༡༣་༧།
³ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེང་པོ། ༧༥༠་༡།

རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མ་སྤུན་པས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མ་སྤུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདྲིའི་རང་
མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྲུར་བའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གཞི་འགའ་ཞིག་སྲ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་སྲི་མ་ལྟར་
འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་
ནས་ཡོད་པར་འཛིན་ན། གཞི་དེ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་
ཚེ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ལུས་པའི་དོན་སྲི་
ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་པའི་དོན་སྲི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་
བའི་ཚེ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པར་ཐལ། ལུས་པའི་དོན་སྲི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྲིར་ཏེ། དེ་དེར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་དོན་མ་སྤུན་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་དེའི་དོན་ནི།
གཞི་དེ་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་འཛིན་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཐལ་འགྲུར་བའི་འདོད་པ་
ལྟར་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་

ཟག་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་པ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཐ་སྣང་
བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙུག་པའི་ཆེ་བ་རྟེན་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་པ་རྒྱད་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞི་འགའ་ཞིག་
ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་ཀུན་བཏགས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཇིན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པ་
ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་
པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་ཐ་སྣང་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙུག་
པའི་ཆེ་བ་རྟེན་པར་འཇིན་པའི་སྲིད། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེའི་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ཀུན་བཏགས་སེམས་
ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཇིན་
ཡང་། དེ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་བཏགས་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
གཉིས་གྱིས་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པར་མི་འཇིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་བཏགས་
ཐ་སྣང་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙུག་པའི་ཆེ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་

པའི་ཀུན་བརྟགས་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཕྱོགས་ནས་མིང་བདམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅ་མ་
ཡིན་གྱི་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་དེ། རྣམས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་
གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་
བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྩོར་བ་འཐད་པ་གང་
ཞེག། ཀུན་བརྟགས་དེ་རྣམས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་མ་ཡིན་པའི་
སྲིད་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
སྲིད། རྟགས་ཀྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
ཀུན་བརྟགས་དེ་རྣམས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་སྲིད།
གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་དེ་རྣམས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་
པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྱབ།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་
ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིད་དེ་ནི་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥ མདོ་སྟེ་ཅ། རྩོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ༣༥༡༡

ཅེས་བྲམོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་¹ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གསུགས་
གསུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསུགས་དེ་འདི་ནི་
གསུགས་སོ། །འདི་ནི་གསུགས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ཞེས་འོ་བོ་དང་ཁྲུང་པར་ལ་ཀུན་
བཏགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
འདོད་ན། དེ་གསུགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་འདིར་
མ་ཁྲུབ་ཟེར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ཁྲོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་ཁྲུབ་ཟེར་བ་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དྲུང་ངེས་
ཚུལ་འབྱེད་ལས། གསུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པ་ན། ¹ཚུལ་པར་རྟོག་
པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་
གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཞེས་དང་། ²དང་པོས་གང་གི་ལུལ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
གདགས་གཞི་དང་གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ³འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གསུགས་
ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་འོ་བོ་ཉིད་དམ་བེུ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདུས་ཚུལ་
པར་བཞག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་
མེད་པར་ཐལ། གསུགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་

¹ བ་ཉ་ལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཉ་ལ་བ་ཉ་གཉིས་ལས།
² སྤྱི་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྣང་ལོ། ༢༠༠་༣།
³ སྤྱི་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྣང་ལོ། ༢༠༠་༤།
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༢༥། མདོ་སྤྱི་ཙ། སྟོན་པ་བཙུན་འདུས། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ། ༥༩་ཉ།

མ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
མ་ཡིན་པའི་ཁྲད་པར་འཐད་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུགས་
དེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་
བཟླས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་
གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ནམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་དེ་དང་ཀུན་བཟླས་ཀྱི་
གཟུགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་གང་རུང་གང་ཞིག །དེ་ཀུན་བཟླས་ཀྱི་
ཉགས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་
པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཀུན་བཟླས་མ་ཡིན་པའི་
སྲིད། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ཅེས་
གཟུགས་གཟུགས་སུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་
ཀྱི་ཀུན་བཟླས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། དེ་
གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་
ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་སྦྱོར་
དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཚོས་ཅན།

ཉགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་ཀྱི་སྲིད། ཉགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་ཀྱི་སྲིད།

གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་དེ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་དང་། ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་
རུང་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་བྱུང།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་
སྤང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། གཟུགས་སྤང་གཟུགས་
སྤང་གི་གཞན་དབང་། དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཟུགས་སྤང་གི་ཀུན་བཏགས། དེ་དེས་སྒྲོང་བ་གཟུགས་སྤང་གི་
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་གྲུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་དུ་གྲུང་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཀྱི་དབང་དུ་གྲུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ།
དྲུང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཚོས་
ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་དེ་དེས་སྒྲོང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འབྲེལ་
ཀྱིས་བཀའ་བའི་འུགས་ཀྱིས། སྤང་པོ་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༡༧་༥།

བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདྲིལ་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་ཏུ་གོ་བྱས་ལ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལོ། གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལ་སྐྱེ་
བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫོང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྫོང་དེ་ལ་སྤོས་མེད་ཏུ་རང་དབང་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་
གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོར་གྱི།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ནམ་
མཁའི་གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
སྤོས་མེད་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་
ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། རྫོང་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་
བ་གང་ཞིག །མདོ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་
འོག་ཏུ་བསྐྱབ་གོ།

གསུམ་པ་ལ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ་དང་།
ཡོངས་སྒྲིབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་
འགྲེལ་ལས།¹ ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེས། རྟེན་ཅིང་
འགྲེལ་པར་འགྲུང་བའི་ཚོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་
ཡིན་ཀོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ལས་
རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་
སྒྲིབ་སྟུན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་
མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བུའོ། །ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་གསུམ་པས།

དང་པོ་ནི། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།² གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་འགྲུང་བར་ཤེས་པ་ན་དེ་
ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་
དག་པའི་དམིགས་པར་འགྲུང་བས་དོན་དམ་པར་འགྲུང་རོ་སྟུམ་དུ་དོགས་
བ་སྐྱེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤོ། །ཞེས་གསུངས།
འདྲིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ །ཀུན་བརྟགས་སོགས་འདུས་མ་བུས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཀུན་བརྟགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ མདོ་སྤྱི་ན། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ། ༣༥༡།
² སྐྱེ་འགྲུམ་པར་མ། གསུང་འགྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ཤེས་པ་བཤད་སྟོང་ཤོ། ༤༥༡།

ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། རྩིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྟོང་
ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཀྱུན་བརྟགས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གོ་མི་ཚང་དེ། ཀྱུན་བརྟགས་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་
སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
སྟོང་གཞིའི་སྐོར་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་
ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱུན་
བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་འགོག་པ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་འགོག་བདེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དེ་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་
སྡེ་བ་གོང་འོག་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཚུན་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ཡང་། ཀྱུན་བརྟགས་དེ་ལྟར་ཚུན་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོན་ཤེས་སྐྱིབ་རྣམས་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་རང་

སྒྲིབ་ལོང་ལོག་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚུངས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲིབ།

ཁ་ཅིག །ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ལ་
དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པས་སྐྱིབ་བ་དག་པར་འགྱུར་བས་ན། གཞི་གཞན་དབང་
ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་
འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་སྐྱེས་
པའི་དོགས་བསྐྱེ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
བསྐྱོམ་པས་སྐྱིབ་བ་དག་པར་འགྱུར་བས་ན། གཞི་ཀུན་བཏགས་ལ་དམིགས་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་བ་མཐར་ཐུག་
ཏུ་གྲུབ་བམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
འདིར་བསྐྱེན་གྱི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཀུན་བཏགས་ཅམ་པོ་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྣོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་
མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་དེ་འདྲའི་དོགས་
བ་ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཀུན་བཏགས་
ཅམ་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྣོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་
བའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་འདིར་བསྐྱེན་གྱི་ཀུན་
བཏགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལྟགས་ལ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་སྒྲིབ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྐྱེན་

ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཚེ་དེ་དག་གི་གཞན་དབང་ཁོ་ན་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གཏན་ལ་ཕབ་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་
སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་གྱེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་
སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་དགོས་པས། གཞན་དབང་རྣམ་དག་གི་
དམིགས་པར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་པའི་དུགས་པ་ཤས་ཆེ་བས་
དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཀུན་བརྟགས་ལ་དེ་འབྲེལ་དུགས་པ་སྐྱེ་མི་
སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་རང་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་གྱེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་
ཀུན་བརྟགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་སྟོང་
གཞིར་དངོས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་
སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་

༡ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། མདོ་སྡེ་༦། རྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༣༤་༡༧།

སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཅེས་གྲུལོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་གྲུ་
སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྲེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིར་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཅེས་གྲུལོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལོ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དབྱུས་མཐའ་ཅ་འགྲེལ་དུ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་
གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་དབྱུས་མཐའ་སྐྱ་རི་བཞེན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་
སྲིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱུས་མཐའ་ལས།¹ རྣམ་དག་སྲོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་
ཏེ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་རར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཉོན་སྲིབ་རྣམ་པར་དག་གེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་སྲིབ་རྣམ་པར་དག་གེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་
མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ཀྱི་
ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་དེ་གཉིས་² ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
བརྟན་པའི་སྲིར་ཏེ། དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས།³ ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
དུ་བརྗོད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་

¹ བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཙམ་ལ། རྗེ་བཙུན་བུམས་མགོན། དབྱུས་མཐའ། (༢༠༥) ༡༥།
² བ་༡༢་ན་༥་དེ་ཉིད་ཀྱི། ༡༡༢་ན་༤་དེ་གཉིས་ཀྱི།
³ བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཙམ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བ ༣༠༥།

ལུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 བློ་སྦྱོར་བ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རྒྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 ཉེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྗེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བློ་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲམ་སྟེ། ཞེས་དང་། དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་
 ལས། རྗེ་ཚོས་ཅན་འདུས་རྒྱས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་སྟོས་
 པ་མེད་དགག་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛོག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 པའི་སྤྱིར་ ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གང་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྐྱོམས་ན། ཤེས་སྦྱོར་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
 ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་སྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་བློ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱི་མའི་དོན་བློ། དེའི་སྤྱིར་
 གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་
 གྲུབ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༡ ལྷ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ཤེས་པ་བཤད་སྟེང་གོ། ༤༤་༡
 ༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༥། མདོ་སྟེ་ཅ། ལྷོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ༤༠་༡
 ༣ ལྷ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ཤེས་པ་བཤད་སྟེང་གོ། ༤༤་༣་༡
 ༤ ལྷ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་མཚན་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༠་༣་༥།
 ༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༥། མདོན་པ་ཅེ། དབལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༥༤་༥།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོངས་
 གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མའི་
 ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་
 བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་
 གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་
 བ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབུས་མཐའ་ལས། །ཡོད་
 པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 གང་ཞིག །དེ་རྒྱབས་འདིར་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོང་སྤྱན་ཚེན་
 མོ་རྣམ་ན། ཐལ་འགྲུང་དང་པོ་ལ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྟོང་སྤྱན་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་
 རྒྱབས་སུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེར་
 སེམས་ཙམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་ཏུ་
 བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་བཞུགས་མགོན། དབུས་མཐའ། ༤༠༩་༥།

² ལྟ་བུ་ལས་པར་མ། གསུང་འགྲུང་ལ། མཁས་གྲུབ་མེ། སྟོང་སྤྱན། ༤༩་༥།

ཉིད་ལས།¹ སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་
ཐ་སྐྱད་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འོ་ན། ལྷོང་ཐུན་གྱི་ཕྱགས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ལྷོང་ཉིད་དུ་འདོད་པར་ཐལ། དེར་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་
ལས།² བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་ལྷོང་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྤང་དེས་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྟན་པར་ལྷོང་
ཐུན་པས་འདོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་ལྷོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་
ཀྱིས་ལྷོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
གསུངས་ཚོག་གོ།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལྷོང་ཐུན་གྱི་ཕྱགས་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱགས་ལ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐལ། མཚན་མ་མེད་པ། དོན་དམ་བདེན་པ།
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཉེ།

¹ ལྷོང་ཐུན་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ལྷོང་འབུམ། ༡༣༤-༤།
² ལྷོང་ཐུན་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ལྷོང་འབུམ། ༤༣-༡།

དབུས་མཐའ་ལས།¹ ལྷོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
མཐའ། མཚོན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་
གྲུབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷོ་མོ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་
པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན། གཞན་དབང་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
མྱང་འདས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། རྒྱབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་
པས་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
ཅུ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས།² རིགས་པའི་འགྲོས་འདི་རྣམས་ཤེས་པའི་གནད་ཀྱིས་
འཕགས་པའི་ལྷལ་གྱི་རང་སྤེ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་
པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་མོད་ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །དེའི་དངོས་སྤྱོད་བ་དེ་མདོ་སྤེ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྤེ་

¹ བསྟན་འགྲུའ་དཔེ་བསྡུར་ན། ༧༠ སེམས་ཙམ་ལ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། དབུས་མཐའ། ༢༠༣་ཉ།
² ལྷོ་མོ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབྲས་བུ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ཅུ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༣༧་ལ་༣།

བས་འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་གང་ཞིག། དེས་སྤང་འདས་བདེན་མེད་ཏུ་
འདོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་རང་མཚན་ཏུ་འདོད་པའི་སྲིད། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤང་འདས་སྲི་མཚན་ཏུ་འདོད་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་གྱི། ལྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་
ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད།
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོན་
པའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་བདེན་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་བསྐོས་པའི་
སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྲིད་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
ནས་གང་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་སྟེ་འགོག་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་
སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཟབ་མོ་
ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། །གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་
མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་
མངོན་སུམ་ཏུ་རིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཅན་ལས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་ཤེས་མི་རུས་པས་ཟབ་ཅིང་། ཞེས་དང་། དང་པོས་རྣམ་འབྱེད་ལས་
ཀྱང་། །བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༦། སེམས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༢༤་༡༥།
༢ ལྷ་འབྲས་པར་ལ། གསུང་འབྲས་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤་༡།
༣ ལྷ་འབྲས་པར་ལ། གསུང་འབྲས་ལ། རྗེ་ཅོང་ཁ་ག། ལེགས་བཞད་སྟོང་པོ། ༤༤༥་༤།

པའི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་
གྲུབ་གཅིག་ལུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཚོས་དགོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་བ་རྣམས་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཚོས་ཙན། སྲོད་ལ་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཞེས་¹བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲོད་དོན་
དམ་པ་ཡིན་ལ་ཚོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་²བརྗོད་
པའི་སྲིད། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། དོན་
དམ་པར་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ་དབུས་མཐའ་ལས།³རྣམ་དག་སྲོད་ལུལ། ཞེས་
དང་།⁴གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་སོ་མེད་བ་སྟོང་བ་ཉིད། །ཅེས་
དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས།⁵ཚོས་དགོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་
གསུངས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་རྗོད་བ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། འཁོར་ལོ་དང་སོས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་

¹ བ་ཉ་ན་ན་བརྗོད། ཉ་ཉ་པ་བ་པ་རྗོད།

² བ་ཉ་ན་ན་བརྗོད། ཉ་ཉ་པ་བ་པ་རྗོད།

³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 20། སེམས་ཙམ་ལི། རྗོ་བཙུན་བྲམས་མགོན། དབུས་མཐའ། 202་ཉ་3།

⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 20། སེམས་ཙམ་ལི། རྗོ་བཙུན་བྲམས་མགོན། དབུས་མཐའ། 202་ཉ་3།

⁵ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 26། སེམས་ཙམ་ལི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 234་ཉ་2།

ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདེ་སྤེལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྲུབ་མཐའ་སྐྱ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྲུབ་
 མཐའ་སྐྱ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྲོ་མོ་དེ་གང་ཟག་གི་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད།
 འདོད་ན། དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བདེ་སྤེལ་གང་
 ཟག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གང་
 ཟག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་
 གི་གནས་ལུགས་ལ་སྲིབ་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་མཛེན་གྱུར་པ་
 གྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་
 འདོད་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག། གང་ཟག་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གནས་ལུགས་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་བྱུང་
 རྟེ། བདེ་སྤེལ་གང་ཟག་གི་སྤོང་གི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་སྲིབ་ཅི་ལོག་ཏུ་
 སྐྱོ་འདོགས་གྱུར་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་སྲིབ་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་མི་འདོགས་
 པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་དེ་ཚོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་མོ་
 མི་འདྲ་བ་དང་རྟོགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་

པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཚོས་དབྱིངས་ཡིན། གང་ཟག་རང་འཛིན་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཚོས་དབྱིངས་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། རོ་མོ་
 གཅིག་ཡིན་ན་རིགས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ
 བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ།¹ ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་དེ་སྣང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སེམས་ཙམ་པས་འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷལ་
 བཟང་མིག་འབྱེད་ལས།¹ འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 པར་འདོད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱ་ཡང་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་བོ་ལེ། རོ་ན། སྣང་ཐུན་ཀྱི་ལུགས་ལ་སེམས་ཙམ་
 པའི་སྐབས་སྤྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་
 སྤྱ་འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྣང་མ་ཐུན་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་
 པ་འདུའོ། །

གཞན་ཡང་། ཁོ་བོ་ལེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྣང་ཐུན་ཀྱི་ལུང་དེ་འཐད་པ་གང་
 ཞིག །དེའི་དབྱ་སེམས་ཞེས་པའི་དབྱ་མ་བ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལ་བྱེད་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ ་ཤེས་ཕྱིན་ཀ རྗེ་བཙུན་བླ་མས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༥་༥།
² ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་ཟེ། སྣང་ཐུན། ༥་༥།

རིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་འབྲེལ། འདོད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་སློབ་མེད་དེ། སློང་ཐུན་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འགོག་
བདེན་སློང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སློང་ཉིད་རྟོགས་པས་འབྲེལ་བ་
བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་བཤད་སློང་པོ་རྒྱན་སོགས་དང་མི་མ་ཐུན་པས། དེ་ཅམ་
ཞིག་སྐྱེ་འཁེབས་པར་མི་འཛིན་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་འོ་པོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐྱེ་
མ་བྱས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་འོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་
དམ་པ་འོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་གཟུགས་གྱི་འོ་པོ་
ཉིད་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་
བུར་ནི་དོན་དམ་པ་འོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། གུན་བཏགས་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་དཔེས་སློབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་པ་
བཞིན་དུ། གུན་བཏགས་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟན་ལ། ༤༥ མདོ་སྟེན། སློབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྟེན་དགོངས་འགྲེལ། ༤༠༦།

ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞན་དབང་སྐྱེ་མའི་དབེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་དེའུ་ཤིང་ཉ་སྲང་དུ་སྐྱེལ་པའི་ཚེ་དེའུ་ཤིང་ཉ་སྲང་
དུ་སྐྱང་བའི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་མའི་སྤྲུགས་རྣམས་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
དོན་སྐྱང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་བག་ཚགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའི་དབེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ནམ་མཁའ་དེ་ཐོགས་རིག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་། ལྷོགས་ཐམས་ཅད་
ལ་བྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་ཚོས་བདག་
བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལ།
ཀུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་
ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་
པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཞོད་མ་ནས་
ཞི་བ་ཡིན། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དབེ་བསྐྱུང་མ། ༤༥ མདོ་སྤྱི་ཅ། ལྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འབྲེལ། ༤༠༡༤།

སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཞེས་
གསུངས།

དོན་ནི། ཀུན་བཟགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བ་མ་མཚེས་པ་དང་འགག་
པ་མ་མཚེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། དེས་མ་བསྐྱུས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱི་འཛིག་དང་བྲལ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱི་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
མ་སྤྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱི་བ་ནི། ཉག་པ་ཉག་པའི་
དུས་དང་ཐེང་ཟུག་ཐེང་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༤༥ མདོ་སྟོན་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། མདོ་སྟོན་དགོངས་འགྲེལ། ༤༡་²།

བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ལུག་ཐེར་ལུག་གི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདུས་
 མ་བྱས་པའི་སྤྱིར། མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྤྲུངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཡོངས་སུ་བཟོས་
 ཅན། རྫོང་ལ་མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་སྤྱིའི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྟག་པར་གནས་པ་དེ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྤྲུངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་སྤྲོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་བཟུང་བ་ལ། གཟུགས་སྤང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། དེ་འགྲེས་རྐང་གཞན་ལ་སྤྲུང་ནས་
 བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས། ཀུན་བརྟགས་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དགོངས་
 འགྲེས་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བཤག་
 གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཟོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་
 སྤྱོད་ཞེའམ་འགག་པ་ཞེའམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བཤག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཟོས་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གཟུགས་སྤང་གི་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྤང་
གཟུགས་སྤང་ཞེས་པའི་སྐྱོད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ། གཟུགས་སྤང་གི་རོ་བོར་
ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཟུགས་སྤང་གི་སྐྱེ་བ་གཟུགས་སྤང་གི་
སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱོད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ། གཟུགས་སྤང་གི་བྱུང་པར་ལ་
ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ།

གཉེས་པ་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་འདུ་བྱེད་
གྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།
ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གཟུགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་
དེ། གཟུགས་སྤང་གི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཟུགས་སྤང་གི་
གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ།

གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་
མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་རོ་བོ་ཉིད་
དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་
ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གཟུགས་སྤང་གི་ཡོངས་གྲུབ་བཞག་ཏུ་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༫ མདོ་སྡེ་ཅ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༩་༡༧།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༫ མདོ་སྡེ་ཅ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༩་༡༥།

ཡོད་དེ། གཞུགས་སྤང་རང་འཛིན་ཉོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པ་དེ། གཞུགས་སྤང་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ དེ་ལྟར་གཞུགས་སྤང་ལ་རི་ལྟར་སྤྱར་
བ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་སྣལ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱིང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེད་མི་རིགས་ཏེ། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་
སྤྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་སྤང་ནས་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ཀྱི་ཚོས་
རེ་རེའི་སྤྱིང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེད་པར་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།² གཞུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་རི་ལྟར་
སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་སྣལ་མ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱང་ལེས་
རྣམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་།³ དེ་ལྟར་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་རི་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་
དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་
པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་དང་གཞན་དབང་གི་གཞི་མ་རྒྱུ་
བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་

¹ བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ མདོ་སྤེལ་སྟོན་པ་བཙུན་འདས། མདོ་སྤེད་གོངས་འགྲེལ། ༥༩ །
² བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ མདོ་སྤེལ་སྟོན་པ་བཙུན་འདས། མདོ་སྤེད་གོངས་འགྲེལ། ༥༩ །
³ སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཞུགས་སྤྱིང་པོ། ༤༦༡ ། ༦།

སྣང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞན་
 དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་དུ་གཞན་དབང་དོད་
 རྒྱབ་གཅིག་བཞག་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་འདྲ་ལྟར་འབྲེད་ཀྱང་
 དེ་དག་གི་གཞན་དབང་གིས་གཞན་དབང་གི་གོ་མི་ཚོད་ཟེར་བ་རྣམས་ལ། ཤེས་
 བྱ་ཚོས་ཅན། དགོངས་འབྲེལ་ལས།¹ ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ནམ་མཁའ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་
 ཀྱི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་
 དག་གི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲང་
 དེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ ཤེགས་པར་སྐྱེ་བ་ཅི་སྲར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་དེ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་དེས་
 བམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 གྱི། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་སོགས་
 ཀྱི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་
 དངོས། བམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
 བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མདོ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་
 དོ། །

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ། ༣༥༡༠།
² སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག། ཤེགས་པ་བཤད་སྡེ་ལོ། ༤༦༦་ ༣།

འདིར་སྐྱས་པ།

ཤེས་རབ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཐལ་འགྲུང་འདི། །
མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་བཞིན་གནས་ལུགས་ཐོག། །
ཚོལ་རན་དབྱང་ཚོགས་རྩལ་རིའི་ཤེང་བ་རྣམས། །
རྐྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྤེམ་འཐག་པར་བྱེད། །ཅེས་བྲལོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ལུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་པའི་མདོ་འདི། རམ་མཁའ་དང་ཚོས་ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་འདི་གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་མདོ་གང་ཞིག །རམ་མཁའ་དང་ཚོས་ཁམས་སོགས་གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་འགྲེལ་རྐྱད་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ གཟུགས་སྤང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་སྐྱེག་མ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་དངོས། རམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མདོ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ མདོ་སྟེ་ཅ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༩་༡༩།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ མདོ་སྟེ་ཅ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། ༥༩་༩།

ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན། རྣམ་མཁའི་གཞན་
 དབང་གཞན་དབང་མ་ཡིན་ཟེར་ན་ནང་འགལ་ཉེ། རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་
 གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་
 ཀྱི་རྟེན་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་ཞིག་ཡོད་པའི་སྲིད་ཉེ། དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་
 གྲུབ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྲིད་ཉེ། རྣམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྲིད།
 སྲུབ་སྟེ། བང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
 ཚུལ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་དཔུང་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན་མེད་ན་ཚོས་
 ཉིད་ཡན་གར་བ་ལ་གནས་པའི་མ་སྲུ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རང་
 བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར། ཞེས་ལུགས་སྲ་མས་ཀྱང་སྣང་ལ། ལུགས་འདིས་ཀྱང་སྣང་སྟེ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་།² སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 གཅིག་ཀྱང་གཤོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཉེ། རྟེན་ཚོས་ཅན་མེད་པར་བརྟེན་
 པའི་ཚོས་ཉིད་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་རྩུབ་པས་
 བྲེད་པ་འགལ་བའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དེའི་དོན་ཐལ་
 འགྱུར་བས་རྣམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་ཚོས་ཅན་རྣམ་མཁའ་
 ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་འཕྲུལ་མཚན་སྲེད་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟོན་

¹ འབུམ་དབང་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྟིང་ལོ། ༥༡༧༥

² སྣང་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ཅུ་ཤེར་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༣༠༧་༣།

མེད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉམ་ཐག་པའི་ལན་ཡིན་ཏེ།¹ ལུགས་སྤྲ་མས་ཀྱང་སྤྲ་ལ་
ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲ་བར་གསུངས་པ་དང་།² གཟུགས་ཉིད་
ཀྱང་མི་དམིགས་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་
ཞེས་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ལས་ཀྱང་།³ དེས་ན་དེ་ལ་ནི་དབྱ་མ་བ་དང་དངོས་པོར་སྤྲ་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་
ལ་དེ་ལྟར་ན་འདྲ་དངོས་པོར་སྤྲ་བས་ནི་ཚོས་ཅན་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་བདེན་
པར་འདོད་ལ་དབྱ་མ་པས་ནི་ཚོས་ཅན་མི་བདེན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྤྲས་པ།

མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་བདེན་ལུགས་མེད་པ་ཡི། །

ལྟར་སྤྲ་རིགས་བ་བདེན་བདེན་ལྟར་སྤྲས་ཀྱང་། །

དེ་མེད་ལྱང་དང་རིགས་པས་ཤེས་བྱེད་ཚོ། །

རྒྱན་ལུགས་བདེ་བའི་རྒྱན་མ་བཞིན་དུ་གྱུར། །ཅེས་བྱུང་། །

དེས་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་སྤྲ་བ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་
ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པ། དབྱ་
སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྒྱ་

¹ ལྷུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ། ༡༩༡་༥།
² ལྷུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ། ༡༩༡་༦།
³ ལྷུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ཅུ་ཤེར་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༣༠༩་༥།

མཚོའི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས།^༡ རྣམ་འགྲོར་སྲོད་པ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་
པར་མཐོང་ནས། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་སྲོད་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་
གྲུབ་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
དེའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་སྲིད། དེས་ན་དེ་ལས་བརྗོད་སྟེ་སྟེ་བ་ལྟེ་
རང་གི་སྟེ་བ་གོང་ལོག་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པས་དོར་བྱ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད།

ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་
གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མདོ་
སྟེ་པས་རྣམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁའ་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྲིད་ཏེ།
དེས་དེ་དེར་སྲི་མཚན་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་དེ་དེར་རང་མཚན་མ་ཡིན་
པར་རྟོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་དེ་དེར་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་ན་མ་བྱུང་
སྟེ། མདོ་སྟེ་པས་རྣམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་ཏེ། བྱང་དེས་རྣམ་འབྲེད་

^༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ག། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། རྩ་ལེར་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༢༠༤་༦།

ལས།¹གང་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་ནི་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་སྒོ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བརྟེན་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིལ་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་སྐྱོར་མོད་ཀྱང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྨྱེད།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་བས་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེས་ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་སྨྱེད། ལྷན་སྡེ། བྱང་པེས་ནམ་འབྲུད་ལས།²དོན་སྐྱོབ་གཉེས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ་ཚད་མ་བ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྨྱེད། ལྷན་སྡེ། དེའི་སོགས་ཁོང་ནས་སྤུང་བོ་ལྷག་མ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་འདོན་རིགས་པའི་སྨྱེད། གཞན་ཡང་། དེས་ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཚོས་བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྨྱེད།

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་དེ། མིང་གི་སྒྲ་རོལ་སྒོ་མེད་སྨྱེད། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྐྱེ་བ་ལོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་

¹ སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག་ ལེགས་བཤད་སྡེད་པོ། ༡༠༡་༣།
² སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག་ ལེགས་བཤད་སྡེད་པོ། ༡༠༡་༦།

པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྲིད། ཁོ་ན་རེ། གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཚོས་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད་
ཏེ། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
གུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་དུ་གྲུམས་
ལུས་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་སྲིད་ཏེ།
སྣང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་དུ་དེ་འཐད་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །འདིར་མ་ཁྲུབ་ཟེད། དེར་ཐལ། སྣང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྣང་དུ་དེ་
འཐད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ། དེར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་དུ་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། ཞེས་ཟེད། ལོང་དུ་མ་ཁྲུབ་ཟེད་པ་མི་
འཐད་དེ། གུན་བརྟགས་ཀྱི་སྣང་ཉིད་ཡིན་ན་སྣང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་
ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྣང་
ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། རྟགས་དོན་གྱིས་དངོས།

ཁོ་ན་རེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་དུ་གྲུམས་ལུས་ནས་གསུངས་པའི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་དུ་དེ་འཐད་
པའི་སྲིད་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་
དུ་དེ་འཐད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དང་མཚན་མཚོན་གྱི་སྣང་དུ་དེ་

འཐད་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་འཐད་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཀུན་བརྟགས་
ཀྱི་མཚན་མཚོན་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མཚོན་བུ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་
གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེར་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་
གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས། གཟུལ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྲིད།
དེས་མཚོན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་
གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་རེ་འཛོག་ལ། རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་རྣམ་མཁའི་
གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་མཁའ་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམ་
མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་
མ་དང་རྣམ་མཁའ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་རྟོག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛོག་
པའི་སྲིད། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་གྲུས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་
གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རེ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་

དུ་རང་གི་དོན་གྱི་བ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།¹ རང་
གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་གྱུ། །ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་
གྱུ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྲིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

འོན། འདུས་མ་གྲས་ཀྱི་རྣམ་མཁའའི་¹གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་སྣང་
བ་སྐྱུ་སེངས་པ་དེ་རྣམ་མཁའའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཉེ། བར་
གྱི་སྣང་བ་སྐྱུ་སེངས་པ་དེ་ལ་ཐོགས་པའི་རེག་གྱུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་རྣམ་ཐོགས་
པའི་རེག་གྲས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་གྲས་ཀྱི་རྣམ་མཁའའི་མཚན་གཞིར་
ལེགས་པར་གྲུབ་པར་འདོག་པའི་སྲིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།² འོན་
འདུས་མ་གྲས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཤེས་གྱུ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་རྟེན་དངོས་པོར་
ངེ་སྣང་རྒྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་འདུས་མ་གྲས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཡོད་མེད་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བར་བསལ་བས་དེ་སྐྱུ་བ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་
པའི་བར་གྱི་སྣང་བ་མངོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སུམ་ཚད་
མས་གྲུབ་པ་གཞིར་བརྒྱུད་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་གྱུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་
རྣམ་ཐོགས་པའི་རེག་གྲས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་གྲས་ཀྱི་རྣམ་མཁའའི་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 121 མངོན་པ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། 13037
² པ་33་བ་7་བདགས་གཞིར། 733་བ་2་གདགས་གཞིར།
³ སྐྱུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་རེན་ཚེ། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། 2377

མཚན་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་ཡང་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གཞི་
དང་། ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

དེས་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པས་སློབ་འདོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཚད་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དང་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་
བརྟགས་གཉིས། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད།
དབྱེན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། རྣམ་
དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷན་བརྗོད་
རིགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་དབྱེན། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ལྟེན་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ལྟེན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ལེས་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དང་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་དོན་གཅིག །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་
ཉིད་དོན་གཅིག །རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུལོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སློང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམ་
མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེའི་གཞན་དབང་
ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཚོས་ཉིད་
ཡིན་ན་རྣམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། ལུས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་ལུས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། ལེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །འདོད་པའི་བྱིད། འདོད་ན། ལུས་འཛིན་རྟོག་

བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གི་ཚོས་ཉིད་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བྱམ་པའི་དགག་
གཞིས་གསལ། །

གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཚུར་
མཐོང་ལྷས་བྱིན་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་
ནམ་མཁའ་ལ་དེའི་ སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་འཛིན་
པའི་ཚད་མའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་འཛིན་པའི་ནམ་མཁའ་གི་ཚོས་ཉིད་
དེ་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་འཛིན་
པའི་ནམ་མཁའ་གི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་གི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཁྱོད་འོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཟེར་ན། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་
ཐལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་གི་གཞན་དབང་ཡིན་
པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན་གཟུགས་གི་གཞན་དབང་མ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
ན། གཟུགས་གི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྗེས་གཞན་གིས་སྣོད་པ་ཚོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་ཅིང། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།¹ དེ་སྤྱིར་
གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་བཞིན་ཉིད། །² ཅེས་དང། དེའི་ཐང་
ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།³ གཟུགས་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་ཐད་གཉིས་སྤྱང་དེ་
ཡི་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་
བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁུན་དང་རྣམ་མཁུན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་
སྟོང་པ་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་
བ། དེ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འདོད་བ། བྱིད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྣམ་
མཁུན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁུན་
མེད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁུན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
མཁུན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་
ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་དང་རྣམ་མཁུན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། མཛོན་པ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙུ་བ། ༥༧༥-༥༧༥།
² བ་མ་ལ་ན་ལ་ཞེས་དང། ༡༡༣ ན་བ་༥ ཞེས་དང།
³ སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་རེན་ཚེན། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༠༡-༦༡

མ་ཁྲལ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་མཁུན་འཛིན་པའི་ཚད་
མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་དང་རྣམ་མཁུན་འཛིན་པའི་
ཚད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལ། བར་གྱི་སྣང་བ་སྐྱུ་སེངས་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡིན་
ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་དེ་ཐ་སྣང་དོན་མ་སྐྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གདགས་གཞིར་བྱས་
ནས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའི་ཐ་སྣང་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། དེར་
ཐལ། དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་
གཟུགས་སྤང་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་དེ་ཐ་སྣང་དོན་མ་སྐྱུན་ཡིན་པར་
ཐལ། གང་ཟག་གི་གཟུགས་སྤང་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གང་
ཟག་གི་ཐ་སྣང་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། རྣམས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གང་ཟག་གི་
གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་སྟེ། གང་ཟག་གི་གདགས་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱམ་པའི་རྩལ་རྣམས་བྱམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་
དེ་ཐ་སྣང་དོན་མ་སྐྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་རྩལ་རྣམས་བྱམ་པའི་གདགས་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་ལ། གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོས་

ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དུ། འདོད་ན། དངོས་པོ་
 མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱི་དུ།
 ཁྲུབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱུན་
 བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སྤྱི་དུ་གཟུགས་གསུམ་འཛོགས་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་དེ་འཛོགས་རིགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་རེ་འཛོགས་རིགས་པའི་སྤྱི་དུ། ཉུགས་
 ཁས། འདོད་ན། མཚན་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་སྤྱི་དུ་གཟུགས་ཀྱུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཤེས་
 བྱ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་སྤྱི་དུ་གཟུགས་པར་ཐལ། ཀྱུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བྱ་ལ་
 ཡང་རིགས་འགྲེ། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་སྤྱི་དུ་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉུགས་
 ལྟར་བཞིན། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་སྤྱི་དུ་གཟུགས་
 ཉུགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེས་པས་ཚོགས་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་སྤྱི་དུ་གཟུགས་ཀྱུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་དུ་གཟུགས་ཀྱུན་བརྟགས་

ཀྱིས་གཟུགས་གང་ཞིག །རིགས་པ་དེ་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ལ་སྐྱོར་རིགས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཐའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྟགས་སྐར་བཞིན་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་སྤང་ལ་
སྐྱུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་ན། རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་བརྟགས་
ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་ཤིང་། ཉི་མི་
བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས།^༡ བྱམས་པ། གང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་
དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཟགས་པ་དང་ཐ་
སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཀུན་
བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་^༡ ཀྱི་བར་
ཀྱི་འགྲེས་རྐང་ལ་སྐྱུར་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་ཀུན་
བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་མ་བཟངས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་དང་ཚོས་ཉིད་དངོས་སུ་
མ་བཟངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

^༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ ཉི་མི་ལ། སྐྱོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མི་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ། ༥༧༥༧
^༢ བ་༥༥་བ་༣་གྱིས། ༡༧༥༥་ན་༡་གྱིས།

གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྣང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རིགས་པ་དེ་འགྲེས་རྐང་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་སྦྱོར་རིགས་པ་གང་ཞིག །འགྲེས་རྐང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
སྣང་ཉིད་བཟངས་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཟེད། དེ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་
ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་ཉིད་སྣང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད།
འདོད་ན། མེ་སྲེན་དུ་འབར་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
ཚུ་སྲུང་དུ་འབབ་པ་དང་ས་བོན་ལས་སྡུ་བུ་སྟེ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལོ་གཞན་མེད་
པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རང་
མཚན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁོ་རང་དང་གཅིག་
ཡིན་པའི་སྲིད། རང་ངེས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་
ཡོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འོ་ན། དེར་གཟུགས་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེར་གཟུགས་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། ཟེར་ན་འདྲིར་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེར་གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱས་པ་
ལ་ཁོ་ན་དེ། གཟུགས་དང་རྟག་པའི་གཞི་མ་སྡུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་གཟུགས་
རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གཟུགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་

༡ བ་མཁའ་བ་པ་ལོ་གཞིག །༡༩༩༥་ན་ ༩ རེ་ལོག

མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ། རྩོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། རྩོག་པ་ལ་སྦྱར་
བས་ཚོག་ལགས་སོ། །

བཞི་བ་དེ་དག་གི་སྲུབ་པའི་དོན་ལྟས་པ་ལ། མདོ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།¹ དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་
པོར་སྦྱར་རྒྱ་སྲིར་དང་སྦྱོར་སྦྱར་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་
པ་བསྟན་པས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ། སྦྱོན་སྦྱར་གྱུར་
བའམ་མེར་གྱུར་པ་སྦྱས་ཀྱང་མ་ཐུན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་རབ་
ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་
ལྡན་མཚེས་པ། སྐབས་མཚེས་པ། དང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
གྱུར་པ་ལགས།² བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་
པ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས། སྦྱེ་བ་མ་མཚེས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཚེས་པ་དང་།
གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་
ལས་བརྒྱལ་ས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་
བ་ཉིད་སྦྱོས་པའི་རྣམ་པས་ཚོས་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་
ལྡན་མཚེས་པ། སྐབས་མཚེས་པ། དང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། མདོ་སྟེན་གྱི་སྦྱོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། མདོ་སྟེན་དགོངས་འགྲེལ། ༥༧་༦།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། མདོ་སྟེན་གྱི་སྦྱོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། མདོ་སྟེན་དགོངས་འགྲེལ། ༥༧་༡༣།

གྲུང་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། སྤྱི་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་
གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་
ལས་བརྒྱམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་
ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱི་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཉེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ་འདི་ནི་སྐྱ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐྱབས་མ་མཆིས་པ། རེས་པའི་དོན་ལགས་ཉེ།
ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྲུང་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། བྲང་ངེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལ། ལྷོན་པ། གནས།
འཁོར། ཚོས། དུས། དགོས་པ་དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་སྣོན་པ་ནི་ལྷ་ཀྱང་སྤུལ་པ།
གནས་ནི་ལྷ་ར་རྒྱ་སྤྱི། འཁོར་ནི་ཀྱུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མིང་ཚེ། བཟང་ལྡན། ལྷངས་
པ། ཉ་སྤུལ་ཉེ་ལྷ་སྤྱི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལན་
གསུམ་དུ་བརྒྱས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །དུས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་
ཀྱི་འགྲེལ་བར་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པར་བཤད། ཆགས་ལོས་ལོ་
བདུན་དུ་སྐྱ་བ་གཉིས་མ་ཚང་བར་བཤད། ཁ་ཅིག །ལོ་བྱུག་དང་སྐྱ་བ་བྱུག་དུ་
གསུངས། ཞེས་ཟེར། དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འདྲིན་
པ་ལས་བརྒྱུག་ནས་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས། མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་ལ་ཡང་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱང་བཞིན། གཉིས་

བ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་བྱ་ཚོད་སྤུང་པོའི་རིམ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་སྤོང་པ་
 མ་ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་དང་བཀའ་བར་བར་གཏོགས་པ་
 རྣམས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ཁྲི་སྤུ་ལོ་རྒྱ་བས་ལོ་སྤུམ་རྩའི་བར་གསུངས། ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཆགས་ལོས་ལོ་སོ་གཅིག །སྟོན་སྤྱུབས་སོགས་ལོ་སོ་གཉིས། མཆིམས་
 ལུགས་པ་རྣམས་ལོ་ཉེར་བདུན་དུ་གསུངས་ཞེས་ཟེར། རྟུག་པ་ནི། སྤོ་འདོགས་
 ཀྱི་མཐའ་བཀག་ནས་སྤོང་ཉིད་དུ་རྩེ་ལ་གཅིག་ལ་འཕོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས།
 དོན་དམ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་ལ་རྟུག །དང་པོ་ནི། སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་
 ནི། རི་མ་ལ་ཡ་དང་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་རྣ་
 ཚོགས་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་བརྟན་པའི་མདོ་
 བལ་མོ་ཆེ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལ་
 སོགས་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། མཆིམས་ལུགས་པ་རྣམས་ལོ་བཅུ་ཟེར་རོ། །ཆགས་
 ལོས་བདུན་ནམ་དགུ་ཟེར། ཁྲི་སྤུ་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཟེར། རྟུག་པ་ནི། གཙོ་
 བོར་སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་གསུངས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་རྩེ་ལ་བརྟན་པའི་
 ཕྱི་ལོ་བྱ་ཚོད་སྤུང་པོའི་རིམ་ལོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཚོས་
 འཁོར་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་དེ་ལོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
 སྤངས་སུ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱ་
 ཚོད་སྤུང་པོའི་རིམ་ལོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དུས་

འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས།¹ས་ག་རྩ་བའི་སྐྱེ་ངེད་ས་ཤར་བའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤུག་གྲུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མངོན་ནས་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་
ཉ་ལ་ཤི་རྩུ་ཅུ་ཀ་ཏ་ཀར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ལྷུག་གི་དབྱིལ་
འཁོར་ཞེས་གསུངས་¹པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་
ཚོད་ལུང་པོ་རུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བརྟན། །མཚོད་རྟེན་དཔལ་ལྡན་
འབྲས་སྤངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་སྤྲུགས་ཚུལ་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།¹དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་
གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་
གསུམ་དུས་ཚིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བརྗོད་བྱའི་ངོས་
ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྐོ་
ནས་འཛོག་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རིགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༦། རྒྱུད་ད། རིགས་ལྡན་པར་མ་དགར་པོ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན། ༤༩་༡༩།
¹ པ་ཕ་པ་ན་མ་དབྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུང། ༡་ཕ་ལ་དབྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས། ལྷན་པས་དང་པོའི་སྤྱི་
དོན་ཐམས་ཅད་དུ། དབྱིལ་འཁོར་གསུངས།
¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤམ་སྟོང་པོ། ༤༡༦་པ།

རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།^༡ འབྲུག་ལ་
གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་གྱི་རིམ་པའི་སློན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱུར་
བའི་དྲང་ངེས་སུ་འབྲུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་སློན་པ་ལ་ཞུས་
པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། དང་པོར་སྐྱར་རྒྱ་
སྤྱིར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་བར་པར་བར་བྱ་གྲོད་ལུང་པོའི་
རིང་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་ཐ་མར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་
ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཚོས་འཁོར་རྣམས་དུས་གྱི་རིམ་པའི་སློན་ནས་འདོག་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་ཚོས་ཅན། འཁོར་ལོ་
དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
དོན་གྱིས་དངོས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་པ་ལ་
གསུངས་པར་མདོའི་སྐྱེད་གཞི་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འཁོར་
ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདུལ་བ་རུང་མ་སྐྱུན་ཚོས་ཅན། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།^༡ དཔེར་ན། ལྷ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་

^༡ ལྷ་འདུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྟེང་ལོ། ༢༠༣་༣།
^༢ ལྷ་འདུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྟེང་ལོ། ༢༠༤་༥།

བ་མདོར་བསྐྱུས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་མ་སྐྱུན་དུ་གྲགས་པ་གསུངས་ཀྱང་དེ་¹མདོ་
འདིས་པེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ཐེག་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག ཐེག་པ་ལ་རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་ཐེག་པ་དང་བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་ཐེག་
པ་གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་
ལོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་བྱིད། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐ་མ་གཉིས་
བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་སོ་ཉིད་
ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་དེ་མེད་
པར་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་དང་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ནི་མདོ་སོ་སོའི་བསྟན་དོན་དངོས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་གི་གདུལ་
བྱ་ཡིན། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ཟེན་ཅམ་
མ་ཡིན་པར་དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
པའི་བྱིད། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། བྱང་པེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ¹འདི་ནི་
གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ་རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་

¹ བ་མ་ལ་བ་ལ་རྒྱུ་དོན་གྱི་མདོ་འདིས། ༡་མ་ལ་ལ་རྒྱུ་དོན་གྱི་མདོ་འདིས།
² སྐྱ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེ་ལོ། ༡༦༦་མ།

རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་
 ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ་ཡང་རྫོང་གྲེད་ཚིག་གི་ཐེག་པ་ལ་
 གྲེད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལྷ་བ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་སུ^༡ ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཐེག་པ་ལ་ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ^༢ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེས་པའི་ཐེག་
 པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་གྲེད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷ་མ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་
 ལ་གྲེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཚིག་དེ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་
 གཉིས་གྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་རྣམས་
 འབྲེད་ལས། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བའི་གནས་ནི་ཚིག་དང་པོས་བསྟན་
 ལ། གདུལ་བྱ་ནི་གཉིས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ་ཚོས་
 རྣམས་གྱི་ཞེས་པ་ནས། བརྩམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྫོད་བྱ་གང་ལས་
 བརྩམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་གང་ལ་བསྐྱོར་བའི་གདུལ་བྱ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་
 རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་
 དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་

^༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེང་པོ། ༤༦་༣་༤།
^༢ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེང་པོ། ༤༦་༤་༧།
^༣ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེང་པོ། ༤༦་༤་༧།
^༤ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེང་པོ། ༤༦་༥་༤།

པའི་སྤྱིར། དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བཀྲུག་པའི་ལུགས་
 ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 བྱུས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཚོས་ཅན། རྩོད་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྩོད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྩལ་སྟེ། བྱང་པེས་
 རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ རྣམ་འབྲུར་སྤྱོད་པ་བ་དང་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་འབྲེད་སྟེ། ཐེག་དམན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
 སྤྱོད་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྟེ། མོ་མ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་ན། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས།² མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། །ཚོས་
 རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་
 ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་
 བསྟན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྩལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་
 དུ།³ འཛིག་ཉེན་དག་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །དེ་ཀུན་སྤུབ་པའི་ཞལ་གྱིས་མི་
 བཞེས་ཏེ། །གཟིགས་དང་གསལ་ལ་བཞེད་པར་མི་མཛད་པས། །དེ་ནི་ཞལ་
 གྱིས་མི་བཞེས་གང་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱི་ཚོན་གྱི་མདོ་ཚོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར།

¹ སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༤༧-༧༩
² བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩༩། མདོ་སྤྱི་རྗེ། རྩོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ། ༤༡༠-༡༡༡
³ བྱང་པེས་དངོས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱི་ཚོན་གྱི་མདོ། བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩༩། སེམས་ཅམ་གྱི་
 འཕགས་པ་སོགས་མེད། བྱང་པེས། ༡༤༧-༡༡༩།

གཞན་ཡང་། འདི་ནི་དགོ་སྤོང་གཏུམ་བྱེད་ནི། །ས་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསམ་གཏུམ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གཏུམ་བྱེད་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། དེར་བལ། དེའི་བྱིར། ཉགས་གསུམ་ག་གུབ་སྟེ། མདོ་གསུམ་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གཤགས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གསུམ་བྱིས་གསུགས་འདྲིན་རྗེས་གཞན་བྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་གིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཙོན་ལྡན་འདས་གྱིས་སྤིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །ཞེས་སོགས་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྗེའི་བྱིར་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གཤགས་པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་བཤད་པ་དང་དོན་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པལ་ཆེན་སྟེ་པའི་ལྷང་ལས་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་འདིར་ཀུན་གཞི་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་

1 བྱང་སར་བྱང་ས་པའི་སྐྱམས་བྱེད་ཀ་ཏའི་བྱའི་མདོ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 23 ། སེམས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། 118 ། 2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 23 ། སེམས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། 119 ། 3 ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ཤེགས་བཤད་སྟོང་པོ། 108 ། 3

ཚིག་དོན་བཤད་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས། ཉགས་སུ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་^༡ འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྐོར་བའི་སྟོན་པ་དང་། ཏུས་དང་གནས་རྣམས་བསྟན།
ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བསྟན། འཕགས་པ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དེ་བསྟན། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་བསྟན། རོ་མཚར་
མད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཚེ་བརྗོད་དེ་བསྟན། དེ་ཡང་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ལྷ་ན་མཚིས་པ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པར་བསྟན། ལྷ་བས་
མཚིས་པ། ཞེས་པས་སྐྱ་ཇི་བཞེན་པ་ལ་ཚོལ་བ་གཞན་གྱིས་སྐྱ་གའི་སྐྱགས་
ཡོད་པར་བསྟན། བྲང་པའི་དོན་ཞེས་པས་བྲང་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན། ཚེད་པའི་
གཞིའི་གནས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་
བྱེན་པ་མ་བསྟན་པས་དོན་ལ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚོད་པ་འབྱུང་བར་བསྟན།

དོན་བསྟན་ན། ལྷ་སྤེལ་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ཚོས་ཙན།
ཁྱོད་གསུང་པ་པོའི་སྟོན་པ་དང་། ཏུས་དང་གནས་རྣམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་སྟོན་པ་ལྷ་གྱ་ཐུབ་པས་ཏུས་དང་པོར་སྐྱ་ར་རྒྱ་སྤྱིར་བྲང་སྐོར་སྐྱ་བ་རི་དྲགས་
གྱི་གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཙན་བྱེ་བཞག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྤེལ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་

¹ བ་ཨ་བ་༦་གྱི་ ༡་ཨ་ན་༣་བར་གྱི།

གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
པོ་དེ་རྩོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་ལ་སྐྱེ་ན་མཚེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩོད་གྱི་གོང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོད་
ལ་སྐྱབས་མཚེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩོད་གྱིས་སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིན་
པ་ལ་སྐོལ་བ་གཞན་གྱིས་སྐྱབས་ཀའི་སྐྱབས་མཚེས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་ལ་དང་བའི་
དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩོད་གྱི་དོན་གཞན་དུ་དང་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྩོད་ལ་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། རྩོད་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་གསལ་
པོར་བྱེ་ནས་མ་བསྟན་པས་དོན་ལ་མི་མ་བུན་པའི་ཚོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་
པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པས་སྟོན་པ་དེ་བསྟན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་
བརྒྱུམས་ནས་གསུངས་པ་དེ་བསྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བསྟན། ལྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་
ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན། ཚེས་ངོ་མཚར་རྒྱད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོའི་ཆེ་
བརྗོད་དེ་བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྲུང་བཞིན་གོ། །

དོན་བསྟུན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཚོས་ཅན། རྩོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཀུན་
བརྟགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་།
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྲིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁྲིད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྲིད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཞུང་གི་
བྱ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་
བཀའ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྫོགས་ཅུས་པའི་གཞུང་གི་
བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཚོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་
བཤད་ལས།¹ དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཞུང་གི་མདོ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་
བཀའ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྫོགས་ཤིང་སྤྱི་རིམ་ཞིན་པར་
མི་འཛིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འཁོར་ལོ་བར་པ་འདིར་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་སྤྲས་ཟེན་ལ་མ་བསྟན་ཏེ།
འདིར་སྤྲས་ཟེན་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་¹ མ་གྲུབ་སྤྲུལ་དུ་
བསྟན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་འབྲེལ་རྣམ་གཞན་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོང་
བ་ཉིད་སྤོས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་སོགས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་དུ་² མི་མངོན་
པའི་རྣམ་པས། ཞེས་དང་། བྱང་ལེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།³ འཁོར་ལོ་བྱི་མ་གཉིས་
གྱི་དགོངས་པ་ཞི་གཅིག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།⁴ བྱང་བའི་དོན་
ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྫོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་
ཡོངས་གྲུབ་གྲིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏུག་ལ་འབེབས་པ་མདོ་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུ། ༣༦་མ།
² བ་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉིད། ༡་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉིད་གྲིས།
³ བསྟན་འགྲུར་དབེ་བསྐྱུར་མ། ༤་མ། མདོ་སྡེ་ཐེ་རྒྱུ་རྒྱ་ནག་ཡན་ཆེན། རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན། ༡༡་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉིད།
⁴ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱུ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ་ ༡༩་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉིད།
⁵ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུ། ༣༦་མ།

སྡེ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལྷན་མཆིས་པ་ཞེས་
སོགས་གྱི་དོན་སྲུང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཟང་
བཟུང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་གསུང་བ་པའི་སྟོན་
བ་དེ་བསྟན། ཚོས་རྣམས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཅེས་པས་བརྗོད་བྱ་
དེ་བསྟན། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་
བསྟན། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱོད་བཟང་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་
ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་དེ་བསྟན། རོ་མཚར་ཞེས་སོགས་གྱིས་རོ་བོའི་ཆེ་བརྗོད་དང་
བཅས་པ་དེ་བསྟན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་
ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན། ལྷན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་
པས་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པ་དེ་བསྟན། སྐབས་མ་མཆིས་
པ་ཞེས་པས་འདིའི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་ལྷན་ཀའི་སྐབས་
མེད་པ་དེ་བསྟན། ངེས་པའི་དོན་ཞེས་པས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་བསྟན། ཚེད་པའི་
གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་ཞེས་པས། འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པས་དོན་ལ་མི་
མ་ཐུན་པའི་ཚོད་པ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་ཏེ། དོན་བསྟུན་ལའོ་ཐ་མ་ཚོས་
ཅན། བྱོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། གུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱུང་བར་
གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་ཅིང། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་

འགྲུབ་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཇེས་རྣམས་འབྲེད་ལས།¹ ལྷ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་
ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཚོས་ཅན། རྟོན་ལ་ལེགས་པར་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོན་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པར་
གསལ་བར་བྱེ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ན་
མ་མཆིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྲོད། །འདི་ནི་ལྷ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆིག་
སྒོས་པའི་མདོའི་མཚན་གཞིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་
མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་
སྟོན་པས་དེ་ཉིད་འཛིན་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་གཞན་རྣམས་དེར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་དུས་ཆིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་མི་འཛོག་
པར་བརྗོད་བྱའི་དོས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཇེས་རྣམས་འབྲེད་ལས།¹ འཁོར་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༢༦༦་ན།
² ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༢༧༦་ན།

ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་ལོ་
 གསུམ་པོ་དེས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་
 དང་པོས་རང་གི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས།
 འཁོར་ལོ་བར་པས་རང་གི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་རང་གི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྐྱེག་
 དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་དོན་དུ་གཙོ་བོར་གཏན་
 ལ་འབེབས། དེས་རང་གི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྐྱེག་ཚེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་
 ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་དོན་དུ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་ལེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྐྱེག་
 དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེག་ཚེན་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་པའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །འདིར་མ་ཁྲུབ་ཟེར།

རང་ལྷགས་ནི། མ་ཁྲུབ་མཚནས་ལ། སེམས་ཅན་པ་ཡིན་ན་སྐྱེག་ཚེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་པའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་
 ཡིན་ན་སྐྱེག་ཚེན་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཉུགས་ཁས།

འདོད་ན། གཞུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་མཛོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་སྤེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་
གང་ཞིག་ །དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་ཡང་མ་ཡིན། འཇིག་སྤྱི་བ་ཡང་མ་ཡིན།
མདོ་སྤེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་ཚོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷན་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ན་
ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས། ཉགས་སྤི་མ་མ་གྲུབ་ན།
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇིག་སྤྱི་བར་གྱུར་པའི་བྱང་པེས་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་མེད་
པར་ཐལ། འཇིག་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁོ་ན་ལེ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་
སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ལྟོ། འདོད་ན། གཞུགས་འཛིན་
ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་གཞུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་
སྤྱི་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རག་སྤྱི་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་རག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་ལེ། གཞུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་

པའི་རང་རྒྱལ་མཚོང་ལམ་བ་དེ་སེམས་ཅམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉན་
ཚོས་མཚོང་ལམ་བར་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
སྲིད་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དེ་སེམས་ཅམ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་
ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྗེས་ཡོད་གྱིས་སྣོང་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་མཚོང་ལམ་བ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་ཉན་ཚོས་མཚོང་ལམ་བར་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་
སེམས་ཅམ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁོ་ན་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
ཅན་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་གསལ་བར་སྤེ་བ་ལ་
སྣོས་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་རྗོགས་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་དགོངས་པ་བཟལ་བ་ལ་མ་སྣོས་པར་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་
རྟོགས་མི་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་དབང་པོ་རྒྱལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཅིག་
ཤོས་གྱིས་དེ་ལ་མ་སྣོས་པར་དེའི་དགོངས་པ་རྟོགས་བྱས་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ལས་དབང་པོ་མི་རྒྱལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་དགོངས་པ་བཟུལ་ནས་སྟོན་དགོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་རྒྱལ་
བར་ཐལ། དེ་ཚོས་ཅན་དེ་གང་ཞིག །ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་འཁོར་
ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་རང་གི་⁹ ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་
ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྤོ་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཅ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ།
འཁོར་ལོ་དང་པོས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱེ་བཟུལ་སྤྱི་བ་ལ་རང་གི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

⁹ པ་ ༣༡་བ་ ༣་རང་གིས། ཏ་ ༣༠་བ་ ༢་རང་གིས།

བསྟན་པའི་སྤྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱེ་
མདོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་
གྱི་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་རང་མཚན་བདེན་བྱུང་ཏུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་མེད་དེ། འདུས་
བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་
འདུས་བྱས་རྣམས་སྤྱིས་འབྲུང་གི་འདྲིལ་རྒྱུས་དོན་གྱིས་འདྲིལ་པར་འདོད་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བར་གྱུར་པའི་ལམ་ལྷགས་
གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་བསམ་སྟོས་པ་འགོག་
པའི་རྟོགས་ཡང་དག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
ལྷགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དང་དེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དབང་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་རྒྱབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཐ་
མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་

¹ སྐྱ་འདུམ་པར་མ། གསུང་འདུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༩༥༠

གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཐེག་ཚེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་གོ་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བར་ཐལ། ལྷང་དེའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་སློབ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ལུགས་ལ་གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་ལེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལ་སློབ་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཀྱི་གང་ཟེག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷོད་སྟེ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་རྒྱུར་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སློང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རྒྱུར་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་དངོས་ལུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།¹ དོན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་ཚེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་རིན་ཚེན། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། 621-11

བར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས།¹མདོ་སྤེ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟ་བུས་དེའི་དགོངས་པ་
གསལ་བར་སྤྱེ་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་མ་ལས་དབང་པོ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། དྲང་
ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།²ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱུ་བ་བས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གོལ་
སོགས་བཞག་ས་མེད་བར་འགོ་བལ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་
སྤྱེ་ནས་སྟོན་དགོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་
ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
ལྷགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
མདོ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་དུ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷགས་པས་དེ་
ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་ཀའི་
དགོངས་པ་ཐུན་མོང་དུ་གཙོ་བོར་བཀའ་བལ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་ལུང་
པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་། དེ་ལ་གཞུགས་འདྲིན་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་
ཀྱི་བདག་དུ་སྟོོ་འདོགས་པ་ཀུན་བཏགས། དེ་དེས་སྟོང་བ་གཞུགས་འདྲིན་རྣམས་

¹ ལྟ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༣༦་༣།
² ལྟ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༢༤་༡།

ཐ་དད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐེག་ཚེག་ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བགའ་ནས། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤོང་འདོགས་པ་ཀྱང་བརྟགས། དེ་དེས་སྤོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཅམ་ཞིག་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་གཙོ་བོར་ལྷགས་ལ་བགའ་བའི་སྤྱིར། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྷན་མོང་དུ་བགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས།¹ བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གངས་དུ་མར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགའ་སྤོང་རི་ལྟར་ལུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཀྱི་སྤོང་ནས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བགའ་ནས། དང་བོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཀྱི་སྤོང་ནས་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གཙོ་བོར་ལྷགས་ལ་བགའ་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བྱང་ལེས་རྣམ་འགྲེལ་ལས།² དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ལུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་ལེས་ཀྱི་མདོའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི། མདོའི་དོན་ལ་ཤིང་རྩ་ཚེན་བོ་རྣམས་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ མདོ་སྤྱི་ཅ། སྤོང་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ། ༣༧་མ།
² སྤྱི་འགྲུམ་པར་མ། གསུང་འགྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༤༤༧་མ།

གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་རྒྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཐེག་པ་ཚེན་
 བོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་སྟེ་བ་ལྟར་ན། མདོ་འདི་ལས་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་འདི་ལྟར་སྟེ་བ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ཡིན་ཡང་། འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱ་མའི་འགྲེལ་བར་བཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པ་དང་འདིགས་གུལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་
 པ་བཀའ་བ་ལྟར་ན། དགོངས་འགྲེལ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དང་དོན་གྱི་
 མདོ་དང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་
 བོ་ལ་དང་ངེས་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་སྐྱ་སྐྱབ་
 གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལྟར་ན་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་
 དེ་ལུས་རྒྱས་འགྲིང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་
 བསྐྱབས་པའི་དབྱེ་མ་པའི་བཀའ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་བཤད་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་རི་བཞེན་དུ་ཁས་རྒྱུང་དུ་རུང་བའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་
 མཚན་ཉིད། སྐྱ་རི་བཞེན་དུ་ཁས་རྒྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ། དང་དོན་གྱི་མདོའི་
 མཚན་ཉིད། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དང་དོན་གྱི་མདོས་ཁྲུབ། ཐ་མ་ལ་ངེས་དོན་
 གྱི་མདོས་ཁྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་
 ངེས་འདི་ལྟར་སྟེ་བ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་

ཡོད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཙམ་གྱི་བྲག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྐྱེ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བརྒྱང་
 བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བར་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་
 གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙམ་སེམས་
 ཙམ་པ་དབང་རྣམ་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། དགོས་པ་སྣང་བཞིན། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་རང་
 གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་བྲང་ངེས་ཀྱི་བྲད་པར་མི་འདྲ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་གྲུབ་དོན་
 གཉིས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་
 པ་ལ་བྲད་པར་མེད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་
 ཤིང་རྟའི་སློལ་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་
 མདོ་འདྲིར་བཞེད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་ཅིང་སེམས་

ཅམ་པའི་བཀར་བཞེད། ཐལ་འགྲུར་བ་རྣམས་དང། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང།
ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་འཕགས་སེང་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་རང་
རྒྱུད་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང། དུམ་གྱི་མདོ་འདིར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་
མཚན་གཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟེ། བོད་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་
གྱི་དྲང་ངེས་སྡེ་བ་འདི་དབྱུང་བ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་བཞེད་ལ། འཁོར་
ལོ་ཐ་མའི་མཚན་གཞིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྣོང་པོའི་མདོ་དང་འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་རྣམས་
བཞེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང། མདོ་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་
བའི་རྟལ་བ་དང། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་འབྲུལ་པའི་སྣོན་སྣོན་སྡེ་
བཞག་ཅིང་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་ཞེས་ཟེར་
ཞིང། རྒྱད་པར་ཕྱི་མ་འདི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ། གཞན་དབང་
ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོ་དང། འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་
པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྣོང་ཞིང་དེ་མ་རྣམས་སྣོ་^༡ བྱར་བ་ཡིན་པ་དང།
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མས་

^༡ བ་༣༥ན་༣་སྟོབྱུད། ༡༣་༣་ན་༡་སྟོབྱུད།

ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་
ལས་དོན་དམ་བདེན་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་བ་རྒྱུད་སླ་མས་བཀའ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་སླ་མའི་འགྲེལ་བར་ཤེར་སྤྱིན་
སྤྱི་མདོ་ལ་ཞལ་འབངས་མཛད་པ་གང་ཞིག །ཤེར་སྤྱིན་སྤྱི་མདོ་ལས་རང་སྤོར་
འབའ་ཞིག་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ལེས་འདི་ལྟར་
སྤྱི་བ་སྤྱི་འི་བཞིན་པར་གྲུབ་ནས་རྒྱས་འགྲིང་བསྟུན་གསུམ་ཐ་མ་དང་། མདོ་
སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་¹ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་དང་། དུམ་རྒྱས་པར་དེའི་ཆེ་སྤྱིའི་བྱ་བརྒྱ་སྤོར་ཚད་
མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་ནས་སྐད་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། རྩེ་རྩེ་
དེ་རིང་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་
བསྐྱོར་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱོན་
མེད་དེ། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་ཞེས་པས་སྐབས་དང་པོའི་མདོ་ལ་དགོངས་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྱང་བ་ལས་
²ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་ཞེས་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱར་རྒྱ་སྤྱིར་ཚོས་གྱི་འཁོར་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༤༩ མདོ་སྤྱི་ལ། སྤྱོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ། ༥༥༧
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ འབྲུམ་ཉ། སྤྱོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། དུམ་རྒྱས་པ། ༥༧༩
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ ཤེར་སྤྱིན་ཆ། སྤོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། རྒྱན་སྐད། ༡༣༡

ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་ལྷོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག་ །དུས་དང་པོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྲི་ལོ་
བྱ་ཚོད་སྤང་པོའི་རིར་ཤེར་སྲིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ།
ཤེར་སྲིན་གྱི་མདོའི་སྤྲིང་གཞིའི་འཁོར་དུ་རྒྱུར་པའི་ཀུན་དགའ་བོ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག་ །དེའི་ཆོ་དེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཟེན་པའི་སྲིད། ཟེར་བ་རྣམས་ནི་མ་
བརྟགས་པའི་འཆལ་གཏམ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ཚོད་སྤང་པོའི་རིར་ཤེར་སྲིན་གྱི་མདོ་
དང་པོར་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་མེད་ཀྱང་། སྲིས་ཤེར་སྲིན་གྱི་
མདོའི་སྤྲིང་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡོད་པར་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོར་སྐྱ་
ར་རྒྱ་སྤྲིང་རྒྱ་སྤྲེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གསུངས་པའི་སྤྲིང་གཞིའི་འཁོར་
དུ་ཀུན་དགའ་བོ་མེད་ཀྱང་དེས་བཅོམ་སྤྲོན་འདས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་
སྲིས་ཐོས་པས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པའི་ཆོ། འདི་
རྒྱན་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་
ནོ། །ཐལ་རང་གི་ལུགས་ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྗེ་རྣམ་འགྲེལ་པའི་ཚུ་ལ་ལ། །དེ་ཅུ་ཞིག་ཏུ་ནི་སྤང་
བོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། ཁ་ཅིག་ །གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་མ་བྱུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རིག་ཅན་དུ་འཇུག་

༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༢༠༣་༢།

བར་བཤད་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། རྣམ་དེག་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་ལ། གཟུགས་
གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྣོང་བར་རྟོགས་དགོས་
པ་གང་ཞིག །གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བར་རྟོགས་ན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་
རྣམ་གཞན་དུ་མེད་བར་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྐྱིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་¹མ་
གྲུབ་བར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་
པ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཐ་
དད་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་
གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྣོང་བར་རྟོགས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྐྱིད། རྟགས་བྱུང།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་བས། རྣམ་དབག་ཚད་པའི་གཞལ་བུ་སྐྱེ་མཚན་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བར་རྟོགས་ཏེ། དེས་སྐྱེ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་གྲུབ་བར་རྟོགས་པའི་སྐྱིད། དེས་དེ་རང་མཚན་མ་ཡིན་བར་རྟོགས་པའི་
སྐྱིད་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་བར་རྟོགས་པའི་སྐྱིད་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་མེད་
དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱིད། ཞེས་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་བས་རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་སྐྱེ་མཚན་རང་

¹ བ་༣༧་བ་༤་ཉིད་གྱི་མ་གྲུབ་པར། ཉ་༣༧་ན་༣་ཉིད་གྱི་མ་གྲུབ་པར།

གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་སྤྱི་མཚན་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྫོགས་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྤེ་
 པས་ག་ཟུགས་ག་ཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་དུ་
 ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་སྲིད་ཏེ། རོན་སྐྱ་སྤེ་གཉིས་གྱིས་ག་ཟུགས་ག་ཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་
 པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་
 མི་ཤེས་པའི་སྲིད་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རོན་སྐྱ་གཉིས་གྱིས་ག་ཟུགས་
 སོགས་རྫོགས་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཞེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ་ཚད་མ་བཤ་ལ་གྲགས་པའི་
 རང་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་དེ་
 དེར་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། དེས་རོན་
 དམ་པར་རོན་བྱེད་ཅུས་པ་རང་མཚན་གྱི་རོན་སྤོག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། འདོད་
 བ། དེས་དེ་རོན་དམ་པར་རྫོད་བྱེད་གྱི་སྐྱའི་བརྫོད་བྱུང་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེས་སྤྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
 པར་ཐལ། དེས་ག་ཟུགས་ག་ཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས། གང་ལ་བརྟེན་འདོགས་པའི་དངོས་གྱི་ཡུལ་དེར་ཞེས་སོགས་གསུངས་

¹ སྐྱ་འཇུག་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་གྲགས་ལེགས་བཤམས་སྤྱིད་ལོ། ༡༠༧་༦།
² སྐྱ་འཇུག་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་གྲགས་ལེགས་བཤམས་སྤྱིད་ལོ། ༡༠༧་༣།

པའི་སྒྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་སྒྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཚོས་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། དེས་ཚོས་
བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། ཚོས་བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤྲེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲེ་
པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྒྱིར་ཏེ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།¹ ཚོས་བདག་གྲུབ་
མཐའ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྒྱིར་དང་། ལྷོང་མ་ཐུན་
ལས།² དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྤྲེ་བ་དང་མདོ་སྤྲེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་ཚེན་
སོ་བཀར་མི་འདོད་ཅིང་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྤྲེ་སྤོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྒྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་
ཚོས་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན། དེས་
གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞེས། །དེ་
དག་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་བདག་མ་བཤད་པའི་སྒྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མདོ་སྤྲེ་བ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རོ་སོ་དང་བྱེད་པར་དུ་བཏགས་པའི་རོར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྤོགས་སྤྲེ་སྤྲེ་བ་སོ་ཡིན་ཞིང་མདོ་
སྤྲེ་པས་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་དག་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་

¹ ལྷོང་མ་ཐུན་པར་ལ། གསུང་འདུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་གྲག་ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གོ། ༦༠༠་པ།
² ལྷོང་མ་ཐུན་པར་ལ། གསུང་འདུམ་ལ། མཁས་གྲུབ་ཟླེ། ལྷོང་ཐུན། ༢༢༠་༦།

ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྣ་
གཉིས་གྱིས་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དང་དེས་རྣམ་འབྱེད་
ལས།¹ གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་
མཐའི་ཁས་ལེན་གྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བ་དང་།² གཟུགས་
སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་ཚོད་བ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་དེ། མདོ་སྡེ་བས་གཟུགས་སོགས་རོ་
བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་
དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། སྟོང་སྟུན་ལས།³ གཟུགས་སོགས་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཅེས་ནི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོོ་བཏགས་སུ་མདོ་སྡེ་བས་གྱང་གྲུབ་ཐེན་ཅིང་།
ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་དག་གི་ལུགས་ལ་སྟོོ་བོ་གཟུགས་ཡིན་པར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་འཆད་པ་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༡༠༥་༡
² ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ༡༠༥་༦
³ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེ། སྟོང་སྟུན། ༩༩་༣།

ན་¹མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་
 རྒྱལ། ལྷོན་མེད་དེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ལ་དགོངས་པ་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་ཀྱང་གསུང་གི་
 ཚིག་ཟེན་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་འགའ་རེ་འདུག་པ་རྣམས་ལ་རྗེའི་དགོངས་པ་གསལ་
 བར་གསུངས་ཟེན་རྣམས་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 བ་ཐལ་འགྲུར་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཀ་ཚེན་ལས།¹སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་
 འུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྣང་ནས་མཐུན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བར་མཐུན་པ་འདི་པའི་ལུགས་མིན་པ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་
 གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་།²མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་འུགས་རྟོགས་
 སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་འུགས་རྟོགས་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷོད་འཇུག་
 དར་རྗེ་ཀ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འུགས་ལ་
 རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རྟོགས་པ་འདི་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷོད་སུན་ལས། རང་གིས་རང་ཉིད་
 དངོས་སུ་རིག་ན། རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་བསྟོན།

¹ ལྷོད་འཇུག་པར་མ། གསུང་འཇུག་ཁ། མཁས་གྲུབ་མེ། ལྷོད་སུན། 143་3།
² རྗེ་ཀ་ཚེན། (དགོངས་) 114་1།
³ ལྷོད་འཇུག་པར་མ། གསུང་འཇུག་ཁ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། 311་3།
⁴ ལྷོད་འཇུག་པར་མ། གསུང་འཇུག་ཁ། མཁས་གྲུབ་མེ། ལྷོད་སུན། 111་1།

སྡེ་སྡེ་ཡི་གཞོན་གྱེད་སྟོན་ཅིག། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་
 བཞིན་དུ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་
 རྒྱབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འཕགས་པ་ལ་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་རྒྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་བཞིན་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་
 ལྟར་མི་བཞིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་གྱེད་
 ལས།¹ དཔེར་བརྗོད་ན། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡང་ཁྲིགས་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་
 འགྲུར་ལ། ཞེས་དང་།¹ ཡང་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མ་ཁྲིགས་ན། དེ་
 གུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་
 གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རྒྱབ་པ་ཁས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
 སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ཅི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༡༣༥་པ།
² ལྷ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་གྱེད། ༡༢་པ།
³ ལྷ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་གྱེད། ༡༡་པ།

སྤང་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འདོག་མ་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་མའི་
དོན་ནི། སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་སྤྱི་
མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སྤྱི་
བས་ཀྱང་འདོད་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་
ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་
ལུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་དུ་བསྟན་ལ་ཞེས་དང་།² དེ་
ལྟར་ན་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཀྱིས་འདྲིག་ལྟའི་ཙ་བ་བྱེད་པར་
བཞེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཚོས་ཀྱི་
བདག་འདྲིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་
ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མདོ་སྤྱི་བས་ཁྱོད་

¹ སྤྱི་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྣོད་ལོ། ༡༠༡་༦།
² སྤྱི་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྣོད་ལོ། ༡༡༢་༦།

ཚང་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ །གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཉོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེར་གཞན་དབང་ཡིན་
པའི་སྲིར་ཉ། དེ་དེར་ཡོད། དེ་དེར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་མ་ ཡིན།

དེ་དེར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། བྱི་མ་གཉིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་
དེར་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྲིར། འདོད་ན། གཟུགས་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་དེར་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་དེར་སྲི་མཚན་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྲི་མཚན་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། དེ་དེར་ཡོད། དེ་དེར་རང་
མཚན་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། དེ་རྗེད་བྱེད་གྱི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱར་རང་མཚན་མ་ཡིན་
པའི་སྲིར་ཉ། དེ་དེར་¹དོན་དམ་པར་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
སྲིར་ཉ། དེ་དོན་དམ་པར་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
སྲིར་ཉ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ¹བརྗོད་བྱ་ཉིད་སྲིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་སྲིར། ²

དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐོབ་དཔོན་སྐྱ་མཚེད་གྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
བྱས་ན། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །འགལ་
སྐོང་ཞུས་པའི་གཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་སྲི་རོལ་དོན་དུ་མ་བརྟན་

¹ པ་ ༣ ལ་ན་ ༣ དེ་དེར་དོན་དམ་པར། ༡ ན་ ༩ ལ་ལ་དེ་དོན་དམ་པར།
² བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ མངོན་པ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༡༩༧་༥།
³ སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཞད་སྙིང་ལོ། ༡༩༡་༣།

ཞེན་མི་འབྲང་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་
 གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། བྱང་ལེས་དཔྱོད་པའི་གཞིའི་
 འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། བྱང་ལེས་རྣམ་
 འབྲེད་ལས།¹ འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་དེ། གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འགལ་སྔོང་ཞུས་པའི་གཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་
 པོས་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། གཟུགས་
 གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་
 ཡོད་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཉུགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་པའམ། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་སྣང་གི་
 ་ཤེས་པ་སྟེ་བ་གང་རུང་ཡིན། སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེའི་
 སྤྱིས་ཟེན་གྱི་དོན་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། མདོ་དེའི་དགོངས་
 གཞི་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༣༡་༣།

སྤང་གི་བག་ཚགས་གྱི་དབང་གིས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་གཙོ་བོར་དངོས་
སུ་སྟོན་དགོས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
སྤྱི་དོན་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱེས་ཟེན་གྱི་
དོན་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་དེ་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་
གཞི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་གི་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ལུས་པ་དེ་
མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་འཐད་དེ། དང་པོའི་རྣམ་
འབྱེད་ལས།^༡ འདི་སྤང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཚགས་ཞེས་བྱ་བ་
རང་གི་ས་པོན་སྤྲིན་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་པོན་དེར་སྤང་བ་ལ་དགོངས་ནས་
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱུང་
ཟེར་ན། བདེན་པ་བཞི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ།^༢ འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་དགོས་གྱི་གདུལ་བྱའི་དོར་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་སྤྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་
དེ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དང་པོའི་རྣམ་འབྱེད་

^༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག ལེགས་བཤད་སྡེད་མོ། ༡༩༩་༥།
^༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག ལེགས་བཤད་སྡེད་མོ། ༢༠༩་༣་༥།

ལས།¹དང་པོར་སྐྱུར་རྒྱ་སྤྲོད། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་
ཅིག །འདི་ཐལ་འགྲུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་² ཤོར་བ་ཡིན་པས་སྐྱབས་འདིར་ཁས་མི་
ལེན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོན། ཐལ་འགྲུར་བས། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
ལས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཀག་པར་བཞེད་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། དེས་དེར་སྤུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
མོར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྲུར་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྲོད་ལས།³ འཁོར་
ལོ་དང་པོར་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བསྟན་པ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་དང་
ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྲུར་བས་འཁོར་ལོ་དང་པོས་
ཉི་ཅེ་བའི་སྤོང་ཉིད་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་འཁོར་ལོ་དང་
པོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་བསྟན་པར་མི་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་དེར་
སྤུང་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་སྤོང་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། རྟགས་

¹ ལྷུ་འགྲུམ་པར་ལ། གསུང་འགྲུམ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༤༦༩་༥
² པ་༣་༥་བ་༤་གྲུབ་མཐའ། ཏ་༣་༥་ན་༤་གྲུབ་མཐའ།
³ ལྷུ་འགྲུམ་པར་ལ། གསུང་འགྲུམ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་ལོ་རྒྱལ། ༣༩་༣།
⁴ པ་༣་༥་ན་༣་ཤས་ཅིག །ཏ་༣་༥་ན་༥་ཤས་ཅིག །

ཁས། གཞན་ཡང་། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་མུ་སྡེ་དང་ལྷ་བརྒྱ་སྟོང་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉུང་ཤས་ཤིག་
 གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞེད་པར་ཐལ། རྟགས་སྤར་བཞིན། འདོད་ན། དེས་
 དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་མི་དགོས་པར་སྤང་སོགས་ལས་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་བདེན་མེད་རྟོགས་
 པས་ཚོག་པར་བཞེད་པར་ཐལ། རྟགས་སྤར་བཞིན། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་
 བས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་མ་
 བསྟན་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གང་ཟག་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
 སྟོམ་མི་སྟོམ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཤེས་བྱའི་སྟོགས་
 འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་
 བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་པ་ཤེས་བྱའི་སྟོགས་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་
 ཐལ། དེས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་སྤང་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལོ། ལྷན་པས་འདིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་པར་དོན་
 གྱི་མདོར་མཚུངས་ཀྱང་པར་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་
 པར་སྟོན་པའི་མདོའི་བསྟན་དོན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་། སྤང་སོགས་ཚོས་
 ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་མཆེད་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་
 པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

བ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སློབ་མ་དེ་དག་བྲང་
དོན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་བསྟན་དོན་
གྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སློབ་མ་འཁོར་ལོ་བར་པ་བྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྲིད།

དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
བྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་བར་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་སྲིད་
ཏེ། གུན་བརྟགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་སྲིད་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་
དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཐ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་སྲིད་
ཏེ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ འཁོར་ལོ་སྲི་མ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། འཁོར་ལོ་བར་པས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་
ཡང་བསྟན་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༩༩༠

བའི་ཕྱིར་ཉེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོར་སྣ་ར་རྩེ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་གསུངས་ཤིང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་
 པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་
 སྐོར་¹ གཅིག་གོ། དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མང་དུ་བསྤང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་སྐོར་གཅིག་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མང་དུ་
 པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྐོར་ནས་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་འཛོག་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན། དང་པོར་སྣ་
 ར་རྩེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་
 བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཁམས་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་བདེན་མེད་དུ་བརྟུན་པ་མ་གཏོགས་
 སྤང་སོགས་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་
 ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་
 གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བྱ་རྒྱུ་སྤང་པོའི་སོགས་སུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་

¹ སྐུ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག་ ལེགས་བཤད་སྡེ་དགོ ༡༩༢ ཟླ

² ཉ་ན་ན་ན་ལ་སྐོར་ཅིག །བ་ན་བ་ལ་བ་སྐོར་གཅིག །

ནམ་དབྱེ་དངོས་སྐྱུ་མ་མཛད་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའི་སྐོར་གཅིག་
སྐྱུང་བ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་
སྐྱུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་དེ་རྣམས་ལ་ཀུན་བཏགས་གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་ནས། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་
གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་
སོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་སྐོར་གཅིག་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་གཞི་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྐོར་བ་ལ་ཁོན་པེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཚོས་ཅན། རྫོང་
གྱིས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྫོང་གཞན་དབང་བདེན་
མེད་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། རྫོང་གྱིས་
གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྫོང་གཞན་
དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། དྲུང་པེས་
ནམ་འབྲེད་ལས།¹ ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་འདྲིན་པ་བསྐྱོབ་ནས། ཞེས་

¹ སྐྱུ་འབྲེད་པར་མ། གསུང་འབྲེད་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༢༠༤༠།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འགོ་ངས་འབྲེལ་ལས། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་མཚེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་
 བ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་རྗེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་
 གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་བཀག་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྤང་སོགས་བདེན་གྲུབ་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འཁོར་ལོ་བར་བ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་བདེན་གྲུབ་
 བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་
 ལོ་ཐ་མ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེ་འུ་ལས་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་
 བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དབུ་མ་པའི་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྐབས་འདིར་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་
 བས་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཚོས་ཁམས་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་
 འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥༥ མདོ་སྡེ་ག ལྷོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ། ༣༤་༥།
 ༢ སྐྱེ་འདུམ་པར་མ། གསུང་འདུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེ་ལོ། ༥༢༦་༥།

གྱིས་བཞེད་པར་ཐལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ ཉུང་ཤམ་ཤིག་² མ་གཏོགས་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཐལ་འགྲུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་³ ཤོར་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ལྷི། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་འདུས་མ་གྲུས་རྣམས་
 བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་ཐེག་དམན་
 ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ལས་བདེན་མེད་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། ལྷོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་
 དང་པོར་དངོས་སྤྱོད་པས་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་བདེན་མེད་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ལྷི།
 གཉིས་པ་སྤོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཅི་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དང་ངེས་འབྲེད་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 ཀྱི་ལུགས་དང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་དང་། འཕགས་སེང་གང་གི་རྗེས་
 ལྷ་འགྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་
 པ་ལྟར་བཀའ་བ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་
 ཅིག །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་
 བའི་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ་དེའི་གོང་དུ་དེ་བཤར་མས་
 འབྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བར་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་

¹ ལྷ་འགྲང་པར་ལ། གསུང་འགྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༩༦༧
² ཉ་༣༩ན་༣་ཤམ་ཅིག །པ་༣༩་བ་༦་ཤམ་ཅིག
³ པ་༣༩་བ་༦་གྲུབ་མཐའ། ཉ་༣༩ན་༣་གྲུབ་མཐའ།
⁴ ལྷ་འགྲང་པར་ལ། གསུང་འགྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༩༦༧

བཟུལ་བའི་སྲིད་ཉེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་ཀྱང་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཚར་
 བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཟུལ་བའི་སྲིད་
 ཉེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ནི་དེ་བཤམ་མའི་འབྲེལ་བ་
 དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཚར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྐྱབ་རས་གཟེགས་བརྒྱུ་
 ལྷགས་གྱིས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཡང་དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་
 ལས། དེ་ཡང་ལྷོ་སྲིད་བལ་བུམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྐྱ་བ་མིན་
 ཉེ། རྩི་གཤེན་འབར་བལས། ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་པེས་
 བས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་པེས་པེད། བལ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
 རི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བུ་པེས་རུས་པས་མིང་གི་
 བདུན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣམ་འབྲེད་སྲོད་བལ་
 དང་དབྱུ་མ་བལ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ལ་ཁ་ཅིག །ལྷོ་སྲིད་བལ་བུམ་པ་ཞེས་བདུན་བཞག་ཅམ་གྱི་ཡུལ་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཉེ་དགོས་ན་ལྷོ་སྲིད་བ་
 པེས་པ་བུམ་པའི་བདུན་ལ་ལྷོས་པར་ཐལ། ལྷོ་སྲིད་བལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 བདུན་བཞག་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་

༡ ལྷོ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྩི་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྲིད་པོ། ༡༩༦་༥།
 ༢ ལྷོ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྩི་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྲིད་པོ། ༡༩༧་༥།
 ༣ ཉ་༣༩་བལ་ལྷོ་བལ་ཡིན་ཉ། བ་༩༠ན་༥་སྐྱ་བལ་ཡིན་ཉ།

ལ་སོགས་པས་ལྷོ་ལྷིང་བ་རྟོགས་བ་མེད་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེང། འོ་ན། ལྷོ་
ལྷིང་བ་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་བདམས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོ་ལྷིང་བ་ཡོད་
བ་གང་ཞིག །མིང་བདམས་བཞག་ཅམ་ཡོད་པའི་ལྷིང་ཉ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་
ལས།¹ ག་བྱུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདར་བཏགས་པའི་ཚོས་ཐ་སྐྱད་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་
རྒྱན་ལས།² ཚོས་ཐམས་ཅད་བདར་ཅམ་བཏགས་བ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐོ་
ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་པར་ལྷིན་ལ་འགོད་པའི་ལྷིང། ཞེས་གསུངས་
པའི་ལྷིང།

གཞན་ཡང། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་མིང་བདམས་བཞག་ཅམ་ཁས་ལེན་
པར་ཐལ། དེས་མིང་བདམས་བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱས་སྐོ་ལ་སྐྱང་བའི་
དབང་གིས་བཞག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་བ་གཅོད་ཅིང་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་བ་
མི་གཅོད་པར་བཞེད་པའི་ལྷིང་ཉ། ངང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།³ དེའི་ལྷིང་གསུང་
རབ་ལས་ཀུན་རྫོབ་⁴ མིང་དང་བདར་དང་བཏགས་བ་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་
གྱི་སྐྱས་གང་གཅོད་བ་ཡང་མི་མ་བྱུན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷིང། ཁོ་ན་རེ།
རྗེ་ཀ་ཚེན་དགོངས་བ་རབ་གསལ་ལས།⁵ དེ་ལྟར་ན་སྐོ་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ །ཤེར་ལྷིན་ཟ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེལ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༧༥-༡༧།
² ལྷོ་ལྷིང་བ་རང་མ། གསུང་འབྲུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༢༡༢-༡།
³ ལྷོ་ལྷིང་བ་རང་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༤༤༦-༥།
⁴ ཉ་༣༩་བ་༢་གསུང་རབ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང། བ་༧༠་བ་༧་གསུང་རབ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང།
⁵ ལྷོ་ལྷིང་བ་རང་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། རྗེ་ཀ་ཚེན་དགོངས་བ་རབ་གསལ། ༡༢༧-༥།

བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་
སྡོད་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་
འགལ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མིང་བཅས་གཞག་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མིང་གིས་པར་
བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གདགས་གཞི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉེ། དེའི་འཕྲོ་
ཉིད་དུ་དེའི་སྲིར། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སློབ་འོང་མི་འབྲ་བ་ཆེན་པོ་
འོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ལྟོ་སྒྲིར་བ་བྱམ་པའི་བཅའ་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཉེ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པས་
ཀྱང་འགོག་བྱས་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། ལྟོ་སྒྲིར་བ་བྱམ་པའི་བཅའ་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་
དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་སྲིར། འདོད་ན། ལྟོ་སྒྲིར་བ་བྱམ་པའི་བཅའ་ཡུལ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། རྫོང་
དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པར་ཐལ། རྫོང་དོན་དམ་
པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉེ། རྫོང་གཞི་གྲུབ་པའི་སྲིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྟོ་སྒྲིར་བ་བྱམ་པའི་མིང་བཅའ་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཀྱང་དེ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་

༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་གཏུག་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༥༦-༦༡

རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པ་ས་ཀྱང་འགོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེན་ལས།¹ མིང་གི་བརྟན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཏེ་མི་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་
 བརྟགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེན་ལས།² དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་འདོད་པས་ནི་དབུ་མའི་
 རིགས་པ་འདོད་པར་བྱལོ། །ཞེས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྟོ་སྒྲིབ་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟན་བཞག་
 ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྲུག་པའི་འབྲུག་གཞིར་དོན་
 དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེ་དགོ། ༡༧༠༦།
² ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེ་དགོ། ༡༧༠༣།

གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་
ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཟུགས་དེར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་
སེམས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད། ཞེ་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས། འཕགས་སེང་རྣམས་
དེ་དེར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་དེར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་དེ་
དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དེར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། རང་རྐྱེད་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་དོན། དེ་དེར་དོན་དམ་པར་མ་
གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་དེར་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་དེར་མ་གྲུབ་
པར་རྟོགས་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཞིར་ཞོག །གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ན་དངོས་པོའི་གནས་
ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་དོ། །འབགས་སེང་གི་ལུགས་
ལ་ཡང་དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེར་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །དེའི་ལུགས་ལ་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མདོ་སྤེ་
དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མའི་བཀར་བཞེད་དེ། དེས་ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དོན་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་།
གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱབ་སྟེ། དེས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱབ་པ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་
དོན་དུ་སེམས་ཚུལ་ལས་ཁས་སྐྱེངས་པ་ལ། གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་
བསྟན་ནས་མདོ་དའི་དགོངས་པ་དབུ་མར་འགྲེལ་པར་མཛད་པར་བྱའོ། གཞོན་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ནི། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱབ་པའི་
དོན་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
སྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། བརྟགས་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
སྐྱབ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་སྣང་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་
སྣང་སྐྱུ་བས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་རྟོག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས།¹ དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྲ་
བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་² དེར་འདོད་དོ་ཞེན་ནི། དངོས་བོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ལ་
བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་སྲིར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མའ།³ ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རྒྱང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་
བརྟགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་གྱི་སྐོ་བཞིན་ནོ་ཞེན་ནི། ཀུན་
བརྟགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འབྲ་བས་སྐོ་བོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་
བརྟགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཏུ་སྐྱུལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྲིར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མི་བཞེད་དེ། དེས་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་པ་གང་
ཞིག །དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་དེ་མཛད་དེའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་སྲིར།

དང་བོ་བྱུང་སྟེ།⁴ ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སྐོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ། ༡༩༡༠་༡།
² ཤེས་སྐྱོན་དང་། དྲང་ངེས་སུ་དྲངས་པའི་ཤེས་སྐྱོན་གཉིས་ཀར། གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེན་ནི། ཞེས་
གསལ་བས་གང་འཐད་དཔྱད།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སྐོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ། ༡༩༡༠་༥།
⁴ སྐུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འགྲུལ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྡེ་ལོ། ༡༩༩་༡།

བའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་གྲུབ་ཤེ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་བའི་ཀུན་
བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མདོ་དེའི་སྐབས་ཟིན་གྱི་དོན་དུ་
འཆད་པ་ལ་དབུ་སེམས་གཉེས་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷོ་ལྗོངས་བ་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
མ་གྲུབ་པར་སྐྱོན་དབུ་མ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷོ་
ལྗོངས་བ་བུམ་པ་ཞེས་བའི་སྐྱ་འཇུག་བའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ལྷོ་ལྗོངས་བའི་སྔོན་
ལྷགས་ཀྱི་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་
བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
རྟོགས་ཀུས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་གི་བརྒྱུ་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
གནས་པ་འགོག་བའི་རིགས་པ་དབུ་སེམས་གཉེས་མཚུངས་བའི་ཕྱིར། རིགས་
པ་ནི་བརྒྱ་མི་ཤེས་བའི་སྐྱགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལྷོ་ལྗོངས་བ་
མཚོང་ཅམ་ནས་ལྷོ་ལྗོངས་བ་འདི་བུམ་པའོ་སྐྱམ་བའི་སྐོ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ལྷོ་ལྗོངས་བ་
བུམ་པ་ཞེས་བའི་སྐྱ་འཇུག་བའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ། ལྷོ་ལྗོངས་བའི་སྔོན་ལྷགས་
ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་
རང་གཞན་གྱི་བུ་མཚོང་ཅམ་ནས་ནོག་སོགས་འདུས་བའི་གོང་བུ་འདི་ནི་བ་
ལང་དོ་སྐྱམ་བའི་སྐོ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རོག་སོགས་འདུས་བའི་གོང་བུ་བ་ལང་ཞེས་
བའི་སྐྱ་འཇུག་བའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ནོག་སོགས་འདུས་བའི་གོང་བུའི་སྔོན་
ལྷགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་བའི་ཕྱིར།

སྐྱེས་པ།

གཞུང་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་འདོད་ཤེས་ལྡན་དག །

ལེགས་པར་བཤད་པའི་བྱ་གཞིངས་འདིར་ཞུགས་ཏེ། །

དང་ངེས་རྟོགས་པའི་པ་རོལ་སོན་གྱུར་ནས། །

ཐབ་དོན་ལོར་བྱས་རང་གཞན་ཚིམ་པར་མཛོད། །

ཅེས་བ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དང་ངེས་ཚུལ་འབྲེད་ལས།¹ ཕྱི་རོལ་བཀག་བ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་
མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་མི་བཞེད་པ་ལུང་དེའི་
དོན་ཡིན་ཏེ། དེས་² ཕྱི་རོལ་སྐང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་བས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་
མ་བསྟན་པར་བཞེད།³ ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་བས་
ཀྱང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག་དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་ཏེ།⁴ བྱམས་ཞུས་གྱི་ལེའུ་
བཙུམ་ལྡན་འདས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་གང་ལགས་བ་དེ་
སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱི་བའམ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བགྱི། བྱམས་
པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་པར་བཤད་སྐྱེད་ལོ། ༥༥་༣་།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། མདོ་སྟེ་ཅ། སྟོན་བ་བཙུམ་ལྡན་འདས། ལང་གང་གཤེགས་པ། ༣༤༩་།
³ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༩། བས་ལོ་ཆེ། སྟོན་བ་བཙུམ་ལྡན་འདས། ས་བཙུ་པའི་མདོ། ༤༡་།
⁴ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། མདོ་སྟེ་ཅ། སྟོན་བ་བཙུམ་ལྡན་འདས། བྱམས་ཞུས་གྱི་ལེའུ། ༤༣་།

བར་བཞེད་པའི་སྤྱིར། མདོ་དེས་སྤྱི་དོན་བཀག་བར་དབྱ་མ་པ་གཞན་བཞེད་
ཅིང་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དགག་གཞན་མ་མཛད་ཅིང་དེས་
མདོ་དེ་མ་གཟེགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་དེས་དེ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷེས་
པོར་དགོངས་པའི་མདོར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འུམས་ལུས་
ཀྱི་ལེའུར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གཟུགས་དེ་སེམས་ལས་དོན་དམ་བར་ཐ་
དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་བཞེད་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་རོལ་
སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྤྱི་དོན་མེད་བར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་
དབྱ་མའི་བཀག་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་
འདི་གཉིས་མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་
པའི་སྤྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེས་སྤྱི་དོན་མེད་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་སྤྱི་
དོན་མེད་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་བར་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་བཞེད་
པའི་སྤྱིར། དེའི་དོན་སྤྱི་དོན་མེད་བར་སྐྱས་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་མི་བཞེད་པའི་
དོན་ལོ། །

ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་བ་དེ། ལྟོ་ལྟེར་བ་འུམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་བརྟེན་ཡུལ་
དུ་ལྟོ་ལྟེར་པའི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་སྤྱིར་ན་མ་འབྲལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལྟོ་ལྟེར་བ་དེའི་ཡུལ་དུ་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་

དགོས་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེད། ཁོ་ན་དེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས། ཁམས་གསུམ་
འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྲི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པར་བཞེད་པར་
ཐལ། དེས་སྲི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིར་ན་མ་བྲལ།

གཉེས་པ་ནི། འདི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འགལ་སྲོང་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་ལོར་
གཟུགས་ནས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་བཀའ་སྩལ། བར་
པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བཀའ་སྩལ་པ་གཉེས་སྦྲས་ཟེན་ལྟར་ན་འགལ་ནའང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་བར་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ནི་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་སོ་ཞེས་ཟེད་བ་
དང་། ཐ་མ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེའུ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
ཏེ། དེས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་
གཞུང་བཅུགས་ནས་བསྐྱབས་པའི་སྲིད། ཞེས་ཟེད།

ལོ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེའུ་དེ་སྦྱང་བཞེན་པའི་མདོ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གྲུབ་དོན་གསུམ་

༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༩༡༧

བ་དེ་ཡང་སྐྱིད་ཅི་བཞིན་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཤམ་ལྷན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་ལོས་
གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གིས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་བཀའ་སྐྱེལ་བར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་བ་གང་ཞིག དྲི་བ་ལྷུས་པའི་མདོ་དེ་སྐྱིད་ཅི་བཞིན་པའི་མདོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་ལོར་ཚོས་ཁམས་སོགས་
འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་བཀའ་སྐྱེལ་བར་ཐལ།
ལོ། འདོད་ན། མདོ་སྤེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
བར་ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག དེས་དེ་¹ སྐྱིད་ཅི་བཞིན་བར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར།

གཤམ་ལྷན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་
བ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་བ་ཞེས་སོགས་བཤད་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ།
བཙམ་ལྷན་འདས་གིས་འཁོར་ལོ་བར་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་བ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་ལྷུས་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། གཤམ་ལྷན་ཡང་།

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་གྱི་ལེ་ལུ་འེ་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བཙམ་
ལྷན་འདས་གིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བྱང་སོ་རྣམས་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱང་
ཞེས་སོགས་འགག་སྐྱོང་ལྷུས་པའི་མདོ་དེ་སྐྱིད་ཅི་བཞིན་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་གྱི་ལེ་ལུ་དེ་སྐྱིད་ཅི་བཞིན་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་

¹ བ་ལ་མ་བ་ལ་དེས་སྐྱིད་ཉ་ལ་མ་བ་ལ་དེས་དེ་སྐྱིད་

ཁས། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་
བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་སྟོན་
པ་ལ་ལྷུས་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
དགོངས་གཞི་འཆད་དགོས་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་
ཚོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སྐྱ་
རྩི་བཞེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཚོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སྐྱ་རྩི་བཞེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་
དེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བརྟན་པ་གང་ཞེ་ག། །འདོད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་པས་སྐྱ་རྩི་བཞེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེར་ཚོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་གྱི་
བྱང་པོ་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་

མེད་དགོས་པར་ཐལ། མདོད་དེ་དག་གིས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་ཁས་སྐྱེད་པར་ལྟུང་འདེབས་སུ་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་འདེབས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་
ལེའུ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། གྲུབ་དོན་གཉིས་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
རྒྱུས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག །དེས་རྒྱུས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བྲང་དོན་གྱི་མདོར་སྐྱེས་ཟེན་ལ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་སྐྱེས་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་དོན་དང་པོས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བྲང་དོན་གྱི་མདོར་
སྐྱེས་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། གྲུབ་དོན་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལེས་རབ་སྐྱིང་པོ་བྲང་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ མདོ་སྤེལ། རྫོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ། ༤༡༡༩།

འོན་གྱི་མདོར་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་ཡང་དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དེ་ལྟར་
 མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་པར་
 འོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་གྱི་ལེ་འུ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་
 ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་པར་འོན་གྱི་མདོར་མ་བསྟན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དེས་འོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། དེ་དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དེས་འོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུ་གས་ནས་བསྐྱབས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དུམ་འབུམ་པ་དེ་གྲུབ་འོན་གཉིས་པས་པར་
 འོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་འོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གྲུབ་འོན་གཉིས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་
 ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཉེ།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་
 འོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་སྐྱར་བ་དང་མ་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་^༡ པ་གཉིས་སུ་
 འབྲེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་ཡང་པར་དེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།^༡ མདོར་བསྐྱུ་
 བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་ལྷགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་དགག་བྱ་
 ལ་འོན་དམ་པའི་ཁྲད་པར་སྐྱར་བ་དང་མ་སྐྱར་བ་གཉིས་སུང་བའི་ཕྱི་མའི་མདོ་

^༡ བ་ལ་ལ་ན་གཉིས་པ། ༡༧༧ ལ་ལ་གཉིས་པ།

^༢ སྐྱེ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡེ་ལོ། ༥༦༦་པ།

ནས་འབྲུང་བའི་དོན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་པར་མི་གཞུང་བར་སྐྱ་མ་ནས་འབྲུང་བ་བཞིན་
སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་བས་དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་
ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཡུམ་འབྲུམ་པ་དེ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་
པས་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མཚན་
གཞིར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ དབུ་སེམས་གི་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་རབ་སྣོང་པོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ཡུམ་འབྲུམ་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་མཛོད་
དེ་གཉིས་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་དབུ་མའི་བཀའ་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་དངོས། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། དེས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ།

¹ སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྣོང་པོ་རྒྱུ། ༣༦་༣།

ཁ་ཅིག །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་བརྟགས་མེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།¹ ཀུན་བརྟགས་ནས་མཁའི་མེ་ཉོག་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་སྱིད། ཁ་ཅིག །ཤེས་རབ་སྣང་པོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྱིད།
 ལྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།² དེས་པའི་དོན་གྲང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 དོན་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱི་གང་དུ་ཡང་དྲང་བར་མི་རུས་པའི་སྱིད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད། འདོད་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་ཡུང་པོ་ལྗ་
 པོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞེན་གྱིས་སྣང་པར་རྣམ་པར་བཟློལ། །ཞེས་པ་ཡང་སྐྱ་རི་
 བཞེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡུང་པོ་ལྗ་པོ་རང་བཞེན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་དེ། ཡུམ་འབུམ་པའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་མི་དམིགས་
 ཞེས་པའི་མདོ་དེ་སྐྱ་རི་བཞེན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱ་
 རི་བཞེན་པ་ཡིན་པའི་སྱིད། ལྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་མི་དམིགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་སྱིད་ཟེར་ན་མ་ལྟར་སྟེ། གཟུགས་མི་དམིགས་པ་དེ་དེའི་སྐྱས་
 ཟེན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྱིད་ཏེ། གཟུགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་དེའི་
 སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྱིད་ཏེ། མདོ་དེ་དག་ག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ལྷན་པར་

¹ ལྗ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྣང་པོ། ༡༤༧ ན།
² བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༥། དབུ་མ་སྣ། རྫོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ༡༡༧༡་པ།

སྐྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག། །ཤེས་རབ་སྣང་པོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་
ཟེར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཚོས་
ཐམས་ཅད་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར།
ཁོན་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་དེ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་
གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་གང་ཞིག། །རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་
མེད་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག། །རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་
མེད་དགོས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག། །ཤེས་རབ་སྣང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱུར་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
དེས་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་
སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།¹ དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་
པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་
གྲང་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་གཅིག་མིན་ནོ། །ཞེས་
དང་།² འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཐམས་
ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུམ་
འབུམ་པ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དང་དོན་གྱི་
མདོ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེའུས་
དང་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །དུམ་འབུམ་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེའུས་དེའི་
དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་། སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་འདྲིན་པ་
བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
དུམ་འབུམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་སྐྱས་ཟེན་ཙམ་ལ་མཐོང་བ་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་པ་
འགལ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་
དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། ཁྲུབ་སྟེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
ལས།³ དེའི་སྲིད་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ༡༦༡༥།
² ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ༡༦༦༣།
³ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ། ༡༦༧༧།

བྲང་དོ། །དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་བལ་སོགས་པ་བསྟན་བའེས་པའི་དོན་ཉིད་
དུ་བསྐྱབ་¹ པའི་སྤྱིར་དང་མཚོང་བལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའི་སྤྱིར་
དང་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཉོག་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་
པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།

ཁྱོད་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་
སྐྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་
དོན་གྱི་མདོར་བསྐྱབ་སྐྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྲང་ངེས་རྣམས་འབྲེད་
ལས། ¹སྐྱེ་བ་མེད་བལ་སོགས་པ་བསྟན་བལ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་མ་¹ཞེན་ཞེས་
གསུངས་པས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ལེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་འཛིན་
པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་
གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་
པར་གང་ཞེ་ན། བྱབ་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
མདོ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱར་བའི་མདོ་དང་། དགག་བྱ་
ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་མདོ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་

¹ པ་༤༦་ན་༤་སྐྱབ། ཏ་༤༥་བ་༣་བསྐྱབ།

² སྐྱེ་འབྲེལ་པར་མ། གསུང་འབྲེལ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྣོད་པོ། ༥༦༥་༣།

³ པར་མར་མ་ཞེན་ཞེས་འབྲེད་ཡང་། བྲང་ངེས་ལས། མི་ཞེན་ཞེས་འབྲེད།

གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བའི་མདོ་དང་གསུམ་ལས། སྤྱི་མ་དེ་དགོངས་པ་
བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཡུམ་འབུམ་པའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མེད་ཅེས་
སོགས་གྱི་མདོ་དེ་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པར་
ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་གྱི་ལེའུ་ལས་མདོ་དེ་སྐྱེ་རྩི་བཞེན་པར་
འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ལ། མདོ་
དེ་དགོངས་པ་བསྟན་དགོས་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་
ལ། མདོ་དེ་སྐྱེ་རྩི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ།
དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་སྐྱེ་རྩི་བཞེན་པར་འཛིན་པ་དགག་དགོས་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་
ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་གྱི་ལེའུ་ལས་མདོ་དེ་སྐྱེ་རྩི་བཞེན་པར་
འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ལ། སྐྱེ་
བཞེན་པར་བརྩུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ།
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་འགག་སོགས་མེད་པ་དེའི་
ནང་ཚན་གྱི་སྤྱི་འགག་སོགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་
པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་དང་། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་
སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མདོ་དེའི་དགོངས་པར་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་
པ་དེ་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བར་

ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིན་དུ་མི་
ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས། ཞེས་དང་།²འདི་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནས། །སྐྱུ་ལྷ་འདྲིན་པའི་
སྐྱེ་བ་ཞིན་པར་འདྲིན་པ་བཀག་ཀྱང་། ཞེས་དང་།³འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིད།

ཁ་ཅིག །བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་འབྲོར་སྲོད་པ་པའི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་
པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དགོངས་འབྲེལ་དང་། ལང་
ག་ཤེགས་དང་། རྒྱན་སྦྱག་⁴སོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་སྤྱི་ངོལ་བཀག་ནས་
སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་
བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་
མི་རུས་པར་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་སྡུ་མ་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྣོད་ལོ། ༥༦༥་༣།
² ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྣོད་ལོ། ༥༦༦་༣།
³ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྣོད་ལོ། ༥༦༥་༧།
⁴ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྣོད་ལོ། ༥༦༥་༣།
⁵ པ་ལེ་ན་ན་སྦྱག་ལོ། ༡༤༦་ན་ལ་སྦྱག་ལོ།

ཁ་ཅིག ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་སེམས་ཅམ་སེམས་ལེ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་
 ཀྱི་ལེའུ་ལས་དབུ་མ་སེམས་ལེ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 བསྟན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་
 སེམས་ཅམ་སེམས་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་སེམས་བཀའ་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དབུ་མ་སེམས་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་སེམས་བཀའ་ཡིན་དགོས་
 ལ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་སེམས་ཅམ་སེམས་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་སེམས་བཀའ་ཡིན་
 སེམས་ཕྱིར་ཉེ། དེར་དབུ་མ་སེམས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྤོང་བསྟན་པར་དབུ་མ་སྐྱུང་
 བ་ལས་བཤད་སེམས་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་
 དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཉེ།
 བྱམས་པ་གཞག་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སེམས་མཚན་ཉིད་
 ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཀུན་བརྟགས་སེམས་མཚན་ཉིད་
 དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་དུ་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་མི་དམིགས་
 ཉེ། འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་སེམས་ཕྱིར་ཉེ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སློབ་སྟེ་བ་
 ལྟར་མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ཀྱང་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། དབུ་མ་སེམས་སྟོང་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ། དབུ་མ་སྐྱུང་བ། ༡༡༩༩་༥།

ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་
 གཞུང་བཙུགས་ནས་བསྐྱབས་པའི་དབྱུ་མ་པའི་བཀར་བཞེད་དེ། གང་ཟག་དང་
 ལུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་དུ་བཞེད་ཅིང་གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་ན་གཞན་
 དབང་བདེན་གྲུབ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཞེས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཞར་ལ་ཞེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབྱུ་མ་སྤང་བར། དེའི་
 དོན་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
 དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་མི་བཞེད་དེ། དེས་ངེས་དོན་
 གྱི་མདོ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཇི་བཞེན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞེས། །དེས་དེ་སྐྱ་
 ཇི་བཞེན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་
 བྱ་ཞེན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལེའུ་འདིས་རྒྱལ་འབྲིང་
 བསྐྱུས་གསུམ་གྲུབ་དོན་གཉིས་པར་བྲང་དོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པར་བཞེད་པ་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡། དབྱུ་མ་སྤང་སྟེ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ། དབྱུ་མ་སྤང་བ། ༡༡༥༤།
 ༢ སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཅོང་ཁ་མ། ལེགས་བཤམ་སྤྱིང་པོ། ༤༣༡།

གང་ཞིག། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་འདིས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མི་བཞེད་
པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བའི་དང་ངེས་ལྷན་
འབྲེད་ལས།¹ མདོར་བསྟུན་ཐེག་ཚེན་ལ་ལྷགས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར།

འོན། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འབྲེལ་དབུ་མའི་བཀར་
བཞེད་ན་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་སྤེལ་འགལ་སློང་གི་
ཟི་བ། འགལ་བ་དེ་སློང་བའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་
དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་པས་སོ། །

དང་པོ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
དང་། ལྷགས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་གྱིས་མདོ་སྤེལ་འགལ་སློང་གི་ཟི་བ་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་
ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཀའ་སྩལ། བར་བར་གཟུགས་ནས་ལྷན་
མཚེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
བཀའ་སྩལ་བ་གཉིས་སྐྱུས་ཟེན་ལྟར་ན་འགལ་ནའང་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས།
བར་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ལྷན་
ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་གྱིས་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༡༩༩༠

ཞུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་འི་བ་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་
ལོ་བར་བ་ཤེས་རབ་སྣང་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་
བཀའ་སྩལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཚོས་ཡོད་པར་བཀའ་སྩལ་བ་
གཉིས་སྐྱེས་ཟེན་ཉམས་ན་འགལ་ཡང་འགལ་བ་མི་མངའ་བས་ཤེས་རབ་སྣང་
པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་
ནས། དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་སྔོང་ཞུས་པའི་འཁོར་ལོ་
བར་བ་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་འགལ་སྔོང་ཞུས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་དགོངས་
གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་སློན་ནས་བར་དོན་དུ་བཀའ་
འབུམ་སོགས་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མེད་ཅེས་སོགས་གྱི་མདོ་
ནམས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་མགོ་མཚུག་
འགལ་ཞིག་ཏུའང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་
མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་དེ། གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་
ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བས། གཟུགས་སྐྱ་དང་སྐྱེ་འགལ་སོགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་ཅེས་དེ་མདོ་དེའི་སྐྱེས་ཟེན་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་བཀའ་
གཟུགས་སྐྱ་དང་སྐྱེ་འགལ་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་དེའི་སྐྱེས་ཟེན་གྱི་

དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྐོར་ལས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་སྒྲུབ་¹པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་
དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ།
མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དེ་དག་གི་དབེ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། འཁོར་ལོ་
བར་པ་ཤེས་རབ་སྟིང་བོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཚོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བཤད་པ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་
པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཚོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པར་བཤད་
པའོ། །དང་བོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྲད་པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་
བརྟགས་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་
གྱི། དགག་ཕྱོགས་ནས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་དོན་དམ་པར་

¹ བ་ལ་ད་བ་མ་མདོར་བསྟན་པའི། ཏ་ལ་ན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩོད་སྐྱབ་སྤྱོད་གས་
ནས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་དགག་སྤྱོད་གས་ནས་དོན་དམ་པར་
མི་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ལ། གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་
དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་སྤྱི་བ་
ནས་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་བར་ཚད་མེད་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དོན་
དམ་པ་ཡིན་ལ། རྩོད་དོན་དམ་པར་དེར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་བདེན་སྟོང་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩོད་ཚོས་བདག་གི་རོ་བོར་མ་
གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཚོས་ཅན། རྩོད་ནམ་མཁའི་
མེ་ཏོག་གི་དབེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རང་འཛིན་
ཏོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྩོད་ཀྱང་རང་འཛིན་ཏོག་པས་
བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིད། གཞུགས་
ཀྱི་གཞན་དབང་ཚོས་ཅན། རྩོད་སྐྱབ་མའི་དབེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་
མའི་རྗེའུ་ཤིང་དུ་སོགས་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་རྩོད་ཀྱང་
བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་

པའི་ཕྱིར། གཞུགས་བདེན་སྟོང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ནམ་མཁའི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་རང་
གི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་སྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤེས་རབ་སྣང་པོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ།
ཚོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་བར་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གོ་
སྟོན།

བཞི་པ་ནི། སྐྱས་ཐེན་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་བསྟན་དོན་གི་གཙོ་བོ་
སྐྱ་རི་བཞིན་ཡིན་ལོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་
བརྟགས་དོན་དམ་བར་རོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་
དབང་དོན་དམ་བར་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བར་
ཚོས་བདག་གི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཀྱིས་དེ་སྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལོན། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་ལེ་བསྟན་དོན་གི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ན་དེ་དེའི་
དངོས་བསྟན་དང་འུགས་བསྟན་གང་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དམ་ཞེས། བྲང་ངེས་རྣམ་

འབྲེད་ལས། །གལ་ཉེ་རྣམས་འཕྲོད་སྲོད་པ་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། དགོངས་འབྲེལ་དང་། ལང་ག་ཤེགས་དང་། རྒྱན་སྒྲུབ་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་དངོས་སུ་སྲི་དོན་མེད་པར་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་ཅིང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་མ་བཀག་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་མི་ལུས་པ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་བསམ་པ་དང་མ་སྟན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་གསུངས་པས། མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ལུས་པའི་གདུལ་བྱ་དང་སྲ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་གྱི་ལེན་དང་། ལང་ག་ཤེགས་དང་། རྒྱན་སྒྲུབ་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་སྐྱས་ཟེན་ཅམ་གྱི་དོན་དང་། དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་དེ་དག་གི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་ཆ་སྲུང་ནས་འདོགས་ཅས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། འཁོར་ལོ་དང་བོར་གཟུགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྲོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་སྤོང་ལུས་ཚུལ་འཐད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་

༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ཤེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ། ༤༦་པ་༡།

དང་པོ་ལ་དགོངས་གཞི་ལྷ་མི་དགོས་པའི་སྲིད་ཀྱི། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་བསྟན་གྱི་འགལ་སྲོད་ལྷ་ཚུལ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཡོད་པར་བསྟན་
པ་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་པོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་
བསྟན་པ་གཉིས་སྐྱ་ཟེན་ལྟར་ན་མི་འགལ་པའི་སྲིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེ་
གཉིས་རང་ཚིག་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི། བདེན་པར་
ཡོད་ན་ཡོད་དགོས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་སྲིད།

ཁོ་ན་དེ། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷ་མི་ལེ་ལུ་ལེ་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་དེ་འབྲའི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་
ལུས་ཀྱི། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ དགོངས་འབྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འབྲོར་སྲོད་པ་བ་དག་གིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་
མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
ཀྱིས་སྲེ་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན་
མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་འབྲོར་སྲོད་པ་བ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷ་མི་ལེ་ལུ་ལེ་བསྟན་དོན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་
དགོངས་པའི་སྲིད་ཀྱི། དེའི་འབྲོའི་དུ་² ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་འབྲེལ་ཚུལ་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག། ལེགས་བཤད་སྣང་པོ། ༤༦་མ་༤༦།
² ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ག། ལེགས་བཤད་སྣང་པོ། ༥༦་པ་༥༧།

ཞེས་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྲུང་དང་གསུང་རབ་
འགྲེལ་ཚུལ་ཏུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལེ། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་ཀྱི་ལེ་བྱ་ཚོས་ཅན། རྫོང་གིས་
གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པར་ཐལ། རྫོང་གིས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་
པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྫོང་གིས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ལྟར། དར་ཐལ། རྫོང་གིས་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་མོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བརྒྱད་
སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། རྫོང་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་
པར་ཐལ། རྫོང་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ལྟར་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཡང་དག་པའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ལྷགས་པ་
དེ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། བརྒྱད་སྟོང་
པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྟར་སྟེ། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་དེ་
སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟར་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་
དེ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདྲ་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་མེད་པར་ཐལ།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདྲ་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་
དོན་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོན་ལེ། ཤེས་རབ་སྦྱིང་བོ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་མ་སྐྱར་བའི་
མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་བའི་མདོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེས་བདེན་མེད་བསྟན་
པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འོན། དེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་དངོས་སུ་
སྐྱར་བར་ཐལ། དེས་བདེན་གྲུབ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེས་བདེན་མེད་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། དེས་བདེན་མེད་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །དེས་དགག་བྱ་
ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་བར་ཐལ། དེས་དེ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱར་
བའི་སྤྱིར་ཉེ། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྦྱིང་བོ་སྦྱ་བྱ་མདོ་དེའི་
ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་བྱུང་བར་གསལ་བར་མ་སྐྱར་བར་གཟུགས་
མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཅུ་གྱིས་སྐྱ་རི་
བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པས་བྲང་དོན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་སྐྱ་རི་
བཞིན་པར་བྱས་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་
སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་པ་དང་། ཉི་མེ་བྱམས་
ལུས་ཀྱིས་ལེའུ་ཡང་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་བྱེད་ཟེར་ན། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་

⁹ སྐྱ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ཤེས་རབ་བཤད་སྦྱིང་གོ། ༥༦༥-༦༧

ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 ཡིན་ན་གུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་སྤྲ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། འདོད་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གུན་བརྟགས་
 ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འདོད་རིགས་པར་
 ཐལ། རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་གུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འཛོག་རིགས་པ་གང་ཞིག། །འདོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེན། ཉི་མེ་བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་ད། །གང་གུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་
 བར་བཟགས་པའི་གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེང་ཟུག་ཐེང་ཟུག་གི་
 དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཉི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་དང་། བྲང་ལེས་
 རྣམ་འབྲེད་ལས། །དེ་ལ་རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཚོས་དེ་ཡང་རྣམ་བཟགས་
 ཀྱི་གཟུགས་གུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་
 པས་མེད་རྒྱུའི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ནི་གུན་བརྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།
 འདོད་ན། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྲུན་མ། ༡༤། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ། ༢༡༦-༡༥།
 ༢ སྤྲ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཚོང་ཁ་མ། ལེགས་བཤད་སྟོང་ལོ། ༦༤༥-༥།

བར་ཐལ། རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་
 ལྷོང་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འདོག་རིགས་པ་གང་ཞིག །གཞན་དབང་
 གཞན་དབང་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་དེ་ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞན་
 དབང་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷོང་པ་དེ་གཞན་དབང་གི་
 ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དབང་གི་སྤྱོད་གི་ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་གཞན་
 དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷོང་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ།
 ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་
 གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཀྱན་བཟགས་ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་
 གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་
 གཞན་གཤོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེ་འུའི་སྐྱས་དོན་ལྟར་འདོག་རིགས་
 པ་གང་ཞིག །ཀྱན་བཟགས་འདྲིན་པའི་ཚང་མ་ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་
 གཞན་དབང་གིས་ལྷོང་པར་ཐལ། དེ་དེས་ལྷོང་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཀྱན་བཟགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 གིས་ལྷོང་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་ཞིག །ཀྱན་བཟགས་ཀྱན་བཟགས་

ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་སྤོང་དུ་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཡོངས་སྤྱོད་བདེན་སྤྱོད་ཚོས་
ཅན། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱལ་པོ་ཁས། མ་སྤྱོད་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་ཡོངས་
སྤྱོད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤོང་བ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་
པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས།

རང་སྤྱོད་ལོ། འོན་ཏེ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་སྤྱོད་ཅི་བཞིན་
པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་སྤྱོད་ཅི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་གྲང་
གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་འགྲེས་རྐྱེན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་
ཚོས་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། རྒྱལ་དོན་
གཉིས་པས་རྒྱལ་འབྲེང་བསྐྱེད་གསུམ་འདྲ་དོན་དུ་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲ་
དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ལྟར། ཁོ་ན་ལེ། འོན་ཏེ་ཡང་དག་འཕགས་ལུས་
ཀྱི་ལེའུ་ཚོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མའི་བཀའ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ན་མ་ལྟར། མ་སྤྱོད་ན་དེར་ཐལ། རྒྱལ་འབྲེང་བསྐྱེད་གསུམ་དེས་
དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཏགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་
ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་

བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབྱ་མ་པའི་
བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཅ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་ཤེས་རབ་སྤྱང་པོ་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྤྱོད་བ་ཉིད་
སློས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། བདེན་བྱུང་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་བྲང་དོན་
གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་¹ ཐལ། བདེན་མེད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། དེ་བཞིན་དུ་བྲང་དོན་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེས་
དོན་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་
གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁྲབ་པ་སློས་པས་ཚོག་གོ།

གསུམ་པ་འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ལུས་གྱི་ལེའུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་
རི་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། དེ་
སྤྱི་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། དེས་དེ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ན། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོ། ༤༦༥་པ།

² པ་པལ་ན་མ་ཁྲབ་པ་ཐལ། ༡་པ་པ་མ་ཁྲབ་པ་ཐལ།

རྣམ་བཤམ་ལས།¹ མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྲུང་པར་གསུངས་པ་ལྟ་
བུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེང་གེ་བཟང་པོའི་ལུགས་ལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་གྱི་² ལུགས་ལ་དབྱུང་མ་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག །ལུང་དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་
ལེ་ལུ་ལས་གཞན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེ་ལུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དེ་འབྲེལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེ་ལུ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ལེ་ལུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅམ་པས་ལེགས་པར་སྤྱེ་བའི་
ཚོས་འཁོར་དུ་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྲུང་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་བཤམ་ལས།³ དེར་ས་བཅུའི་དབང་སྤྱུག་
གི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བཅུས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང། སྟོབ་
དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་⁴ མ་རྗེས་སུ་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤམ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། 334-7
² བ་43་བ་ཅ་གཉིས་གྱིས། 9-43-7-གཉིས་གྱིས།
³ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤམ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། 321-4
⁴ བ་43་བ་21་དུ་རྗེས། 9-43-21-དུ་མ་རྗེས།

བཟུང་བའི་ཆེད་དུ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་སྟེ་བ་ལྟར་ན། མདོ་
སྟེ་འདི་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲུང་ངེས་འདི་ལྟར་སྟེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མཛད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་སྟེང་།

ཁ་ཅིག །སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་
ཡིན་ཞེན་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀར་
བཞེད་པའི་སྟེང་ཉེ། དེས་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པར་བཞེད་པའི་སྟེང་ཉེ། རྣམ་
བཤད་ལས།¹ མདོ་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ། ཞེས་དང་།² རྣམ་པར་རིག་
པ་ཙམ་དུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི། མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་
མདོ་དང་། འཕགས་པ་དབལ་འཕྲེང་གི་མདོ་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ལྟས་གྱི་ལེའུ་རྣམས་བསྟན་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་བཀར་
མཚུངས་པའི་སྟེང་། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས།³ མདོ་
སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན། ༣༥'༡
² ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན། ༣༧'༦
³ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན། ༣༥'༡

ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་
དང་། འཕགས་པ་དབུ་འབྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པས་སྣང་ཞིང་རྗེ་མ་སློང་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་
པར་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱ་མས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པས་དེ་དག་གི་དོན་
གཅིག་ཡིན་མེད་པས་མ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྣང་།

ཁོ་ན་དེ། དེས་དེ་དབུ་མ་པའི་བཀར་བཞེད་པར་ཐམས་ཅད་ཞེ་བ་འཚོས་དེ་དེ་
ལྟར་དུ་བཞེད་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་ཚེན་དུ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་
ལ་འབེབས་ཚུལ་སོགས་ཞེ་བ་འཚོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྣང་དང་། འགྲེལ་
པར། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྟངས་མཛད་། །སྐྱ་མ་བཟང་ལ་བྱུག་འཚལ་
ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྣང་ཟེར་ན། །ཞེ་བ་འཚོའི་སློབ་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། །ཞེ་བ་
འཚོ་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབུ་མ་པ་དང་། །སང་གོ་བཟང་པོ་རྣམ་
རྒྱུན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་སྣང་། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དང་ངེས་
རྣམ་འབྲེད་ལས། འུགས་འདིས་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་
འདོད་དེ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་པས་ཐ་སྟོན་དུ་རྣམ་
བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྣང་། གཉིས་པ་བྱུབ་
སྟེ། དེས་སྡོན་སྟངས་དབང་ལེས་འབྲུལ་ལེས་སུ་འདོད་པའི་སྣང་ཏེ། རྣམ་བཤད་

1 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། 151 ལེར་གྱི་ན། སློབ་དཔོན་སེལ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། 343-21
2 སྐྱ་འགྲུལ་པར་ལ། གསུང་འགྲུལ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་སྣང་པོ། 467-31

ལས།¹ གཟུང་བ་རྗེས་གཞན་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འཛིན་
བ་མ་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་སྤྲུལ་དུ་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་བར་སེམས་བས་
འཛིན་བའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་བར་རིག་བ་མ་འབྲུལ་བར་འཛིན་བ་ཙམ་དེ་
ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྤེལ་འདི་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་ངེས་འདི་ལྟར་སྤེལ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་དེ་སེམས་ཙམ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་སློབ་
མེད་དོ་ཞེན། སེམས་ཙམ་བའི་ལུགས་ལ་དེ་རྣམས་དགོངས་བ་མི་གཅིག་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་བའི་སྱིད། འདོད་ན། དེ་གཅིག་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་
ལ་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་དགོངས་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྱིད་ཏེ། བྲང་ངེས་
རྣམ་འབྲེད་ལས།¹ འཁོར་ལོ་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྱིད།

གཉིས་བ་རང་ལུགས་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་
ཀྱིས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ལུའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་བ་
དབུ་མར་བཀལ་ཡང་། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་སྤྲི་རི་བཞིན་
བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་མི་བཞེད་ལ། རྒྱད་བར་དུ་འཕགས་སེང་གི་སྐབས་སུ་
སེམས་ཙམ་བའི་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དབུ་མ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་དེ་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། མདོ་

¹ ལྷུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུ། ༢༡༥་༡
² ལྷུ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ལོ་ ༡༩༣་༦།

དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་ཁས་སྦངས་དུ་མི་རུང་བར་མདོ་
དེའི་དགོངས་གཞི་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་སྐོན་ས་མདོ་དེ་དང་
དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ།¹ བ་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ལྟ་
བུ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། མདོ་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་གནས་
ལུགས་སུ་ཁས་སྦངས་དུ་² མི་རུང་བར་དེ་ལས་སོགས་སུ་དང་ནས་གནས་
ལུགས་གྱི་དོན་གཞན་དུ་བཤད་དགོས་པ་རྒྱ་ལས་དཀར་ལྷན་བྱས་པ་ལས་
འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་འབྲུང་བར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་
³ ཚུལ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དང་ངེས་རྣམས་འབྲེད་ལས།⁴ དང་
དོན་གྱི་མདོ་དེས་གདུལ་བྱ་ཁ་དང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་དང་ཞེས་
པའི་དོན་མིན་གྱི་མདོའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དང་དགོས་མི་དགོས་གྱི་དང་ཚུལ་
དེ་ཡིན་ལོ། །དོན་དང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦང་
དུ་རུང་བ་ལ་མི་བྱེད་དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་གྱི་མདོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དང་
དོན་དང་ངེས་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བྱེད་རིགས་ཉེ། ལྷོ་གྲོས་མི་ཟད་

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥༣ མདོ་སྤྲི་ས། ལྷོ་བ་བཙུན་ལྷན་འདས། མདོ། ༥༠༥།
² བ་༥༥ན་༡་སྦངས་སུ། ༡༥༥ན་༥་སྦངས་དུ།
³ བ་༥༥ན་༡་འགྲེལ་བའི། ༡༥༥ན་༥་འགྲེལ་བའི།
⁴ ལྷོ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་ལོ། ༥༥༠༥།

བའི་མདོད།¹ གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་བ་དང་། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་
རྟོན་བ་དང་། བྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་
ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་བ། ཞེས་དང་།² ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། ངེས་བའི་
དོན་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་བཤོ། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་
ཚན་དང་པོ་དེས་བསྟན་བ་སྟོན་མེད་དུ་རྟོགས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་བ་སྟོན་
མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་སྟོན་བ་སྟོན་མེད་དུ་རྟོགས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བ་
སྟོན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་རུས་ཞེས་བསྟན། གཉིས་བས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་བའི་ཚིག་དེ་
གནས་ལུགས་མིན་གྱི། བསྟན་དོན་སྟོང་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བསྟན།
གསུམ་བས་བྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་བ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན། ངེས་དོན་དོན་དམ་བ་
གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བསྟན། བཞི་བས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྣང་རྒྱལ་མི་
བདེན། ཡེ་ཤེས་མ་འབྱུང་བའི་གཟིགས་རྒྱལ་བདེན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་བ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
སྟོན་ཅིང་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་རུང་བའི་མདོར་དམིགས་བ་དེ་ངེས་
དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལྟ་
བུལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་
བའི་མདོ་དང་། སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་གང་རུང་དུ་
དམིགས་བ་དེ། བྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། འཁོར་ལོ་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༦༠། མདོ་སྟེན་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྫོགས་མི་ཟང་བའི་མདོ། ༣༧༠་ ༦།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༧། མདོ་སྟེན་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ། ༧༧༠་ ༣།

ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཨང་དོན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཨང་དོན་
དགོངས་པ་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་ལེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མདོ་
སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཀ་མ་ལ་ལྷི་ལའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཐལ།
དེ་ཞི་བ་འཚོའི་དངོས་སློབ་གང་ཞིག། །ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཨང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། །མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་བཞིན་དུ་དབུ་མ་སྣང་བར་བཀའ་བ་ཞི་བ་འཚོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་
པས་མ་སྣང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་བྲལ།

ཁོ་ན་ལེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་དབུ་མ་སྣང་བར་ཨང་ངེས་ཇི་ལྟར་
སྡེ་བ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མ་བའི་
བཀའ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་
པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཨང་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་
སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ།
འདོད་མི་རུས་ཉེ། སེང་གེ་བཟང་པོས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་

༡ སྐྱེ་འགྲུལ་པར་ལ། གསུང་འགྲུལ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༡༡༦་༥།

མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། །

རྒྱལ་གསུང་པད་མཚོར་འཇུག་ལ་མི་མཁས་པའི།

གོམ་ངན་སྲུང་བའི་སྤྱིང་ཅ་འདར་བྱེད་པ།

ལུང་རིགས་གདོང་ལྗེ་གད་བརྒྱངས་རབ་བརྗེད་དབྱངས།

སྐལ་བཟང་ན་བའི་བཅུད་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

སཐ་མདྲ་ལོ།

༡༡། །བརྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་
 བའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་
 གྲེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་གླུ་དབང་གི་
 རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དགེ་འདུན་
 ཉི་ཤུ་ལྷུ་དོན་བཅུ་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཤེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣོན་པོ་
 དག། །ཅེས་སོགས་གསུངས་ན། གཞུང་འདིས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོ་གཤམ་ཆད་
 ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་^༡ གྱིས་
 འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེར་གྱིན་
 འདིས་གནས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་
 སྐྱེས་པའམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། གདམས་ཡུལ་བརྩམས་པའི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོ་གྲེ་བྲག་

¹ བ་ཉ་ན་པ་བཅོས། ཉ་ཉ་ན་པ་ཚོས། ཀ་ཉ་པ་འུ་ཚོས།

ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་ཉོག་པ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཉོག་པ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་པ་སུ་བཅད་བ་གཉིས་ལོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སློབ་ས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཉི་ཤུར་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྗོན་པོ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་ས་འཆད་པ་ལ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོད་འདིས་གནས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པའམ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྗེ་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཉིད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས། བརྒྱད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། རྒྱུན་ལྷག་པ་ལྷག་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མི་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སློབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩་༢།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སློབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩་༡༩།
༣ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ག སྟོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༩༩་༡༥།
༤ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ག སྟོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༩༩་༡༥།

ཕྱིར་མི་སྡོམ་པའི་བྱང་ཚེན་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་ཡང་རྣམ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན། དེ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་སྐོ་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་དུ་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་ཚོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། །ལྷ་རིའི་བྲ། དེ་ལ་བྱང་ཚེན་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་ཚོ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེས་རྣམ་དུ་རྣམ་འབྱོར་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དུམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར། ཞེས་དང་། བྱང་ཚེན་གང་དག་དགའ་ལྡན་གྱི་སྤྱིའི་རིགས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་པ་ལྷག་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྐོ་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛོན་དུ་སྡོམ་པར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚོན་པོ་དག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོ་རྣམས་འཆད་པ་ལ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་ལྷག་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྲེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ལྷགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 26། ཉི་མེ་ག །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ 133་མ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 19། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོ་བ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 223་ 23།

དེའི་བྱ། བྱང་ཚེན་ཐབས་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་
འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཅེས་བ་ནས།
ལུ་རིའི་བྱ། དེ་དག་གྲང་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཅིང། དབང་པོ་རྣོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉེས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞུགས་པ་
མཐོང་ཐོབ་པའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཚེན་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་
བསྐྱེད་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང། གཟུགས་མེད་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ། བསམ་གཏན་
ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་གང་དང་
གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པས་བཞུགས་
ཤིང་འཚོ་སྦྱོང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །ཞེས་
བ་ནས་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཚང་རྒྱལོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་གཉེས་ཀྱི་དོན་འཚད་པ་ལ། དད་དང་
མཐོང་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་འཚད་པ་ལ། རིའི་
འོག་ཏུ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་རྣོན་པོ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་འབྲས་
བུ་གཉེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། ཉི་མཇེག་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མཇེག་ ༡༣༧་༢༠།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༡། ཤིང་ཕྱིན་ན། སྟོན་དཔོན་མིང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༢༢་༡༢།

ཉོན་ཏུག་པ་སྒྲོང་བ་ལ་བཙུན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། འདིར་
བསྟན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་
ཅན་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།¹ དེའི་འོག་ཏུ་སྔ་མ་བཞེན་དུ་
དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་བཙུན་པའི་བྱང་
སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་སྤར་བཞེན། འདིར་བསྟན་ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུས་ཀྱི་མིང་ཅན་སྟོན་པ་ལ།² ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་ཆེ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་གང་དག་ཐབས་མཁས་པས་བསམ་
གཏན་བཞེ་བ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག །ཅེས་པ་ནས། འདིར་སྐྱེ་བ་བསྟན་
ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
བར་ཆད་གཅིག །ཅེས་པས་ལྷགས་ལ་ཕྱིར་³ འོང་འབྲས་བུས་ཅམ་པོ་པའི་
མིང་ཅན་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པ་ལ།⁴ དེའི་འོག་ཏུ་ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་ཉོན་ཏུག་པ་སྒྲོང་ས་
པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མིང་གི་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩་༩༠།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མི། ༡༩་༥་༡༡།
³ པ་༩་བ་༥་ཕྱིར་འོང། ༡་༩་བ་༥་ཕྱིར་འོང། ༡༡་༥་བ་༩་ཕྱིར་མི་འོང།
⁴ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མིང་གི་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩་༡༡།

ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདའ་བ་བཞིའི་དབྱེ་གཞི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཐོབ་པ་གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་བཞུགས་པ་དེ་དང་དེར་སྟེ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

རྒྱལ་ཞུགས་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེའི་མིང་ཅན་སྟོན་པ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་བསྟེན་ནས། ཡང་དེ་དག་ཐབས་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ལོག་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས། བམ་ཟེའི་རིགས། བྱིས་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྲ་རྣམས་སུ་སྟེ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ཞུགས་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེའི་མིང་ཅན་སྟོན་པ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། ཉི་མེ་ག སྟོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༣༤།
² བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། ཉི་མེ་ག སྟོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༣༤།
³ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། ཉི་མེ་ག སྟོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༣༤།

བྲ། བྲང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཅིང་ཆོད་མེད་པ་བཞི་
དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཅིང་།
དེ་དག་གྲང་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
སྟོམས་པར་འདུག་པའི་དབང་གིས་མི་སྤྱི་བར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་
ལྷ་རྣམས་དང་། རྣལ་བ་མཉམ་པར་སྤྱེ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་
ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དག་
གྲང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། རིགས་ནས་
རིགས། །ཞེས་དང་། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལྟ་དང་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེ་
བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རིགས་
ནས་རིགས་སྤྱིའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྲང་འཕགས་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ལ་གཉིས་
སུ་ཡོད་དེ། །ཁྱོད་ལ་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྤྱིའི་མིང་ཅན་གཅིག་དང་། །ལྷའི་
རིགས་ནས་རིགས་སྤྱིའི་མིང་ཅན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་
ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ¹ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བྲང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ནས། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་རྗེས་
སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་གང་དག་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་
ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་མདོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་གོ། །² ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བྲང་ཆེན་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩་ ༡༥།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༡༩་ ༩་ ༥།

དེ་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བར་ཆད་གཅིག་ །ཅེས་དང་། །དེའི་ཕྱོག་ཏུ་དེ་ཉིད་གཞན་
བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་
སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་སྤང་འདས་མདོན་དུ་
བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་དགོན་
མཚོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་སྲིད་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲུང་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་
བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་
པ་ལ། །ཤུ་རིའི་བྲ། བྱང་ཚེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་སྟེ།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི། གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན། སྟོབས་བཅུ། མི་
འདིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་
འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་མཁས་པས་ཚངས་རིས་ནས་
ཕྱོག་མིན་གྱི་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་
བྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་གྱུང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་སྐྱེས་ཅན་ནས་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། །ཤུ་རིའི་བྲ། བྱང་ཚེན་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འགྲེམ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༩་༡༥།
༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། ཉི་མེ་ག། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༥་༡༡།
༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། ཉི་མེ་ག། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༥་༢།

གང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་
རྒྱ་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སེམས་ཅན་གཞུག་དུ་མེད་བྱངས་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱས་ནས་སྤང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
སྤྱ་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་ཞིང་། དེ་དག་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་
ནས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་ལས་སྣུག་པར་གནས་པ་
དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉེ་འདའ་བའི་མིང་ཅན་སྟོན་པ་ལ།¹ ལྷ་རིའི་
བྲ། བྱང་ཆེན་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
སྤྱ་འདོང་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་འཛིག་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱ་ཚོགས་སྤྱ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།² ལྷ་རིའི་
བྲ། བྱང་ཆེན་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འདའ་ཞིང་བྱིར་མི་སྣོག་པའི་ས་ལ་ཡང་
ངེས་པར་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱུན་པར་བྱེད།
ཅེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ཚན་དེ་བཞིའི་དོན་འཚད་པ་ལ། བར་སྐྱེས་ནས་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། ཉི་ཟླ་ཀ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཟླ་ ༡༩༣༡༦།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། ཉི་ཟླ་ཀ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཟླ་ ༡༩༠༡༧།

དང་། བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་དང་།¹དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། བར་མ་
དོ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་
བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲུའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་མིང་
གིས་བཏགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་དཔེར་བྱང་སྟེ།
ཁྱོད་ལ་དེ་བར་དོར་འདའ་བ། སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
དང་བཅས་ཉེ་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་
བྱང་འཕགས་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་འོག་མིན་འགྲོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་
ལ།² ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་འཁོར་
ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལྟར་བྲུས་ཏེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས།
ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་
ཚོགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

དེ་ལས་སྤེ་བའི་འཕར་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།³ ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་
གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་སྐྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 131 །ཤར་བྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གི་བཟང་པོ། འགྲུལ་པ་དོན་གསལ། 333-371
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 361 །ཉི་མེད་གྲོ་སྟོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདམ། ཉི་མེད་ 199-201
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 401 །ཤར་བྱིན་གྲ། སློབ་དཔོན་མེང་གི་བཟང་པོ། ལེའུ་བརྒྱུད་མ། 121-126

ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱབ་སྟེ་ཚངས་རིས་གི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་
ཞིང་། དེ་དག་གྲང་བསམ་གཏན་སྐྱབ་ནས་འོག་མིན་གི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས་
སངས་རྒྱལ་གི་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་གྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་བར་རྫོགས་
བར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཐུང་འཕར་གི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་བ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆེན་གང་དག་
ཚངས་བའི་འདྲིལ་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་
གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་བརྒྱལ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་
ནས་སངས་རྒྱལ་གི། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཚི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་བ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་བྲ།
བྱང་ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལྷ་བྱར་སྐྱུལ་
ནས་དགའ་ལྷན་གི་གནས་སྤྱངས་ནས་ཚངས་རིས་གི་ལྷ་རྣམས་འོག་མིན་གི་ལྷ་རི་
བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་
ཅིང་། ཞེས་བ་ནས། འཚང་རྒྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བའི་བར་གིས་བསྟན། མདོ་
དེའི་དོན་འཚད་བ་ལ། འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ཉིད་ཚིག་དོན་གི་སྟོན་ནས་འཚད་བ་ལ།² དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་འོག་མིན་གི་མཐར་
ཐུག་བར་འགྲོ་བ་སྟེ། འཕར་བ་དང་། ཐུང་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ །ཤར་ཕྱིན་ག། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་ལོ། ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༡༧༢།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། ཉི་མེ་ག། རྫོན་བ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༡༯༥།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤར་ཕྱིན་ག། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩།

ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་གྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདིར་བསྟན་འོག་མིན་འགྲོ་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལ་དུ་མར་དབྱེར་རུང་སྟེ། རྫོང་ལ་འཕར་བའི་མིང་ཅན། རྫོང་དུ་འཕར་བའི་མིང་ཅན། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཚེན་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཚངས་རིས་ནས་དགོ་རྒྱས་གྱི་བར་གྱི་སྣ་རྣམས་སུ་སྟེ་ཞིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མའི་བར་དུ་སྟེ་བར་བྱེད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཚེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མའི་བར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ་བཏགས་པའི་གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པའི་དེ་ལས་སྟེ་བའི་མཐོང་ཚོས་ཞེའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ །ཤར་ཕྱིན་ག། རྫོང་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་ལཱུ་བརྒྱད་མ། ༡༧་༣་༡༩།
² བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ །ཤར་ཕྱིན་ག། རྫོང་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་ལཱུ་བརྒྱད་མ། ༡༧་༣་༡༩།

ལ།¹ ལྷ་རིའི་བྲ། འུ་ཚེན་གང་དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲུག་ལ་སྲོད་པའི་ཚེ་
ལུས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པའི་མཚོན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། དབང་པོ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་ཉེ་ནས་ཡང་རན་སོང་དང་། རན་འགྲོ་
ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འཚང་
རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

ལུས་མདོན་གྲེད་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ ལྷ་རིའི་བྲ། འུ་ཚེན་ལེར་ཕྱིན་
ལ་སྲོད་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་ཐོབ་པ་
དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དེ་དག་གསུམ་པོ་དག་གི་དབང་གིས་རྣམ་
པར་རྩེ་ཞིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། མོད་གལ་དུ་སྟོམས་པར་
འདུག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། མདོ་ཚན་བཞི་པའི་དོན་འཚད་པ་ལ། སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་
འགྲོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཚོས་ལ་ཞི་ལུས་མདོན་སྲུང་
གྲེད། །ཅེས་དང་།² དེའི་ལོག་ཏུ་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་
བཞི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཞི་བ་དང་།
ལུས་ཀྱིས་མདོན་དུ་གྲེད་པ་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༦། ཉི་མེ་ག རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༦་༡༠།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༦། ཉི་མེ་ག རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༠་༡༡།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ལེར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༩་༣་༥།

འདིར་སྲིད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ། རྒྱལ་སྲིད་ཆུགས་བཅོམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་
པའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། རྩོད་ལ་མཐོང་ཚོས་ཞི་
བའི་མིང་ཅན། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ །ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཚེན་གང་
དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་ལྔ་ལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྤང་བ་
དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། སྲིད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲུག་ལ་བཀའ་བཀུན་
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།² དེའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྲིད་ཅིའི་སྐོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་
བཅོམ་པའི་བྱང་སེམས་སྐོམ་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་དགོན་
མཚོག་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་
འཕགས་ཡིན་པའི་བྱིད།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ།³ །ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཚེན་གང་
དག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཛིག་ཉེན་

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༦། ཉི་མེ་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༩༧༠་༢༠།
² བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་མ། སྐོམ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༡༣་༥།
³ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་ག། སྐོམ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༡༧༧་༤།

གྲི་ཁམས་སྤྱ་རང་བྱང་རྩལ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་
དོ། །དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་བ་སྤྲལ་མང་པོ་ཐེག་པ་
གསུམ་གྲིས་ཡོངས་སྤྱ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཚང་པ་ལ། བསེ་བྱ་དང་ནི། ཞེས་དང་། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་སངས་རྒྱས་
ཉི་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་
པར་རང་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་མདོན་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཡིན་ཉེ། འདིར་བསྟན་
བསེ་བྱ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱང་འབགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཕྱོང་བྱའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་
པ་ལ། །ཤུ་རིའི་བྲ། བྱང་ཚེག་གང་དག་ཅན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཞེས་པ་
ནས་བདག་ཉིད་གྲིས་མདོན་ཏུ་མ་བྱས་པར་གཞན་དེ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་མི་
བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ལ་གཞན་འགོད་པར་སྟོན་པ་ལ། །ཤུ་རིའི་བྲ། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་བ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གི་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩།༤།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། ཉི་མེ་ག། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༡།༩།༡།
³ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། ཉི་མེ་ག། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༢།༡།༤།

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆེན་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་མི་སྐོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གསལ་
བར་སྟོན་པ་ལ།¹ ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱིན་དེ་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
སྐྱོད་པ་ནི་སྤྱིར་མི་སྐོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་དང་བཅས་པའི་ལྷས་དང་ཡིད་གྱི་ལས་རྣམས་གྱི་ལོ་སྐབས་མི་དབྱེའོ། ཞེས་
པའི་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོགས་དཔྱད་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་འདིར་
གཞུང་འགྲེལ་སྐྱིག་པ་ཅུང་མོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གང་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔའི་
དགོ་འདུན་དང་། གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལོ། དང་པོ་ལ། དགོ་སྐྱོང་གི་ཚུལ་དང་།
དེའི་འབྲས་བུ་འོས་གསུང་བ། དགོ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ།
འབྲས་བུ་བཞེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་དང་བྱུག་ལས།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མཛད་ལས་དགོ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་ན།
དགོ་སྐྱོང་གི་ཚུལ་དེ་གང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དགོ་སྐྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱིད་ལ་དགོ་སྐྱོང་གི་ཚུལ་
ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱིད་རང་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གང་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 26། ཉེ་མེ་ག རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་མེ 123་ཉ།

ཟག་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འགོག་བདེན་རྣམས་
དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་
གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགེ་སྦྱོང་གི་
ཚུལ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་བྲས་བུ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་ལྟ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་
སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད། མྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཅིག་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱི་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་
སམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུས་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཉོན་
མོངས། འགོག་བར་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས། ལམ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས། །ཁམས་
གོང་མའི་སམས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་སྤངས་པའི་དེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་སམས་བསྐྱུས་ཀྱི་མྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་འབྲིང་
ཚེན་པོ་དགྲ། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏུན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་
པ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཅིའི་

སས་བསྐྱུས་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ། གྲུ་གཅིག་
སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྲུ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྲིད། འདུས་མ་བྱས་འགོག་
བདེན་ལ་ཡང་གྲུ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རིགས་འགྲེ། མཛོད་ལས།¹དགོ་སྤྱོད་
ཚུལ་ནི་དེ་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱུད་ཅུ་
ཅུ་དགུ་ལོ། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། འོན། མདོ་ལས། དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་
གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་བཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ།
མཚོན་བྱེད་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་
བཞིར་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྲིད། སྐབས་འདིར་དེ་དེ་
བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཉེ། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་བགོགས་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་
ཀུན་སྤྱོད་གསུམ། ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ཟླ། གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ཟླ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བུ་དེ། རྒྱུན་ལྷགས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། གཉིས་པ་པལ་ཆེར་སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་སྲེ་
བའི་¹དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་སྲིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་
བུ་དང་། གསུམ་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 2/14 མཛོན་པ་ཀྱུ། སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩལ། 2/6
² པ་2/བ་14 རབ་ཏུ་སྲེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་སྲིད་འོང། 1/2/བ་6 རབ་ཏུ་སྲེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་སྲིད་འོང། 1/1/2/ན་9 རབ་ཏུ་སྲེ་བའི་དེ་སྲིད་འོང།

དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་
བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་རྣམས་ལ་ལྷ་ཚང་བའི་སྐྱོན་སྤེ་
ལྷར་བཞག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཞུགས་པའི་ལམ་སྐྱོན་
དུ་སོང་བ། དེ་དག་ཞུགས་པ་ལས་གཞན་འབྲས་བུ་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ།
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་པའི་སྤང་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་
ཉེད་པ་ལྟ་བུའི་ཟད་སྐྱོམ་ཐོབ་པ། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ། མི་རྟག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷ་སྤྱི་ རྒྱ་མཚན་
དེ་རྣམས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤིང་གི་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྷར་ཡང་མཛོད་
ལས། །འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམས་བཞག་པ་ནི། །རྒྱ་ལྷ་དག་ནི་སྤིང་སྤྱིར་ལོ། །འབྲས་
ལ་སྐྱོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྐྱོམ་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་
ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམས་ལ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

འོན། ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྷ་པལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་
གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་གཉིས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལས་སྤྱུར་དུ་འདའ་
བར་བུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དུག་པ་ལ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༥ མཚན་པ་ཀྱ། ལྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༤༡་༥།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་
 ཚེ་ཐོབ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བརྟེན་གས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་
 གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་ཡན་ཚད་གྱི་སེམས་མེད་པའི་སྲིད། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་
 སྲིད་འོང་ལྷགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
 བས་ཁྲལ་པའི་སྲིད། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་པའི་སྲིད་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
 སོང་བའི་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟེན་གས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཚད་གྱི་སེམས་མེད། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་
 པའི་སེམས་རྟེན་ཡོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་པའི་
 སྲིད་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་མི་འོང་ལྷགས་པ་དང་། འབྲས་
 བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་མི་འོང་ལྷགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་བས་ཁྲལ་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་
 ཀླལ་པའི་སྲིད་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་
 ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་
 དགོས། སྲིད་འོང་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐོབ་བས་ཁྲལ་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་

བཤད་ལས། མཐར་གྱིས་ཐོབ་ན་སེམས་རྟེན་སྣ་མ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསུང་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་
 རྟེན་ཡོད། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བརྟེན་གསུང་
 གསུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་རུང་ཡང་མེད། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་
 པ་གང་ཞིག །ལམ་སྐབས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བོར་ནས། དཀའ་བ་ཉེར་
 བརྟེན་གསུང་མིན་ཅིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་
 དུ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །འདོད་སེམས་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ཚོས་
 མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཙུགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཟག་
 མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་བསམ་
 གཏན་ས་བྲུག་གང་རུང་དང་། གསུགས་མེད་དུ་གསུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་
 དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་མཐོང་ལམ་ཁོ་

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིད་པོ་རྒྱུ། ༡༧༡་༣།

ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཉམས་ཐོས་གྱི་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་གཉིས་སྟོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་
 གློད་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་དེ་འདོད་ཉོན་ལྷག་པའི་དངོས་
 གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང། གཉེས་པ་དེ་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་
 གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་པོ་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཞིག་ནས་ཤས་ཆེར་གློད་པའི་
 གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་ལྷགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཞི་རབས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་དེ་
 གཉེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོམ་ལམ་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་སྤིང་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱལ་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐོན་
 དུ་བྱེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དེ་གཉེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་
 གོང་གི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་པའི་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་ཡིན་ན། བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཐོབ་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་བྱུང་སྟེ། འབྲས་བུ་
 ཐོན་ཀླུ་ལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ཅན་དང་¹ཆེ་
 གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་
 ལམ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅུང་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱིས་
 འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ག་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ག་ལྷགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྟ་
 བོ་དེས་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་བརྩམས་ནས་ག་ལྷགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མཐར་
 ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ག་ལྷགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ག་ལྷགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལྷགས་
 མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཐོང་ལམ། ¹འདོད་པར་གསུམ་
 ཐོབ་ཐ་མ བློ། །གསུམ་དུ་འོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདིར་
 ཅོམ་ཞིང་། །དེར་མཐར་ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་འདུས་ལ་བྱས་སུ་ཐལ། འགོག་
 བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་རང་གི་འབྲས་

¹ བ་ལ་ན་པ་ལ་ལུས་རྟེན་ཅན་དང་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་ །༡༧༥ན་༦་ལུས་རྟེན་ཅན་དང་ཆེ་
 གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་ །༡༧༥ན་༣་ལུས་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ །
² བསྐྱུན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུང་མ། ༥༥ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཐོང་ཅ་བ། ༤༡༡༥།

བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ལྷོ་ལྷིང་བ་རྣམ་པར་འདོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་ཞུགས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་དང་རྣམ་མཁུན་སོགས་དེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་མིན་ལ། རྒྱལ་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་རྒྱུག་པས། དགེ་སྲོད་རྩོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བུ་ལ་མ་ཐོང་སྤང་དང་སློམ་སྤང་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། དང་པོ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། སློམ་སྤང་ལ་འདོད་པའི་སློམ་སྤང་དང་ཁམས་གོང་གི་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལམ་ཚེར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱིར་འོང་། མ་ལྟས་པར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ། གཉིས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་ཞུགས་གྱིས་མ་ཐོང་སྤང་མ་སྤངས། སྤྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་པའི་སློམ་སྤང་མ་སྤངས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་གོང་མའི་སློམ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

དང་རྒྱུག་གི་རྩིས་འབྲང་ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ལ་རིམ་བཞིན་འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་། དགུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བྱལ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འཛིག་རྟེན་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
 འོང་དང། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་
 ལྟར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་
 ཞི་གནས་ཤིང་ཆེར་སྦྱོང་བ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང། གསེར་སྤང་ལས།² དེའི་ཕྱིར་
 རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་སྤང་བུ་སྦོང་བ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་ཞིབ་
 ཏུ་མ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་རང་ཐོབ་
 བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་
 པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དུ་བཙུག་ཅན། རང་གི་དངོས་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་
 ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་འགྲིག།

ཁ་ཅིག། །འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
 ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་རྣམས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུའི་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྦྱོང་པོ་རྒྱུ། 117-61
² ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཚ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་། 307-41

རྒྱུ་དུ་དགུ་ཅིག་ཅུ་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཉོན་རྒྱུ་དུ་འུ་འུ་འུ་འུ་
 དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་
 ཚེན་པོའི་ཚེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སློམ་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
 གྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚེན་པོའི་ཚེན་པོའི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་དུ་འུ་འུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 བར་ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག །དང་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཚེན་པོའི་ཚེན་པོ་ཡིན། གཉིས་བ་དེ་རྒྱུ་དུ་འུ་འུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་
 གྲུབ་ན། འདོད་ཉོན་རྒྱུ་དུ་འུ་འུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་
 ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་དེ་ཡོད་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་
 དུ་འུ་འུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ།
 འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཚེན་པོ་དགུའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་བ་ལ་དེས་རིགས་འགྲེ། ཅ་བར་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སློམ་ལམ་རྗོ་རྗོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་དུ་འུ་འུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།

༡ བ་༡༠་བ་༣་རྒྱུ་དུ་འུ་འུ་། ༡༡་བ་༣་རྒྱུ་དུ་འུ་འུ་། ༡༡་བ་༣་ཚེན་པོའི་རྒྱུ་དུ་།

འདོད་པའི་སྲིབ་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་
སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྲིབ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྲིབ་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
སྟོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་བ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དང་པོ་
དེ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། གཉིས་བ་དེ་
ཡིན་ན། དེ་ཚུང་ཅུ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིབ།

ཁོ་ན་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སློམ་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ཡོད་པའི་སྲིབ་ན་མ་ཁྲུབ། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་
སློམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་སྲིབ། དེ་སྤངས་པའི་སྲིབ་མི་འོང་ཡོད་པའི་
སྲིབ། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པས་དེ་ཐོབ་མ་སྟོང་པའི་སྲིབ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
གཞི་སྟོར། ཁོ་ན་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་
སྲིབ་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མེད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་
པའི་སྲིབ། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིབ་ན་

༡ བ་༡༠་བ་༤་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས། ཉ་༡༠་བ་༤་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས། ཀ་༡༡་བ་༤་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྗེས་
སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་བ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས།

མ་ཁྲུག་གཞན་ཡང་།^༡ ཟག་བཅས་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་བའི་ལམ་ཡིན་
དགོས་པ་དང་།^༢ ལྷོ་བ་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་བའི་
ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲུག་ འདོད་ན།^༣ ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་བས་ཁྲུག་བ་དང་།^༤ །
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ།^༥ ། འདོད་
ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་བའི་རྒྱུད་གྱི་གཞན་
སེམས་ཤེས་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ།^༦ དེའི་ཕྱིར། འཕགས་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་
ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ།
འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུག་བ་
སོང་།

གཞན་ཡང་། མངོད་ལས།^༧ འཛིག་རྟེན་བ་ཡི་དགོ་བ་ནི། །དག་བ་དེ་ནི་དེས་

^༡ བ་༡༠་བ་༥་ཟག་བཅས་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། ༡༧༧་ན་༡་ཟག་བཅས་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། ༡༧༤༣་ན་༥་ལམ་ཟག་
བཅས་ཡིན་ན།
^༢ བ་༡༧་ན་༡་བ་དང་། ༡༧༧་ན་༡་བ་དང་། ༡༧༤༣་ན་༥་བར་ཐལ།
^༣ བ་༡༧་ན་༡་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། ༡༧༧་ན་༣་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། ༡༧༤༣་ན་༦་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་ན།
^༤ བ་༡༧་ན་༣་བ་དང་། ༡༧༧་ན་༣་བ་དང་། ༡༧༤༣་ན་༦་བར་ཐལ།
^༥ བ་༡༧་ན་༣་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ༡༧༧་ན་༣་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ༡༧༤༣་ན་༦་དགོས་པའི་ཕྱིར།
^༦ བ་༡༧་ན་༣་དེའི་ཕྱིར། ༡༧༧་ན་༣་དེའི་ཕྱིར། ༡༧༤༣་བ་༡་དེའི་ཕྱིར་ན།
^༧ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༤། མངོན་བ་ཀྱ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་ཚ་བ། ༥༥་༡༥།

མྱོད་གྲ། །ཞེས་དང། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། །འཕགས་རྒྱུད་ལ་འདིག་ཉེན་པའི་དགོ་བ་དང། །འདིག་ཉེན་
པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་མེད་པའི་སྲིད། །ཁོ་ན་དེ། །འདིག་
ཉེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བཞེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་སྲིད་མི་འོང་གི་རྒྱུད་
གྱི་འདིག་ཉེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུག། །འདོད་ན། །དེ་ཚོས་ཅན། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། །འདིག་ཉེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

བཞི་བ་ནི། །རྒྱལ་ལྷགས་དང་ཐོད་ཀལ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་དང་གསུམ་སོ་
དེ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པས་ཁྲུག་ལ། །དེ་
ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྣ་རོལ་ཏུ་འདོད་པའི་རྣོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་དང་
དགུ་བ་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་སྤངས་པ་གཅིག་གིས་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་
ཤེས་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རིམ་བུ་སྲིད་འོང་དང་སྲིད་མི་འོང་ཐོབ་ལ།
སྣ་བ་མན་ཚད་ཅེས་སྤངས་ཀྱང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྲིད་འོང་མི་ཐོབ་སྟེ། །དེ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱལ་ལྷགས་ཐོབ་པའི་སྲིད། །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་
འོང་དང་དེའི་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་རིམ་བུ་སྲིད་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་
དང། །དགུ་བ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་ལ། །རིམ་གྱིས་
བ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྣ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་གཅིག་སྤངས་པ་ནས་སྣ་བའི་བར་ལ་

ཆགས་བྲལ་བྲལ་བ་སྲིད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དང་དགུ་¹ བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་བ་མེད་
དེ། དེས་དེ་གཉིས་བཅུ་རྒྱལ་བ་ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་སྲོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་བ་དེ་ལ་གནས་བའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་སྲིད་བཤད་བ་དང་།
སོ་སོར་བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་གངས། བདེ་སྲོང་བའི་
ཚུལ། ལྷགས་གནས་གང་ལ་གང་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདིར་བསྟན་མཚོན་
བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱེས་སུ་བྱུང་བཞི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་
ལྷགས་ལྷགས་འབྲས། ཕྱིར་འོང་ལྷགས་འབྲས། ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་འབྲས།
དག་བཅོམ་ལྷགས་འབྲས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་ལྟར་ན་བརྒྱད་ཀ་ལ་
འབགས་པས་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་བ་རྟོགས་བ་དམའ་ཤོས་ཡིན་ཡང་
མཚོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཚོས་བཟོན་ཚུན་ལ་གནས་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། མོད་ཀྱལ་བའི་ལྷགས་བ་གཉིས་མཚོང་ལམ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་བའི་
ལྷགས་བ་གསུམ་སྒོམ་ལམ་བ་དང་། འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྒོམ་
ལམ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅུ་རྒྱལ་བ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལྷན་བཅུས་ལྟར་ན་རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་བ་དང་མོད་ཀྱལ་བའི་ལྷགས་བ་
གཉིས་ལ་སྲོང་ལམ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། རྒྱལ་ལྷགས་དང་མོད་ཀྱལ་བའི་འབྲས་
གནས་གཉིས་ལ་མཚོང་ལམ་བ་ཡོད་དེ། བཅུ་རྒྱལ་བ་ལམ་རྗེས་ཤེས་མཚོང་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

¹ བ་༡༡་བ་༡་རྒྱལ་བ་དང་དགུ་བ་ལ། ༡༡༡་བ་༡་རྒྱལ་བ་དང་དགུ་བ་ལ། ༡༡༤་མ་༡་མ་དགུ་བ་དང་བཅུ་བ་ལ།

གཉེས་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་པ། ཆགས་བྲལ་སློན་སོང་། འབྲས་བུ་
རིམ་གྱིས་པ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པ་དང་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་
ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་སྤེམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། དེ་
ཡང་སྐྱ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉེས་པ་ནི།
མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱ་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་
པས་ན། ཆགས་བྲལ་སློན་སོང་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་
གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན་འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་ཚུང་དུ་ལེ་ཚུང་དུ་དགུ་རིམ་གྱིས་སློང་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན་སྤང་
བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སློང་བའི་ཉན་ཐོས་
ཡིན་པས་ན་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱའོ། །

དེས་ན་སྦྱོར་ལམ་སྟེན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་
ཞིག །རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་མ་མ་གསུམ་
པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཡང་ཡིན།
རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སློན་
དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་མོང་དང་། སྤྱིར་མོང་གི་རྟོགས་པ་སློན་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་མི་

འོང་དང་། ལྷིང་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་མེད་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱུན་པར་དམིགས་པ། རོད་ཀྱི་པ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རོད་ཀྱི་པ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོད་པ་
དུ་འདོད་ཉོན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
འགྲུང་བ་དང་བྲལ་བ་གང་རུང་གི་རིགས་ཅན། རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་
དུའི་ཚུང་དུ་དགྲ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའམ་སྟོང་བའི་རིགས་ཅན་གང་རུང་དེ།
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་
དགྲ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའམ་སྟོང་བའི་རིགས་ཅན་གང་རུང་དེ། སྤང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་ན་ཅིག་ཅར་བ་ལ་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་པས་ཁྲུབ། རིམ་གྱིས་པ་ལ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པས་ཁྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རོད་ཀྱི་པ་འཛིན་རྒྱལ་མི་འཛོགས་སྟེ། རྒྱུན་རྒྱགས་
གྱི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྲོད་པ་དུ་འཛོད་ཀྱི་པ་འཛིན་
འབྲས་བུ་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་བཞག་དུ་ཡོད་དེ།

༡ བ་༡༢་ན་༤ ལྷིང་མི་འོང་དང་། ལྷིང་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་མེད་པ། ཏ་
༡༢་ན་༤ ལྷིང་མི་འོང་དང་། ལྷིང་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་མེད་པ། ཀ་
༡༤་ན་༡ ལྷིང་མི་འོང་གང་རུང་མེད་པ།
༢ བ་༡༢་ན་༥ རོད་ཀྱི་པ་འཛིན་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །ཏ་༡༢་ན་༥ རོད་ཀྱི་པ་འཛིན་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །ཀ་༡༤་ན་
༡ དེ་གང་ཞིག །

རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིར་འོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག། རྒྱལ་
 ལྷགས་དང་སྤྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡང་ཡོད་
 བའི་སྤྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་དགྲ་བཅོམ་མེད་དེ། དགྲ་བཅོམ་བའི་འབྲས་
 བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཐ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གཅིག་ཐོབ་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་
 གི་རྒྱལ་ལྷགས་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་བའི་ཞི་དགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་པའི་སྤྱིར་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་
 བྲལ་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་^༡ ཉེ། དེའི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་མཐོང་སྤྱང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་
 ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། དེ་འདྲའི་སྤྱིར་འོང་མེད་དེ། ཆགས་བྲལ་
 སྡོན་སོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་སྤྱིར་འདོད་ཉོན་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་སྡོམ་སྤྱང་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་
 ཞིག། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སྤྱིར་འོང་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། དེའི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་འོང་མེད་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བརྩམས་ཀྱི་ལྷོ་ལམ། ^༡ འདི་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་
 རོལ་ཏུ་པལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྡོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པ་གཉིས་ལས་སྤྲོ་མ་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་འདྲའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་

^༡ བ་༡༢་བ་༧་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཏ་༡༢་བ་༧་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཀ་༡༤་བ་༩་མི་རུས་ཉེ།
^༢ སྤྱི་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་ག། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཀུན་བརྩམས་དང་རྟེན། ༤༦༧༦།

སོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་
གྱི་སྣ་རོལ་ཏུ་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་པའི་སྲིད་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་འབྲེ་
དག་བཅོམ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྣ་རོལ་ཏུ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་སྲིད་བྲེ་
གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲེད་མི་བྱས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་སྣ་རོལ་ཏུ་སྲིད་ཉོན་དག་
པ་སྲོང་མི་བྱས་པའི་སྲིད།

འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སྲི་མ་གསུམ་
རིམ་གྱིས་མཐོན་ཏུ་བྲེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
བ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་འབྲེ་སྲིད་འོང་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་རྟོགས་པ་
སྲོན་ཏུ་སོང་བའི་སྲིད་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་འབྲེ་
སྲིད་མི་འོང་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་སྲིད་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྲོན་ཏུ་སོང་བའི་
སྲིད་མི་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་འབྲེ་དག་བཅོམ་ཡོད་
དེ། འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མཐོན་ཏུ་བྲལ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡོད། དེ་
ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད།

སྲིད་བྲེ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲོམ་སྲིད་
ཉོན་མོངས་ཚུང་ཏུ་འུ་ཏུ་དག་རིམ་གྱིས་སྲོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་
སྲིད། སྲིད་འོང་དང་སྲིད་མི་འོང་གང་ཏུང་ཡིན་ན། སྲིད་བྲེ་རིམ་གྱིས་བ་ཡིན་
དགོས་ཏེ། འདོད་ཉོན་ལྷག་པ་དང་སྲིད་ཉོན་ལྷག་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྲོང་བའི་སྲིད་
འོང་ཡང་མེད། འདོད་ཉོན་དག་པ་དང་སྲིད་ཉོན་དག་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྲོང་བའི་

ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་
ལ་ཅིག་ཅུང་པ་བཞག་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདོད་ཉོན་རྒྱལ་བ་སློང་བའི་ཚེ་སྲིད་ཉོན་
རྒྱལ་བ་དང་། དེ་དགུ་བ་སློང་བའི་ཚེ་སྲིད་ཉོན་དགུ་བ་སློང་བ་མི་སྲིད་བས་འབྲས་
བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དགུ་
བཅོམ་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅུང་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་ཅིག་ཅུང་དུ་སློང་
བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དགུ་བཅོམ་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་ཅིག་ཅུང་
དུ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། སློང་ལམ་རྣམ་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་གང་ཞིག་། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པ། རིམ་གྱིས་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་
ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པ། ཐོད་ཀྣལ་པའི་ཉོན་ཐོས་
ཀྱི་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅུང་པའི་ཉོན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་བ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅུང་པའི་རྒྱན་ལྷགས་
ལ་མ་ངེས་ལ། ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྣལ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སློན་དུ་སོང་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྣལ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སློན་

¹ ལྷ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་ལ། རྒྱལ་ཚབ་མེ། རྣམ་བཤད་སློང་པོ་རྒྱལ། 193་པ།

དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་སྲིད།

འོང་གྱི་ཀ་བ་སུ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་འབྲས་
བུ་ཐོད་ཀྱི་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་གནས་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲས་
བུ་ཐོད་ཀྱི་ལ་བའི་སྲིད་འོང་གི་རྟོགས་པ་སློན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་
རིམ་གྱིས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་བུ་བར་བ་^༡གཉིས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
འབྲས་བུ་གནས་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ་ལ་འབྲས་
བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པ་གང་དུང་གཅིག་དགོས་པའི་སྲིད་
ཏེ། མངོན་འགྲུལ་ལས།^༡འབྲས་བུ་བཞི་མཐར་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྲིད་དེ་སྐད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐོད་
ཀྱི་ལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གནས་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷན་བ་
ལས། གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱི་ལ་བའི་སྲིད་འོང་གི་རྟོགས་པ་སློན་དུ་སོང་
བའི་སྲིད་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་སྲིད་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེ་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་སྲིད་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།

^༡ བ་༡༣་བ་༣་བ། ༡༡༣་བ་༣་བ། ༡༡༤་བ་༥་བ།
^༢ བསྟན་འཕྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མངོན་བ་ཀྱ། མོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་འགྲུལ། ༥༢༢་༡།

དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཉེ། འབྲས་བུ་ཚོད་
ཆལ་པའི་སྲིད་མི་འོང་ལྷགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་མི་འོང་
ལྷགས་པ་གང་དུང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་མི་འོང་གི་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །སྒྲོར་ལམ་སྟོན་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་ཚོལ་པའི་ཉན་ཚོས་གང་
ཞིག །མཚོང་ལམ་གྱི་སྒྲོ་རྩལ་ཏུ་རང་གི་ལྷགས་པའི་སྲིད་བུའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་
བྲལ་བྱས་པ་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཉན་ཚོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་
ཉིད། དེའི་སྒྲོ་རྩལ་ཏུ་རང་གི་སྲིད་བུའི་གཙོ་བོ་ལ། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། འབྲས་བུ་ཚོད་ཆལ་པའི་སྲིད་འོང་ཚོས་ཅན། མཚོན་བུ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྒྲོ་རྩལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་ལྷགས་པའི་སྲིད་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
སྲིད། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་སྲིད་མི་འོང་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཚོན་བུ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེའི་སྒྲོ་རྩལ་ཏུ་སྲིད་ཉོན་དགུ་
པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་སྲིད་བུའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག །དེའི་སྒྲོ་རྩལ་ཏུ་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྔ་ལ་ཆགས་
བྲལ་བྱས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྒྲོ་རྩལ་ཏུ་མཚོང་སྲིད་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་ལུས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ལྷོ་ལྷགས་ལྷགས་འབྲས་ལ། སྲིད་འོང་

༡ བ་༡༧ ལ་༣ དེ་དེའི་ལྷགས་པའི་སྲིད་བུའི་ ༡༧ ལ་༣ དེ་དེའི་ལྷགས་པའི་སྲིད་བུའི་ ༡༧༡༦ ལ་༦ དེ་དེའི་སྲིད་བུའི་

ལྷགས་འབྲས། སྤྱི་མི་འོང་ལྷགས་འབྲས། དག་བཙེམ་ལྷགས་འབྲས་བཤད་
བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་བ་བཤད་བ་དང་རྒྱན་
ལྷགས་འབྲས་གནས་བཤད་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་
བ། ས་མཚན་སྐྱབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷགས་བ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་
ཞིག །མཚོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་བས་རབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་བཙེམ་བཞིན་པའི་སྦྱོར་
བ་རྒྱན་ཚགས་ལ་གནས་པ། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་བ་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྦྱོར་ས་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་བ་དབང་རྒྱལ་
དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དེ་དབང་ཚོན་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སུ་ཡོད་
དེ། མཚོང་ལས།¹ དབང་པོ་ཚོ་རྒྱལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་
བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
བདེན་བ་མངོན་བར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་བཙེམ་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་བ་དེ་
དང་པོ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བདེན་བ་མངོན་
བར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་བ་དེ་གཉིས་བར་འཛོག་སྟེ། ཀུན་
བཏུས་ལས།² དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོགས་བསགས་བ་
དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་བ་རོལ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་བ་མངོན་
བར་རྟོགས་བར་བུ་བའི་སྤྱིར་སྦྱོར་བའོ། །ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན།

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26 མངོན་བ་ཀུ། སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོང་ཆ་བ། 242
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26 མེམས་ཚམ་རྟེ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 2642

གང་ཚོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་བདག་ཉིད་གྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྐྱོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་
ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་གཉིས་
ལས། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
དེ་གང་ཞིག །དེ་དགུ་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
རིགས་ཅན་སྐོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྐོམ་ལམ་མ་ཐོབ་པར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་
ལྷགས་པ་དེ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དགུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྤྲེའི་རྒྱུན་ལས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཉེ། ཐེག་
དོན་མཚོང་དང་མ་མཚོང་དང་། །དོན་མཚོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་
ཆགས་བྲལ་ཐེན་འདྲིར་དམན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཚམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་
ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཚམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྲེའི་རྒྱུན། ༡༣༩-༡༤།

བ་ནས། འདོད་ཉོན་ལྡན་པ་སྤངས་པའི་དེའི་བར་དུ་ག་ཡོད། དེ་ཡིན་ན། འདོད་
ཉོན་དུ་ག་པ་མ་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ། མཚོན་ལས།^༡ སློམ་པས་སྤང་བུ་མ་སྤངས་
ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལུང་བར་བཅོམ་གཉིས་པ་ལ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིད། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སློན་ས་འདོད་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་བ་ནས་འདོད་བར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པའི་བར་དུ་
ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ས་མཚན་མ་ཉི་སྟོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོན་
གྱི་བར་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས།^༡ རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འདུག་
པ་གང་ཞེ་ན། གང་དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་ལ་མཚོང་བའི་ལམ་གྱི་
སེམས་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྡན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
པོ་སྤྲས་སྟུ།^༢ དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཤོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།^༣ ས་མཚན་ས་
སྟོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་ཚུན་ཆད་དུ། །ཞེས་དང་། སློབ་གསལ་བཟོན་པའི་

^༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མཚོན་པ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་ག། ༤༥་༥།
^༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་ལྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༢༤་༤་༦།
^༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་ལྟེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲས། མཚོན་པ་གྲ། ལས་
བདུས་པའི་བཤད་པ། ༡༡༤་༤་༣།
^༤ སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན། ༡༥༥་༥།

ཐེམ་སྐྱེས་ལས།¹ དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་པར་མི་རིགས་ཉེ། དབྱང་
བར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་མ་སྐྱེན་པ་
གཉིས་དམ་བཅས་པའི་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ན་གང་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་
བར་བྱ་ཞེ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་² ལྷགས་དང་པོ་ནི་
ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་མ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་།³ འདོད་ཉོན་རྒྱལ་པ་མ་སྤངས་པར། །སྒྲོར་ལམ་སྐྱོན་གཅིག་
ནས་བརྒྱང་སྟེ། །ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་བར་དག་ལ། །གནས་པ་དེ་ནི་རྒྱན་ལྷགས་
ལྷགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་དེ། ས་མཚམས་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལ་འཕགས་
བས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་
ན། འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།⁴ འཆད་བར་
འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་སོགས་དང་། “དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་
དགོན་མཚོག་གི། ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པར།⁵ འདི་ནི་འཕགས་
པ་བརྒྱད་པ་རི་ལྷ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱན་

¹ ལྷ་འདུམ་པར་མ། གསུང་འདུམ་ཚེ། རི་ཚོང་ཁ་བ། རྫོང་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེས། ༤༣༡
² པ་༡༥་ན་༤་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ལྷགས་དང་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ༡༡༥་ན་༤་པ་དང་
མཚུངས། ༡༡༥་བ་༥་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།
³ ལྷ་འདུམ་པར་མ། གསུང་འདུམ་ཚེ། རི་ཚོང་ཁ་བ། རྫོང་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེས། ༤༣༤
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ལྡན་ཟེ་སྤོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༣༡
⁵ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ལྡན་ཟེ་སྤོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༣༤
⁶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༦༡། དབུ་མ་བ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསལ་བ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༤༡

ལྷགས་ལྷགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་
ཏེ། མདོ་ལས།¹ རིགས་གྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་སྲིད་ན་མི་འབྲང་དེ། རང་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
སྲིད། ལྷག་པ་ལས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།² རང་སངས་རྒྱལ་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱད་པོ་
ཞེས་དང་།³ དེའི་ལོག་ཏུ་རང་སངས་རྒྱལ་ཏེ་ཉི་ཤུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མཁུན་པ་
ཚོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མཁུན་པ་
ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱད་པའི་སའི་སྐྱེ་མ་ཚང་བའི་སྲིད་
ཏེ། གསེར་མེད་ལས།⁴ སྤང་དང་བསྐྱུན་ན་ཅིག་ཅར་པ་ལ་སྤྱི་དོན་མེད། ཅེས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས།⁵ མཐར་གྱིས་པའི་འགྲུལ་བྱ་དང་པོ་རྒྱུན་ལྷགས་ལ་
ལྷགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།⁶ མཐར་
གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཚོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་མཐར་གྱིས་པ་སྐོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད།

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་མེད་གློ་བུ་མ་བཙུན་འདམས། ཉི་མེད་ ༡༡2། 14
² བསྐྱུན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སྤོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ་ འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། 374། 14
³ བསྐྱུན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སྤོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ་ འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། 373། 14
⁴ སྐྱེ་འགྲུལ་པར་མ། གསུང་འགྲུལ་ཚི། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། འཕགས་པ་འབྲང་གསེར་མེད། 646། 11
⁵ སྐྱེ་འགྲུལ་པར་མ། གསུང་འགྲུལ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིད་པོ་རྒྱུན། 307། 14
⁶ སྐྱེ་འགྲུལ་པར་མ། གསུང་འགྲུལ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིད་པོ་རྒྱུན། 307། 6

ཁོ་ན་རེ། སྐྱོར་ལམ་སྟུན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་
པའི་མཁའ་བུ་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་པའི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། གནས་སྐྱབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་རྣམས་པར་
མཐོང་བའི་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གནས་སྐྱབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་
ལས་མི་འདའ་བའི་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེའི་མཁའ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དགའ་བཙུན་ལྷགས་པ་དང་སོ་སྐྱེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
སྤྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེར་ཐལ།
སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ་ལ་དེའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལ་དེའི་སྤྱིར་ཏེ།
སྐྱོར་ལམ་སྟུན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་
སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐོད་ཀྱིས་བའི་ལྷགས་
པ་ནི་རྒྱུན་ལྷགས་སྟུར་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུན་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཅིག་
ཅར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཡུང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་

༡ པ་༡༥་བ་༤་དེའི་སྤྱིར་ཏེ། ཏ་༡༥་བ་༥་དེའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀ་༡༥་བ་༣་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
༢ པ་༡༥་བ་༤་དེའི་སྤྱིར་ཏེ། ཏ་༡༥་བ་༤་དེའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀ་༡༥་བ་༣་དེའི་སྤྱིར་ན་མི་འཐད་དེ།
༣ སྐྱེ་འདུམ་པར་མ། གསུང་འདུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༡༥་༣།

བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བརྒྱད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་ཀུན་བདུས་ལས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་
 དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་རིམ་པ་དེ་དག་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་
 ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་པའི་རིམ་
 པ་དང་མ་ཐུན་པར་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཚོས་བཟོད། དེ་
 རྗེས་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་བཟོད། དེ་རྗེས་འགོག་པ་ཚོས་བཟོད། དེ་རྗེས་ལམ་ཚོས་
 བཟོད་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟུང་མ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་
 སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་
 མའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་
 མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་
 རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཚོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
 ཚགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་
 པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགོ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཚོས་ཤེས་

༡ སྐྱེ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྩེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱུ། ༡༣༠་༣།

དེ་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲས་གནས་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་
དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།

ཁ་ཅིག །མ་ཐོང་སྤངས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པའི་གང་
ཟག །རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་
བཙུན་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་གྱི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་བཞིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷན་ལྷན་པ་བཞིའི་
ནང་ཚན་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་གང་དུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བཙུན་
པར་རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
ཕྱིར་དུ་བཙུན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས། རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་གྱི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལྷན་ལྷན་པ་སྟེ་བཙུན་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་
གནས་པས་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས།
སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །མ་ཐོང་
སྤང་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་སྤོངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་

༡ བ་༡༢་བ་༡་གསུམ། ༡་༡༢་ན་༡་གསུམ་ལོ། ༡་༡༤་བ་༡་གསུམ་ལོ།

སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་¹འཕགས་པ། རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་
 གྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྒོས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་
 བརྒྱད་བ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས། འདོད་ཉོན་ལྡ་བ་སྤངས་པའི་
 རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་བསྐྱ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། མཚོང་སྤང་
 གུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ལྷགས་གྱི་འབྲས་བུ་འདོག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ²ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་པས་རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་
 པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གསུམ་ཐར་བ་ཐོབ་
 པའི་བཞུགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་དེ་གསུམ་ཐོ་
 དེ་གང་། དེས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བཞུགས་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་བཞག་
 ཏུ་ཡོད་དེ། འདིག་ལྟ་གུན་བཏགས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ལྷགས་མཚོག་
 འདིན། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་
 ལ་བཞུགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེས་བདག་ཆད་གྱིས་དོགས་པའི་འདིགས་
 པས་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་བཞུགས་བྱེད། གཉིས་པས་ལམ་ལོར་བར་འབྲིད་
 པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་བཞུགས་བྱེད། གསུམ་པས་ལམ་རྣམ་དག་རྟེན་གྲུང་དེ་ལ་
 ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བཞུགས་བྱེད་པའི་སྲིད་ཉེ། མཚོང་
 ལས། ³འགོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ལོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་རི་སྟེན་གཅིག་ །ཐར་

¹ བ་26་བ་3་གནས་པའི་འཕགས་པ། 5-26་བ་3་གནས་པའི་འཕགས་པ། 7-21-2་བ་3་གནས་པ།
² བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་མེ་ག་སྟོན་བ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ 21-2-2།
³ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 2-4། མཚོན་བ་ཀྱ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོང་ཅ་བ། 20-2།

བར་བཟོད་ལ་གོགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་གསུམ་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་པོའི་སྐྱོན་ས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས། སྤྱོད་བའི་
སྐྱོན་ས། སྤངས་པའི་སྐྱོན་ས། རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ས། སྤྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་
དབྱེ་བ་དང་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་དང་མོས་
བ་དང་། མཐོང་ཐོབ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་ལས། དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྟོ་རྒྱལ་
དག། །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱུན་
ལྷགས་འབྲས་གནས་གང་ཞེས། །རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་བ་དང་བའི་རྗེས་འབྲང་
གི་རྟོགས་བ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེས། །རྒྱུན་ལྷགས་
ལྷགས་བ་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་རྟོགས་བ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། །དད་པས་མོས་བ་གང་ཞེ་ན། དད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ། །མཐོང་བས་ཐོབ་བ་གང་ཞེ་ན།
ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་དང་། སྤང་
བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་གཉིས་ལས། རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་
གནས་གང་ཞེས། །ཁམས་གསུམ་གའི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྩུང་དུའི་རྩུང་དུ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅོམ་འི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༣༦༡་༡༩།

དགྲ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐོང་བའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་སྐོས་
པ་ལ་དགོས་པ་སྐར་བཞིན་ནོ། །དབྱེ་ན། སྐར་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་
འབྲས་གནས་སྤང་བར་ཅན་དང་། དེ་ཅམ་པོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་།
སྐར་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ལྷགས་པ་དོན་གཅིག་།གཉིས་པ་ནི། ལམ་
རྩིས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྐར་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་
ལྷ་བུའོ། །

སྐར་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ།
ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཅིག་ཅར་ངེས་
བར་འབྱེན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་སྣོགས་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་
སྐོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྐོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱན་
དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་
སོ། །ཤལ་ཆེར་ནི་མཚོང་བའི་ཚོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་
ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ནའང་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་¹ཡིན་ཏེ།
སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་
མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྐར་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ངེས་ཁམས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཤི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༩༥༧།
² བ་༡༥་བ་༩་སྟོབས་ཚེན། ༡༡༥་བ་༡་སྟོབས་ཅན། ༡༡༥༠་བ་༥་སྟོབས་ཅན།

གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྩུང་ཏུ་དགུ་པོ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་སྤོང་། ས་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤོང་བ།
ལུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་དགུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་སྲོལ་ཏུ་སྤྲིད་ཉོན་
དགུ་པ་སྤོང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཅིག་ཅེས་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྟོགས་
པར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། དེས་དེ་དགུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་
མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ནི་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་དེ་དགུ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་སྟེ། དེ་དང་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གྱིས། ཞེས་བཤད།

བཞི་པ་ནི། དེས་དེ་དགུ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་
ཅིག་ཅེས་དུ་སྤོང་བ་ནས་རྩུང་ཏུ་འཇིག་རྟེན་དགུ་ཅིག་ཅེས་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་
ཁམས་གསུམ་ན་སྤོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅེས་སྤོང་སྟེ།
ཞེས་བཤད།

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྷགས་གནས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཁོན་ལ་བཞག་སྟེ། བར་པ་
གཉིས་ལ་དེ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། གདགས་
སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

དུག་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་པལ་ཆེ་བས་མཐོང་ལས་
ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་བྱེད། དེ་ལ་མ་བྱས་ན་
འདོད་པའི་བར་སྲིད་གྱི་ཉེན་ལ་བྱེད། དེ་ལ་མ་བྱས་ན་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ཏུ་སྐྱེ་
བ་སྐྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་སྤང་ན་དེའི་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་དང་མ་སྤང་ན་རང་
རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་པལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་པལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་
ཚོས་སམ། ཞེས་པས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་བསྟན།
འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་བར་འདའ་བ་དེ་བསྟན་ཏོ། །

རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་བུ་གནས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དགུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན། སྤང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །འདི་ནི་རྒྱན་ཏུ་ལྷགས་པ་དང་
དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏུ་
བསམས་ནས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་རྒྱན་ལྷགས་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་གནས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་

ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་ལྷགས་ལམ་སློབ་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྤང་བྱ་ཅིག་ཙམ་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁོ་ན་
དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཙམ་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་པ་ཡོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཙམ་
བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་
ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་
བཤད་ལས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་མཐར་ཁྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཙམ་བའི་དག་བཅོམ་
ལྷགས་པ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། རྒྱུན་ལྷགས་ཡིན་ན། ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱིས་འདིག་ལྟ་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་འདིག་ལྟ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཚོས་ཙན། ལས་
ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ཡོན་པར་ཐལ། འདིག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། །ལྟན་ཅིག་ །བྱེད་པ་མ་སྤངས་ཕྱིར། །སྤངས་ན་སྲིད་པ་ག་
ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་དེམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་ན། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྲོད་མོ་རྒྱན། ༡༥༠།
༢ བལྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ན། ༤༢། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙན་བ། ༤༡༠།
༣ ཏ་༡༠་བ་༡་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ། བ་༡༠་བ་༣་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ། ཀ་༡༤༣་ན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ། རྣམ་འགྲེལ་
པར་མ་གཞན་དུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ།
༤ བ་༡༠་བ་༣་སྤང་། ཏ་༡༠་བ་༡་སྤངས། ཀ་༡༤༣་ན་སྤངས།

ལ་རྒྱུན་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང། རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་
 དེས་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཡོད། ཆེ་དེ་ལ་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་
 ལྷགས་ཀྱང་ཡོད། དེ་གཉིས་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 གསེར་སྤོང་ལས།¹ མཐར་གྱིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་རུང་བར་ཤིན་ཏུ་གྲགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཁྲུབ་པ་གང་ཞེས། །འདོད་པར་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་
 མར་བརྟེན་པའི་འཕགས་པས་ཁམས་གོང་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོན་ལས།² འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྲུང་པའི་འཕགས། །ཁམས་
 གཞན་དུ་ཞི་འགོ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ།
 མཚོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་ལྡ་བ་སྤངས་པའི་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་
 ལྷགས་ཡོད། དེ་རྒྱུན་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལྷགས་
 རིགས་སྐྱེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ལས།³ རྣམ་པ་ལྡ་ཡི་བར་

¹ ལྷ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤོང་། 374་3།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 2།4། མངོན་པ་གྲུ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཙ་བ། ༤༦་1།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 2།4། མངོན་པ་གྲུ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཙ་བ། ༤༥་2།1།

བཅོམ་དང་། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། །གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྦྲངས་པའི་སྲིད། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྦྲངས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །སྦྲང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཡོད་པར་འདོད་
པ་མི་འབྲད་དེ། འབྲས་ལན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པའི་ཚེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་སྟེན་པར་ངེས་པའི་སྦྲང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། སྦྲང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་བརྒྱན་
དགོས་པའི་སྲིད། དེའི་སྲིད་འོང་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འབྲད་
དེ། དེས་ཞེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་ལན་ལ་སྦྱོར་བའི་སློན་ལ། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་ལན་ཚམ་པོ་བ་དང་། རྟུན་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་ལན་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཞུགས་པས་
རབ་དུ་སྟེ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ལ་
ཞུགས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལས། །འབྲས་
ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྟུན་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་སྲིད། །འབྲས་ལན་
རྟུན་པར་བྱ་བའི་སྲིད། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ལ། ༢།༥ མཚན་པ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཐོང་ཙ་བ། ༢༥༡༢།

ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་
རྒྱན་ལྷགས་ལྟ་བུ།

ཁ་ཅིག །རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་བུ་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
འཛིག་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་པའི་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་བུ་གནས་ཚམ་པོ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་བཞིན་
པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །དེའི་ཕྱིར་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
གནས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་བུ་གནས་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ཕྱིར་ལོང་འབྲས་བུ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དེས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་
ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས། དགུ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལོང་འབྲས་བུ་གནས་
ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུ་སྟེ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་
གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
ཚེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་དེས་པར་སྟོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདོད་པར་
ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་

པའི་སྐྱིད་ལོང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱིད། ཉམས་ལུགས་སྐྱེ། དེ་ཡོད་པའི་སྐྱིད།
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་སྐྱིད།

བཞི་བ་ལ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་
ལྷན་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ལྷན་དང་། དེ་དང་
པོ་ཅམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ལྷན་ནས། འདོད་ཉོན་ལྷ་བ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ལྷན་
གྱི་བར་དུ་གཡོད། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉམ་ཐོས་སུ་རིགས་དེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷན་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དུ་གཡ་བ་མ་སྤངས་པས་བྱེད་སྐྱེ། དེས་
དེ་ནས་སྤངས་པ་ན་སྐྱིད་ལོང་དུ་འགྱུར་པའི་སྐྱིད། གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་པའི་རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་གནས་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་
དང་། དེ་དང་པོ་སྤངས་པ་ནས། དེ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་ཅིག་ཅར་
སྤངས་པའི་བར་དགུ་ཡོད།

ལྷ་བ་རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་གནས་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་བར་གྱུར་པའི་
རྒྱུན་ལྷན་དང་། སྐྱོམ་ལམ་བར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད།

དུ་གཡ་བ་ལ། འདོད་བར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་
པ་དང་། དེ་གཅིག་ལེན་ཀྱང་གཉིས་མི་ལེན་པ་དང་། གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་

༡ བ་༡༤་བ་༥་གྱུར་བའི། ༡༡༤་བ་༤་འགྱུར་བའི། ༡༡༤༣་བ་༣་འགྱུར་བའི།

མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུན་ལྷགས། རིགས་མ་ཐུན་གཉིས་ལེན་
གྲང་རིགས་མ་ཐུན་བཞི་མི་ལེན་པའི་རྒྱུན་ལྷགས། རིགས་མ་ཐུན་བཞི་ལེན་
གྲང་། རིགས་མ་ཐུན་བདུན་མི་ལེན་པའི་རྒྱུན་ལྷགས། རིགས་མ་ཐུན་བདུན་ལེན་
པའི་རྒྱུན་ལྷགས་དང་ཟུག་ཡོད།

དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལྷགས་མཚོང་ཚོས་ཞི་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཉེར་
འགྲོའི་སྲིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་
དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྲིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
ངེས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྟ་བུ། རྒྱུན་ལྷགས་མཚོང་ཚོས་ཞི་ཡིན་ན། འདོད་པར་
ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིར།

སྲི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་
ལེན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་འཕགས་ཚོས་བསྟེན་
པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སྐྱེ་བུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་སྲིར། ཁྲུབ་སྟེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སྐྱེ་བུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་
ན། །ཁམས་གོང་མར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིར་ཉེ། མཚོང་
ལས། །འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སྐྱེ་བུར་པའི་འཕགས་པ། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲུན་མ། ༡༥ མངོན་བ་ཀྱ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོང་ཙ་བ། ༢༠༠༧

སའི་ལས་བསགས་སའི་རིགས་ཅན། རྒྱན་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེས་སའི་རྒྱན་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། མ་
 དེས་སའི་རྒྱན་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གཉིས་ཡོད། རྒྱན་ལྷགས་སྲིད་
 པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག །འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་
 ལེན་སར་དེས་སའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 དེ་དང་། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེས་སའི་རྒྱན་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་
 བདུན་པ་བ་གང་ཞིག །ལྷའི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་སའི་རིགས་ཅན།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཚོན་འགྲེལ་ལས།^༡གང་ཞིག་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་
 རྒྱན་དུ་ལྷགས་སར་གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་
 ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་སྲིད། དབྱེ་ན། འདོད་ལྷ་རིགས་ལྷག་གི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་དེ་ལྷག་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །མིའི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་སའི་
 རིགས་ཅན། གཉིས་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡གང་ཞིག་མི་དག་
 གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ལྷགས་སར་གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་
 སྲུང་བ་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་སྲིད། དབྱེ་ན། སྲིད་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད།

འོ་ན། དེས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ན་དེ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེའི་སྲུང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ནམས་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ མངོན་པ་ཁ། སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་འགྲེལ། ༥༣༥་༥།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ མངོན་པ་ཁ། སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་འགྲེལ། ༥༣༥་༧།

བདུན་ཚོན་དུ་འབྲེལ་བའི་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྟོན་ལ་ཤིང་འགའ་ཞིག་ལ་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་
འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པས་ན་དེ་ལ་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་བཞེས་བརྗོད་
པ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་ཐ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། རིག་པའི་གནས་བདུན་ལྟ་སྟེ་
སོ་སྟེ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྟོང་
ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

རིག་པའི་གནས་བདུན་ལྟ་སྟེ་སོ་སྟེ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ། དེའི་ཀྱན་འབྱུང་བ། དེའི་འགོག་པ།
དེའི་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ། དེའི་རོ་སྐྱུང་བ། དེའི་ཉེས་དམིགས། དེའི་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཉེ་བདུན་
དང་། དེས་ཕྱང་པོ་སྟེ་ལ་བཞི་ལ་རིགས་འགྲེ་སྟེ་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་སྲིད།

འོན། དེས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ན་ལེན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། གསེར་སྲེང་
ལྟར་ན། ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱུན་ལྷན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ཤི་
འཕོས་ཏེ། ལྟའི་སྐྱེ་སྲིད་དུག །དེ་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན། དེ་ནས་ལྟའི་སྐྱེ་སྲིད་
གཅིག་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྐྱུང་འདས་མངོན་དུ་སྲིད། དེས་མིའི་རྟེན་ཅན་ལ་
ཡང་རིགས་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གསེར་སྲེང་ལས། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་
མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ལྷན་སྲིད་ན་མིར་ལན་དུག་ལྟར་ལན་བདུན་སྐྱེས་ནས་

༡ ལྟ་འབྲེལ་པར་མ། གསུང་འབྲེལ་ཙམ་ རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ཤེགས་བཤད་གསེར་སྲེང་། ༣༠༧་༣།

མཐར་མིར་སྐྱེས་ནས་འདའོ། །ལྷའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་ཡང་ལྷར་ལན་དུག་དང་
མིར་ལན་བདུན་སྒྲངས་ཤིང་མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། གུན་བདུས་ལྷར་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་ཤི་འཕོས་ཏེ། དང་པོར་མིར་སྐྱེ་
བ་གཅིག་འདི་རྗེས་ལྷར་སྐྱེ་སྤིང་གཅིག་འདི་རྗེས་མིར་སྐྱེ་སྤིང་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་
དེ་ལྷར་དུ་སྐྱེལ་ནས་མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་སྤྱེད། དེས་མིའི་
རྟེན་ཅན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལོ། །གུན་བདུས་ལས། རྗེ་ལྷར་ཐོགས་ན་ལན་
བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྷ་དང་མི་རྣམས་གྱི་
ནང་དུ་ཡན་མན་དུ་ལན་བདུན་འཁོར་བར་བྱས་ནས་གང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཐ་
མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱལ་ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བ་
གང་ཞེ་ག། །འདོད་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྤིང་བ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་བར་མ་ངེས་པའི་
རིགས་ཅན། མ་ངེས་པའི་རྒྱལ་ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་
སོགས་སྤྲ་མས་རིགས་འགྲེལོ། །

ཁ་ཅིག་ །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱལ་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ།
སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པ། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་
གྱི་ཁྱད་པར་འདོད་བར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་བདུན་ལེན་བར་ངེས་པ། རྒྱལ་
ཞུགས་སྤིང་བ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་

༡ བ་༡༡་ནང་འགྲེལོ། ཉ་༡༡་ནང་འགྲེལོ། ཀ་༡༥་ནང་འགྲེལོ།
༢ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༢༠། ལེམས་ཅོམ་རྒྱ། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བདུས། ༡༢༡་༣།

ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་
 སྲིད་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྲིད་
 མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ་ཡིན་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྲུང་
 འདས་མའོན་དུ་བྱེད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་
 འབྲེལ་ལས།¹གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་
 འདའ་རྒྱང་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་
 པར་འགོ་བའི། དེ་ཕན་ཚད་དུ་འགོ་བ་མེད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། རྒྱལ་དུ་ལྷགས་
 པ་མཚོག་ཏུ་སློབ་སྦྱོར་ན་ལན་བདུན་པ་བ་ཉིད་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྲིད། ཁ་ཅིག །དེ་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་
 དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ངེས་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆེ་
 འཕོས་ནས་འདོད་པའི་བར་སྲིད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་དེ། ངེས་པའི་
 རྒྱལ་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་ལྷགས་
 གང་ཞིག །རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྲུང་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་གྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་
 ལས་ཉོན་གྱིས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱུད་ལེན་པར་ངེས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད།²དེ་གང་
 ཞིག །དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ། མ་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་སྲིད་འོང་གི་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥ མའོན་པ་ཁ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༧༩༦-༧༩༧།
² པ་༩༡་བ་༤་དེ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ། མ་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་བ། ༩༡༡་བ་༩་དེ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ། མ་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་སྲིད་ལན་བདུན་པ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། ༡༡༧༤་ན་༣་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ།

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་^༡རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་
རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་
ལེན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་
སྡོན་དུ་སོང་ཞིང་། འདོད་པར་རིགས་མ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་^༡སྤངས་ཟེན་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་^༡དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པར་
ཐལ་ལོ། །ཁྲུབ་སྟེ། མཚོན་ལས། ^༡འབྲས་བུ་གནས་སྟོན་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་སྣང་
སོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་
དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་
དེ། མཚོན་ལས། ^༡འབྲས་བུ་གནས་སྟོན་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། བྱ་
མི་བཅོམ། །ཞེས་མ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
ཚེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤོང་བའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་

^༡ བ་༢༡་བ་༤་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས། ཉ་༢༡་བ་༣་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས། ཀ་༡༤༦་ན་
༣་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས།
^༢ བ་༢༡་བ་༤་གཉིས། ཉ་༢༡་བ་༤་གཉིས། ཀ་༡༤༦་ན་༣་བདུན།
^༣ བ་༢༡་བ་༤་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉ་༢༡་བ་༥་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཀ་༡༤༦་ན་༣་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༥། མངོན་པ་གྲ། རྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༤༥་༡༦།
^༥ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༥། མངོན་པ་གྲ། རྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༤༥་༡༦།

ཁྲུག་བཞི་བ་སྤངས་མ་སྤངས་གཉིས་ཡོད། ལྟ་བུ་མ་སྤངས་བས་ཁྲུག་འདོད་
བར་རིགས་མ་སྤུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་བར་ངེས་བས་ཁྲུག་གསུམ་ལེན་
མི་ལེན་གཉིས་ཡོད། བཞི་མི་ལེན་བས་ཁྲུག་སྟེ། མཚོན་ལས།^༡ རྣམ་གསུམ་རྣམ་
བཞི་ལས་གོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་གསུངས་
བ་དང་། རྫོགས་ལ་བཟོད་བའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས།^༢ ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་
གཉིས། །རིམ་བཞིན་ངེས་སྤངས་ངེས་བར་ལེན། །བཞི་བ་སྤངས་དང་སྐྱེ་བ་
ནི། །གསུམ་བ་སྤངས་དང་མ་སྤངས་འབྲ། །སྤང་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་བཞི། །ངེས་བར་
མ་སྤངས་མ་སྤངས་བ། །རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་ཁྲུང་ཚོས་སྟ། །མཁས་བ་
རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་
བའི་གཞི་མ་སྤུན་ཡོད། འདོད་བར་རིགས་མ་སྤུན་གྱི་སྲིད་བ་བཞི་ལེན་བའི་རྒྱུན་
ལྷགས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་བའི་སྲིད་མི་འོང་གིས་འདོད་
ཉོན་དགུ་བ་མ་སྤངས་ཞེས་ཟེར་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་
རིགས་སྐྱེ་ཡོད་བར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་གཞི་
མ་སྤུན་ཡོད་བའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་འདོད་ཉོན་གསུམ་བ་སྤངས་བའི་གང་ཟལ་
དུ་ཐལ། རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་བའི་སྲིད། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་
གནས་བའི་སྲིད་མི་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་བར་ཐལ་ལོ། །

^༡ བསྟན་འགྲུའ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༥ མཚོན་བ་ཀྱ། རྫོགས་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༤༥༡༥།
^༢ རྫོགས་ལ་བཟོད་བའི་ཐེམ་སྐྱས། ༡༥༡༥།

གཞན་ཡང་། མངོན་ལས།¹ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འབྲང་བར་ཐལ། འདོད་བར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་མེན་
 པའི་རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་སྲིད། །ཁོ་ན་དེ། མ་ཁྲལ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུན་
 ལྷགས་གྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་འདོད་བར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་
 བཞི་མི་མེན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་སྣང་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡོད་བར་
 ཐལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་གྲངས་ནས་སུམ་ཅུ་ཙ་
 གསུམ་པའི་སྟོན་དུས་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་
 ལྷགས་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་ཡོད། འཇམ་ལུ་སྲིད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་
 སྲིད་གསུམ་གྲངས་ནས་ལུས་འབགས་པའི་སྟོན་དུས་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་སྲུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་ཡོད་པའི་
 སྲིད་ཀྱི། མངོན་འགྲུལ་ལས།²རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི།
 ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྣ་དག་གི་ནང་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་
 བས་ལྟའི་རིགས་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་ལས་འདའོ། །མིའི་རིགས་
 བས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་དག་གི་ནང་དུ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་བས།
 སྲིད་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན་
 མ་ཁྲལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་གྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་
 སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་གྲངས་ནས་སུམ་ཅུ་ཙ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥ མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཅན་ག། ༤༧༡༧།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥ མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་འགྲུལ་ག། ༣༠༣།

གསུམ་པའི་སློབ་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་
ལྷགས་སྣའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལུང་དང་པོའི་དོན་དང་། འཛམ་གྲུའི་
སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སྐྱེས་ནས། ལུས་འབགས་པོའི་སློབ་དུས་ཀྱི་
སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་མིའི་རིགས་ནས་
རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁོ་ན་ལེ། འདོད་ཉོན་བཞི་བ་སྐྱངས་ལྟ་བུ་མ་སྐྱངས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་རིགས་
སྐྱེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱུན་ལྷགས་
རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཉོན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོམ་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་བར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མ་ལྲབ། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་ལྟ་
པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་འདོད་ཉོན་བཞི་
བ་སྐྱངས་ཟིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་སྐྱོང་བྱས་སུ་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྐྱོང་དེས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག །ཆེ་དེ་ལ་དེ་སྐྱོང་བྱས་སུ་མཚོང་ནས་འབྲས་བུ་གསར་ཚོབ་ཡོད་པར་ཤེས་
ན། འདོད་ཉོན་དུག་པ་ཡང་དེས་བར་སྐྱོང་བའི་སྲིད་ཏེ། མཚོང་འགྲེལ་ལས།¹ ཅིའི་
སྲིད་རྣམ་པ་ལྟ་སྐྱངས་པའི་སྲིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྐྱངས་ན་དུག་པ་ཡང་གདོན་
མི་བར་སྐྱོང་བའི་སྲིད་ཏེ་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་བཞིན་

¹ བསྟན་འཕྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་བཤེས་སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོང་འགྲེལ། 234-235

དུ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱ་བ་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཚེ་དེ་ལ་སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་
བྱེད་པར་དེས་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་ལུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས།¹ མོན་རྣམ་པ་གསུམ་མཐ་བཞི་སྤངས་
པ་དང་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་རི་རིམ་སྤྱིར་དུ་འབྲས་
བུ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱིར་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་
སྐྱེ་བའམ་བར་ཚད་གཅིག་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྒྱན་ལུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མཛོན་དུ་
བྱས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱན་ལུགས་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་
ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་བཞི་བ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ལུགས་རིགས་སྐྱེ་དང་།
རྒྱན་ལུགས་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
ཉོན་བཞི་བའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ལུགས་རིགས་སྐྱེ་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་ལྔ་
བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་བའི་ས་བོན་མ་
སྤངས་པའི་སྤྱིར་འོང་¹ ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དབུ་བའི་ས་བོན་མ་
སྤངས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

¹ བསྟན་འགྲུང་དགེ་བསྐྱེད་ལ། ༥། ༥། མཛོན་བཀུ་སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༥། ༣༡།
² བ་༣༣་བ་༣་སྤྱིར་འོང་། ༡༡། ༥༤་བ་༡་སྤྱིར་མི་འོང་།

གསུམ་པ་ས་མཚན་ས་ལྷོ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་གྱི་ས་
མཚན་ས། མཚོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་བྲུག་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤོམ་
སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་གྱི་ས་མཚན་ས། མཚོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་མ་
བཅུ་བྲུག་པ་ནས་འདོད་ཉོན་བྲུག་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད།
བཞི་པ་ལྷོ། ཅིའི་སྤྱིར་རྒྱན་ལྷགས་ཞེས་བྱ་ཞེས། ལྷང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་གྱི་རྒྱན་ལ་ལྷགས་པས་ན་རྒྱན་ལྷགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱིར་འོང་ལ། ལྷགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་ས། སྤྲོ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལྷོ། ལྷགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞེས། །ལམ་ཆེར་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་བརྗོད་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་
རབ་དུ་སྤྱེ་བ། སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་བའི་སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ་གང་ཞེས། །སྤྱོད་ལམ་
སྤྲོ་བཤད་ཅིག་མ་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་གྱི་བར་གང་རྒྱང་ལ་གནས་པ། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དེ་ཚོས་གྱི་
རྗེས་འབྲང་གཉིས། དེ་གང་ཞེས། །རྒྱན་ལྷགས་གྱི་ཉོགས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བ།
གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དང་པོས་པའི་སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ་དང་། མཚོང་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལོང་ལྷགས་པ་གཉིས་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོའི་ས་མཚམས་སྐྱོར་ལམ་སྟོན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་
རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚམས་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅོམ་སྐྱོར་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་འདོད་ཉོན་རྣམས་པ་
སྐྱོར་བ་ལ་བཙོན་པའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ལོང་ལྷགས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེན། ཕྱིར་ལོང་གི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷགས་པ་སྟེ་སྐྱོར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་ན་དེ་རྒྱང་
ཅེས་བྲའོ། །ཁ་ཅིག །ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཉོན་རྣམས་པ་
མ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་རྣམས་པའི་བར་གང་
རུང་སྐྱོར་བ་ལ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་ལོང་
ལྷགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱིར་ལོང་ལྷགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
རྣམས་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོ་ལ། འདོད་ཉོན་རྣམས་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་
པའི་སྤང་བྲ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱིས་མ་ངེས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་
ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་ལོང་
ལྷགས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ས་མཚམས་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཕྱིར་ལོང་ལྷགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་ལྡོ་བ་སྤངས་པས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་ལོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༦། ལེམས་ཅོམ་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༢༡༠།༡།

ན། གང་སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་བ་སྤངས་པའི་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེ་སྤྱིར་
 འོང་ལྷགས་པའི་ཡ་མཐའི་ས་མཚམས་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་སྤྱིར་མ་
 ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་¹སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་
 རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་
 ཐོད་ཀྱིས་པའི་སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པའི་ས་མཚམས་སྐྱོར་ལམ་སྟོན་གཅིག་པ་ནས་
 འཛིག་ཉེན་པའི་སྐོམ་སྤང་བྱ་རྒྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བྱུག་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་
 བ་ཡོད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱོར་ལམ་སྟོན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་འོང་
 ལྷགས་པས་དེ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་དེ་སྤངས་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་པའི་སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
 ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་འཕམ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལ་གནས་པ། སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཉེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། ¹གཉེས་པ་པལ་ཆེར་རམ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་བར་བ་

¹ བ་ཕེན་པ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཚོས་ཅན། 117 བ་ཕེན་པ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་
 རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཚོས་ཅན། 117 བ་ཕེན་པ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན།
² རྒྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་ཇི། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱུན། 117 ཉ།

གཉེས་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་ལྷག་པ་སྤངས་པའི་
ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་འབྲས་གནས། རྒྱུ་ལོང་དང། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་
ལོང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་མི་འབྲད་དེ། དང་པོ་ལ། འདོད་ཉོན་ལྷག་
པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུ་ལྷགས་
གྱིས་མ་དེས་ལ། གཉེས་པ་ལ། རྒྱུ་ལོང་གིས་མ་དེས་པའི་སྲིད།

གཉེས་པ་ལ། རྒྱུ་ལོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སློབ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོང་
ཀླུ་པའི་སྲིད་ལོང་དང། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་ལོང་གཉེས་ཡོད། རང་
ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་ལོང་
མེད་པ་ཡང་ཡིན། རྒྱུ་ལོང་འབྲས་གནས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་ལོང་གང་ཞིག །རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོམ་དུ་སོང་བ།
གཉེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སློབ་ལ་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པའི་སྲིད་
ལོང་དང། དབང་རྗེན་མཐོང་ཐོབ་པའི་དེ་གཉེས་ཡོད། རྒྱུ་ལོང་གང་ཞིག །རང་
གི་ལྷགས་པ་དད་མོས་པ་དང་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་སྡོམ་དུ་
སོང་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ལྷགས་པ་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་
ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་སྡོམ་དུ་སོང་བ། གཉེས་པའི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་སློབ་པའི་སློབ་ལ་སྲིད་ལོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང། དེ་ལྟར་
པར་ཅན་གཉེས། རྒྱུ་ལོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་
ལ་མ་ལྷགས་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་
མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷགས་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བ། གཉེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་

སྲིད་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་བར་ཚད་གཅིག་པ་བ་གཉིས་
དོན་གཅིག །

ཁོ་ན་དེ། འདོད་ཉོན་བདུན་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སྲིད་འོང་
ཚོས་ཅན། སྲིད་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་བར་ཚད་གཅིག་
པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲས་པ་ཁས། འདོད་
ན། དེ་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་བར་དུ་
ཚོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཉོན་
བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་གིས་བར་དུ་ཚོད་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡིན་
ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པས་འབྲས་སྟེ། མཚོད་ལས། ཉིས་ཆ་བདུན་དང་
བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཚད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ལྷགས་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན། ལན་ཅིག་སྲིད་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་
ལས་ཉོན་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པས་འབྲས་པར་ཐལ། སྲིད་འོང་འབྲས་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་བར་ཚད་གཅིག་པ་བ་ཡིན་ན། སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་
བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཚོད་པས་འབྲས་
པའི་སྲིད། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྲིད་འོང་གི་རྟོན་ལ་གཟུགས་སུ་
ཉེར་འགྲོའི་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། །མ་ཁྱབ་ན།
འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པས་ཁམས་གོང་མར་ལས་ཉོན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༥། མངོན་པ་གྲུ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོད་ཅན། ༤༥་༥༠།
༢ བ་༥༥་ན་༥་མ་ཁྱབ་ན། ༡་༥༥་ན་༦་མ་ཁྱབ་ན། ༡་༥༠༠་བ་༤་མ་ཁྱབ་ན།

གྲིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །སྲིད་ལོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྲིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་
ལེན་པས་ཁྲུག། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཉན་སར་¹ ལྷའི་སྲིད་པ་གཅིག་དང་མིའི་
སྲིད་པ་གཅིག་འགྲུབ་པའི་སྲིད་ལན་ཅིག་སྲིད་ལོང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་
གཞག། །ཅེས་དང། མངོད་འགྲེལ་ལས།¹ གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་
མི་དག་གི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་སྲིད་ལོང་བའི་སྲིད། སྲིད་ལོང་བ་སྟེ། དེ་ཕན་ཚད་
དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་ན་འདི་ལན་ཅིག་སྲིད་
ལོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་འདོད་པར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་
མི་ལེན་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་དེ། དེས་འདོད་པར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་
པར་ཐལ། དེས་འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་སྤང་བའི་
ལྷ་མིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལོ་དེ་རིགས་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་
སུ་མཚུངས་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེས་དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་
བདུན་པ་བ་ལ་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་སྲིད་
ལོང་འབྲས་གནས་ཁྲུད་པར་ཅན་གང་ཞིག །འདོད་ལྷན་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་
རྟེན་དེ་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། སྲིད་ལོང་འབྲས་གནས་ཁྲུད་པར་ཅན་
ཚེ་གཅིག་པར་ཚད་གཅིག་པ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེས་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་འདོད་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 23 སེམས་ཅམ་ཇི། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཉན་ས། 324-261
² བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 24 མངོན་པ་ཁྲ། རྫོག་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་འགྲེལ། 230-271

ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ལོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚོས་ཅན། ལྷུང་
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིར་མི་ལོང་གི་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་
ཚོད་ཅིང་། དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ནས་
བར་དུ་ཚོད་པའི་སྤྱིར་ལོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་
བྱལ་སྟེ། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
མ་གྲུབ་ན་སྟེ།

ཁོ་ན་རྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ བར་ཚད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་
སྤྱིར་ལོང་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ནས་གང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་ལོང་འབྲས་གནས་ཚེ་གཅིག་
བར་ཚད་གཅིག་པ་པ་ཡིན་ན། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་
མ་ཁྲལ་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲལ།མངོད་འགྲེལ་ལས།² རྟུགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ སྤྱིར་ལོང་རྟུགས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུན་རྟུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་
པས་ཁྲལ། སྤྱིར་མི་ལོང་རྟུགས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ལོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་
ཁྲལ། དག་བཙམ་རྟུགས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་མི་ལོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་ཁྲལ་
ཐེར་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་ལོང་རྟུགས་པ་ཚོས་ཅན། དང་བོ་དེར་ཐལ།

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦ སེམས་ཅོམ་རྟེ། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༩༧༡།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤ མངོན་བ་སྟེ། མོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མངོད་འགྲེལ། ༥༧༧། ༡༤

དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་སྤྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་ཚོས་ཅན། གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤར་བཞིན། གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། རང་
ལྷགས་ཀྱི། ལྷང་དེའི་དོན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་སྤྱིར་འོང་གི་ས་མཚམས། བདེན་
པ་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་
གྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚམས། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པར་
རིགས་མ་ཐུན་གྱི་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་སྟེ། སྐྱེ་སྤྱིན་གཅིག་ལེན་པས་ན་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱིར་མི་འོང་ལ། ལྷགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྐྱ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞེས། །ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྔ་
སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་བརྗོད་བཞིན་པའི་སྤྱིར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པ། སྤྱིར་
མི་འོང་ལྷགས་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ། འབྲས་

བྱ་ཐོད་རྒྱལ་པོའི་དེའི་ལྷགས་པ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་མི་འོང་གི་
ལྷགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དང་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
བའི་སྲིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་དོན་གཅིག། གཉིས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་
སྲིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་དོན་གཅིག། གསུམ་པ་ལོ། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་པོའི་སྲིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དང་པོའི་ས་མཚན་སྟེ། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་
སྲི་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྡོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་དེ་དགུ་པ་སྡོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་
བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚན་སྟེ། སྡོང་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་
བཟོད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ལོ། ཅིའི་སྲིར་སྲིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། སྲིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་སྲིར་དུ་ལྷགས་པ་སྟེ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྡོང་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་
གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་སྲིར། ཁོ་ན་རེ། ས་མཚན་དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྲིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྦྲངས་པས་
ཁྱབ་པའི་སྲིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། སྲིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་
གང་ཞེ་ན། གང་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྦྲངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟམ་
གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྲིར་མི་འོང་ལྷགས་པའི་ཡ་མཐའི་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༦། སེམས་ཅོམ་རྒྱ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༢༠༠༢།

ས་མཚམས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་བདུན་
པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་འོང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཁ་
ཅིག །ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཉན་
ཐོས་གང་ཞིག །འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་གང་རུང་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་
བ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་
གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། མཐོང་ལམ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་སྤྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
མི། འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་
རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ།
སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འོ་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་
པའི་ཆ་ནས་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།¹ ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤོང་བ་
སྤངས་པས་སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་
མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་པོ་དེ་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་དེ་ལྟ་པོ་དེ་གང་¹ ། དེས་དེ་ལ་གོགས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། ༥། མཛོན་པ་ལ། སྤོང་བཤད་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༥། ༥༠༡།
² བ་པ་ན་པ་འོན་དེ་ལྟ་པོ་དེ་གང། དེས། ༡༡། ༥༠༡། བ་པ་འོན་དེ་ལྟ་པོ་དེ་གང། དེས། ༡༡། ༥༠༡། བ་པ་འོན་དེ་ལྟ་པོ་དེ་གང།

བྱེད་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ལྟ་ཡོད་དེ། མཚོང་སྤང་གུན་སྒྲོར་གསུམ། འདོད་པ་
 ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལ་གོགས་
 བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་པོ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འགྲོ་བའི་
 ཐ་མར་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་པོས་དེ་ཁམས་གྱི་ཐ་མ་འདོད་
 ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གུན་བཏུས་ལས། ཁམས་
 གསུམ་ན་སྒྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སྱིར་མི་འོང་བར་
 འགྱུར་བ། ཅིའི་སྱིར་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་སྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་
 ཞེས། གཙོ་བོས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་སྱིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྲ་ཞེས། འགྲོ་བ་ཐ་
 མའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་ཐ་མའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། མཚོང་ལས། ཐ་མའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་རྣམ་ལྟ། གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་
 མི་འདའ་ལ། གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་སྱིར་ལྡོག་བྱེད། ཉེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག རྩ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོས་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ། སྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། སྲིད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་སྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྱིར་ཉེ། སྲིད་ཉོན་དགུ་
 པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྱིར་མི་འོང་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོན་ལ། དང་མོས་པའི་སྱིར་མི་
 འོང་དང་། མཚོང་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་རིགས་འབྲ། དེ་ལ་འབྲས་

¹ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ²༦༡ སེམས་ཅོམ་ཤི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བཏུས། ༢༧༠༡༡
 ² བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ²༦༢ མཚོན་བ་གྲ། ལྡོག་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོང་ཆ་བ། ༢༠༡ བ།

བྱ་མའོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་དག་པར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་ལ་བའི་སྐྱེ་མི་འོང་
 དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་སྐྱེ་མི་འོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་ཆགས་
 བྲལ་སྡོན་སོང་གི་སྐྱེ་མི་འོང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་
 བ་སྦྲངས་བའི་སྐྱེ་མི་འོང་། དེའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་བསམ་མ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སློམ་ས་འདུག་ཐོབ་བའི་སྐྱེ་མི་འོང་རྣམས་དོན་གཅིག་། གཉིས་པ་དང་རྒྱུན་
 ལྷག་པ་གྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེ་མི་འོང་དོན་གཅིག་། རྒྱུར་བའི་
 སློབ་སྦྱོར་སྐྱེ་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཚམ་པོ་བ་དང་། དེ་ལྷན་བར་ཅན་གཉིས་
 ཡོད། འབྲས་བུ་ཚོས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་དག་པར། འདོད་བར་ཆེ་ཡོངས་
 སྐྱེ་མི་འོང་དང་། འདོད་བར་ཆེ་ཡོངས་སྐྱེ་མི་འོང་བའི་སྐྱེ་མི་
 འོང་གཉིས་ཡོད། འདོད་བར་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱུད་དུ་འབྲས་བུ་ཚོས་བསྟེན་བའི་
 སྐྱེ་མི་འོང་། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དེས་བའི་རྒྱུན་ལྷག་སྐྱེད་
 བ་ལན་བདུན་བ་བ་དང་། རྒྱུན་ལྷག་རིགས་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
 བའི་སྐྱེ་མི་འོང་ལྟ་བུ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་བའི་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱེ་མི་འོང་དུ་རྒྱུར་བའི་
 སྐྱེ་མི་འོང་། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དག་པར། གཟུགས་སྐྱེའི་འགྲོའི་སྐྱེ་
 མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྐྱེ་མི་འོང་། སྐྱེ་མི་འོང་མཐོང་ཚོས་
 ཞི། ལྷན་མའོན་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་མི་འོང་དང་བཞི་ཡོད། འདོད་བར་ཆེ་ཡོངས་སྐྱེ་
 མི་འོང་འབྲས་བུ་ལས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཀྱང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཆེ་
 ཡོངས་སྐྱེ་མི་འོང་འབྲས་བུ་ལས་ལས་ཉོན་གྱིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་

བ་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^༡ གཟུགས་གྱི་ཁམས་སུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 བ་ནི། གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། ལོང་དུ་
 འཕོ་བ་དེ་དག་སྲིད་པའི་ཅེ་མའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་ཁྲོད་དང་པོ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྲིད་འོང་གང་དུང་
 གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་ཚེ་གཉིས་བ་ལ་སྲིད་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་
 མི་འོང་།^༢ དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྲས་ལས།^༣ སྲིད་མི་འོང་ཚེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི་ཚེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལན་ཅིག་
 སྲིད་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཚེ་གཉིས་བ་ལ་སྲིད་མི་འོང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་དེ་འབྲ་བའི་སྲིད་མི་འོང་གི་སྐྱེ་
 བའི་མ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེས་པའི་
 རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་བ་ལན་བདུན་བ་བའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་མི་འོང་
 དང་། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་མི་འོང་རྣམས་
 གྱིས་མ་དེས་སོ། །

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲེའི་སྲིད་མི་འོང་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་
 རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲིད་མི་འོང་གང་
 ཞིག །གཟུགས་སུ་ཉེར་མཚན་སྐྱོར་བའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉེར་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥ མཛོན་བ་ཁ། ལྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༧༣༦-༣༧
^༢ བ་༣༧་བ་༧་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ༡༣༧་བ་༧་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ༧༣༠༣་བ་༧་དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠༡ མཛོན་བ་དུ། ལྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས། འགྲེལ་བཤད་༡༣༡༠་པ།

འགྲོའི་སྤྱི་མི་ལོང་གི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་སློབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་གཞུགས་སྤྱི་
ཉེར་འགྲོའི་སྤྱི་མི་ལོང་གོང་འཕོ་འཕར་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཚངས་
རིས་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱི་མི་ལོང་དེ་གཞུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱི་མི་ལོང་ཡིན་པ་
གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །མཚོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ལ་
སྤྱི་མི་ལོང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མི་ལོང་གང་ཞིག །འོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེ་གང་རུང་
གི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འབྲང་དེ།
དེ་ལ་སྡོན་སྲ་མ་དེ་འཇུག་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ། གཞུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱི་མི་ལོང་ལ། གསུམ་དུ་དབྱེ་
བ། ལྷན་དབྱེ་བ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ། དགྲུར་དབྱེ་བ། བཅུར་དབྱེ་བ། ལྷོང་ཐག་
སོགས་སྤྱི་དབྱེ་བ་དང་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ལ། གཞུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱི་མི་
ལོང་བར་འདའ་བ། དེ་སྐྱེ་འདའ་བ། དེ་གོང་འཕོ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མཚོན་
ལས།¹ གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྤྱེན་ས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ། བར་འདའ་བ། སྐྱེས་ཅོམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
དང་བཅས་ཉེ་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། དེ་གོང་འཕོ་བ་
དང་ལྷན་ཡོད་དེ། མཚོན་ལས།² དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་
ཡོངས་སྤྱི་བཞུགས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

¹ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། 2 །མངོན་པ་གྲ། ལྷོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༢༦་༢།
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། 2 །མངོན་པ་གྲ། ལྷོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༢༦་༢།

གསུམ་པ་ལ། དེ་བར་འདའ་བ་ལ་སྐྱུར་བར་འདའ་བ། སྐྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
འདའ་བ། དུས་ལྷན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ། སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ།
གོང་འཕོ་བ་དང་བདུན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་བདུན་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འཕྲོ་བ་བདུན་
ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉེ། མཛོད་ལས།¹གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་སྤེ་བར། །དམ་
པའི་འཕྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག། །སོན་པ་སྲིར་
མི་འོང་སྲིར་ཉེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

བཞི་པ་ལ། དེ་བར་འདའ་བ་གསུམ། སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ། གོང་འཕོ་བ་
ལ་འཕར་བ། སྤྱད་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བ་དང་གསུམ་
སྤྱེ་དགུ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉེ། མཛོད་ཅ་བ་ལས།¹གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྤེ་
ནས། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འཕྲོད་དགུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། ལྟ་བ་
ལ། དགུ་ལོ་དེའི་སྤྱད་དུ། སྤྱད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འཕྲོ་བ་སྐྱུན་པས་བཅུར་ཡོད།

རྒྱག་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འཕྲོད་སྲིར་མི་འོང་ལ་རྒྱས་པར་སྤེ་ན། ཞི་
ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་རྒྱག་ཅུ་ཡོད་དེ། དེ་བར་འདའ་བ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས།
དེ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
དང་བཅས་ཉེ་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
མེད་པར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་ལོག་མིན་མཐར་ཐུག་འཕྲོ་
ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཉིས་སྟོང་ཚན་པ་ལྔ་ལ་ཞི། ལྔ་བརྒྱ་ཚན་པ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 2/4 མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༤༦་༦།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 2/4 མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༤༦་༧།

ལྷའི་ལྷ་བརྒྱ་ཚོན་པ་བཞི་ལ་ཉིས་སྟོང་། ལྷ་བརྒྱ་ཚོན་པ་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་
 གོ་གཉིས་པ་ཚོན་པ་ལྷའི་གོ་གཉིས་པ་ཚོན་པ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གོ་གཉིས་པ་ཚོན་པ་
 གཅིག་པོའི་སྟེང་ནས་སོ་གཉིས་ཁྱེད་བས་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་
 དགུ་བརྒྱ། གོ་གཉིས་པ་གཅིག་པུའི་ལྷག་མ་ལ་དུག་ཅུ་ཡོད་པའི་སྐྱེད། བར་
 འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་
 རྟོན་ལ་ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདའ་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
 ཚོས་ཅན་གྱི་དགའ་བཅོམ་པ། བདག་གསོད་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དགའ་བཅོམ་
 པ། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་དགའ་བཅོམ་པ། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་དགའ་
 བཅོམ་པ། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དགའ་བཅོམ་པ། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་
 ཀྱི་དགའ་བཅོམ་པ་དུག་པོ་དའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྐྱེར་མི་འོང་དུག་ཡོད་ལ། དེ་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ནས་དེ་བརྒྱད་པ་
 སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་བར་དགུ་དགུ་སྟེ་དགུ་དུག་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཞི། ང་བཞི་
 པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚོ་འགྲིང་རྩལ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བས།
 ང་བཞི་ཚོན་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ང་བཞི་ཚོན་པ་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་
 བརྒྱད་པོ་ཁྱེད་བས་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཉེ། དེ་ལྟར་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། འོད་
 ལྷུང་། ཚང་མེད་འོད། འོད་གསལ། དགོ་ལྷུང་། ཚང་མེད་དགོ། དགོ་རྒྱས། སྐྱིན་
 མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྲུ་ཚོས་སྤང་
 བ། བཞི་དུ་མཚོང་བ། འོག་མེན་གྱི་བར་ཉེ་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་
 ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཙམ་གཉིས་རེ་

ཡོད་པས། བརྒྱ་ཚོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ། དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་ཚན་
 པ་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷ་བཅུ་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པས། དྲུག་བརྒྱ་
 བོ་དང་བསྟོམས་པས་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ། ལྷག་མ་བཅུ་
 གཉིས་པ་ཚན་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བཅུ་ཚན་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ། གཉིས་
 ཚན་བཅུ་དྲུག་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ་གཉིས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་སྟོམས་པས་གོ་
 གཉིས་ཉེ། དེ་ལྟར་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་སྟེ་འགྲུང་བའི་སྲིད། དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱེས་ཚམ་ནས་འདའ་བ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་
 བོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་རེ་སྟེ་བས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས།
 དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉེ་འདའ་བ་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་
 མེད་བར་འདའ་བ་ཡང་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་གོ་གཉིས་ཡོད་ལ། འོག་མིན་
 འགོ་ལ་ཡང་ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འོག་མིན་འགོ་
 བས། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འོག་མིན་འགོ་འི་བར་
 བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྲུང་བཞིན་སྟེ་བས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སྟེང་འགོ་འི་སྲིད་
 མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྟུང་བའི་རིགས་
 ཅན། གཟུགས་སྟེང་འགོ་འི་སྲིད་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། དཔེ་
 བ། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་
 འདའ་བ་བཅུ་དྲུག །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྲུང་བར་འདའ་བ་སོགས་གསུམ་གསུམ་

དུ་ཡོད། བར་འདའ་བའི་ཕྱིར་མིའོང་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མིའོང་
 བར་འདའ་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མིའོང་གཟུགས་ཀྱི་
 བར་སྲིད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་བའི་ཕྱིར་མིའོང་དེ། བར་འདའ་བའི་ཕྱིར་མིའོང་
 ཡིན་ཡང་དེ་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་སྲེང་ལས།¹དེ་
 ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་ལྷ་ལ་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡང་ཡོད་
 ལ། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་བའི་རྟེན་ཅན་
 ཡིན་དགོས་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་སྲེང་ལས།²ཉེར་འགྲོ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་དེ་དག་
 བེ་འདོད་རྟེན་བའོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་དང། དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་བར་
 སྲིད་³མངོན་པར་འགྲུབ་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་
 ལས།⁴བར་དོར་འདའ་བ་ཞི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྲེང་ས། མངོན་པར་
 འགྲུབ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྲེངས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲུང་
 འདས་མངོན་དུ་སྟེན་བའོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རྣམ་བཤད་
 ལས།⁵ད་སྟེ་བ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་འདོད་བའི་རྟེན་ལ་ད་སྟེ་བར་ཟད་ཀྱི་དངོས་སུ་
 བེ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

¹ ལྷ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྲེང་། ༣༡༩་༦།
² ལྷ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྲེང་། ༣༡༩་༦།
³ པ་༣༩་བ་༤་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་མངོན་པར། ༡་༣༩་བ་༤་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་མངོན་པར། ཀ་
 ༣༠༦་ན་༣་གཟུགས་ཀྱི་མངོན་པར།
⁴ ལྷ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིར་པོ་རྒྱན། ༡་༥༥་༦།
⁵ ལྷ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ག རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། ཀུན་བཏུས་དར་རྟེན། ༡༦་༩་༥། ལྷང་འདི་རྣམ་བཤད་
 ལས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་མི་འདུག །ཀུན་བཏུས་དར་རྟེན་ཚིག་ལེད་འདུག །

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་
ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་སྟེ། ཚངས་པ་མདུན་ན་
འདོན་གྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོན་འགྲེལ་ལས། གོང་
དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་ནི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་སྤང་འདས་ལས་འདའ་རུང་བར་
བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་
སྐྱོར་དང་མངོན་བར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་སྤངས་པས་གཟུགས་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་ཅུ་སྤངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་
སྐྱེས་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་སྣོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚངས་
རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གོང་འཕོ་བ་དེ་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱུད་ལེན་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༥ མངོན་པ་ཞེས། མཐོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་འགྲེལ། ༢༣༧-༢༥།

ན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་སྤོང་གོང་འཕོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་
འདའ་བའི་སྤྱིར་སྤོང་ལ་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་སྤོང་སྐྱེ་འདའ་བས་མ་
ཐུབ་སྟེ། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་སྤོང་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་།
གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་སྤོང་སྐྱེ་འདའ་བ་¹ གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་ཏུ་སྐྱེས་
མ་ཐག་པའི་སྤྱིར་སྤོང་དེ། སྐྱེས་འདའ་བའི་སྤྱིར་སྤོང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་
ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱིད་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་སྤོང་སྐྱེ་འདའ་
བའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་ཞིང་། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་ཀྱི་རྟོན་ལ་མུང་འདས་
མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤྱིར་སྤོང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བ་སོགས་གསུམ་ཏུ་ཡོད། གཞུགས་
སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་སྤོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གང་ཞིག །གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་ལྱུང་ཅམ་
ནས་མུང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ལམ་
སྟོམ་པ་འབད་ཚོམ་ཆེན་པོས་མུང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ། གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་ལྱུང་ཅམ་ནས་མུང་འདས་མངོན་ཏུ་
མི་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྟོམ་པ་འབད་བ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྟོམ་པར་མུང་འདས་མངོན་ཏུ་
བྱེད་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་ཏུ་
མངས་ནས་འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེ་གང་རུང་གི་རྟོན་ལ་མུང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་
པའི་རིགས་ཅན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་སྤོང་གོང་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད།

¹ ས་༣༠ན་ལ་སྤྱིར་སྤོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གཞུགས། ཉ་༣༠ན་ལ་སྤྱིར་སྤོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གཞུགས། ཀ་
༡༠༦་བ་ལ་སྤྱིར་སྤོང་གཞུགས།

རིགས་ཅན་སློམ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་དང་། གནས་
གཙང་དང་ཕོ་གསུམ་གང་དུང་གི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕོ་བ་རྣམས་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་
ཡིན་ན་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ།
སྤང་བཞིན་ལོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་
མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། མིན་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་སུ་ཡོད། གཞུགས་སུ་
ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་གང་ཞིག །འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། །འ་ཅིག །གཞུགས་སུ་ཉེར་
འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སློམ་བྱས་པ། དེའི་མཚན་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་བར་
འདའ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་འདའ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་
གྱི་སྟེལ་སློམ་ཐོབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ཐོབ་དགོས་
པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཟིན། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སློམ་
ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་སུ་

ཉེར་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕམར་བ་དང་། རྐྱེད་དུ་འཕམར་བ་དང་། གནས་
 ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་
 འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་སྐྱབས་འགྲོ་གང་ཞིག །ཆངས་རིས་དང་འོག་མིན་
 ཉེ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཁོ་ན་རྒྱངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་སྟོས་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕམར་བ་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་རྒྱུར། ཁོ་ན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་རྒྱུར་མི་འོང་བྱེད་དུ་འཕམར་བ་
 དང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་རྣམས་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 རྒྱུར། དེ་གང་ཞིག །ཆངས་རིས་དང་གནས་གཅད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་
 གཅིག་དང་། འོག་མིན་ཉེ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་གསུམ་ཁོ་ན་རྒྱངས་ནས་འོག་
 མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། རིགས་ཅན་དང་ཁོ་ན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་བ་ཞིན་ཡིན་པའི་
 རྒྱུར་ལོ། །དེ་གང་ཞིག །ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཞུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་
 བཅུ་དྲུག་རིམ་གྱིས་བསྐོད་དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།

འོན། བར་འདའ་བ་གསུམ། སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་བ་གསུམ་
 དང་། དབྱུ་པོ་དེ་ལ་བྱུད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་བྱུད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་

ལས་གྱི་བྱུང་བར། དབང་པོའི་བྱུང་བར། ཉོན་མོངས་པའི་བྱུང་བར་གསུམ་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་
བ་ཡིན་ན། གཞུགས་གྱི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས། དེ་སྐྱེ་
འདའ་བ་ཡིན་ན། གཞུགས་གྱི་སྐྱེ་བཞགས་སྲོང་འལྱར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས།
དེ་གོང་འཕོ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྲོང་འལྱར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བར་འདའ་བ་དེ་དབང་པོ་རྗེ། དེ་སྐྱེ་འདའ་
བ་དེ་དབང་པོ་འབྲིང་། དེ་གོང་འཕོ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བཤེན་དུ་སྤྱང་བྱ་ཚུང་འབྲིང་ཚེན་
པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་ཡང་མཚོན་ལས། དེ་དག་གི་
ནི་བྱུང་བར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

འོན། མཚོན་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་དེ་ནི། །བསམ་གཏན་སྤེལ་ནས་
འོག་མིན་འགྲོ། །དེ་འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ་གཞན་སྲིད་ཅེ་
མོར་འགྲོ། །ཞེས་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་
ཐུག་འགྲོ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྐྱོམ་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་
འགྲོས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་
མི་འོང་རྣམས་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྐྱོམ་བྱེད་པ་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བའི་

༡ བསྟན་འལྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ མངོན་བ་ཀྱ། ལྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༢༦་༥།
༢ བསྟན་འལྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ མངོན་བ་ཀྱ། ལྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༢༦་༥།

ཚེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་སྲིད་ཚེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དེས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སོ་
 སྐྱེའི་གནས་ནམས་བརྒྱུད་དེ་གནས་གཙང་ལྟ་དོར་ཉེ་གཟུགས་མེད་བཞི་རིམ་
 ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་སྲིད་ཚེའི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 འཕར་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་
 སྐྱོམ་ལས་ཉམས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་གནས་གཙང་དུ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ལོང་འཕོ་དེས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སྐྱེལ་མར་སྐྱོམ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྐྱོམས་འདུག་དག་བ་བའི་
 རོ་སྲུངས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་ལས་ཉམས་ནས་ཤི་
 འཕོས་ཏེ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་གྲངས། རྟེན་དེ་ལ་སྡོམ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙོ་ལྟ་སྐྱེལ་སྐྱོམ་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་གྲངས། རྟེན་དེ་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལོང་འཕོ་འཕར་བ་དང་།
 ཡང་དེས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་སྲུང་བཞིན་བྱས་པས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཚངས་རིས་
 སུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་སྡོམ་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་དང་
 པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་
 གཙང་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་
 གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙོ་ལྟ་སྐྱེལ་སྐྱོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་

འཕོས་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་
 བྱེད་འཕར་དུ་བཞག། །ཡང་དེས་རྒྱའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་
 ལེ་འཕོས་ཏེ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྐྱོམ་
 བྱེད་མི་རུས་པར་ལེ་འཕོས་ཏེ། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་
 རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྐྱོམ་ཚུང་དུ་
 གསུམ་སྤེལ་བྱས་པས་མི་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟེན་དེ་ལ་འབྲིང་དུ་གསྤེལ་བྱས།
 མི་གཏུང་བར་སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟེན་དེ་ལ་ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ་བྱས། གྲུ་ཚོམ་སྤྲང་བར་
 སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟེན་དེ་ལ་ལྷན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ་བྱས། ལྷན་ཏུ་མཐོང་
 བར་སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟེན་དེ་ལ་ཆེས་ལྷན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུ་སྤེལ་བྱས། འོག་མིན་
 དུ་སྐྱེ་བ་བྱངས་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་གནས་
 རྣམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བར་བཞག་པའི་སྤྱིར།

འོན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྐྱོམ་བྱེད་དགོས་ན།
 དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤེལ་སྐྱོམ་བྱེད་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག། །ཁམས་གང་དུ་སྤེལ་
 བ། དང་པོར་གང་སྤེལ་བ། སྤེལ་བའི་དགོས་པ། སྤེལ་ཚུལ། སྤེལ་སྐྱོམ་གྱི་དབྱེ་
 བ། གྲུབ་པའི་ཚད་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 པའི་སྤྱིར་མི་འོང་དང། དེ་ཐོབ་པའི་དགའ་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང། རྒྱུན་
 ལུགས་དང་སྤྱིར་འོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྤེལ་ཞིང་སྤྱི་

ནས་གཞུགས་སུ་ཡང་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་འབྲེལ་ལས།¹དང་པོར་འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་གྲིང་གསུམ་དག་ཏུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པ་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྣོན་སུ་འཇུག་
ལ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱེལ་སྣོན་
འཇུག་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་ལས།¹དང་པོར་བཞི་པ་སྐྱེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་དབང་ལྡན་ཉམས་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དབང་ཏུ་ལ་ཉམས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
ལས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེལ་སྣོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་ལས།¹སྐྱེ་
དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྣོན་སུ་འཇུག་ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་དང་། དེ་ཟག་བཅས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། དེ་ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་སྐྱེལ་ནས་སྣོན་སུ་འཇུག་པ་ནི་རིང་སྦྱོར་དང་། དེ་རྗེས་ཟག་མེད་

¹ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༥། མཚོན་ལས། སྣོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་འབྲེལ། ༥།༣།
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༥། མཚོན་ལས། སྣོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༤༦་༡༠།
³ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༥། མཚོན་ལས། སྣོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༤༦་༡༡།

སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དེ་རྗེས་ཟག་མེད་
སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སྐྱེལ་ནས་སྐྱོམ་ས་པར་འབྲུག་པ་ནི་ཉེ་སྤྱོད་ཡིན།

རྒྱལ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་ལ་ལྟ་ཡོད། དེའི་འབྲས་བུ་གནས་
གཙང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མཚོན་ལས།¹ དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་
སྤྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཞོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །གནས་གཙང་
དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུ་རྒྱ་གསུམ་
སྐྱེལ། འབྲིང་རྒྱལ་སྐྱེལ། ཚེན་པོ་དགུ་སྐྱེལ། སིན་ཏུ་ཚེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྐྱེལ།
ཚེས་སིན་ཏུ་ཚེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྐྱེལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མཚོན་འབྲེལ་
ལས།² དེ་ལ་དང་པོ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་
མེད་པ་དང་སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་སྤྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་
གོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་
སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འབྲིང་རྒྱལ་སྐྱེལ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། མཚོན་གྱི་འབྲེལ་
བབ་དང་ལས།³ །གཉིས་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་
པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་ཟག་པ་
མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་
ཡིན་ཞོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཅུ་

¹ བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་གྲ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་རྩལ། 20793
² བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་ཞུ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་འབྲེལ། 23274
³ བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་ཚུ། སྐོབ་དཔོན་གང་སྐྱེལ། མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བབ་དང། 23437

གཉིས་སོ། །ལྷ་བ་ལ་ནི་བཙེ་ལྷ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལོན་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྲིད།

བདུན་པ་ལ། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འདུག་ཟེན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་
ཟག་བཅས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེས་ནས་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་བར་
འཛོག་ཀྱས་པ་བསམ་གཏུན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་གྲུབ་པའི་ཚད་དུ་འདོད་དེ། མཛོད་
ལས།¹ སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེས་བསམ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་མི་
འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་² དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་
ལྟར་མི་ཀུས་པའི་སྲིད།

རང་ཕྱགས་ལོ། རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་སྐོབ་ས་དེ་ལྟར་སྟོམས་བར་འདུག་
ཀུས་པ་དེ་བསམ་གཏུན་གྱིས་སྐྱེལ་སྐྱོམ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས།³ སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱེལ་བར་མི་ཀུས་ཏེ། དེའི་
སྲིད་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལས་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་བར་འཛོག་པའི་སྐོ་
ནས་བཛོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྲིད་
མི་ལོང་གང་ཞིག །སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་སྐྱུང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན།
གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྲིད་མི་ལོང་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཚན་ཉིད།

¹ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༧༥ མཛོན་བ་ཀྱ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༤༦་ཉ།
² བ་༣་༣་ན་པ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་དུས། ༡་༣་༣་ན་པ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་དུས། ༡་༣་༡༠་ན་
༥་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་དུས།
³ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༧༥ མཛོན་བ་ཀྱ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༧་༣་༤་ཉ།

འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག། །ལས་ཉོན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་
སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སྦངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྤྱང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་
ཉིད། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་དེ་ལ་
སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྲུབ་ཀྱང། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་
ལ་དེས་མ་ཁྲུབ་ལོ། །རིགས་ཅན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་
ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ལས་གྱི་
རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱིར་མི་འོང་དེ་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཅོམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་
འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། ལོང་འཕོ་བ་དང་བཞི་ཡོད་དེ།
མངོད་ལས།¹ གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
དེ་བར་འདའ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱུད་མི་དགོས་
པའི་སྤྱིར། མངོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་མི་
འོང་དེ་སྤྱིར་མི་འོང་མངོང་ཚོས་ཞེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོད་ལས།¹ གཞན་
ནི་འདི་ལ་སྤྱང་འདའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་
ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་དེ། སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་མཚན་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་ཅ་བ། ༢༦་༣།
² བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་ཅ་བ། ༢༦་༤།

ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཚོན་ལས།¹ འགོག་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱི་མངོན་
སྲུང་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་།² ཀུན་བརྟུས་ལས། ལུས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
གང་ཞེན། གང་སློབ་པ་རྣམ་པར་བར་པ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གཟུགས་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྲིད་མི་འོང་ལུས་མངོན་
བྱེད་དང་གསུམ་དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ས་མཚའམས་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས། སྲིད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་
གཉེན་གྱི་བར་དུ་ཡོད། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་རྗེས་
ཤེས་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་ན་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྲིད་མི་འོང་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་
ན་སྲིད་མི་འོང་དང་། སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་
སོང་ནས་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྲིད་མི་
འོང་དང་། དེ་རྗེས་སུ་གཟུགས་མེད་ཁོ་ནར་བྱིན་ནས་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པས་ན་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྲིད་མི་འོང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་སྲིད་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཕོ་ཞིང་འགོ་བས་ན་གཟུགས་
སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྲིད་མི་འོང་གོང་འཕོ་དང་། འོག་མིན་དང་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་

¹ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅུག ༤༦73།
² བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 216 ལེམས་ཅའ་རྒྱ། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 26437།

འགྲོ་བས་ན་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། སྲིད་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ཞེས་
 གསུངས་པའོ། ཁོ་ན་དེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྲིད་མི་འོང་ཚོས་
 ཅན། འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་
 པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་
 གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གི་སྐྱོམ་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འགྲུས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་
 སྲིད་མི་འོང་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་བ་མི་འཐད་དེ། ཞི་
 དགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུས་བྱ་རིམ་གྱིས་
 པའི་སྲིད་མི་འོང་གི་འགྲུས་བྱ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྲིད་མི་འོང་དེས་འདོད་ཉོན་དགུ་
 བ་མ་སྤངས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་དེའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུལ།
 གཞན་ཡང་། སྲིད་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་མའི་ཆ་མ་སྐྱུན་ལྟ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པར་
 ཐལ། ཐ་མའི་ཆ་མ་སྐྱུན་ལྟ་པོ་དེ་སྲིད་མི་འོང་གི་འགྲུས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
 གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྲིད་མི་འོང་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་ན། དེས་གཞོད་སེམས་གི་ས་བོན་
 སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་དེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་སྲིད་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་
 ཉོན་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྲིད་མི་འོང་ལ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན།
 ཉན་ཐོས་གི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་

སྐྱོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཞོད་དེ་དེའི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ངོས་སྐྱེད་ཀྱི་སྤང་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེའི་
 ས་བོན་དེ་དེའི་ངོས་སྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱོར་
 ལམ་སྟོན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་
 ཁས། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་སྐྱོར་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། དེས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་
 ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཆགས་བྲལ་
 སྐྱོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་
 དེ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་ཡན་ལག་
 བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཀྱི་བར་སྤིད་ཀྱི་
 ཉོན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉོན་ལ་དགྲ་བཙུན་
 པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་

ལ་གཟུགས་གྱི་བར་སྲིད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་པ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་
སྐྱེའི་རྟེན་ལ་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། ལྷན་པ་ཁས། དེས་
མཚོན་ནས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དག་བཅོམ་ལ། ལྷགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྐྱབ་ཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལྷགས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྲིད་དུ་བཅོན་བཞིན་པའི་སྤོང་བ་
རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པ། དག་བཅོམ་ལྷགས་པའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པའི་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། སྐོམ་སྤང་ལྷག་མ་སྤོང་བ་
ལ་བཅོན་པ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །དག་
བཅོམ་ལྷགས་པ་ལ་ཅིག་ཅར་པའི་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་
དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་ཐོང་
ཆལ་པའི་སྲིད་མི་འོང་འབྲས་གནས་ལྷད་པར་ཅན་དེ་དག་བཅོམ་ལྷགས་¹པ་
གང་ཞིག །དེ་ཅིག་ཅར་པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། རིམ་གྱིས་པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ¹དེ་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་

¹ བ་36བ་པ་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ། 9་36བ་6་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ། 11་37བ་3་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ།
² བ་36བ་པ་དེ་སྤང་བུ། 9་36བ་6་དེ་སྤང་བུ། 11་37བ་3་སྤང་བུ།

ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ཅིའི་
ཕྱིར་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་
པ་སྟེ་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་བཞིན་པའི་སྐྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པས་
དེ་སྐད་ཅེས་བྲལོ། །

གཉེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྐྱ་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འབྲས་བུ་གནས་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་
རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པ། དག་བཅོམ་འབྲས་བུ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྟ་ཡང་ཡོད་
དེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས། གཉིད། རྟོན་པ། ར་རྒྱལ། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། གོང་མའི་
ཆ་དང་མ་ཐུན་རྣམས་ལ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི། །འདོད་
ཆགས་གཉིད་རྟོན་ར་རྒྱལ་མོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་
མའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉེས་པོ་དེས་
ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། བ་མ་གསུམ་པོ་དེས་ཁམས་
གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤང་བུ་སྲོང་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས། སྤང་བུ་ཅིག་ཅུང་པའི་དག་
བཅོམ་འབྲས་བུ་གནས་དང་། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་འབྲས་བུ་གནས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༥། མཚན་པ་ཀྱ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༢༠༠།

གཉིས་སུ་ཡོད། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ¹ དགྲ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་དགྲ་རིམ་ཅན་དུ་སྤངས་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

ཡང་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྐོན་པ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཚོས་ཅན། རྩེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཚོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པར་འོས་པའི་ཚོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་དུག་ཡོད། དང་པོ་ལྟ་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པ་དང་། དུག་པ་དབང་རྟོན་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལྟ་ལ་དུས་སྐྱོར་བའི་དག་བཅོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཚོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་དང་སྐྱོར་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་དུས་མི་སྐྱོར་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཚོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་མཐོང་ལས།² དག་བཅོམ་དུག་འདོད་དེ་དག་ལས་³ ། །ལྟ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྐྱོར། །མི་གཡོའི་ཚོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྐྱོར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བྲག་སྐྱོབ་རྣམས་ནི། དང་པོ་ལྟ་དང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱན་ལྷགས་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་གྱིད་པ་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། དག་བཅོམ་པ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་

¹ བ་མ་པོ་ལ་རྒྱུ་དུའི་དགྲ། ཉ་མ་པོ་ལ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དགྲ། །ག་མ་པོ་ལ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དགྲ།
² བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་པ། ལ་པོ་མངོན་པ་གྲ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཐོང་ཚུ་བ། ལ་པོ་ལ།
³ བ་མ་པོ་ལ་ལས། ཉ་མ་པོ་ལ་ལས། །ག་མ་པོ་ལ་ལས།

མེད་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས་ནི།¹མདོ་སྤེ་བས་འདོད་བ་ལྟར། མཐོང་ཚོས་ལ་
 བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ།² །དང་པོ་ནི།
 རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་སྐྱུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་ན་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་
 གྱིས་དོགས་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་
 རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་མ་བསྐྱུང་ན་
 དེ་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་³སེམས་བསྐྱུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་
 རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ན་དེ་ལས་ཉམས་
 པར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་མི་ལྡང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད།
 ལྔ་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགྲ་
 བཅོམ་དབང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྱེད། ལྷག་པ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་
 འཛིགས་པ་མེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྫོན་གཅིག་ལ་བྱེད།

ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས། ཤེས་རབ་རྒྱུང་པའི་ཆ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འགོག་སྡོམས་མ་

¹ བ་༣༥་བ་༣་རང་ལུགས་ནི་མདོ་སྤེ་བས་འདོད་བ་ལྟར་མཐོང་ཚོས་ལ། ཉ་༣༥་བ་༣་རང་ལུགས་ནི་མདོ་
 སྤེ་བས་འདོད་བ་ལྟར་མཐོང་ཚོས་ལ། ཀ་༣༡་༣་བ་༡་རང་ལུགས་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ།
² བ་༣༥་བ་༣་ཙམ་ཡིན་ནོ། ཉ་༣༥་བ་༣་ཙམ་ཡིན་ནོ། ཀ་༣༡་༣་བ་༡་ཙམ་ཡིན།
³ བ་༣༥་བ་༤་དེ་ལ། ཉ་༣༥་བ་༤་དེ་ལས། ཀ་༣༡་༣་བ་༣་དེ་ལས།

ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་སྡོམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚོན་ལས།^༡ འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་
གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ས་མཚནས་ཟད་མི་སྟེ།ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས་ཐེག་
ཚེག་ལས་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སྣ་རོལ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོངས་པའི་དག་བཅོམ་
པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་མཚོན་བྲ་དོན་གྱི་དག་འདུན་བཤད་པ་ལ། གང་ལས་དབྱེ་བའི་
གཞི། རི་ལྟར་བྱེ་བའི་གངས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གང་གིས་མཚོན་
པ་བཤད་པ། བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དང་། འཕགས་པ་དང་། རིགས་བྱིན། ཤེར་འབྱུང་
སྟོ་གྲོས། འུ་རྩེ། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དག་འདུན་ལ་དབྱེ་
བར་མཛད། འདི་རྒྱུད་སྐྱེ་མར་དག་འདུན་དཀོན་མཚོག་བཤད་པ་ས་དང་པོ་
ཡན་ཆད་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་མཛད་པའི་སྤྱིར། དག་
ལྡན་ལས།^༡ བྱང་ཚེན་གང་ཡུམ་གྱི་གནས་པ་འདིས་གནས་པ་དེ་གང་ནས་ཤི་
འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་
པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་

^༡ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥ མཚན་པ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅུག ༤༧༥
^༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣། ཤེར་བྱིན་ཏེ། མཁས་པ་ཚེན་པོ་རེན་ཚེན་འབྱུང་གནས། དག་ལྡན། ༢༢༠༥།

འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོར་ལམ་བཟང་ལ་འདོད་བཟི་འཐད་
 དེ། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོ་གཤེད། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་དཀོན་
 མཚོ་གཤེད་གསུམ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོ་གཤེད་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །དེ་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་བྱིར། ཡུལ་རྒྱུ་ལའི་མཁས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོ་གཤེད་ལ་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དང་
 མོས་ཀྱི་མདོར་སྣ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་ཚོད་པ་སློང་བའི་ལན་གྱི་
 སྐབས་སུ། དན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པ་ཟད་པ་ནི་བཟོད་པ་ནས་ཡིན་
 ཉེ། དན་འགྲོ་མེད་པའི་བྱིར་ཚོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷན་ལ་ཚད་
 མར་བཟུང་བ་གང་ཞེས། །སློབ་དཔོན་གྱིས་འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་ལ་འཕགས་
 པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག་ །བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་
 སེམས་དེ་འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། །བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་བཟང་དེ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སློབ་དུ་མ་
 སོང་བའི་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་བཟང་དེར་
 ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོ་རྒྱན་མ་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱར་བའི་འདྲེན་ལྷན་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི།¹ འབུམ། ཉི་མེད། བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
གཞན་དང་དགའ་ལྷན་དང་མིའི་ནང་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་རིག་
པར་བྱ། ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་མདོ་ནས་
གསུངས་ཏེ་འདི་ལ་མདོ་ཚན་ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་པས། དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་
སྟར་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་² མཚོག་འབྲིང་དམན་
གསུམ་དུ་སྐྱེ་ནས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱལ་པར་འཚད་པ་ལ། མདོ་ཚན་
སྐྱེ་མ་ཞེ་སྲ་གསུངས་ཏེ། དེ་སྟར་འབུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་ལས་བཤད་པའི་
སྐྱིད། སྐྱིར་བྱང་ཚེན་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ་མདོར་བསྟན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཞེ་
སྲ་གསུངས་པའི་སྐྱིད།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱ་རི་བཞེན་པ་དང་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེན་ལུགས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བུ་རྩེ་ལྷོ་དང་། འཁྱེ་བ་གཉིས་གྱིས་འདིར་བསྟན་དགོ་
འདུན་ལ་ཉི་ཤར་འདོད་དེ། གཞུང་ཅ་བའི་སྐྱས་ཐེན་པ་ཉི་ཤར་འདྲེན་པའི་སྐྱིད།

གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་ཉི་ཤར་ཡོད་དེ།
གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དྲུག །ལུགས་ལ་བསྟན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་
སྐྱིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་རྒྱན་ལུགས་ལུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། ཉི་མེད། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༡༩༩༡༥།

² བ་༣༤་བ་༤་གསུམ་གྱི། ༡་༣༤་བ་༣་གསུམ་གྱི། ༡༡༡༤་བ་༥་གསུམ་གྱི།

ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་དངོས་
 སུ་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་གྱི་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
 གཉིས། རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་
 སྤྱི་གཉིས་གྱི་མིང་ཅན་གཉིས། བར་ཆད་གཅིག་། ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བའི་མིང་ཅན་གཅིག་། བར་སྤྱིས་ནས་དང་།
 བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདུལ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི།
 འོག་མིན་འགྲོ། །འཕམར་གསུམ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་འཕམར་བ་གསུམ་དང་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གོང་འཕོ་བའི་མིང་
 ཅན་གཅིག་ གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གཟུགས་
 མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གཅིག་། མཐོང་བ་ཡི། ཚོས་ལ་ཞི། ཞེས་
 པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མཐོང་ཚོས་ཞིའི་མིང་ཅན་གཅིག་། ལྷས་མངོན་སུམ་
 བྱེད། ཅེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ། ལྷས་མངོན་བྱེད་གྱི་མིང་ཅན་གཅིག་། བསེ་
 རྩ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་མིང་ཅན་གཅིག་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་
 བ། སྤྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ། སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ།
 དབྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་¹ རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་པོ། །

¹ བ་༣༧་ན་༥་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམས། ཏ་༣༧་ན་༧་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམས། ཀ་༥༡་༥་བ་༡་ཞུགས་པ་རྣམས།

ཤེས་རབ་གྱིས་ལམ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྲིད། ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་
ཚོན་པོ་དག། །ཅེས་པས་འབྲས་གནས་དབང་པོ་རྫོ་རྒྱལ་གཉིས་བསྟན་པ་གང་
ཞིག། །འབྲས་གནས་ལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་རྣམ་
གཞག་མི་འཐད་པའི་སྲིད་ཉེ། མཚོན་ལས།¹ དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྫོ་རྒྱལ་དག། །དད་
པས་མོས་དང་མཚོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། དད་དང་མཚོང་ཐོབ། ཅེས་པས་སྲིད་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་
པ་དང་། མཚོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྲིད་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་འབྲས་བུ་བར་
བ་གཉིས་གྱི་ཞུགས་པ་དད་མོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་དང་། དེ་མཚོང་
ཐོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་སྲིད་ཉེ། ཉི་ལྷན་ལས།² འབྲས་བུ་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་
མཚོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་དང་།³ འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
ལ་ཞུགས་པ་མཚོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཚོན་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད། །ཁ་ཅིག། །འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་
ཡོད་དེ། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དགུ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་

¹ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། 2/4 མཚོན་པ་ལྷ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཚབ། 2/173
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། 2/4 ཤེས་ལྡན་གྱི་ཞུགས་པ་ཐོབ་སྲུང་། ཉི་ལྷན་ 2/237
³ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། 2/4 ཤེས་ལྡན་གྱི་ཞུགས་པ་ཐོབ་སྲུང་། ཉི་ལྷན་ 2/237

བས་ཁ་བསྐང་བས་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷན་སྟེ། འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་
 བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུར་དུ་མི་འདྲེན་ལ། གཞན་ཅ་བའི་སྐྱེས་ཟིན་
 ལྟར་བཟངས་པས་བཅུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལྷགས་ལ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་ཚོན་པོ་དག། །ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 སོང་གི་ལྷགས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལྷགས་
 ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་
 འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་གཉིས་ལ་མིང་སྟོར་མཚན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་
 པོ་རྒྱལ་དང་ཚོན་པོ་དག། །ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ལྷགས་པ་གཉིས་
 དངོས་སུ་བསྟན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་དེ་འདྲའི་འབྲས་གནས་དེ་གཉིས་
 བསྟན་ནས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གང་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོར་གཞི་ངོས་གཟུང་'པའི་
 ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པས་འདྲིར་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཁ་མི་
 འགྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་བསྟན་པས་རྟོགས་ལུས་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཁ་མི་འགྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་བསྟན་པས་རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་
 གནས་ཅམ་པོ་བ་ཁ་མི་འགྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདའ་བ་བཞི་བསྟན་པས་
 རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་ཁ་མི་འགྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ལུས་མངོན་བྱེད་བསྟན་པས་རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤོང་ལས། ཧེ་

༡ བ་ནལ་ན་ན་བཟུང་། ཏ་ནལ་ན་ན་བཟུང་། ཀ་ནལ་བ་ན་བཟུང་།
 ༢ ལྷན་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ཅོ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤམ་གསེར་སྤོང་། ༣༣༧་༥།

ལ་ལྷགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ།
ཅེས་པས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་སྲིད།
རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉི་སྣང་ལས།¹ ལོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་
སྟོན་སོང་གི་འབྲས་བུ་གནས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོས་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཞུང་
གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དགུ་དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་ཁ་བསྐྱང་བས་ཉི་ཤུར་
ཡོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་
ལས།¹ གང་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་སྣངས་པ་ལ་ནི་སྲིད་མི་སྟོག་པ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བར་དོར་ཡོངས་སུ་
སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་དང་པོ་དངོས་བཟུང་། སྐྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་
ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་གཉིས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་སྲུ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་གསུམ་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོང་
སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་བཞི་པ་དང་། ལོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་ལྷ་པ་དང་། གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་མི་
སྟོག་པ་དེ་ནི་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི།
ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྲིད་མི་སྟོག་པ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟག་པ་དང་། བདུན་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༧༤ །ཤར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཕྱོལ་སྟེ། ཉི་སྣང་། 1972།
² བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༧༤ །ཤར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཕྱོལ་སྟེ། ཉི་སྣང་། 1973།

བ་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་སྤྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་བདུན་པ་དང་། གང་ཡང་
འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པ་དེ་ནི་སྤྲུང་ན་ལས་
འདའ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཚོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྒྱད་པ་
དོས་བརྒྱད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྣང་གི་ལུགས་ལ་འོག་མིན་འགོ་ནས་སྲིད་
ཚེའི་འགྲོའི་བར་ལྷ་ལོ་དེ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྲས་ནས་དགེ་འདུན་
ཉི་ཤུའི་གངས་ལྷ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་རྣམ་པར་འདེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། རྒྱན་སྣང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྷ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
འདེན་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱན་སྣང་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། ཉི་ཤུའི་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་ལྷ་པ་
དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམ་པར་གསལ་
བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱན་སྣང་ལས། ཉི་ཤུའི་ལ་གོང་འཕོའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས་
དེ་ལ་འོག་མིན་འགོའི་མིང་ཅན་དང་སྲིད་ཚེའི་འགྲོའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས།
འོག་མིན་འགོའི་མིང་ཅན་དེ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་།
སྲིད་ཚེའི་འགྲོའི་མིང་ཅན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་བཏགས་ནས་དེ་
ལ་མཐོང་ཚོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ ཤེར་བྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༥༥༧-༧༡
2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༧༤ ཤེར་བྱིན་གྱི་འཕགས་པ་ཐོལ་སྟེ། ཉི་སྣང་། ༡༡-༡༥
3 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ ཤེར་བྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༥༥༧-༧༡

ཅིག་ཅ་བའི་སྐྱ་སོར་བཞག་ཉི་ཤུར་འདྲེན་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་འགྲེལ་ཚེན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་སྲིད།

གཉིས་བ་སྐོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། ཉི་ཁྲི་ལེ་ལུ་བརྒྱད་མར། ཅ་བའི་སྐྱ་སྐྱ་
ཐེན་བ་ཉི་ཤུར་སྐྱེད་དུ། བརྒྱད་པ། རྒྱུན་ལུགས། སྲིར་འོང་དང་། སྲིར་མི་འོང་དང་།
དག་བཅོམ་ལུགས་བ་སྟེ་ཉེར་ལུ་ལ་མདོ་བྲངས་ཤིང་། ཅ་བར་ཉི་ཤུར་བསྟན་བ་
དང་མི་མ་སྟན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱུན་ལུགས་ལུགས་བ་དད་པའི་
རྗེས་འབྲང་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་གྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། རྒྱུན་ལུགས་ནི་
རིགས་སྐྱེ་གཉིས་དང་། སྲིར་འོང་ནི་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་དང་། སྲིར་
མི་འོང་ནི་འདའ་བ་བཞི་དང་། འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དང་། སྲིད་ཅེར་
འགྲོ་དང་གསུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་གཉིས་མཐོང་ཚོས་ཞི་དང་ལུས་མདོན་གྱི་ད་
གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད། འདི་དང་མ་སྟན་བར་ཉི་སྐྱེད་ལས་གྲང་གསུངས་ཉེ།
དེ་ཉིད་ལས།^༡ རྒྱུན་དུ་ལུགས་བ་ཞེས་བཤད་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ཉིད་ནི་རིགས་
ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་།^༢ ལན་
ཅིག་སྲིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་བ་ཡིན་བ་དེ་
ནི། ཞེས་དང་།^༣ ཉོན་མོངས་བ་དགུ་བ་སྐྱེད་པའི་སྲིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བཤད་བ་
གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་རྣམ་བ་ལྟར་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།^༤ འོག་མིན་གྱི་མཐར་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༤ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ འཕགས་པ་ཕྱོགས་སྟེ། ཉི་སྐྱེད། ༥༧༡
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༤ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ འཕགས་པ་ཕྱོགས་སྟེ། ཉི་སྐྱེད། ༤༠༦།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༤ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ འཕགས་པ་ཕྱོགས་སྟེ། ཉི་སྐྱེད། ༤༠༡༤།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༤ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ འཕགས་པ་ཕྱོགས་སྟེ། ཉི་སྐྱེད། ༤༡༥།

ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིད།

དེས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལྷགས་གྱི་སྐོར་
ལ་ལྟ། སྤྱིར་འོང་གི་སྐོར་ལ་གསུམ། སྤྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་ལ་བཟ། དག་བཅོམ་
ལྷགས་པའི་མིང་ཅན། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་
འབྲང་དང་། དབང་ཚོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས། རྒྱན་ལྷགས་
འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། དེགས་ནས་དེགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་འོང་ལྷགས་པའི་མིང་ཅན།
སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། དེ་ལྟར་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་བར་
ཚད་གཅིག་པ་པའི་མིང་ཅན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིད། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་
མི་འོང་ལྷགས་པའི་མིང་ཅན། འདའ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི། འོག་མིན་འགྲོ་དབྱེ་
གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལས་བྱེ་བའི་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ། མིན་
ཚེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དབྱེ་གཞིར་
བྱས་ནས་དེ་ལས་བྱེ་བའི་མཚོང་ཚོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་གྱིད་གཉིས་ཀྱི་མིང་
ཅན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། དེ་རྣམས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་
དེ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་ཚོན་པོ་དག །ཅེས་པས་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དད་པའི་
རྗེས་འབྲང་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་

གསུངས་པའི་སྒྲིབ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས། བརྒྱད་པའི་
 མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
 གྱི་བར་ཉེར་ལྷ་མདོ་ཚན་ཉེར་ལྷ་ས་བསྟན་པ་ནི་སྤར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་ཡང་མདོའི་བསྟན་པ་དོན་ལ་བཞི། བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་
 རོད་ཀླུ་ལ་གྲུ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་ལ། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་ལ། རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མིང་ཅན་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ་དབྲེ་གཞི་དང་། དབྲེ་བ་གཉིས་ལས། གཉིས་
 པ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། རོད་ཀླུ་ལ་ཡང་
 ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་
 ཀྱི་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་པའི་མིང་ཅན་གཉིས། གཉིས་པ་
 ལ་སྤྱིར་འོང་དང་། དེའི་སྤྱིར་མི་འོང་གཉིས། གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ། ལྷུན་
 ཞུགས། སྤྱིར་འོང་། སྤྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དབྲེ་
 གཞི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མིང་ཅན། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་
 གཉིས། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་འོང་འབྲས་བུ་གནས་བར་ཆད་གཅིག་པ། གསུམ་པ་
 ལ། དབྲེ་གཞི་སྤྱིར་མི་འོང་། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་འདའ་བ་བཞི། འཕར་བ་གསུམ་གྱི་
 དབྲེ་གཞི་འོག་མིན་འགྲོ། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་འཕར་བ་གསུམ། དབྲེ་གཞི་གཟུགས་
 ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་མཐོང་ཚོས་
 ཞི། ལུས་མདོན་བྱེད། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཉེ། ཉེར་ལྷ་
 པོ་རིམ་བཞིན་མདོ་ཚན་ཉེར་ལྷ་ས་བསྟན་པ་དེའི་དོན་ཅ་བར་དངོས་བསྟན་བཅུ་

བདུན་དང་། འུགས་བསྟན་གསུམ་སྟེ་ཉི་ཤུར་བསྟུས་ནས་འཆད་དོ། །

བཞི་བ་དེ་དག་གང་གིས་མཚོན་བ་ལ། འོ་ན། དག་འདུན་འདི་དག་འབྲ་བ་
རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་
ན། དེ་དག་དང་ཚོས་མཚུངས་གང་གིས་སྐྱར་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་སྤངས་ཉོགས་
ཆ་ཅམ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱས་བར་
འོག་ཏུ་འཆད།

ལྷ་བ་བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་གཞན་བསྟན་བ་ལ། མདོའི་དཀའ་གནད་དང་།
དག་འདུན་གྱི་ས་མཚན་ས་བསྟན་པ། མཚན་ཉིད་བ་དང་བཏགས་བ་བ་བཤད་
བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དད་མོས་གྱི་མདོར། བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མི་
མཁས་བ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱབ་བར་བྱེད་བ་དང་པ་ལོལ་
ཏུ་སྲིན་བ་རྣམས་ལ་སྐྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་བ་དེས་ཀྱང་ལྷ་ཆེ་
རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་བ་ལ། ཁོ་ན་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་བ་མི་
འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་བ་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་མི་སྲིད་པའི་
སྲིད། རྣམ་ལྟོག་¹ བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་བ་
དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱོར་ལམ་བར་མི་
རིགས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་མི་དམ་ཟད་བ་དང་། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བོད་ནས་
མི་ཁོམ་བར་སྐྱེ་བ་ཟད་བར་སྤངས་བར་བཤད་པའི་སྲིད། དེ་ཚོགས་ལམ་བར་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 26། ཉི་མེད་ལྷོ་ནུབ་བ་བཙུན་འདམ། ཉི་མེད་ 132།
² བ་༤༠་བ་༤་རྣམ་ལྟོག་ 17་༤༠་བ་༤་རྣམ་ལྟོག་ 17་220་ན་3་རྣམ་ལོག་ །

ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོན་དེ་སྤྱིར་མི་སྟོན་
 བའི་དགེ་འདུན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ། དུལ་རྒྱུ་ལའི་
 མཁས་པ་རྣམས་ན་དེ། ཚུད་པ་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱང་
 སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱོར་ལམ་དོད་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ངན་འགོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་ཟད་
 བར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དོད་ནས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཐེག་
 ཚེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འགྲེལ་བར། ངན་འགོ་མེད་པའི་
 ཚོས་ཚེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཐེ་ཚོམ་མི་དཔལ་ཟད་
 བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་དོད་ཅེར་མི་ཁོམ་པ་
 བལ་ཆེར་ཟད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། དུལ་ཨོ་དེ་ལ་པའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྟོན་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་དང་བྱང་སེམས་སྐྱོར་
 ལམ་པའི་གཞི་མ་རྒྱན་ཡོད་པས། ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་
 པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དུལ་གོང་ཀ་ནའི་མཁས་པ་དག་ནི། ཚུད་པ་དེའི་སྟོན་མེད་
 དེ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ལ་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་
 རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་དང་ས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 བྱས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ན་འཆི་བའི་ཆེ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པས་དཔྱལ་བར་སྐྱུང་བས་མི་
 ཁོམ་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་

༡ བསྟན་འགྲུར་དགེ་འདུན་ལ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༣༧་༡༧།

བཤེས་གཉེན་ངན་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་མཐུ་དང་
 རང་གི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྡེ་མ་ལྟར་མི་ཉམས་པས་
 མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།¹ ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྟོན་
 པར་བརྗོད་པས་དགོ་སྤོང་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་གནས་པར་མཚུངས་པ་ཞེས་བྲ་
 བ་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྣོད་གཅིག་ཡོད་པ་སྣ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པ་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་
 མེད་ནས་སྡེ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ཡང་མིར་སྐྱེས་པའི་དོན་མཛད། ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། དེས་ན་སྤོང་ལམ་པ་མི་ཁོམ་པ་བྱེད་པས་
 དེར་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། ལུགས་དེ་གསུམ་ག་མི་འཐད་དེ། ལུགས་
 དེ་གསུམ་གས་འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་ལ་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་
 ཞེས། །འདིར་བསྟན་མཚོན་བྲ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོད་པ་དེའི་སྣོན་མེད་དེ།
 འདིར་བསྟན་དད་མོས་པའི་མིར་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྣོན་ཚེ་རབས་
 སྡེ་མ་ཞེས་ལ་དེར་སྐྱེས། ཕྱིས་མིའི་ནང་དུ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་
 དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས།¹ ཐབས་མི་མཁས་པ་
 སྡེ་མ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོད་པ་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྣོད་པ་ལ་བརྗོད་ཡང་
 ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྣ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེས་ཏེ། དུས་དེ་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། མདོ་སྟེ་ག། སྣོན་པ་བཅོམ་སྟོན་འདས། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ། ༩༡༡་༡༠༡
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེས་ཕྱིན་པ། རོ་བོ་སྐྱེ་ཏེས་མཛད་པར་འགགས། ལུམ་གསུམ་གཞོན་
 འཛོམས། ༡༡༢་༡༡༣།

སྲིད་གཅིག་གི་བར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་མི་བཙོན་པར་གྱུར་ནས་སྤྱིས་མིའི་
བར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སློན་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མ་ཚུས་བཙོན་པར་
བྱེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། སྲིད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་གྱི་
ཆགས་བཙོམ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་
སྤྱད་པར།¹ བྱང་ཚུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་སྤྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་
མེད་ཁམས་སྤྱི་བཏོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱོན་
མེད་དེ། དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སློམས་
འདུག་ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ན་
དེར་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་དབང་ཐོབ་ནས་མི་སྐྱེ་སྤྱི་ ཀུན་བརྒྱལ་ལས།² གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
པར།³ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཛིན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་
གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་གནས་
མེད་པའི་སྤྱིར། མ་ཐུའི་བྱུང་བར་ཐོབ་པ་དག་དེར་མི་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། ཡང་འཕར་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་གྱི། མདོ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་
ལྷང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱིལ་སློམ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དང་། བསམ་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧། ཤེས་རབ་སྤྱོད་ལས་ཀ། སློན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྤྱད་པ། ༣༤་༦།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢་༦། སེམས་ཅན་རེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྒྱལ། ༡༢་༣། ༡༥།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢་༦། སེམས་ཅན་རེ། སྤོབ་དཔོན་ཚེན་པོ་རྒྱལ་པའི་སྤྱིར། ཀུན་བརྒྱལ་གྱི་
འགྲེལ་པ། ༡༡༢་༣་༡༡།

གཏན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་འཕར་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་
སྐྱོན་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་རོ་སྤང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ས་མཚན་བསྟན་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ། མ་གོས་པའི་སྐྱོད་
པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་དེ་ས་གཉིས་པ་
ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་
ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི། ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱང་
སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། ས་དང་པོ་བ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྫོ་རྒྱལ་
གཉིས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་
གཉིས་ཉེ་ལྡེའི་མིང་ཅན་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ། ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། དེ་
ཟླད་པར་ཅན་བཞི་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་
དང་། ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་བསེ་རུ་ལྷ་སྤུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
འཛོག་ །ཅེས་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བརྒྱད་པ་
ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ཚོས་ཞི་དང་། ལུས་

མངོན་བྱེད་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་ལྷུག་པ་ནས་འཛོག་རིགས་པའི་
སྒྲིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ མིང་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་བྱང་སེམས་ས་
ལྷུག་པ་བ་དེ་ཉི་ཤུའི་གངས་འཛིན་བརྒྱན་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །མཚོང་
ཚོས་ལ་ཞི་བ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་
ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ལྷུས་གྱིས་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིར།

ཁ་ཅིག །མཚོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་
དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲིའི་
མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས། ས་ལྷུག་པ་བ་ལ་སྒྲིར་འོང་ཞུགས་པ། ས་བདུན་པ་བ་
ལ་སྒྲིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། དེ་ལྟར་པར་ཅན་གཉིས། ས་བརྒྱན་
པ་དང་དགུ་པ་ལ། སྒྲིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་བ་ལ་འདའ་བ་བཞི་
ནས་ལྷུས་མངོན་བྱེད་གྱི་བར་གྱི་སྒྲིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་
སྐྱེ་འཛོག་གོ། །ཞེས་ཟེར་ན། མཚོང་ལམ་སྐད་བསྐྱེད་ཚོས་ཤེས་¹ ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དུ་ཐལ། མཚོང་ལམ་སྐད་ཅིག་
དང་པོ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར། ཉུགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་

¹ ལྷ་འདུམ་པར་ན། གསུང་འདུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན། 166-༧
² བ་༧-བ་3 ཚོས་ཤེས། ། 5-༧-བ་༧ ཚོས་ཤེས། ཀ་222-༧ ཚོས་བཟོད།

བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་
 རྒྱུན་ལྷག་པ་འབྲས་གནས་གྱི་མིང་ཅན་གང་ཞིག། རྟེན་ཆེན་མཚོང་ལམ་ཤེས་
 པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། དག་འདུན་འདི་རྣམས་རིམ་
 ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་
 སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་གྱི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་
 པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་སློང་ལས།¹འདི་དག་རིམ་བཤར་ས་རིམ་ཅན་
 ཁོ་ན་ལ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པར་གོ་སྟེ། ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་གྱི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པའི་
 སྲིད། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་འབགས་པས་ནི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་
 མཚོང་ལམ་བ་དང་། ལྷག་མ་སྐྱོམ་ལམ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ལ་བཞི་
¹ས་བརྩུ་བ་བར་བཤད། སྐོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུན་ལྷག་པ་འབྲས་གནས་ཅན་པོ་བ་
 མཚོང་ལམ་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྐོམ་ལམ་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། འོ་ན་འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་རྒྱུན་
 ལྷག་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་དངོས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ནམ། བཏགས་པ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་སྐོབ་མ་དུགས་པོ་དབང་སྤྲུག་ཚུ་ལ་
 ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུན་ལྷག་སོགས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་

¹ ལྟེན་ཆེན་མཚོང་ལམ་ཤེས་པའི་གསུང་འབུམ་ཙམ་གྱི་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་སློང་། ༣༥༠་༣།
² པ་༤༩་བ་༥་བཞི་ས་བརྩུ་བ་བར་བཤད། ༥་༤་༣་ན་༡་བཞི་ས་བརྩུ་བ་བར་བཤད། ༡༡་༩༩་བ་༩་བཞི་ལ་
 ས་བརྩུ་བ་བར་བཤད།

ཡོད་པས་དངོས་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ་བཏགས་པ་¹ པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ཨར་
 ཚེན་པོ་དང་ཕྱིས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
 སུ་གསུངས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱང་འདས་གྱི་
 རྒྱན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་རྒྱན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་བཞག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་མཚན་ཉིད་
 པ་ཡོད་ཀྱི་ཐེག་དམན་ལ་དེ་བཞག་དུ་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་དོན་བྱང་འདས་
 ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་
 ལ་བྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ།
 དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་པའི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསུལ་ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་
 འདྲའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་
 སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས། དེས་སྲིད་ཉོན་
 དུག་པ་མ་སྤངས་པའི་དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱིར་འོང་
 དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤང་
 བྱ་ཅིག་ཅར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་

¹ པ་ལ་རྩ་ན་པ་བཏགས་པ་མ་མིན་ནོ། །ཏེ་རྩ་ན་པ་བཏགས་པ་མ་མིན་ནོ། ། ཀ་པ་པ་པ་ལ་བཏགས་
 པ་མ་མིན་ནོ། །

འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་
 པའི་དམན་ལམ་སློན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤང་
 བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དམན་ལམ་སློན་དུ་མ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། གཞན་ཡང་། གཞི་བཟུ་
 བ་ལས། །¹ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སློན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱུན་
 དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། ²ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་
 བཞེན་དུ་སྲིད་པ་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ³ཅིའི་
 ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏུན་རྣམས་སུ་གནས་ཤིང་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 དེ་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་ལས། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་འདིར་ཕྱིར་
 མི་སྟོན་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་བྱང་རྒྱལ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 26 ། སེམས་ཅན་ལི། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲེལ། མངོན་བ་ཀུན་ལས་
 བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད། 166-271
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 26 ། སེམས་ཅན་ལི། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲེལ། མངོན་བ་ཀུན་ལས་
 བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད། 166-271
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 26 ། སེམས་ཅན་ལི། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲེལ། མངོན་བ་ཀུན་ལས་
 བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད། 166-271
⁴ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 26 ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཉི་སྤང་། 26-31

སེམས་དཔའ་དད་པའི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
 ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟར་མ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་དང་
 རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་སྟང་ལས།¹ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 རང་སངས་རྒྱས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། ཐེག་པ་འབྲིང་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་
 དེ། བྱང་སེམས་དང་། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞི་མ་ཐུན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་ཁམས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱང་འཕགས་མེད། དེར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྐྱད་པ་
 ལས།² བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས།³ འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཞ་བའི་སྐྱུག་བསྟེན་
 ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་འཁྲུང་ལ་སོགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩ །ཤེད་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོམ་སྟེ། ཉི་སྟང་། ༤༦་མ།
² བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧ །ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ །སྐྱོན་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས། མདོ་སྐྱད་མ། ༣༤་༦།
³ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཙམ་མི། རྗེ་བརྟན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱ་མ། ༩༩་མ།

ལ་རྒྱན་ལྷགས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་
འདོགས་པའི་ཚོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས།

རང་ལྷགས་ནི། ལྷགས་འདི་ལྟར་འབྲད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
མདོ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ལྷགས་ཕྱིར་
འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཙམ་ཉན་ཚོས་རང་རྒྱལ་སྟེ་དགྲའི་བཏང་མཛད་
པ་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། །དགོ་སྤོང་རྣམས་
རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་རྒྱུར་མེད་པ་ལ་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་སྦྱེས་པ་དཔེར་བཞག་ནས་རྒྱན་
ལྷགས་སོགས་གསུངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་
དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་འདུ་ཤེས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་
བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་འབྲས་བུ་
བཞི་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་
གོང་དུ་བཟོད་དུ་མེད་དོ་སྦྱུང་དུ་བསམ་¹ པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱང་པའི་ཕྱིར་
དུ་བརྒྱད་པ་སོགས་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་
དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྟེ་ཞེ་སྦྱོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
མདོ། ༤༣༣་༡༥།

² བ་༤༤་ན་༤་སྦྱུང་དུ་བསམ་པ་རྣམས། ༥༤་ན་༡་སྦྱུང་དུ་བསམ་པ་རྣམས། ༡༡༥་ན་༥་སྦྱུང་པ་རྣམས།

དེ། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུ་ལ་དང་སྤང་རྟོགས་ཆ་འབྲ་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།¹སངས་རྒྱན་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །སེམས་
 ཅན་དཔག་མེད་དང་བར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེའི་སྤྱིར་སྐྱོ་ལྡན་
 དང་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་དང་།²ཚོས་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། །རྒྱན་དུ་
³ལས་གྱི་འདའ་མི་བྱེད། །ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཉིད་ཚོས་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་། །ཞེས་དང་།⁴ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །རྣམ་པར་ཐར་
 བ་བརྒྱད་ལ་རེག། །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེའི་སྤྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་།⁵ལམ་ལ་རྒྱན་ཞེས་དེས་⁶བརྗོད་དོ། །བསམ་དུ་མེད་
 བ་སངས་རྒྱན་ལམ། །གང་དག་ལ་ལ་འདིར་གནས་པ། །དེ་དང་དེ་དག་རྒྱན་
 ལ་གཞོལ། །ཞེས་དང་།⁷གང་གིས་བྱང་ཚུབ་འགྲུབ་འཇུག་བའི། །སྐྱེན་རྣམས་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞི་སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
 མདོ། ༤༤༥་ཉ།

² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞི་སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
 མདོ། ༤༤༥་ཉ།

³ བ་༤༤་བ་3་རྒྱན་དུ། ༡༤༤་བ་3་རྒྱན་དུ། ༡༥3་བ་3་རྒྱན་དེ།

⁴ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞི་སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
 མདོ། ༤༥་3་ཉ།

⁵ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞི་སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
 མདོ། ༤༥༥། ༡༡།

⁶ བ་༤༤་བ་3་དེས་བརྗོད་དོ། །༡༤༤་བ་3་དེས་བརྗོད་དོ། །༡༥3་བ་3་དེས་བརྗོད་དོ། །

⁷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྡེ་ཞི་སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
 མདོ། ༤༤3། 3༡།

མང་པོ་རབ་གསུངས་པ། །རྗེ་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་དག་འཚོལ་ཞིང་
འོང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་།¹ འགྲོ་བ་རྣམས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་སྤྱིར་ཞིང་
མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པས་ན། །དེ་ནི་སྤྱིར་མི་འོང་ཞེས་
བརྗོད། །ཅེས་དང་།² །གང་གིས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་ཅན་གྲོལ། །དེས་དེ་དག་
བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དེ་། །ཞེས་དང་།³ །བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་སྟོས་པ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་
པར་སྟོག་པ་བྱེད། །སྟེ་བོ་དབག་ཏུ་མེད་ལ་སྟོག། །དེས་དེ་ཉོན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་དང་།⁴ །མ་དེག་ནམ་མཁའ་རི་བཞིན་ཏེ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
མཚན་ཉིད་མེད། །འདི་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ན། །རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །བྱབ་སྟེ། །མདོ་འདིས་གང་ཟག་དགུ་པོ་དེ་བྱང་
སེམས་ལ་བཞག་པས། །རྗེས་འབྲང་སོགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་
བཏགས་པར་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ཐེག་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྟེ། །རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
མདོ། ༤༤༡་༡༡།

² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྟེ། །རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
མདོ། ༤༤༡་༡༢།

³ བ་༤༤་བ་པ་དེ། །ཉ་༤༤་བ་པ་དེ། །༡་༣༣༤་བ་༤༤༠། །

⁴ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྟེ། །རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
མདོ། ༤༤༡་༣༡།

⁵ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། མདོ་སྟེ། །རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
མདོ། ༤༤༡་༣༡།

དམན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱུང་བཞིའམ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཁོ་ན་དག་འདུན་ཡིན་གྱི།
བྱུང་སེམས་རྣམས་དག་འདུན་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣོག་པའི་དགོས་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་སྐྱེས་
ཡིན་ལ། བྱུང་སེམས་ལ་བྱིས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དེ་འདྲའི་
དོགས་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་འོད་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་གང་ཟག་དང་མི་
འདྲ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞི་ད་
བྱེད་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཚོལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། །

ཤེར་བྱིན་སྐྱེས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །
མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྐྱུར་བའི་ལེགས་བཤམ་ཆེ། །
སྐྱུ་དབང་རོལ་མཚོ་རྒྱས་བྱེད་སྐྱོར་བཙོན་དགོས། །
མན་བྱུང་བཤམ་སྐྱེས་དགའ་སྟོན་རྒྱས་སྐྱུར་ཅིག། །

དག་ལེགས་འཕེལ། །

¹ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༧ །ཤེར་བྱིན་ད། བརྟེན་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐྱེས་པ། རྒྱ་
འོད། ༤༡༥།

༡༦། །བརྟན་བཙོན་མངོན་པར་རྟོག་ས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་པ་གད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གཙན་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིག་ས་བལྟ་སྐལ་བཟང་ལྷུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསམ་གཟུགས་སྦྱི་དོན་བཞུགས་སོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་འཇུག་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་
 གཟུགས་མེད་ཤེ་བྲག་ཏུ་བལྟ་བ། ཚད་མེད་བཞི་ཤེ་བྲག་ཏུ་བལྟ་བའོ། །དང་
 བོ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། ས་མཚན་སོ། །དང་བོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ཅི་རིགས་པ་ཅེ་སྦྱོར་གཙོ་བོར་གྲུང་བའི་སྐོན་ས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སེམས་དབའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འཇུག་
 སྐབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དཔྱེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐབ་པ། སྦྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་ཏུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ལམ་
 ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། འཇུག་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ།
 དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ཚད་ཏུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། མངོན་ཤེས་

རྒྱལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། རྣམ་མཁུན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད།
གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་
དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ། གང་ཐོབ་པའི་རོ་
ལོ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཉུགས་བཤད་པ། ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་
པ། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་
སྦྱིར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་
མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉེར་བཞོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། གོང་སའི་ཉེར་བཞོགས་
གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བཞོགས་ནས་མྱིན་ཅེའི་ཉེར་བཞོགས་གྱི་བར་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉེར་
བཞོགས་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཉེར་
བཞོགས་ལམ་ཆེ་བ་དག་པ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞོགས་ལ་
དག་པ་བ་དང་། ཟེག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
པའི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞོགས་ལ་བརྟེན་

༡ ག་༡༡༤་བ་༣་གྱིས་བསྐྱུས། བ་༡༡༥་ནང་གྱིས་བསྐྱུས། ཀ་༣༡༤་བ་༤་གྱིས་བསྐྱུས།

ནས་རང་གི་དོས་སྐུལ་གྱི་སྤང་བུའི་ས་བོན་སྤོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཉི་འོག་པའི་བྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་དག་པ་བ། ཟག་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཚོན་ཅ་བ་ལས།¹ དེ་དག་ལས་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བ་དེ་མིན་སྲུག་བསྐལ་མིན། །དང་པོའི་¹ འཕགས་པའང་ཁ་ཅིག་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པའི་ལུགས་དེ་མི་འབད་དེ། ཉེར་བསྐྱོགས་རྣམས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྐྱོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད། ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། གཞུགས་མེད་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མོ་མོའི་རང་བཞིན། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་

¹ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༥ མངོན་པ་གྲུ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༡༧༧༧
² ག་༡༡༦་བ་༦་དང་པོའི་འཕགས་པའང་། ག་༣༡༥་ན་༣་དང་པོར། བ་༡༡༧་བ་༣་དང་པོའི།

པོའི་དངོས་གཞི་སྣོན་མས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སམ་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉེས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྐྱོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་གཉེས་སུ་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས།¹ དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་
པོ་བ་ནི། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ངེ་སྲིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་
ཅེ་གཅིག་བ་ཉིད་ལ་མ་རེག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
རྣམ་པར་སྐྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་བ་
རྣམས་ལ་སེམས་སྐྱོང་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཤིང་ལེན་བ་ལ་གོམས་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྐྱོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་
པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་
ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྐྱོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་གཉེས་དོན་གཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཞི་གནས་² འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་

¹ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། སེམས་ཅོམ་ཇི། འབགས་བ་སྐོགས་མེད། ཉན་ས། ༢༥༥།
² ག་༡༡༥་ན་༥་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག །བ་༡༡༥་ན་༥་ཞི་གནས་འབའ། ག་༢༡༥་བ་༥་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས།

དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག །སྐྱལ་མཚོང་གིས་བསྐྱུས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པ་ལ། ཞི་གནས་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྲིད།
ཉེར་བསྐྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་¹སྐྱལ་མཚོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་
འགྲོ་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། ²ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་སྐྱལ་
མཚོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། རོག་མར་ཞི་
གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། དཀོན་མཚོག་བཅེགས་
པར། ³ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ཐོབ་
ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྐྱོམ་རིམ་ལས། ⁴དེ་ལྟ་བུས་ན་
སྐྱེ་བ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་
པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད།

འོན། སྐྱལ་མཚོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཞི་
གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞི་ན། འདི་ལ་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། ཀུན་བཏུས་དང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས།

¹ ལ་༡༡༧་བ་༡་སྲིད། ཉེར་བསྐྱོགས། ལ་༡༡༨་སྲིད། ཉེར་བསྐྱོགས། ལ་༣༡༥་བ་༤་སྲིད། སྐྱལ་མཚོང་།
² བསྐྱུན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༤༡ དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བཟླ། སྟོན་འཇུག ༡༠༠༠་༥།
³ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༤༢། དཀོན་བཅེགས་ཆ། རྟོན་ས་བཅེམ་ལྷན་འདས། དཀོན་མཚོག་
བཅེགས་ལ། ༣༤༦། ༡༡
⁴ བསྐྱུན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༤༢། དབུ་མ་གྱི། སྟོན་དཔོན་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ། སྐྱོམ་རིམ་བར་ལ། ༡༢༤་༡༤།

བ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་
 པའི་དང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།¹ གནས་དང་དེ་ལ་གནས་བ་
 དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། གནས་ནི་
 འདུན་བ་སྟེ་ཚོལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ལ་གནས་བ་ནི་ཚོལ་བའམ་བཙུན་འབྲས་
 སོ། །རྒྱ་ནི་འདུན་པའི་རྒྱ་སྟེ་དང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་ཚོལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་
 སེམས་སྤངས་སོ། །སྲར་བ་ཤད་པའི་ཉེས་བ་ཕྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་
 དེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དམིགས་བ་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་བྲན་པ། བྱིང་ཚོད་འབྲུང་
 མི་འབྲུང་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་
 སེམས་པ། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་སེམས་རྣལ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་
 རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།² དམིགས་བ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་
 དང་། །བྱིང་དང་ཚོད་བ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སློང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་
 རྣལ་དུ་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་
 རྒྱལ་དགོས་པར་གསུངས་ཉེ། ཀུན་བཏུས་ལས།³ ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལྟ་སྟེ། བྲང་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱལ་དུ་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱེད་ཉེ་འཛོག་
 པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། ཏུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་།

¹ བཙུན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 20 སེམས་ཚམ་ལྷི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། 1017
² བཙུན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 20 སེམས་ཚམ་ལྷི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། 1017
³ བཙུན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 26 སེམས་ཚམ་ལྷི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 2013

རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནང་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། དང་
 པོར་ལྷ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་གཏང་ནས་
 སློམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་སྡེའི་
 རྒྱན་ལས།¹ དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏང་ནས། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་རྒྱན་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་མ་ཐུང་དེ་སློམ་པར་བྱེད་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།² དེ་རྒྱན་རྣམ་
 པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་འཛོག་པ་
 ནི། སེམས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཆེ་སྤར་ཡང་སེམས་སྤར་གྱི་
 དམིགས་པ་ལ་གཏང་དེ་སློམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་
 སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།³ རྣམ་གཡེང་སྤར་ཏུ་ཉོགས་བྱས་ལ། །དེ་ལ་སྤར་ནི་
 བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི། དམིགས་པ་གོང་
 འཕེལ་ཏུ་བཏང་སྟེ་སློམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་
 པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།⁴ རྫོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་ཏུ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སློམ་པའི་ཆོ།

¹ བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 20། སེམས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 1༧༥༡3༡
² བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 20། སེམས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 1༧༥༡3༡
³ བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 20། སེམས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 1༧༥༡3༡
⁴ བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 20། སེམས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 1༧༥༡3༧

བྱིང་བ་¹ ལྷུང་བ་ན་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་བཤེས་སྐྱོན་ས་ཉིང་འཛིན་
 སྐྱོམ་བ་ལ་སྐྱོབ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་དམིགས་བ་ལ་འཛིན་བར་བྱེད་བཤེས་ཉིང་འཛིན་
 འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྐྱོན་བ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་
 བཤེས་བྱིང་། ཉིང་འཛིན་ལ་སེམས་དུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷུང་བ་ཞི་བར་
 བྱེད་བ་ནི། ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་བཤེས་ཚེ། མྱོད་བ་ལྷུང་བ་ན་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་
 དམིགས་བསམ་བཤེས་སྐྱོན་ས་ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་
 ལྷུང་བ་ཉེ། སེམས་དམིགས་བ་ལ་འཛིན་བར་བྱེད་བཤེས་ཉིང་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་
 ལ། དེ་སྐྱོན་བ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གཡེང་ཉེས་བ་མཐོང་བཤེས་བྱིང་། །དེ་ལ་
 མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བཅུན་བ་རྣམ་བར་ཞི་བར་བྱེད་བ་ནི།
 ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་བཤེས་ཚེ། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལྷུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཞི་
 བར་བྱས་ཉེ་སྐྱོམ་བར་བྱེད་བཤེས་ཉིང་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྐྱོན་བ་ལ།
 དེ་ཉིད་ལས། །བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་བ་དེ་བཞིན་ཞི་
 བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་བ་ནི། འབད་ཚོལ་དང་
 བཅས་བཤེས་སྐྱོན་ས་སེམས་རང་གི་དམིགས་བ་ལ་རྩི་ལྷུང་འདོད་འདོད་ཏུ་འཛོག་
 བཤེས་ཉིང་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྐྱོན་བ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ནས་སྐྱོམ་

¹ ལྷུང་བ་ལ་འཛོག་བ་བྱེད་ལ། 372 ལ། 1 བྱིང་མྱོད་བྱེད་ལ། 372 ལ་འཛོག་བ་བྱེད་ལ།
² བཅུན་འལྷུང་དཔེ་བསྐྱེད་ལ། 20 སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 174 ལ།
³ བཅུན་འལྷུང་དཔེ་བསྐྱེད་ལ། 20 སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 174 ལ།
⁴ བཅུན་འལྷུང་དཔེ་བསྐྱེད་ལ། 20 སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 174 ལ།
⁵ བཅུན་འལྷུང་དཔེ་བསྐྱེད་ལ། 20 སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 174 ལ།

བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་རང་གིས་
 འབྲུང་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས། དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི། འབད་མེད་
 ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་
 འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་བྱེད་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། །དེ་གོམས་
 པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ལ་
 འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྲུ་ལ། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་
 སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་
 པའི་རང་ནས་ཤིན་ལྷུངས་གྱིས་ཟེན་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་།
 བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ། ལྷོམ་བྱུང་གི་སྐྱོ་ཐོབ་པ། ལོང་སའི་
 ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྲུ་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་
 སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེའི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་
 དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས་གྱིས་བྲངས་པའི་ཤིན་ལྷུངས་
 གྱི་བདེ་བས་མ་ཟེན་པའི་རང་ལུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ན།
 བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༧༥༡༥
 ༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༧༥༡༥
 ༣ ག་༡༡༤ན་༣་ཆེས་ཐོབ། པ་༣༠ན་༣་ཆེས་ཐོབ། ར་བ་ལས། ཆེ་ཐོབ།
 ༤ ག་༡༡༤ན་༣་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས། ག་༣༡༤ན་༧་ལ་དབྱེད་སྟོབས། པ་
 ༡༣༠ན་༣་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས།

ཐོབ་པར་འཇོག་པ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།¹ དེ་ཡིས་
དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་ཏུ་འགོ་བཡིས། །ཞེས་གསུངས། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།¹ དངོས་
གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས།

འོན་ལྟག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་དགོས་ན། ཀུན་
བཏུས་ལས།¹ ལ་ལ་ནི་ལྟག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ལྟག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་
མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སའི་
དངོས་གཞིར།² གང་སྐྱབ་བསྐྱུས་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་
ཏུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་
ཏུ་སེམས་འཐོབ་སྟེ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟག་པའི་
ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

¹ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 20། སེམས་ཚམ་མི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེང་རྒྱན། 1༧༧:21
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 20། སེམས་ཚམ་མི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེང་རྒྱན། 1༧༧:21
³ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 216། སེམས་ཚམ་མི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 2༧:17:3
⁴ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 213། སེམས་ཚམ་མི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། སའི་དངོས་གཞི། 10༧:2:11

དེས་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་
དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཏུ་ས་པའི་ཤིན་སྤངས་
གྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། ཞི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རི་སྟེང་པ་
ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སུ་
ཡོད། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་
ལ་འཕྲོ་བ་ཞིན་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན། ཞི་གནས་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཞི་གནས་གྱི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱུང་སྟོབས་གྱིས་བྲངས་
པའི་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སྐྱོ་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་སྤར་བཞིན་
གཉིས་ཡོད། ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་སྟེ་བྱུང་
པར་གྱི་དོན་མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམ་
སྟོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དབྱེ་བ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནས། སྤྱིར་བ་མཐའི་ཡིད་
བྱེད་གྱི་བར་བྱ་གཏུག་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་
གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༦། སེམས་ཚམ་འི། འབགས་བསྟོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༣༣༦།

ཐག་དེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པ། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་
དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་སློམ་རྒྱང་གི་སློ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་ལྷག་རྒྱང་
འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྲོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་
སྤང་དུ་སྤྱར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རུས་པ་
ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་
པར་འཇོག །

དེ་ལ་རྒྱལ་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་སྤྱར་པའི་འཇིག་
རྟེན་པའི་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སློར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་
འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱང་དུ་སློར་གསུམ། དེ་གསུམ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱང་དུ་
སློར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་གསུམ་
སྤངས་པ་ན་དེ་ནས་འདོད་ཉོན་སློང་བ་དང་། དེས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཐན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་
རྒྱང་དུས་རེག་པ་ན། གཉིད་རྣམས་དང་ཚོད་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་
དུས་དུས་སྤྱིར་བར་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་།
ཀུན་ཏུ་སློབ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སློབ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་སྤྱད་དེ་འཇིག་
རྟེན་པའི་སློམ་སྤང་དུ་སྤྱར་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
པའི་རུས་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་

ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འདོད།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྤངས་པ་ན་དགོ་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཀུན་དགེས་མི་འབྲུང་བ་ན་འདི་སྐུམ་དུ་ཅི་བདག་ལ་འདི་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྐྱོང་བའམ་འོན་ཏེ་མེད་པས་མ་སྐྱོང་སྐུམ་ནས་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྲུང་བ་ན། བདག་གི་སེམས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བུལ་ལོ་སྐུམ་དུ་སྤང་བུ་སྤྲུག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞི་རགས་སུ་སྐོམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟོགས་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་འདིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་ཚུང་དུ་སྐོར་གསུམ་མ་སྤང་བར་མཐོང་ནས་དེ་སྐོང་བའི་ཕྱིར། ཞི་སྤྲུག་སྐོམ་པས་དེ་ཚུང་དུའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟོགས་སྐྱོར་བ་མཐོང་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འདོད།

དེ་ལ་ལྟར་ཡོད་དེ། འདིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཚུང་དུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་དང་། དེ་ཚུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ཚུང་དུའི་འབྲིང་གཉིས་སྤངས་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དང་དང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། དེ་རྒྱུ་དུའི་
 རྒྱུ་དུ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་
 བསམ་གཞུག་དང་པོའི་སྐྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་སྟེ།
 ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་
 བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐོབ་པར་
 བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མོས་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིད། ཡང་
 དག་པར་རྩོམ་བ་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སྐྱུད་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་ནི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱོར་བ་
 མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་དུ་སྐྱོང་བར་
 བྱེད་དོ། །སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རྣམ་པ་དེ་
 དག་སྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།
 བཞི་བ་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཡིད་བྱེད་རྒྱལ་པོ་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་
 འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱོར་བའི་ལམ། རབ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༥༣། སེམས་ཚམ་རྒྱུ། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། ཉན་ས། ༢༡༦-༥།

ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལས་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་འཛིག་རྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལས་
དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་
པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས།¹མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོར་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་
དང་། སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་
པ་ཡིན་ལོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ལས་རྣམས་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
ལོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིན་ན།
ཡིད་བྱེད་བྱུག་སོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་དེ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ལྟག་མ་རྣམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་
པ་ནས་སྲིད་རྩིའི་བར་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་
ལས།¹བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྩི་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་
སྒྲི་མཚེད་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རགས་

¹ བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 26། སེམས་ཅན་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱུ་བ། ༧70། ༧།
² བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 26། སེམས་ཅན་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 234་6།

བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་སྒོམ་བར་བྱེད་པའི་
¹བསམ་གཏུན་གཉིས་པའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་བ་དེ་ལ་བསམ་གཏུན་གཉིས་
པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བར་འཛོག་བ་སོགས།
བསམ་གཏུན་དང་པོ་དང་འདོད་བ་གཉིས་བརྗེས་བ་མ་གཏོགས་སྤར་བ་ཞིན་
བྱས་ལ་དེས་གོང་མ་གོང་མ་ལ་རིགས་འགྲེལ། བྱེད་པར་ཉི་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་
ལ་སྒོམ་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྒོམ་ན་ཐོས་བསམ་
གཉིས་ཀ་མེད་བ་ཚོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་གསེར་བྲེང་
ལས་བཤད་དོ། །

བཞི་བ་ལམ་དགུ་བ་གང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་བ་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་
རྣམས་བསམ་གཏུན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་
ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དབང་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་
བསམ་གཏུན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དབང་ཚོན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
དེ་རྣམས་བསམ་གཏུན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏུན་
དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི། ས་མི་མཚུངས་པས་ཉན་ཐོས་
དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏུན་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་
བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་མི་བྱས་པའི་

¹ ག་ཉ་ཉ་ན་པ་པའི་བསམ་གཏུན་གཉིས་པའི། ག་ཉ་ཉ་ན་པ་པའི་ཞི་གནས། བ་ཉ་ཉ་བ་པའི་བསམ་
གཏུན་གཉིས་པའི།

ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་གཉིས་ས་མཚུངས་པས་ཉན་ཐོས་དབང་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་
ཡིད་བྱེད་དེ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་
ལས། ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བསམ་གཏན་ནི། ཉེར་བསྐྱོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ། ལོང་མའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལས་མིན་འཕགས། །བརྒྱད་ཀྱི་རང་གོང་
ས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སྐྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྐྱོམས་འཇུག་ཡིན་ལ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་
སོ་སོའི་ངོ་བོ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བསྟུས་ཏེ་གཞན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། དངོས་
གཞིས་བསྟུས་ཤིང་ཡན་ལག་དང་དམིགས་པ་གང་རྒྱུང་གི་སྐོ་ནས་རང་གི་
འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གོང་སས་བསྟུས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། ལོང་མའི་
དངོས་གཞིའི་སྐྱོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྐྱོམས་འཇུག་དང་།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྐྱོམས་འཇུག་གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྐྱོམས་འཇུག་ནས་སྤིང་ཚེའི་དངོས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥ མཛོན་པ་ཀྱ། ལྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༤༦་༢༡།

གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་བར་བརྐྱད་ཡོད། གསུམ་པ་འཇིག་ལྷན་ལམ་གྱི་སྣོ་མས་
 རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་
 རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ་བཞི་ཡོད། ཡན་ལག་གི་སྣོ་མས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་དེ་
 ཅུ་པ་པོ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་
 འཇུག་ཡང་ཡིན། ཚོར་བ་བདེ་བའི་ས་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་སྐྱབ་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡིན་ཚོར་བ་བཏང་
 སྣོ་མས་གྱི་ས་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱབ་པར་དམིགས་
 པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་
 ལ་ཅུ་པ་བྱེད་གཉིས་སུ་བཞག་ནས། དེ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་ནས་དབྱེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་དཀའ་སྤོའི་བྱེད་པར་མེད་
 པའི་བྱིད། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་མཚན་ཉིད་རིགས་འདྲ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སུ་གྱུ་

༡ ག་༡༣༣་ན་༡་གཉིས་པ་ཞི། བ་༡༣༣་ན་༦་གཉིས་པ་ཞི། ཞེས་འཁོད་ཀྱང་འདི་གསུམ་པ་བྱེ་བ་པོའི་རང་
 བཞིན་མེད་འདུག །

བསྐྱེད་བཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏུན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་
གི་སྐོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་
རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རང་གི་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་པ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱེད། དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱེད།

དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་
སས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་བསམ་གཏུན་
བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་སས་བསྐྱེད་
པའི་དགེ་བའི་རིག་པ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འདྲའོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་
དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རང་གི་འོག་མ་འོག་མའི་དམིགས་པ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དེ། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད། ཡན་
ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱེད།

གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་
སྐྱེད་བསྐྱེད་བཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།

བཞི་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་གཞན་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་
དང་། དག་པ་བ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་རྣམ་རྒྱན་ཡང་
ཡིན། སློབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤིང་ཅེ་འེ་བར་བརྒྱད་ཡོད།

དེས་ན་ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞད་པ་ལ། གང་ཉོན་མོངས་པར་
བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་
བྱེད་པའི་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལྷོ་མས་
འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་
སྤྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་ཅི་རིགས་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཉེ།
མཛོད་ལས།¹ འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་སྤང་² ཟླ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤེད་པ། ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཉེ། མཛོད་
ལས།³ གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་ལོག་པ། །དེ་དག་སྤེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་ཚོངས། །ཞེས་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 2/4 མཛོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། 117/1
² ག་133བ་2/མུང་བྱ། བ་133ན་4/སྤོང་བྱ། ཀ་33ན་6/མུང་བྱ།
³ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 2/4 མཛོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། 34/3

དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྲིད་པ་

དང་། ལྟ་བུ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་

བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་

སྤར་དགོ་བ་ཡིན་ཡང་བྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེའི་རོ་སྤངས་པའི་སྲིད་པ་དེ་

དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་བེ་སྲིད་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་

དང་། ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་གྱི་མཐུས་སྟོན་

དང་བྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞེག་མཐོང་བ་ན་འདིག་རྟེན་འདི་ནི་རྟག་པོ་སྟམ་པའི་

ལྟ་བུ་དཔེ་བ་སྐྱེས་ཏེ་བྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་

པ་དེ་ལྟ་བུ་བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་འདི་

ཐོབ་གྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་

བྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་ར་རྒྱལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ར་རྒྱལ་གྱིས་

ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཐོབ་པའི་སྟོམས་

འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་ལམ་ལ་རྫོངས་པའི་མཐུས་ཐེ་

ཚོམ་སྐྱེས་ཏེ་བྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་རྫོངས་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་

ནི་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་གཟུགས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩ སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༣༢།

མེད་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟ་བུ་བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་
གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལོག་པར་ཉོག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་དུ་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་མཚོག་སྟེ།¹ འདིའི་
མ་ལུས་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མཚོག་འཛིན་གྱི་
ལྟ་བ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྷ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད།

བཞི་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྣམས་
བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་ན། དགེ་བ་ཡིན་དགོས། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས།² སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད། འོ་ན། མཛོད་རྩ་བ་ལས།³ དེ་ལྷ་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་
རྣམས། རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་
ཅན་སྟོམས་འཇུག་གི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ།
དེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམས་རྒྱན་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ས་
བོན་དུལ་བ་དེ་ས་བོན་མིན་ཡང་དེ་ས་བོན་གྱི་རྣམས་རྒྱན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ས་བོན་
གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྷ་ལང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས།⁴ ཉོན་
མོངས་ཅན་རྩེ་ལྷ་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པར་སེམས་པའི་སྲིད། ཏ་

¹ ག་ཏམ་ན་བ་༦་མཚོག་ཏེ། ག་ཏམ་ན་བ་༧་མཚོག་ཏེ། ག་ཏམ་ན་བ་༨་མཚོག་སྟེ།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༤། མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༥་༦།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༤། མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༥་༧༡།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༤། མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༤༣༥་༧༡།

ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེན། །ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མ་ཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་
དེའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྲིད་ཏེ། མཛོད་ཅུ་བ་ལས།¹ ཉོན་
མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྲན་པ་དང་། །བཏང་
སྣོམས་བྲན་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཚོས་ཅན། དཔེན་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། འདོད་པའི་
ཉོན་མོངས་པས་དཔེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་ཚོས་
ཅན། བང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་
རྟོག་པས་མོངས་པར་བྱས་པའི་སྲིད། གསུམ་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། བྲན་ཤེས་བཞིན་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀུན་ནས་
མོངས་པར་བྱས་པའི་སྲིད། བཞི་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། བྲན་པ་དང་བཏང་སྣོམས་
ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་རྩི་མ་ཅན་དུ་
བྱས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས།² བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་
དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་དེ། འདོད་ཉོན་གྱིས་དཔེན་པ་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མཛོན་པ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅུ་བ། 167-71
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མཛོན་པ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། 110-110

མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་གང་ཞིག¹ འཛིག་
རྟེན་པའི་དགོ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་དག་པ་
བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ཙམ་པ་ལས།² འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བའི། །དག་
པ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་སོན་ས་སྲིད་རྩེའི་བར་
བརྒྱད་ཡོད། མཚན་ཉིད་རིགས་འདྲ། དེ་ཡང་དང་སོ་བདུན་སོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་དག་པ་བ³ ། ཉམས་པ་ཆ་མ་སྟན། གནས་པ་ཆ་
མ་སྟན། བྱད་པར་ཆ་མ་སྟན། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་སྟན་བཞི་བཞེར་ཡོད། སྲིད་རྩེ་
ལ་བྱད་པར་ཆ་མ་སྟན་མེད་དེ། སྲིད་རྩེ་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་སྲིད། གཞན་གསུམ་
ཡོད། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ⁴ ། དང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་
སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པ། དང་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་རང་སའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཞན་འཇེན་པ་དེ།
གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་གོང་

¹ ག་ཉ་མ་པ་འཛིག་འཛིག་རྟེན། བ་ཉ་མ་པ་འཛིག་འཛིག་རྟེན། ག་མ་པ་འཛིག་རང་སའི་ཉོན་མོངས་
བས་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན།
² བསྟན་འཇུག་དགོ་བར་བསྟན་པ། ག་ལ། མཛོད་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙམ་པ་ ༥༥་ཉ་༥།
³ ག་ཉ་མ་པ་འཛིག་པ། ག་མ་པ་འཛིག་པ་དང་། བ་ཉ་མ་པ་འཛིག་པ་འཛིག་པ།
⁴ ག་ཉ་མ་པ་འཛིག་པ་དང་། རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བ། ག་མ་པ་འཛིག་པ་ཉ་མ་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
མ་སྟན་པ། བ་ཉ་མ་པ་འཛིག་པ་ཉ་མ་པ་དང་། རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བ།

སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་
པ། གསུམ་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་པ་
མེད་སའི་ལམ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པ། བཞི་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། མཛོད་ལས།¹ དག་པ་ཉམས་པ་ཆ་མ་སྟུན་སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་
བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མ་སྟུན་
སའོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་སྟེང་།

མངོན་པ་གོང་ལོག་ཏུ་སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་
བར་བཤད་གྲང་། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་སའི་
ཚུ། དེས་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྲུར་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་སའི་
སྟེང་། ཉམས་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་² །

གཉེས་པ་ནི། དེས་ན་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །འདིག་
རྟེན་ལས་འདས་སའི་དགོ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཟག་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།³ ཟག་མེད་འདིག་རྟེན་འདས་
སའོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་སྟེང་། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་
བར་བརྒྱད་ཡོད།

¹ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་གྱུ། རྩོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚབ། 4672
² ག་23ཅན་ལ་སྐྱེད་པ་23ཅན་ལ་ཀ་33ཅན་ལ་སྐྱེད་པ།
³ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མངོན་པ་གྱུ། རྩོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚབ། 4676

གསུམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་གྱི་
 དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྗེས་བཏགས་གྱི་བྱུང་པར། ཡན་ལག་གི་དོ་བོ། གངས་
 དེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མིང་གི་སྐོ་
 བས་བཙུན་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྟ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་
 པ་ལ་ལྟ། བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་སྒྲིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ །དེར་གྱུར་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ །དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་
 ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 བང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ །ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་
 བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ །ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་སྒྲིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྒྲོམས་བྲན་ཤེས་
 བཞིན་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ །དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་
 གྱི་ཡན་ལག་ །ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲིར། བཞི་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་
 ཡན་ལག་ །ཚོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ །ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་
 གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་རྩ་བ་ལས། །དང་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༥ མཛོད་པ་ཀླ། ལྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ་ ༥༥་༡༦།

པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་
ཅི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་^༡དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་
སྟོམས་དང་། །བྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །མཐའ་ན་བཞི་བྲན་བཏང་
སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ལ་མཛོད་པ་ལྟར་ན་རྗེས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་དགའ་
བདེ་ཉིང་འཛིན་རབ་དང་^༡བྲན་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། ཚོར་བ་
བདེ་བ། །བཏང་སྟོམས་གྱི་རྗེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་
ན་དེ་རྣམས་རྗེས་རིགས་གྱི་སྟོན་ས་དགུར་འདུ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ། གསུམ་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ། བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་
སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། ཉིང་འཛིན་རྣམས་སུ་འདུ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པོ་དེ་རྗེས་ཐ་དང་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དགའ་བདེ་གཉིས་ནི་ཡིད་བདེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་དགུས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་
ཚོར་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་

^༡ ག་༡༢༧་བ་༥་རབ་དང་དང་ནི། བ་༡༢༥་ན་༧་རབ་དང་དང་ནི། ག་༣༢༦་ན་༡་རབ་དང་དང་ནི།
^༢ ག་༡༢༧་བ་༦་རབ་དང་། བ་༡༢༥་ན་༦་རབ་དང་། ག་༣༢༦་ན་༢་རབ་དང་།

ཡོངས་དག་རྣམས་དྲན་པ་དང། བཏང་སྟོམས་སྤྱ་འདྲ་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་དགའ་
བདེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཡང། རབ་དང་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམས་སྤྱ་དགུ་དང་ལྷག་མ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྲུར་པའི་རྟོག་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དག་གིས་བརྗོད་
པ་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཚིང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སེམས་གྲུང་ཞིག་ལ་འཇོག། །དེ་སྟོན་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་
ལ་བཏགས་པ་བརྗོད་བྱེད་གྱི་དག་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་མོར་
དེ་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་དེ་ལ་བྱེད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟོག་པ་གང་
ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བའི་ཡིད་གྱིས་
བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཚིང་བའོ། །དེ་སྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་
རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་
པའོ། །ཞེས་དང། མཚོན་ཅ་བ་ལས། རྟོག་དང་དེ་སྟོན་པ་ཚིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་
པོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་གྱི་རྣམ་པ་འགལ་
བའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ལྟེ། འབགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༣༧།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མཚོན་པ་ཀུ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༡༡༥།

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་དེ་ཉ་
ཅང་¹ཅིང་བར་མི་བྱེད། དེར་གྲུར་བའི་དཔྱོད་པ་དེས་དེ་ཉ་ཅང་ཞིབ་བར་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་གསར་བ་ཚུ་གང་མོར་བཅུག་སྟེ་ཉི་མ་ལ་བཏང་
བའི་ཚེ་ཉི་མས་ཉ་ཅང་ཚོ་བར་མི་བྱེད། ཚུས་ཉ་ཅང་གང་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་
ལོ། །བྱེ་བཀ་སྐྱ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུར་བའི་དགའ་བ་
དེ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་ལྷུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད། ཅེས་ཟེར། མཛོད་རྩ་བ་
ལས། དང་པོ་ནི། ¹ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ²ལྷུང་རྣམ་གཉིས་
ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེའི་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྲུར་བའི་ཚོར་བ་སེམ་བར་སྤོང་བ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
གི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བར་བཞག། དེས་
རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚིམ་པར་
བྱས་པའི་སློབ་ས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བར་བཞག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སལ་³ག་ལུགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བའི་བདེ་
བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤོང་བར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར། བདེ་

¹ ཉ་ཉམལ་ན་6། ག་ཉམལ་ན་6། བ་ཉམལ་བ་6། དཔེར་གཞི་མཐུན། ག་336་བ་49་ཅང་ཞིབ་བར་མི་
བྱེད་དེར་གྲུར་བའི་དཔྱོད་པ་དེས་ཉ་ཅང་ཅིང་བར་མི་བྱེད།
² བསྐྱེད་འཇུག་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 2།4། མཛོད་བ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། 44་30།
³ བསྐྱེད་འཇུག་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 2།4། མཛོད་བ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། 46་7།
⁴ བསྐྱེད་འཇུག་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 2།3། སེམས་ཅམ་རྩི། འཕགས་པ་རྟོགས་མེད། ཉན་ས། 233་76།

བ་ལུས་གྱིས་མྱོང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་ཀི་
རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་བ་¹ གཅིག་ལ་
སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ཀི། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཀི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་
ཚེས་པའི་དད་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་དེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ² རབ་ཏུ་དང་བ་དད་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་ཤེས་བཞིན་
བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་
ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བར། ³ དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཚོས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་
ན། སྐྱས་པ་བྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་
གསུངས་པའི་སྲིད། དེར་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་སྤར་བཞིན། ཉིང་འཛིན་
ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཀི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་པ་ཀི་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བདེ་ཀྱན་དགྱིས་སྟོབ་པའི་དམིགས་རྣམས་མི་
བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་
ལ་འཛོག། །དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་ཀི་བྱིང་རྒྱོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་

¹ ག་ཉ་པ་བ་ན་དམིགས་ས་གཅིག །བ་ཉ་པ་ན་ཅེ་གཅིག །ག་ན་པ་ན་ལ་གཅིག་ལ་སྤྱད།
² བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ག་པ་ལ་མཛོད་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༥། ༢༠
³ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ག་པ་ལ་སེམས་ཅམ་ཞེ། འབགས་པ་རྫོག་མེད། བསྐྱ་བ། ༤༢༤་ཉ་ན།

པོ་ལ་ནི་བྲན་པ་དང་ལེས་བཞེན་དང་བཏང་སྟོམས་དག་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་
སྟོད་ག་གིས་མངོན་པར་སྐྱབ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྟོམས་སོ། །བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཡང་སེམས་དགའ་
བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་
དང་བའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་གྱི་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་
བཏང་སྟོམས་གཉིས་ལ་ཡོངས་དག་གི་སྐྱས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ཡོད་
དེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དབུགས་འབྱུང་རླབ་གཉིས། ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཅ་བ་ལས། །སྟོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་
པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་
སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་བྲན་པ་དང་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢།༥། མངོན་པ་གྲ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིས། མངོན་ཅ་བ། ༥༦་༣།

བཏང་སྟོམས་ལ་རིམ་བཞིན་འཛོག། །དེར་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་དེའི་སེམས་
བསྐྱུས་གྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤར་བཞིན་
ནོ། །དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་མི་འཛོག་སྟེ། དེར་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་
རྟོག་མི་དགོས་པའི་བྱིར། རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བའི་རྣམས་ཀྱང་བསམ་
གཏན་བཞི་བ་ལ་བསྟོན་ནས་གཡོ་བའི་སྐྱོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རང་རང་གི་
ས་ལ་སྟོན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། །གང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མན་འདོགས་
བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་བྱིར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་གཡོ་བའི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་ཞེ་ན། ལྷན་པ་གཞན་གྱི་ས་ལ་སྟོན་ཏེ་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
ན། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་དེ་
དང་དེའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་སྐྱོན་མེད་
དེ། དེ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
ཞིང་། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ལྡན་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན། དཔྱང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྟ་པའི་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༢༧ སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། བསྐྱུ་བ། ༧༣༡ ཏེ།

དམག་དེ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དམག་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས།¹ ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྒྲིར།

འོན། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་མེ་འབྲ་བའི་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་
བྱང་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་
སྲུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ལ་མན་འདོགས་པ་ཡོངས་སྲུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་
ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སྲུ་དག་པ་མ་རྫོགས་པ་
དང་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་
དཔྱད་གྱི་རྟོག་མས་དྲངས་པ་དང་མ་དྲངས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དགྲིས་དང་མ་བྲལ་བ་
དང་བྲལ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་སྦྱོན་བརྒྱད་གྱིས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིར།
དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱུ་བ་ལས།² བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སྲུ་རྫོགས་པའི་བྱང་
པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

¹ བསྐྱུ་བ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 214 མཛོན་པ་ཁྱེ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། 104-105
² བསྐྱུ་བ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 214 སེམས་ཅམ་ཞི། འབགས་པ་རྟོག་མེད། བསྐྱུ་བ། 133-134

སྐྱེས་པ་པན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་གངས་ངེས་པའི་ཚུ་ལ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་བཞི་པ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། །གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང། པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བཙོ་བརྒྱད་དེར་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །གནས་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་བྲངས་པ་དང། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་དང་བརྒྱད་དེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གཉིས་པའི་དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཞི་པའི་དེར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༠། སེམས་ཅོམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༣༣༡་༣།

རྣམས་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་གའི་ཉིང་ལེ་ལོན་རྣམས་གནས་གྱི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཉིང་བསྟོན་གསུམ་གྱི་
གནས་སྐབས་གྱི་རང་རང་གི་ལོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པའི་རྒྱུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཉིང་བསྟོན་གསུམ་གྱིས་རང་
རང་གི་ལོག་ས་ལས་རྒྱལ་བས་ཚོབ་པའི་ལན་ལོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་དང་ལན་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྟེང་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཡན་ལག་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་གྲངས་
དེས་བྱས་བ་ཡིན་གྱི། བཙོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏུན་གྱི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
བ་དང་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་བ་དགུ་པོ་བསམ་
གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏུན་
རྣམས་ཡན་ལག་གི་སྐྱོན་ས་རང་རང་གི་ལོག་ས་ལས་འདས་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བསམ་གཏུན་དང་པོ། རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་
བས་གཉིས་པ། དགའ་བ་སྤངས་བས་གསུམ་པ། བདེ་བ་སྤངས་བས་བཞི་པར་
བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏུན་བཞི་པོ་དེ་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་
སྤྱུག་མཛོན་གྱུར་བ་སྤ་རགས་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ས་བསམ་གཏུན་
བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་དེས་པར་འབྱུང་
བའི་སྐྱོན་ས་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ལྡ་བ་མི་འདོག་པའི་

རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་
དགའ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། གྱིས་པ་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་རྣམ་
སྐྱེན་སྤྱི་མི་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་
འཇུག་གི་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ན་
རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་གཟུགས་ལ་སྐྱོན་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་
ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་
སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་སྣོམ་པ་ན། ལྡོ་
སེར་སོགས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་དང་། གྲུང་དང་ཅིག་པ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་
ཐོགས་པ་དང་། ལོས་རྒྱན་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་རི་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་
སྣ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏན་གྲུང་ཐམས་ཅད་ནས་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། །རྩི་སྲིད་དུ་དངོས་གཞི་ལ་
སྣོམས་པར་མི་འཇུག་པའི་བར་དུ་ནི་རྣམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དེ།
སྣོམས་པར་ཞུགས་ནས་ནི་རྣམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་
ལྷུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉེར་བརྗོད་ཀྱི་ཆེ་ན་ནི་རང་གི་ལོག་སའི་
ལྷུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་

༡ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༧ སེམས་ཅམ་རྩི། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། ཉན་ས། ༧༩༡་༡༦།

བསྐྱུ་ན། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་དེས་སྐྱོར་
བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་
བརྗོན་པའི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་།
དེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་སྣོ་མས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་ཡང་རྣམ་མཁའ་དེ་
ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རང་སེམས་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད།
ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱོར་
བའི་ཆེ་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་བརྗོན་པའི་སྤྱིར།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
སྣོ་མ་པས། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་
ལས་གཞན་པའི་རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱོར་བའི་
ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བརྗོན་པའི་སྤྱིར་དུ་
གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཙའ་བ་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་
ནས་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྣོ་མ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་དམིགས་
པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་སྣོ་མས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་
མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད།

བཞི་པ་ནི། མྱིང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱོར་བའི་ཆེ་ཅི་ཡང་

མེད་དོ་སྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཚོང་ནས་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འདུ་
ཤེས་རགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་སྣ་བ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྣམ་དུ་
འདུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མཚོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞིའི་
སྣོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་
དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སས་བསྐྱུས་པའི་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་ལ་
དམིགས་པར་བྱེད། གཞུགས་མེད་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
པར་མེད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་སུ་རོ་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་
རྣམས་དམིགས་པའི་སྣོན་ནས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
དམིགས་རྣམ་སྣ་མ་རྣམས་དོར་ནས་སྤི་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་སྣོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་
རྒྱ་སྣོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་སྣོམ་པའི་རྣམ་སྣོན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་
མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲེས་ཐོབ་གྱི་ཚོས། འབྲས་བུ་
སྤྲེ་བའི་བསམ་གཏུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ཚངས་རྟིན་ནས་འོག་མིན་གྱི་
བར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེས་ཐོབ་གྱི་ཚོས་ལྟ་བུ། ལེགས་པར་བཤད་
པ་གསེར་གྱི་སྤེང་བ་ལས་ནི་གཞུགས་ཁམས་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་
རྒྱ་སྣོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་སྣོམ་པའི་བདག་འབྲས་དང་། དེའི་བཅུད་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༦། སེམས་ཅོམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༣༣༧།

གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་མཚུག་གི་འབྲས་བུར་བཤད། ཆེ་རབས་གཞན་
དུ་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་སྲིད་གི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་
མཚུག་གི་འབྲས་བུ་གང་དུང་གིས་བསྐྱེས་ཐོབ་གི་ཚོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བའི་གཟུགས་མེད་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེས་
པའི་སེམས་ཅན་གི་རྒྱུད་གི་སྐྱེས་ཐོབ་གི་ཚོས་ལྟ་བུ་སྤེ་སྤར་བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པས་ཚངས་རིས། ཚངས་བ་མདུན་ན་¹འདོན། ཚངས་
ཆེན་གསུམ་གི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏུན་གཉིས་པའི་
དེ་གསུམ་གིས་འོད་ཚུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད།
བསམ་གཏུན་གསུམ་པའི་དེ་གསུམ་གིས་དགོ་ཚུང་། ཚད་མེད་དགོ། དགོ་རྒྱས་
གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་དེ་གསུམ་གིས་སྲིན་མེད།
བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་བཏུས་
ལས། ¹བསམ་གཏུན་དང་པོ་ལ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྒྲོམས་པས་
བསམ་གཏུན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱེག་
མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉེ། བསམ་གཏུན་རྣམས་གི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་
འཇུག་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གི་སྐྱེ་བ་བཟང་

¹ ག་ཉ་པ་བ་²འདོན། བ་ཉ་པ་བ་³འདུན། ག་³པ་བ་⁴འདོན།
¹ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ²6། སེམས་ཅན་རི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 236-241

ངན་འབྲིང་གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད། དེས་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ། གུན་
 བརྟམ་ལས།¹ གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་གནས་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་ཐ་
 དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ན་རྒྱུང་ཏུ་དང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྐོམ་པས་སྐྱེ་བ་མཐོ་བ་དང་
 དམའ་བ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེའི་
 སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་མེད་པས་སྐོམ་ལོག་གིས་
 སྤྱི་བའི་གནས་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་བཞི་ལ་ཆེ་རིང་རྒྱང་གིས་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམན་
 དང་ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་གིས་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་ཡོད་དོ། །རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་
 སྐོམ་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གུས་སྐྱོར་དང་རྒྱན་སྐྱོར་གང་རྒྱང་མེད་པར་སྐོམ་
 པ་རྒྱུང་ཏུ་དང། གང་རྒྱང་གཅིག་དང་ལྡན་པར་སྐོམ་པ་འབྲིང་དང། གཉིས་ཀ་
 དང་ལྡན་པར་སྐོམ་པ་ཆེན་པོར་སྐོམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་
 སྤེལ་སྐོམ་ལྟ་བུས་པས་རིམ་བཞིན་གནས་གཅོད་གི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
 དེ། མངོན་ཅ་བ་ལས།² དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་སྤྱིར། །གནས་གཅོད་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཁོ་
 བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྐོམས་འཇུག་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡོད་དེ།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྐོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྐོམས་པར་འཇུག་པའི་
 ཆེ་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་འབྱུང་ལ། གཟུགས་མེད་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26 སེམས་ཅོམ་ཤི། འཕགས་པ་སོགས་མེད། གུན་བརྟམ། 331-24
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26 མངོན་པ་གྲ། ཐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཅ་བ། 26-24

གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་
ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལ་
བསམ་གཏུན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ནི་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་
བར་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ངོ། །གཟུགས་མེད་བ་དག་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ནི། ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་
འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

བཞི་བ་མོ་བ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། འགྲོ་བ་རིགས་ཏུག་གི་དབང་
ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་གྱི་རྟེན་
གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱ་མི་སྟོན་པའི་རྟེན་
ལ་བསམ་གཏུན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་ཏུ་
སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་
པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཤས་¹ ཚེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་བྱིད། ལྷ་མ་ཡིན་དང་ཟ་མ་
མ་ཞིང་རྣམས་གྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་
བའི་གོགས་སྐྱེ་བ་ཤས་ཚེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་བྱིད། དེ་རྣམས་མ་
གཏོགས་པའི་སྤིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་འདོད་ལྷ་རྣམས་གྱི་རྟེན་ལ་
དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་
དང་བྲལ་ཞིང་མ་ལྟན་རྒྱུན་ཚང་བ་ཡོད་པའི་བྱིད།

¹ ག་ཉམ་ལ་ན་ཤེས། བ་ཉ་མེད་པ་ཤས། ཀ་ན་མཚན་པ་ཤས།

གཉེས་བ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་
 འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་ནས་སྐྱེ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྟོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲིད་
 ཅེའི་རྟེན་བསྟོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྲིད་ཅེའི་བར་ལ་རིགས་འབྲས་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྟོགས་གསར་དུ་སྐྱོམ་བ་མེད་པ་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་གཏན་གཉེས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གཉེས་པའི་རྟེན་ལ་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་
 དེ། བསམ་གསུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉེས་པ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་
 སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་
 གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམས་ལམ་དོན་རྩལ་གྱི་འདུལ་བའི་ཉེང་ངེ་

༡ ག་༡༣༠ན་༡་བརྟེན། བ་༡༣༠་བ་༤་རྟེན། ཀ་༣༣༣ན་༥་རྟེན།

འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྲིད་
ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲིད་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། མངོན་ཅུ་བ་ལས།¹སྲིད་ཅེར་
འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་བ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་སྲིད།

གསུམ་པའི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཅེའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་སྲིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། བསྐྱབས་འོས་བསྐྱབས་བསྟོད་ལས།² །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་
བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅོའ་བཞེན་
དུ། །སྲིད་པ་དག་ཀྱང་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སུ་གྱུར་པའི་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཟག་པའི་
སྲིད་མི་འོང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྲིད། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། བསམ་

¹ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧ མངོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཅུ་བ། ༡༦་༡༧
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༡ བསྟོད་ཚོགས་ཀ། སྟོབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་བ། བསྐྱབས་འོས་བསྐྱབས་
བསྟོད། ༡༧༦་༧༡

གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོད་ལ་སོང་བ་ལས་ཁྲུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་སོང་བ་ལས་ཁྲུང་བའི་སྲིད། ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སོང་བ་ལས་ཁྲུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོང་བ་ལས་ཁྲུང་བའི་སྲིད་ཉེ། མདོ་སྤྲིད་རྒྱུན་ལས།¹ དེའི་ཚེ་ཚོས་གི་རྒྱུན་ལས་ལྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡིན་པས་ཁྲུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ལ་རབ་མཐའ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཉེ། གུན་བརྟུས་ལས།² རྣམ་པར་བཞག་པས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རབ་གྱི་མཐའ་ལས་རྒྱུང་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེའི་དོན་ཡང་འབེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་དག་ལ་རབ་གྱི་མཐའ་ལས་རྒྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། འབེལ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ལ་རིམ་གྱིས་ལུགས་མ་སྐྱེན་དང་ལུགས་ལྗོག་ཏུ་ལུགས་བ་ཞི་འབེལ་བ་རྒྱུང་དུ། དེ་རེ་བར་དུ་བཞག་སྟེ་སོང་ཀྱང་ལ་ལུགས་མ་སྐྱེན་ཏུ་ལུགས་བ་ཞི་འབེལ་བ་འབྲིང། དེ་ཉིད་ལུགས་ལྗོག་ཏུ་ལུགས་བ་ཞི་འབེལ་བ་ཚེན་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག །རབ་སོང་གི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་

¹ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 20། སེམས་ཚམ་ལྟེ། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྲིད་རྒྱུག 1༧༧-178།
² བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 26། སེམས་ཚམ་ལྟེ། འཕགས་པ་སོགས་མེད། གུན་བརྟུས། 33༤-2།

དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྣོང་རྗེ་ཚང་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཚང་
 མེད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྲུང་པའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུང་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 ལྷ། དེའི་རྟེན་ལ་སྣོང་རྗེ་ཚོན་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་
 ཅིག །མཚམས་མེད་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་
 ལྷོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འབྱེད་དེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་
 དབྲས་ཚེ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེས་ཚེ་དེ་ཉིད་
 ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བརྟེན་གས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེས་རྒྱུན་ལྷགས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རབ་སོང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 ལྷོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཐོབ་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་
 རྣམས་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྐྱིབ་བ་¹ །ཤས་ཚོན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་
 དང་སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འབྱེད་དེ། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་ལྷོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། བསམ་བཞིན་དུ་རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱང་འཕགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བྱང་འཕགས་དེ་རུད་འགྲོ་མ་ཡིན་ཉ། དེའི་ལུས་དེ་རུད་
 འགྲོའི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་ལུས་དེ་རྣམ་སྲིན་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་

¹ ལ་ག་༣༠་བ་༦་ཤས། ལ་ག་༣༡་བ་༥་ཤས། ལ་༣༣༧་བ་༡་ཤས།

ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་འབགས་ཀྱི་ལུས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་ལུས་དེ་དུང་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་
ཉེ། རྒྱུད་སྐྱ་མའི་འགྲེལ་བར། འཁོར་བ་ནི་འདིར་ཟག་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་
ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་བྱང་བཞིན་དེ་དུང་འགྲོའི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། བྱང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། རྫོང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། རྫོང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཉུགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སེམས་དང་འཆི་སེམས་གང་རུང་
མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་
ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཛོད་ཅ་བ་ལས། “ཆད་དང་མཚམས་
སྐྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་

༡ ག་༡༣༡ན་༡་ཡིད་ཀྱི། བ་༡༣༡་བ་༡་ཡིད་ཀྱི། ག་༣༣༧་བ་༣་དེ་ཡིད་ཀྱི།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠། སེམས་ཅམ་ལེ། འབགས་བ་ཚོག་མེད། རྒྱུད་སྐྱ་མའི་འགྲེལ་བ། ༡༠༥༠༡༧།
༣ ག་༡༣༡ན་༣་དེའི་རྒྱུད། བ་༡༣༣ན་༣་དེའི་རྒྱུད། ག་༣༣༧་བ་༤་རྫོང་གི་རྒྱུད།
༤ ག་༡༣༡ན་༧་དེ་ལམ་མ། བ་༡༣༣ན་༣་དེ་ལམ་མ། ག་༣༣༧་བ་༤་རྫོང་ལམ་མ།
༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤། བཛོད་བ་ཀྱ། ལྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། བཛོད་ཅ་བ་ ༡༥༡༤།

ཁོ་ཀར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། །འདོད་པ་ལ་མོགས་འོག་མ་
 འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་
 སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་ས་ན་རང་སའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་
 སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གོང་ས་ན་འོག་ས་ལས་མཚོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཏང་ལ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་
 སའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་
 གྱི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོད་ཅ་བ་ལས།¹ བསམ་
 གཏུན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྲིད་
 ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག། །གཟུགས་¹ །ཁམས་དང་
 གཟུགས་མེད་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་ན། གོང་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་
 བ། །འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏུན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། ༥། མངོན་པ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་ཅ་བ། ༥༦་༣༠།
² ག་༡་༣༡་བ་༣་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས། བ་༡་༣༣་ན་༥་གཟུགས་ཁམས་དང་
 གཟུགས་མེད་ཁམས། ག་༣་༣༥་ན་༦་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད།

དངོས་གཞིའི་སྣོན་མས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིར་བཏང་
 དམིགས་བསལ་གྱི་བྱེད་པར་འབྲང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 བོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
 ཤེས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་བོར་
 སྦྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་བོའི་སྦྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་ལས་ཉོན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་བོར་སྦྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྣོན་མས་འཇུག་
 གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་བོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
 དང་བོའི་སྣོན་མས་འཇུག་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་བོའི་དངོས་གཞི་སྣོན་མས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་བོའི་རྟེན་ལ་
 གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་སྦྱེས། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་གསར་དུ་
 མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྣོན་མས་གསར་
 དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་
 ལ་ནམ་མཁུན་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །སྤྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉེར་བཟོགས་སྣོན་མ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་

གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་གང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བསྐྱབས་
 འོས་བསྐྱབས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །བསམ་གཏན་
 དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་
 ཀྱང་རྩོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་
 ཐོས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་
 དག་བཙམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་དེས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་
 ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས་འགལ་
 ལ་སོང་། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉེར་བརྟོགས་སྟོམས་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉེར་བརྟོགས་ཡིད་བྱེད་ལྷག་
 སོ་གང་རུང་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་
 བརྟོགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་བྱེད་ལྷག་སོ་གང་
 རུང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་

བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྩལ་དུའི་རྩལ་དུའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལས་བྱུང་བས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་སྤང་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་སྤང་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་ཚོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་འཛིན་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་འཕོངས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི། ཞེས་སོགས།
 ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་གི་རྒྱུད་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཚོས་ཅན།
 མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་གི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 བྱེད་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འདོད་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། ཉགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པ་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱུས་གི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ་དེའི་
 མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་དུ་དམིགས་རྣམ་འདོད་སེམས་

༡ ག་༡༣ ན་ལ་༦་རྣམས། བ་༡༣ ལ་ལ་༦་རྣམས། བ་༡༣ ལ་ལ་༦་རྣམས། ག་༣ ན་༥་བ་༥་རྣམ། །

པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཚེན་པོའི་ཚེན་པོའི་
དངོས་གཉེན་གྱི་དང་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྐྱོམ་ས་འཇུག་
ཐོབ་གྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་དགོངས་པའི་རིག་
པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་སྐྱོམ་ས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་སེམས་བསྐྱུས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐྱོམ་ས་འཇུག་ཐོབ་གྱེད་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་གང་ཞིག །ཁྱོད་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་གྱེད་གྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུལ། རང་རྒྱལ་
དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱེད་པར་དེས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅུང་པའི་
རྒྱུན་ལུགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྐོར་སྤང་
པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྐོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་
གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོམ་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་
གྱེད་པར་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་
གང་ཞིག །དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་མི་སྟོམ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་གྱེད་
པར་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་གྱེད་དེ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་ཚོས་ཅན། དེ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་
 སས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་
 ལྷིང་པོའི་རྒྱལ་ལས།¹ ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་
 གྲུང་དེ་སྐྱོམ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། །ཤེས་
 རབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་ཅུས་ཉེ། དེར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ཀྱི་སྡོན་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཞི་
 གནས་ཀྱིས་² བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པ་སྡོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
 པའི་ཡིད་གྲུང་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་བསམ་གཏན་ས་ལྷག་པོ་གང་རུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་གྲུང་གི་
 ལས་དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ་བའི་སྡོན་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་ལེ། ཉན་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྣོད་རྒྱལ། ༡༩༣་༦།
² ག་༡་༣་༤་ན་༤་ཀྱིས། བ་༡་༣་༤་ན་༥་ཀྱིས། ཀ་༣་༣་༤་ན་༡་ཀྱི་སས་བསྐྱུས།

སར། མཉམ་བར་མ་བཞག་བའི་ས་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་
 རྣམས་ལ་རགས་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་རིག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། དེ་མཉམ་བར་མ་བཞག་བའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་བའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་
 སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་བའི་ཡིད་བྱེད་
 དེ་མཉམ་བར་མ་བཞག་བའི་ས་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་
 འདོད་བ་ལ་རགས་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་བར་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་སློབ་འདོགས་གཙོད་བར་བྱེད་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་བའི་སྤྱིར། དེ་མཉམ་བར་
 བཞག་བའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱས་སྟེ། མཉམ་བར་བཞག་བའི་ས་
 བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་ལ་རགས་བ་ལ་སོགས་བར་བལྟ་བའི་
 སྤྱིར་རགས་བ་དང་། དེ་མེད་བའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་བ་ལ་ཞི་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་དཔྱོད་བ་ནི་སོ་སོར་རིག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་བ་དང་བསམ་བ་འདྲེས་མར་རིག་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་བའི་
 སྤྱིར། ཁོ་ན་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། སློམ་བྱུང་གི་སློབ་ཡིན་བར་ཐལ། མཉམ་གཞག་གི་
 སས་བསྐྱས་ཡིན་བའི་སྤྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། མཚོད་ཅ་བ་ལས། མཉམ་བར་བཞག་
 བའི་དགེ་བ་ནི། སློམ་བའོ། ཞེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སློབ་ཡིན་བའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག དེ་ཚོས་ཅན།

༡ བསྐྱར་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༥ མཚན་བ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོད་ཅ་བ། ༣༥་༡༥།

ཐོས་བྱུང་གི་སློང་དང་བསམ་བྱུང་གི་སློང་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་
འདྲེས་མའི་སློང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་
ཡིད་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པར་ཐལ།
ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སློང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྲབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་དེ། དེ་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་གྱི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ལྟར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་
'བསྐྱུས་བས་ལྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ལྷགས་
གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཁམས་གསུམ་གྱི་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་ཏུ་དགུ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སློང་བ་གང་
ཞིག །ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པར་དེ་སློང་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མཐོང་འབྲེལ་
ལས། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་མི་སྟོགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་
ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཉེ། དེ་ནི་ཉེར་
བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་དེ་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱུད་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་

༡ ག་༡༣༤་བ་༤་གིས་བསྐྱུས། ག་༣༣༤་བ་༥་གིས་སྐྱུས་བསྐྱུས། བ་༡༣༥་བ་༡་གིས་བསྐྱུས།
༢ བསྐྱུས་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༢༤ མཐོན་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཐོང་འབྲེལ། ༤༦༡་༣།

པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།

ཁ་ཅིག། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་སྐྱོགས་མེད་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྐྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུ་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་དེ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཚོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་ཉེན་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱོམ་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཚོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་སྐྱོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཞི་རགས་

༡ ག་༡༣༥ན་༧་ཆེན་པོའི་དངོས། བ་༡༣༥ན་༡་ཆེན་པོའི་དངོས། ཀ་༣༧༠ན་༥་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས།

ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་། དེའི་ཡིད་བྱེད་ལྷན་པོ་གང་རྒྱུང་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་
¹ དགོས་པའི་སྒྲིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་བསྐྱོགས་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་
 བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིར་ན་མ་
 གྲུབ། འདོད་ན། སྒྲོར་ལས་སྟོན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་
 རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲིར། འདོད་ན།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་ཀྱུན་
 གཉིས་ལ་རགས་པ་དང་འགོག་ལས་གཉིས་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་ཚོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཉུགས་དེའི་སྒྲིར་ཉེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ཡིན་པའི་སྒྲིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། ཚོས་ཅན་དེའི་སྒྲིར་ན་མ་གྲུབ།
 ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་
 བ་ཐོབ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྒྲོར་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མ་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིན་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་

¹ ག་ཉ་མ་པ་ཅན་དགོས། བ་ཉ་མ་པ་ཅན་དགོས། ག་མ་ཅེ་བ་ཉ་དགོས་ཉེ། དགོས་ཉེ།
² ག་ཉ་མ་པ་ཅན་དེ་ཡིན་དགོས། ག་མ་ཅེ་བ་ཉ་དེ་མ་ཡིན་དགོས། བ་ཉ་མ་པ་ཅན་དེ་ཡིན་དགོས།

གྱི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་སྐྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་
 བྱལ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་ཉོན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཏགས་བྱལ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་སྐྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། ཅིག་ཤོས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་
 བྱལ་སྟེ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 འབྲའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། ཕྱིར་
 འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་
 པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། སྟོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་སྟེ། རྣམ་
 བཤད་སྟེང་པོའི་རྒྱན་ལས། ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོམ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ།

༡ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཐེ། རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱུན། ༡༢༡ །༥

བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད་
དང་། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པར་དེའི་
མི་སྲོགས་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་སྟུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉིང་
དེ་འཇིན། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་
དེ་འཇིན་ཚོས་ཅན། ཞི་གནས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་ཅན་
དེའི་སྲིད། འདོད་ན། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་¹ཟེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
ཚོས་ཅན་དེའི་སྲིད། ཁ་ཅིག །ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་
སློན་པ་རང་གི་དམིགས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་
མེད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་སྲིད་
ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་མེད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ན་རེག་བྱ་ཡོད་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། དུས་མཐའི་འགྲེལ་བར། རེག་བྱའི་ལྷན་
བར་དགའ་བས་ཟེན་པ་ན་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཤིན་
སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སློན་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་སྟུན་

¹ ག་ཏུ་རྩེ་ན་མི་སྲོགས་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། །བ་ཏུ་རྩེ་ན་མི་སྲོགས་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། །ག་ཏུ་རྩེ་ན་མི་སྲོགས་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། །

སྤྱི་བུ་འཇུག་པའི་རིག་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མདོ་སྡེ་དགོན་མཚོག་སྡིན་ལས།¹ ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །སྣུག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལམ་རིམ་ལས།¹ ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཞི་གནས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྣུག་མཐོང་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ། སྣུག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་བོད་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྣུག་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ས་རང་ཡུལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཚོས་ཅན་དེའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་འདྲའི་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་བཀའ་ལ་སྟོན་ཡང་སྤྱིར་བཞིན་རིགས་འགྲེལ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་བོད་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་རྒྱལ་བོ་དེ་ལམ་བཞིར་འདུ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧། མདོ་སྡེ་སྡེ་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོན་མཚོག་སྡིན། ༡༩༧་༡༠༡
² སྤྱི་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ་ཚེན་མོ། ༡༡༧་༥།

སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་དང་། དེའི་
 རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། དེའི་དམྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་
 ཡིད་བྱེད་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རབ་
 ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྲིད་ལོ་པ་པ་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཁ་
 ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་
 ཡོད་དེ། གསེར་སྤེང་ལས། རྟེན་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་
 མིན་སྤྱད་བསྐྱུས་མིན། །ཞེས་པ་འདི་དང་ས་ནས་འདིས་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་ཆོར་བ་
 བཏང་སྦྱོམས་སུ་བཤད་པ་འདིར་མི་བརྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན་མ་
 རྩལ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་བདེ་ཞི་སྐབས་
 འདིར་བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་འབྱུང་ཡང་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཏུ་མི་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྦྱོམས་
 འཇུག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྦྱོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེས་
 གཟུགས་མེད་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཟེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཅུ་རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་། ༡༡༩།༡
² ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༤༥༦།༡

ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་
 ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་
 བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཚོན་ཅ་བ་ལས།¹ དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་
 འཇུག །བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་བས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྲིད་ཅེའི་སས་
 བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཚོན་ཅ་བ་ལས།¹ འདི་གནས་དོན་དུ་སྲིད་ཅེར་
¹སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་
 ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ས་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་ས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། རང་གི་
 འོག་ས་ལས་འདས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་
 འཕེན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་ས་བར་དམིགས་
 པ་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚོར་བསམ་གཞན་དུ་

¹ བསྐྱུས་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 214 མཚོན་པ་གྲུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། 131
² བསྐྱུས་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 214 མཚོན་པ་གྲུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། 131 ལ།
³ ག་132 བ་3 སྟེ། བ་132 བ་3 སྟེ། ག་3 ལ་བ་3 སྟེ།

ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་
 ཚོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཚེ་རབས་གཞན་
 དུ་ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་སྟོམ་པའི་ལྷ་མ་ཐུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་
 སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལྷ་ག་བདེན་
 དུ་གྲུང་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་
 ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་ལྷ་དུ་གྱི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུར་གྲུང་པའི་ཡུང་པོ་ལྷ་
 ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟ་བུ།
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏུན་དུ་གྲུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ཁྲུབ། ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་ཡིན་ན།
 རང་གི་ལོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏུན་ལ་
 རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་འདྲིལ་པའི་ཚེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་ལྷ་དུ་གྱི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་ལ་སྐྱོར་བྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། བསྐྱེད་
 པ་འདྲིལ་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་
 གང་ཟག་གི་ལྷ་དུ་གྱི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ལྷ་
 སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསམ་གཏུན་དང་
 པོའི་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་མེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྲུང་པའི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལྷ་སྟོམས་འཇུག་

གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོན་ས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ལས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོད་ལས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉམས་ཁས། འདོད་ན། གཞུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སྲིད་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་མ་ཐག་པའི་སྲིད་མི་འོང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། ཉམས་སྲུབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །རྒྱལ་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། བསྐྱེད་པ་འདིག་པའི་ཆེ་ཚོས་ཉེད་ཀྱི་སྣོན་ས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་

༡ ག་༡༣༧་བ་༤་སྣོན་ས་འཇུག །བ་༡༣༧་ན་༡་སྣོན་ས་འཇུག །ཀ་༣༤་༣་བ་༥་དངོས་གཞི་སྣོན་ས་འཇུག

སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་སུ་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཚེའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་ཁ་མའི་དེ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཁོ་ན་ལེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

ཁ་ཅིག །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་འགལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་

༡ བ་༡༣༤ན་པ་རྟགས་ཁས། བ་༡༣༤ན་པ་རྟགས་ཁས། བ་༡༣༤ན་པ་རྟགས་ཁས། ཀ་༣༤༤ན་པ་བྱུང་བ་ཁས།

སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་
 དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གང་ཞིག །ཅིག་
 །ལོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་
 ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྣོམས་
 འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་འཁོར་བས་
 བསྐྱེལ་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཅིག །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་
 རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཁྲུབ་ཟེར་བ་མི་འབྲུག་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་
 དག་པ་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་
 ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་
 པའི་ཕྱིར།

།ཅིག །རྟོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སློན་ལས་འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་
 སན་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་
 འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཉང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་
 སློན་ལས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
 དེ་གང་ཞིག །ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་སན་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་

ཏུ་ལྷན་པ་དེ། གཉེས་པའི་མཚན་ཉིད། རྟན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
 གཉེན་སོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྟོན་ས་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་དེ་གང་ཞིག །དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་
 པ་དེ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རྟན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་
 སོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྟོན་ས་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་
 གང་ཞིག །ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ། བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག །མཚན་ཉིད་དང་སོ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་སོའི་ཡན་ལག་དང་
 ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་སོའི་དངོས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་
 སོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ན། གཉེན་སོའི་ཡན་ལག་བཏང་བའི་བསམ་
 གཏན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 སོའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་སོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་སོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེས་
 སྟོབ་གྱི་གཉེན་སོ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རྒྱུད་སླ་མར། རྟོག་གསལ་གཉེན་སོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༣༤་བ་༤ རྟོག་དཔྱད་གཉེན། བ་༡༣༤་ན་༣ རྟོག་དཔྱད་གཉེན། ག་༣༤༥་ན་༣ གཉེན་སོའི་ཡན།
 ༢ ག་༡༣༤་བ་༥ གཏན། བ་༡༣༤་ན་༤ བཏང་། ག་༣༤༥་ན་༣ བཏང་།
 ༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟན་མ། ༥༠། སེམས་ཅོམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་སླ་མ། ༤༣༦་༡༤།

རང་ལུགས་གྱི་སྐྱོན་ནི། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་འབྲང་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་
 པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་ཚུ་བ་ལས།¹ རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱུང་
 བར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དབེན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་
 བདེ་སེམས་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་
 གྱི་ས་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་ཚུ་བ་ལས།² རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྐྱེ་
 བསྐྱེལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མཚན་ཉིད་སྤྱི་མ་དེ་རྣམས་མི་འབྲང་དེ།
 སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་གཉེས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་དེ་རྟོག་དཔྱད་³ ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 དེའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཚོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་སེམས་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་⁴ རགས་བ་
 མཛོད་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱེས་དུ་བསྐྱོམས་
 བས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་མངོན་གྲུང་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་

¹ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 21 མཛོད་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚུ་བ། 421-4
² བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། 216 མཛོད་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚུ་བ། 421-6
³ ག་ཏ་3, 4, 5 ལ་འདོད་ཆགས། བ་ཏ་3, 4, 5 ལ་འདོད་ཆགས། ག་3, 4, 5 ལ་ཏཱ་གྲོག་དཔྱད་མ་གཏོགས་འདོད།
⁴ ག་ཏ་3, 4, 5 ལ་འདུ་ཤེས་རགས་པ། བ་ཏ་3, 4, 5 ལ་འདུ་ཤེས་རགས་པ། ག་3, 4, 5 ལ་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པ།

སྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་སྣང་མཐའ་
 ཡས་སོ་སྣམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སྟུ། ཞེས་སོགས་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། སྟོར་བའི་དུས་སྟུ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ་སྣམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད།
 སྟོར་བའི་དུས་སྟུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་ཏུ་ལོ། །འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་ཞི་བ་གྲའོ་མ་
 སའོ་སྣམ་དུ་བསྐྱོམས་པ། ཞེས་སོགས་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་¹ ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་² དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁའ་སྣང་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞེས། །ཁྲིད་རྣམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་³ གསུམ་ལ་རིགས་འདྲའོ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་བྱུང་བར་ཅན་
 དེ་ཡིན་ན། རྟོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། སྐྱ་དོན་
 འདེས་རུང་དུ་འཇོག་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་སྣོམས་འཇུག་བྱུང་བར་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྲིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ།

¹ ག་ཏུ་འཇུག་ཚོས་ཅན། བ་ཏུ་འཇུག་ཚོས་ཅན། ག་ཏུ་འཇུག་ཚོས་ཅན།
² ག་ཏུ་འཇུག་དང་པོ་དེར་ཐལ། བ་ཏུ་འཇུག་དང་པོ་དེར་ཐལ། ག་ཏུ་འཇུག་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
³ ག་ཏུ་འཇུག་མ་གསུམ་ལ། བ་ཏུ་འཇུག་མ་གསུམ་ལ་རིགས། ག་ཏུ་འཇུག་ ཏུ་མ་བཞེས་ལ་རིགས་འདྲའོ། །

ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་དཔྱོད་¹ བ་དེ་དེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་ཡན་
ལག་གང་ཞིག་ |དེ་རྩོག་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་
ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྩོག་བ་ཡོད་བར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་བའི་སྣ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་བའི་རྩོག་བ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
ཁ་ཅིག་ |བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཚོས་ཅན།
རྩོག་དཔྱོད་གཉེས་ཁྱོད་གྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་རྩོག་དཔྱོད་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཡིན་
བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་བརྒྱུད་ཀ་ལ་འགོག་བ་སྤེལ་ནས་
སྣོམས་བར་འཇུག་བའི་ཡང་སོང་ཐོད་ཀལ་གྱི་སྣོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། འགོག་
བ་ཁྱོད་གྱི་སྤེལ་ཚོས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་བ་འགྲིག།

ཁོ་ན་ལེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྩོག་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རྩོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
དང་ལྡན་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཅམ་
པོ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།¹ ཡན་ལག་བཞི་
བའི་དམག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་བའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་
ལོ། |ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། འདོད་ལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྩོག་བ་ལུག་
མེད་དུ་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྩོག་བ་དེའི་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་

¹ ག་ཏ་༣༤་བ་༣་དཔྱོད། བ་ཏ་༡༠ན་ཏ་དཔྱོད། ག་༣༤་ན་༣་རྩོག་བ་དེ་དེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། 24 མཛོད་བ་ཁྲ། ལོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། 144-145

བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲབ། སྲོར་སྤང་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་སྲོང་བའི་
 རང་རིག་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་ཉམས་སུ་སྲོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་
 སྲོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་སྲིད། ཁྲབ་པ་འགྲིག་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏམ་དང་
 བའི་སྣོམས་འདུག་ཅེས་པོ་བ་ཚོས་ཅན། སྲོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ། སྲོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས་སུ་སྲེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཛོད་རྩ་བ་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་སྲོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས་སུ་སྲེ་བའི་དཔྱད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ། སྲོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་སྲར་
 བཞིན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྲུན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། སེམས་རྩིང་
 བའི་རྣམ་པ་འདར་བའི་སློ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་གསལ་སྤོལ། །

གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་
 པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༥ མཛོད་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༡་༥།

ལྷུང་བའི་དེ་མེད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་འཁོར་དུ་ལྷུང་
 བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་ཡིད་
 འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོས་ཅན་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་
 སྤྲུང་ནས་མཚུངས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་¹སྣོམས་འཇུག་གང་
 ཞིག །རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྲུང་བ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་
 གྱི་¹སྣོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་སོགས་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་
 འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་
 པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་སྲིན་བཅུ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁོ་ན་ལེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

¹ ག་ཀྱེ་ལྟ་པ་སྣོམས་འཇུག །བ་ཀྱེ་ལྟ་པ་སྣོམས་འཇུག །ག་ལྟ་པ་སྣོམས་འཇུག །སྣོམས་འཇུག །
² ག་ཀྱེ་ལྟ་པ་ཀྱི་སྣོམས་འཇུག །ག་ལྟ་པ་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག །བ་ཀྱེ་ལྟ་པ་ཀྱི་
 སྣོམས་འཇུག །

གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། བསམ་གཏུན་གཉེས་པའི་གོང་ས་ཡིན་པར་ཐལ།
བསམ་གཏུན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དེའི་ལོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཡིན་ན། ཅང་རབ་ཏུ་དང་བ་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏུན་
གཉེས་པའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཡིན་ན་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་བཅས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་
འཇུག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འབྲ།

ཁོ་ན་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
གཏུན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱུད་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་དུ་ཐལ། སངས་
རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་
སྣོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། །གང་ཡང་།
འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ །ཤར་ཕྱིན་ཆ། ལྷོ་བོད་མེད་གོ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྤང་། ༡༩༧༤ །༥།

འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲིད་ཅེའི་སེམས་དང་ལམ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཚེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་
 འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་
 ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སློམ་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གང་ཞིག་ཤེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བཏུས་ལས།¹ ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་
 བ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སློམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སློམས་འཇུག་ཅམ་ཁྲུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་
 ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།² འདོད་ན། དེ་ཚོགས་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་

¹ བསྐྱུན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 26 སེམས་ཅམ་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 333-334
² ག་1-7-1-4 བ་1-7-1-3 འདོད་ན། དེ་ཚོགས་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སློམས་འཇུག་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།

སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག། །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་ཅམ་བྲུང་གཉིས་ཀྱི་བྲང་པར་མི་འབྲེད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་སྲིར་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཟག་མེད་ས་དགུ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མེད་པའི་སྲིར།
ཁོ་ན་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་
ཅན། བྲོད་ཀྱི་གོང་ས་མེད་པར་ཐལ། བྲོད་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་པའི་སྲིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག། །ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཡིན་བྲལ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ། བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྲིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྲོན་པ་ཚོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་སྲིར།
གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་སྲིར། བྲལ་བ་ཁས།

གསུམ་པ་ཚང་མེད་བཞི་གྲེ་གྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ། མཚན་ཉིད། དགྲེ་བ།
སོ་སོའི་ངོ་བོ། བྲང་ཚོས། རྒྱ་བཤད་པ། གཞུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚང་མེད་པ་
དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་

བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་
སྣང་གི་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་དང་། བདག་རྒྱུན་ཚད་མེད་སོགས་སྣོན་
པའི་བཤེས་གཉེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རང་གི་སྤྲོ་རོལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུང་བའི་རིག་
པ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིང་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།¹བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་
ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་རྗེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་
ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་རྗེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིང་།

གཉེས་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩེ་བ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་
འཛོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་སྲི་
བའི་རིག་པ། ཚད་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།²ཡོན་ཏན་འདི་
རྣམས་རྗེ་ལྟར་མདོན་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན། སྲི་རོལ་བའམ་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་
པ་རྣམས་འགྲུབ་ལོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།³སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
བརྩེ་བ་ཅན། །མཛད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འགྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་
ཅན། །པན་དགོངས་ཁྲིད་ལ་སྤྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིང་།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱམས་པ་ཚད་མེད། སྣང་རྗེ་ཚད་མེད། དགའ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 20 ། སེམས་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 164-171
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26 ། སེམས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 212-216
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 20 ། སེམས་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། 112-130

བ་ཚད་མེད། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་དང་བཞི་ཡོད།

བཞི་བ་ནི། ཚད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་
བར་འདོད་བས་རབ་རྒྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་བོའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་བར་ཤོག་ཅིག་བསམ་² བའི་གནས་པ་ཡང་
དག་པར་འཕྲོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་
པ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་
གསུམ་ཡོད།

ཚད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་
བས་རབ་རྒྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
བརྟུས་ལས།³ ལྷིང་རྗེ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་
སོགས་གསུམ་ཡོད།

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་སྟེང་། 26 ། སེམས་ཅན་གྱི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 221་3།
² ག་2་ན་2་ཤོག་གཅིག་བསམ། 2་3་ལ་ལྷན་པའི་བསམ། ག་2་ན་2་ཤོག་གཅིག་བསམ།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་སྟེང་། 26 ། སེམས་ཅན་གྱི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 221་2།

ཚད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་
བས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། །དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་བའི་ཞེས་པ་ཡང་སྣ་མ་བཞིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་
གསུམ་དུ་ཡོད།

ཚད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་
འདོད་བས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། །བཏང་སྡོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བན་པའི་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་
ཞེས་བྱ་བ་སྣ་མ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་བཏང་སྡོམས་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད།

ལྷ་པ་ལ། ཚད་མེད་བ་དེ་བྱང་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མི་མ་སྤུན་སྤྱོདས་
སྤོང་བའི་བྱང་པར། གཉེན་པོའི་བྱང་པར། དམིགས་པའི་བྱང་པར། བྱེད་ལས་
ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་
གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་འཚོ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་འདོད་
ཚགས་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་སོགས་མེད། གུན་བཏུས། ༢༥་༥
༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་སོགས་མེད། གུན་བཏུས། ༢༥་༡༡།

ལྷུང་ལྷོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོར་ས་གཞོན་སེམས་
སོགས་བཞི་པོ་དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་
དེ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་ཚོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།¹ བརྟེན་པའི་ཚངས་པ་མི་མཐུན་སྤངས། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་ཡོངས་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་བརྟུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞི་བྱང་
ཚོས་ལྷ་ལྷན་དུ་བརྟེན་ཉེ། གནས། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རོ་བོ། ལྷོགས་ཀྱི་བྱང་
པར་ལྷ་དང་ལྷན་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་
བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྷུང། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མི་
ལྷན་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཉེ་རིང་དུ་
གཞོན་པའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རིམ་པ་ལྷུང། བདེ་བ་
དང་བྱང་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་
དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་

¹ བརྟེན་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་མ། ༧༠། སེམས་ཅན་མི། རྗེ་བརྟེན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༤༦༠༡།

ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཉིང་འེ་འཇིན་ཤེས་རབ་གང་རྒྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་རྒྱུང་བའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞི་ལ་ཚངས་པའི་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཚངས་པར་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཇམས་པ་ཚད་མེད་ལ་ཚད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྷིང་རྗེ་ཚད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཚོགས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཚད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཚོས་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཏང་སྐྱོམས་ཚད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་གཞུང་དོན་ནི། འཇུག་སྐྱུབ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགུར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྐྱུབ་ནས་རྣམ་མཁྲིན་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྐྱུབ་ཀྱི་བར་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ॥

སྐྱེས་པ།

རབ་འབྱོར་ལེ་འུའི་འུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡི། །ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྲིན་མཚོན་བྱེད་ཚོས་བརྩ་ཡིས། །མཚོན་ནས་རྗེ་བཞིན་གསལ་མཛད་ཅེ་འགྲེལ་

གྲི། །དགོངས་བ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་འཚད་བྱེད་པའི། །རྣམ་བཤད་རྣམ་བ་གཉིས་
གྲི་དཀར་བའི་གནས། །རྗེ་བཙུན་དུར་སྤྲིག་འཛིན་བས་ལེགས་གསུངས་
བ། །ཡོངས་འཛིན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་གསུང་ཟེར་ལས། །བྱུང་རྣམས་ཤོག་བྱའི་
ཚུ་སྤྲེས་འདབ་མར་བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་གངས་རིའི་མདོག་འདྲ་
བ། །འདིས་མཚོན་དགོ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་མཆིས་བ། །འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཚོས་
སྤྱི་མ་ཐོབ་བར། །འདི་འདྲའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག །

ཤེར་སྤྱིན་སྤྲས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །

མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྤྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཚོ། །

སྤྱི་དབང་རོལ་མཚོ་རྒྱས་བྱེད་སྤྱོད་བཙོན་དགེས། །

མདྲ་བྱུང་བཤད་སྤྱབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱུར་ཅིག །

དགོ་ལེགས་འཕེལ། །།

༡༡། རྗེ་བརྒྱུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དབུ་བཟང་པོ་འི་གསུང་རྒྱན་ཉེན་འབྲེལ་
 གྱི་ལྷོ་དོན་ལྷུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྤྱལ་འཚལ་ལོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 རྗེས་སུ་བརྒྱུད་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར་མཚོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་པོན་གྱི་དངོས་
 གཉེན་གྱི་དེ་ལེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་རི་ལྷོ་རྣོམ་པའི་
 ཚུལ་ལམ་སྤངས་བ་ལ་དབང་གྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། བརྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོང་ལམ་རྩེ་
 རྩོད་གྱི་མདོར། བར་ཕྱིན་རྒྱལ་དེ་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལྷ་ལྷ་འཛིན་བར་
 གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་
 བློ་བར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་ཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྣོམས་བར་འཇུག་པ་དགུ་
 པོ་དེ་དག་ཚོས་རྣམ་པར་སྤྲེ་སྤྲེ་སེང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་སྣོམས་བར་འཇུག་གོ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་ནས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་

༡ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༡། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༢༠༢་༡༡།

གོ། དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གང་དག་ཅེ་ན། རབ་འཕྱོང་དེ་ལ་བྱང་ཚེན་
 མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 ཉི་ལྟར་དང་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་། ཉི་མེ་རྣམ་འབྲེལ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཚོན་རྒྱལ་གི་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོད་དེ་ཉིད་འདིའི་སོ་རྟོན་ལ་བསྐྱེད་སེའི་ཉིད་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་ཉི་
 དེ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་ཚོན་རྒྱལ་གི་མདོ་མ་གཏོགས། འདི་ལ་མདོ་སྐྱོད་¹ བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དག་ལྟོས་ལས་རྒྱལ་ཚོན་རྒྱལ་གི་ཐ་མ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏུན་
 གྱི་བར་ལྟ་འདྲིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཚིགས་བཅད་འདིས་བསྐྱེད་སེའི་
 དང་། སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སེའི་རྒྱལ་ཚོན་རྒྱལ་གི་མདོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོད་
 གལ་གྱི་སྐྱོད་བ་ལ་བཤད་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སེའི་ཡིན་པར་བཤད་བ་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱལ་ཚོན་རྒྱལ་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱར་བྱངས་
 པ་དེ་ཉིད་ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྟུགས་པའི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་
 འཕྲུང་ཞིང་། རྒྱལ་ཚོན་རྒྱལ་རྟོགས་རྗེས་སུ་གསུངས་པའི་སོ་རྟོན་ལ་བསྐྱེད་སེའི་
 སྐབས་སུ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སེའི་ལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་
 ཅེ་སྐྱོད་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་བ་ཐོད་གལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་
 ཉི། དེ་ལྟར་དུ་འཕགས་པ་དང་སྟོན་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ཉིད་མདོ་དང་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོད་ཉིད་ལ་སྟོན་ལས་པར་

¹ བ་ཉ་ལ་རྟོགས་སོ། །ཉ་པ་ལ་ཉ་རྟོགས་སོ། །ཀ་ལ་ལ་ལ་རྟོགས་སོ། །
² བ་པ་ལ་ཉ་སྐྱེད་ག། ཉ་པ་ལ་པ་སྐྱེད་ག། ཀ་ལ་ལ་ལ་སྐྱེད་ག།

འཇུག་པ་ལ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ལ་སློམ་ས་བར་འཇུག་པའི་མིང་གིས་བསྟན་
པ་ཡིན་ཏེ།¹ དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སློམ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱད་སྟོང་བར་² ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ནས་དང་པོ་ལཱའི་སློམ་བ་རྫོགས་བར་
གསུངས་པ་དེས་གཞན་ལྷ་ལ་གནས་པ་ཡང་མཚོན་བར་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་
ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མདོར་སྦྱར་ཞིང། དེའི་ལོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་བས་ཐམས་ཅད་སློམ་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཚེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་ལ་བདུད་གྱི་
ལས་གང་ཅི་དག་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཚེ་རབ་ཏུ་
ཤེས་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་མདོ་ལ་རྒྱན་སྦྱང་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དེ་པོ་དེ་ཉིད་
ཡང་དང་ཡང་དུ་སློམ་བར་བྱེད་དེ་³ ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བས་
གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དེ་ལ་རྫོགས་
པ་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་ས་⁴ སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལ་
དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སློམ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བར་སྐབས་
ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བས་གསུངས་⁵ ། ཞེས་གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༡༥་༣།
² བཀའ་འགྱུར་དབེ་བསྟར་མ། ༣་༣། བརྒྱད་སྟོང་ག་ སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་ལ། ༢༡༤་༡།
³ བ་པ་བ་༣་བྱེད་དེ་ཞེས། ༡་པ་བ་༤་བྱེད་དེ་ཞེས། ༡༤་བ་༤་བྱེད་དོ། ། ཞེས།
⁴ བ་པ་བ་༤་འཚམས། ༡་པ་བ་༥་འཚམས། ༡༤་བ་༥་མཚན་མས།
⁵ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༡༥་༣།
⁶ བ་པ་བ་༤་བས་གསུངས། ཞེས། ༡་པ་བ་༥་བས་གསུངས། ཞེས། ༡༤་བ་༥་བས་གསུངས་ལ། ཞེས།

གཉེས་བཞི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་བཤུགས། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་
 བའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་བཞི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་སེང་འཆད་
 བཤུགས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་མཉམ་
 གཞག་གིས་བསྐྱེད་བའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་བའི་མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྟོར་གཉེས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་བཤུགས། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་
 བའི། །ཉིང་དེ་འཇིག་ལ་སྟོན་སེང་ལུགས་ནས། །ཞེས་དང་། ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་
 ཐོབ་བའི་རྣམ་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་བཤུགས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེད་བའི་འཇིགས་བཤུ་
 མེད་བའི་སྐྱེད་ཉིང་དེ་འཇིག་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་བཤུགས་ལ་ལུགས་ནས།
 །ཞེས་གསུངས། གཉེས་བཞི་དེ་སྟོན་བཤུགས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་
 དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་ཀྱི་བཤུགས་ཀྱི་དང་། །ཅེས་དང་། །དུས་སྐྱེས་ཉེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བཤུང་བཤུང་བཤུང་ལ་མ་རིག་བའི་རྟོན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱ་
 བཤུགས་སོགས་ལུགས་དང་མཐུན་བཤུགས་དང་། སྐྱེ་བཤུགས་ལས་ཀྱི་འགག་གོ་
 །ཞེས་བྱ་བཤུགས་སོགས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་བཤུང་ལང་དག་བཤུགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་གཞུང་དོན་དང་། མཐོང་དབྱེད་བཤུགས་ལས། དང་པོ་
 ལ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ལ་གནས་བའི་སེང་སེང་དཔེ་ཚོས་ཅན། སྐངས་བཤུ་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེས་ཉེན་མེད་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བཤུན་གསལ། ༣༡༥༥།
 ༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེས་ཉེན་མེད་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བཤུན་གསལ། ༣༡༥༥།
 ༣ བཤུ་བཤུ་རྟོགས། ༡༥༥༥། རྟོགས། ༡༥༥༥།
 ༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེས་ཉེན་མེད་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བཤུན་གསལ། ༣༡༥༥།

དབང་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གོ་རྣམ་
 པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་མི་མ་ཐུན་ལ་རྟོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་
 རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་སྱིད། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཚོས་ཅན། སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་
 ཉིང་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྐྱིབ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ས་
 བོན་དངོས་སུ་སྤངས་པའི་སྟོན་མཐོང་སྤང་¹སྐྱིབ་གཉིས་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་
 པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་སྱིད། བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མ་ཐུན་དང་
 ལུགས་མི་མ་ཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་སྱིད།
 ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དེས་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་སྐྱིབ་གཉིས་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྱིད། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཉེན་
 འབྲེལ་ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་མི་མ་ཐུན་ལ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྱིད། ཞེས་

¹ བ་ན་ཅ་སྤངས། ཉ་ན་ཅ་སྤངས། ཀ་ལ་ལ་སྤངས།

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་
དེས་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ཟེན་པའི་སྲིང་དང། འུང་སེམས་མཐོང་ལམ་
པས་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཟེན་པའི་སྲིང།

རོང་རྒྱུག་པ་ན་དེ། སྐབས་འདིའི་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་
དེ་སྐོམ་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཞེས་བ་¹དེ་
ནས་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་བསྐྱེད་ཟེན་པ་དེ་ནས་སྐོམ་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་འཆད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིང། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་
སྲིང་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐོམ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་
སྲུ་བཅད་པས་གསུངས་པ་ཞེས་དང། ཐོད་ཀལ་གྱི་མཚམས་¹སྐྱོར་དུ་¹དེ་སྐྱོར་
མཐོང་བའི་ལམ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིང།

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན། སྐད་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ན་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་
པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིང་ཏེ། ཅུ་ལེ་ལས།¹གང་སྲིང་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་

¹ བ་ན་བ་པ་ཞེས་བ་དེ། ཀ་༥༠་བ་༥་ཞེས་པའི་དེ། ཏ་ན་བ་༡་ཞེས་བ་དེ།
² བ་ན་བ་ན་འཚམས། ཏ་ན་བ་པ་འཚམས། ཀ་༥༠་བ་༦་འཚམས།
³ བསྐྱེད་འབྱུང་དབེ་བསྐྱེད་མ། ༥༡། །ཤེས་ལྡན་སྤོང་སྤོང་གེ་སངས་ལོ་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༡༥་ཉ་།
⁴ བསྐྱེད་འབྱུང་དབེ་བསྐྱེད་མ། ༥༢། དབྱེ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱུ་བ། ཅུ་བ་ལེས་རབ། ༣༢་།

འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེའི་སྤྱིར་སྣོད་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། རོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། བ་སྐྱད་ནམ་འཛོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ས་པོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་
པ་ནི། བ་རི་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུ་རི་འཛོག་པ་དང་། རིང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱད་དུ་འཛོག་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གཉིས་ལས། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ཀ་ལས་བྱུང་བ་གང་
ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུབ་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡང་དེ་ལ་
དབྱེ་ན་སྤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་
གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུབ་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་
ན་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
ལྟོས་ནས་བྱུབ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་
བུ། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་
བྱང་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད། །རྣམ་བྱང་སྤོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་
ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུབ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་

༡ བ་༣་བ་༥་མཚན་ཉིད། ཡང་དེ། ༡་༣་བ་༤་མཚན་ཉིད་ཡང་དེ། ༡༡་༥་ལ་༤་མཚན་ཉིད། དེ།
༡ བ་༤་ན་༡་རྣམ་བྱང་སྤོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །༡༤་ན་༡་རྣམ་བྱང་སྤོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །༡༡་
༥་བ་༡་རང་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །

ན།¹ འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རབ་དབྱེ་བརྒྱད་དུ་ཀུན་
བརྟུས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།² རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟེན་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། རླེ་བའི་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱིའི་ལོ་རྟོག་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཛིག་³ པ་དང་
འཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟས་ཀྱིས་བརྟན་⁴ པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།
འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།
རྟེན་པར་དག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གྲང་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རབ་དབྱེ་
བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཚོས་ལྷའི་
སྟོན་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་ཟབ། མཚན་ཉིད་ཟབ། རླེ་བས་ཟབ། གནས་པས་
ཟབ། འབྱུང་བས་ཟབ་པའི་⁵སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དང་རྫོ་

¹ བ་ཅན་པ་དབེར་ན། འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུའོ། ། ཏ་ཅན་པ་དབེར་ན། འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་ལྟ་
བུའོ། ། ཀ་པ་པ་པ་དབེར་ན་ཤེས་བུ་ལྟ་བུའོ། །
² བརྟུན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་གྱི་ འཕགས་པ་སྟོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༧༠༥།
³ བ་ཅན་པ་འཛིགས། ཏ་ཅན་པ་འཛིགས། ཀ་པ་པ་པ་འཛིགས།
⁴ བ་ཅན་པ་ཟས་ཀྱི་བརྟན་རབ་ཏུ། ཏ་ཅན་པ་ཟས་ཀྱི་བརྟན་རབ་ཏུ། ཀ་པ་པ་པ་ཟས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་
རབ་ཏུ། ཀུན་བརྟུས། ༡༧༠༥། ཟས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་རབ་ཏུ།
⁵ བ་ཅན་པ་པས། ཏ་ཅན་པ་པས། ཀ་པ་པ་པ་པས།

སྒོན་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཀྱང་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྒོང་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་ཡོད་པ་སྟུང་
 ལྷན་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་
 ལས་ཏེ་མ་འདྲེས་པར་འབྱུང་ཡང་རྒྱུན་དེ་དག་གི་སྒོ་སྒོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱེད་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འདྲིལ་ཀྱང་གནས་པ་སྟུང་
 ལྷན་བའི་སྤྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ཡང་བདག་གཞན་ལ་
 སོགས་བ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་མཐའ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་
 བའི་སྤྱིར། དེ་སྟུང་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས།¹ ཟབ་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རྒྱས་ཟབ་
 པ་དང་། མཚན་ཉིད་གྱིས་ཟབ་པ་དང་། རྒྱེ་བས་ཟབ་པ་དང་། གནས་པས་ཟབ་
 པ་དང་། འབྱུང་བས་ཟབ་པ་སྟེ་² བུལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྒོང་བཅུད་གྱི་འདྲིལ་རྟེན་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྲིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྟེན་པའམ། འཕྲད་པའམ། ལྷོས་ནས་གྲུབ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྟུང་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད།³ ག་
 ཅི་ག་ལ་ས་སུད་སྟ་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ག་ཅི་ཅ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་
 ལྷོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ས་སུད་སྟ་ཏེ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར། ཀུན་བཏུས་

¹ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26 སེམས་ཅོམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 164 161
² པ་ལ་བ་ཀ་ཟབ་པ་སྟེ། ། ཏ་ལ་པ་ཟབ་པ་སྟེ། ། ཀ་ལ་ན་པ་ཟབ་པས་ཀྱང་ཟབ་པར་བསྟེ།
³ པ་ལ་བ་ཀ་ཟབ་པ་སྟེ། ཏ་ལ་བ་ཀ་ཟབ་པ་སྟེ། ཀ་ལ་ན་པ་སྟེ། ཏ་ལ་བ་ཀ་ཟབ་པ་སྟེ། ཏ་ལ་བ་ཀ་ཟབ་པ་སྟེ།

ལས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོདོན་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།¹དོན་²ཇི་
ལྟ་བུ་ཞེས། རྟེན་པ་སོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་
དང་། རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་འབྱུང་³བའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་དོན་
དང་། གཞན་གྱི་དབང་གིས་དོན་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། མི་རྟག་
པའི་དོན་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་དོན་དང་། རྟེན་དང་འབྲས་བུ་⁴རྒྱན་མི་འཆད་པའི་
དོན་དང་། རྟེན་དང་འབྲས་བུ་མ་རྒྱན་པའི་དོན་དང་། རྟེན་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་
པའི་དོན་དང་། རྟེན་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་⁵རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་དོན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་། དེ་ལྟར་སྐྱོདོན་བརྒྱ་གཅིག་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟོང་བ་
དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་བཞི་སྟོན་པར་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྟེང་
ཏེ། དང་སོས་སྟོང་བའི་དོན་དང་། གསུམ་བས་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། ཐ་
མ་གསུམ་གྱིས་རྟག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དང་། ལྟག་མ་བྱུག་གིས་མི་རྟག་པའི་དོན་
བསྟན་པའི་སྟེང་ལོ། །

གཉེས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། གནས་སྐབས་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 26 སེམས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བརྟུས། 16 ལ་101
² པ་ལ་བ་3 དོན་ཇི་ལྟ་བུ། 1 པ་ལ་3 དོན་ཇི་ལྟ་བུ། 1 པ་ལ་3 དོན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ།
³ པ་ལ་བ་3 བཅས་པ་ལ་འབྱུང་། 1 པ་ལ་3 བཅས་པ་ལ་འབྱུང་། 1 པ་ལ་3 པ་ལ་འབྱུང་།
གུན་བརྟུས་16 ལ་101 བཅས་པ་ལ་འབྱུང་།
⁴ པ་ལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱན། 1 པ་ལ་3 འབྲས་བུ་རྒྱན། 1 པ་ལ་3 འབྲས་བུ་རྒྱན། གུན་བརྟུས། 16 ལ་
1 འབྲས་བུ་རྒྱན་རྒྱན།
⁵ པ་ལ་བ་4 དོན་གྱི། 1 པ་ལ་3 དོན་གྱི། 1 པ་ལ་3 པ་ལ་1 དོན་ནི། གུན་བརྟུས་16 ལ་ 16 དོན་ནི།

གི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། འབྲེལ་བ་ཅན་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་
 ལུགས། རང་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 ཆགས་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྡེ་སེམས་ཅན་གི་སྲོག་བཅད་པའི་ཚེ། དེའི་གནས་
 སྐབས་གི་ཚོངས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་
 གི་སེམས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདུ་བྱེད་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་གི་
 དངོས་པོ་རྣམས་སོ་སོར་རིག་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་
 གནས་སྐབས་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་
 སྐབས་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་དུག་པོ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་
 འབྲེལ། དེ་རྣམས་འདུས་བ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རེག་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཚོར་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་¹ལ་ཆགས་པའི་སྲོད་པ་དེ་སྲོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ།
 སྲོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གི་ཀུན་ནས་²དགྲིས་བ་དེ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ།
 དེའི་གནས་སྐབས་གི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དེ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་
 སྐྱེས་བ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་སྲིབ་བ་ཟ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་ཞིག་
 བ་ཤི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། དེ་ལྷ་བྱ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་

¹ བ་པ་ལ་ན་ན་བདེ་བ་ལ། ༡༥་ན་ཉ་བདེ་བ་ལ། ༡༦་ལ་པ་ལ་དེ་ལ།
² བ་པ་ལ་ན་ན་ཀུན་ནས་དགྲིས། ༡༥་ན་ཉ་ཀུན་ནས་དགྲིས། ༡༦་ལ་པ་ལ་ཀུན་དགྲིས།

གཅིག་ལ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་དེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའི་ཆེ་
གསུམ་ལ་རྫོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཆེ་
སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བར་གྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ནས་སྤོང་བར་གྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་དེ་མ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་འབྲེལ་ལས་གསོག་པར་
གྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་འདྲུ་གྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། ཆེ་འདིར་
མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བོ་དེ་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་པོ་དྲུག་ཚང་བར་
མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བོ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དབང་
པོ་དྲུག་ཚང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་
ཤེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་མི་རྣམས་པའི་བར་གྱི་དེ་ལྟ་བོ་དེ་སྐྱེ་མཚེད་
དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྲུར་
བ་སྐྱོད་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོར་བ་བདེ་སྦྱུག་བཏང་སྟོངས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་
བས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་མི་རྣམས་པ་ཚུན་ཚད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བོ་དེ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།
དེ་ཤེས་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་སྐྱོད་མི་རྣམས་པ་ཚུན་ཚད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བོ་
དེ་ཚོར་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་

༡ བ་པ་ན་ལ་གྱིར། ཏ་པ་ན་མ་གྱིར། ཀ་པ་ན་མ་གྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།

འཚོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་
 ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་བ་སྲི་མར་འགོ་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སློང་བར་
 སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེར་འགོ་བའི་ལས་
 གསོག་པར་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྟེ་བ་
 སྲི་མར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་སྟེ་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་སྐད་གཅིག་གཉེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འབྲིག་པ་སྟོན་མི་
 ལུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་རྒྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ། །ཚེ་
 ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སློང་བར་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་སྲུང་པོ་དེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་
 གནས་སྐབས་སྐྱུ་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་སྲིད་ཀྱི་དཔེར་བ་
 རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཕྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཕྱོན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། མཛོད་ལས། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་སྲིད་དགའི་
 སྟོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྟོར་སྲུང་པོ་ཡིས། །མིང་དང་གཟུགས་ཀི་
 དེ་བན་ཆད། །སྟེ་མཆོད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ཀི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་
 དོ། །རིག་པ་བདེ་སྲུག་ལ་སོགས་པའི། །རྒྱ་ཤེས་ལུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་
 འབྲིག་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ཀི། །འོངས་སྟོན་འབྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་
 ལེན་པ་འོངས་སྟོན་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་སྲིད་ཡོངས་རྒྱག་པ། །དེ་སྲིད་འབྲས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥ མཛོན་བ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་ག ༡༦་༢༠༡

བྱ་འབྲུང་འབྲུང་གིས། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། །ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་
སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་བར་འདོད་
ལོ། །གཙོ་བོའི་སྲིད་ན་ཡན་ལག་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་
ཉེ། མ་དེག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་
ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་
འབྲས་ཚར་གཅིག་དང་། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་འདི་ནས་སྤི་མར་འགོ་བའི་
རྒྱ་དང་། སྤེ་ཆ་གཉིས་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འདི་ནས་སྤི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་
ཚར་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་སྲིད། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་གིས་
ཚོག་སྟེ། མ་དེག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་གྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་ཤེས་
ནས་ཚོར་བའི་བར་འབྲིན་པ་ཡང་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་རག་མ་ལས། དེ་
གསུམ་གྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་སྤེ་ཆ་གཉིས་འབྲིན་པ་ཡང་ཅིག་ཤོས་གཉིས་
ལ་རག་མ་ལས་བའི་སྲིད།

དེས་ན་ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་འདི་ནས་སྤི་མར་འགོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་མ་དེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན།
ཚེ་སྔ་མའི་སྔ་མ་ནས་སྔ་མར་འོང་སྔ་མ་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་སྲིད་ལེན་
གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྲུབ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འབྲེལ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྲུབ། དེའི་ནང་ཚན་

དུ་གླུར་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པས་ཁྲུག། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གླུར་པའི་མིང་ག་ཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྲུག། དེའི་ནང་
ཚན་དུ་གླུར་པའི་སྲིད་ལེན་གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། འདི་ནས་སྤྱི་མར་
འགོ་སྤྱི་མ་ནས་སྤྱི་མར་^༡སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པའི་མ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་
ཁྲུག། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གླུར་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་འདུ་
སྲིད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྲུག། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གླུར་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྲུག། དེའི་ནང་ཚན་དུ་
གླུར་པའི་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་མིང་ག་ཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་བར་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲུག་གོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དགེ་
ན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཚེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་
ནས་ཚོར་བའི་བར་སྤྱི་ཡོད་བ་ལྟར། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་
གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་
དེ་ལ་སྲིད་ལེན་གཉིས་སྤྱི་ཡོད་བ་ལྟར། སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་མ་རེག་པ་
དེ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་སྤྱི་ཡོད་པས། ཚེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གསུམ།
འབྲས་བུ་དེ་ལ་སྤྱི་ཡོད་པས། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པས། བཅུ་དྲུག་

^༡ བ་༦་ན་༦་སྤྱི་མར་ནས་སྤྱི་མར་སྐྱེ་བ། ༡་༦་ན་༧་སྤྱི་མ་ནས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མར་སྐྱེ་བ། ༡་༧་ན་༨་བ་ཡ་སྤྱི་མ་
ནས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མར་སྐྱེ་བ།

དུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྐྱེད་བརྒྱུད་དུ་འདུ་སྟེ། ཆེ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བྱ་
 གཉིས་སུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། ཆེ་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ཡང་
 དེ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་
 གཅིག་ལྟར་¹འདུ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྟེང་ལེན་གཉིས་
 པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ལྟར་འདུ་བས། ཆེ་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་
 དེ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དེ་ལ་གཉིས། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དེ་བརྒྱུད་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མཚོན་ལས། ¹གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མཛོད་བསྐྱེས་
 བ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཡན་
 ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆེ་
 སྲ་མ་ལ་དང་། རྣམ་ལེས་སོགས་བརྒྱུད་ཆེ་འདི་དང་། སྐྱེ་བྱ་གཉིས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་
 རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ²སྟོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་
 དུ་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། ³ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་
 བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། སྤང་སོ་སྤྲའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 བཞོན་པའི་ཕྱིར།

¹ བ་༦་བ་༣་གཅིག་ལྟར། ཉ་༦་བ་༡་གཅིག་ལྟར། ཀ་༥༥་ན་༡་གཅིག་ལྟར།
² བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༥། མཛོན་པ་གྲ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཚབ། ༡༥་༡༡།
³ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༥། མཛོན་པ་གྲ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཚབ། ༡༦་༡༤།
⁴ བ་༦་བ་༦་རྫོགས་ལྡན་ལ། ཉ་༦་བ་༣་རྫོགས་ལྡན་ལ། ཀ་༥༥་ན་༤་རྫོགས་ལྡན་ལོ།

གསུམ་པ་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་
 ཅིང་། དེ་དང་འདྲུས་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་དེས་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་གྱིས་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་འདྲུས་བྱས་གྱིས་ཁྲབ་བ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་
 དོད་^༡ ག་ཉི་ཉ་ཡ་ས་སྤྱད་སྤ་ཉ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ག་ཉི་ཉ་ཡ་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་
 འབྲུག་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་^༡འདོད། ས་སྤྱད་སྤ་ཉ་
 ཞེས་པ་འབྲུང་བ་ལ་འབྲུག་ལ་འབྲུང་བའི་དོན་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་དེ།
 སེམས་ཅན་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདྲུས་བྱས་གྱིས་ཁྲབ་བར་འདོད་བ་མི་འཐད་དེ།
 དེས་འདྲུས་མ་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེས་རྣམ་བུ་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་གཟུགས་ལ་འདྲུས་བྱས་གྱིས་
 ཁྲབ་བ་ཁས་མི་ལེན་བར་ཐལ། དེས་འདྲུས་མ་བྱས་གྱི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། དེས་ཚོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས། གཞན་
 ཡང་། རྣམ་བུ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འདྲུས་མ་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་མ་ཁྲབ་བ་དེ་ལ་ཁྲབ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འཁོད་བ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་བ་གཉིས་ལས།

^༡ བ་ཉ་ན་ཉ་ཡ་ཉི་ཡ་ས་སྤྱད་སྤ་ཉ། ཉ་༤་བ་པ་པ་ཡ་ཉི་ཡ་ས་སྤྱད་སྤ་ཉ། ཀ་པ་པ་བ་ཉ་སྤྱི་ཉ་ས་སྤྱད་སྤ་ཉ།
^༢ བ་ཉ་ན་ཉ་འབྲས་བུ་འདོད། ཉ་༤་བ་༤་འབྲས་བུ་འདོད། ཀ་པ་པ་བ་ཉ་འབྲས་བུ་འདོད།

དང་པོ་ནི། ས་ལུ་ལྟང་བའི་མདོ་ལས།¹ དག་སྒོང་དག་སྤྲུལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཚོས་མཐོང་དོ། །སྤྲུལ་ཚོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་
 མཐོང་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྲུང་། འདི་
 སྟེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་
 གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ལྷན་སྐྱེ་མཆེད་ལྷན་གི་
 རྒྱུ་གྱིས་རིག་པ། རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ།
 སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
 སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁ་ཤི་ཁ་ཤིའི་རྒྱུ་གྱིས་ལྷུང་བ་དང་། སྐྱེ་སྤྲུལ་འདོན་
 པ་དང་། སྤྲུལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྲུང་
 བར་འབྲུང་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་བོ་ཆེན་པོ་འབབ་ཞིག་པ་འདི་
 འབྲུང་བར་འབྲུང་དོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག། །འདུ་
 བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་
 མིང་དང་གཟུགས་འགག། །མིང་དང་གཟུགས་འགགས་པས་སྐྱེ་མཆེད་ལྷན་
 འགག། །སྐྱེ་མཆེད་ལྷན་འགགས་པས་རིག་པ་འགག། །རིག་པ་འགགས་པས་
 ཚོར་བ་འགག། །ཚོར་བ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། །སྲིད་པ་འགགས་པས་

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༦༥། མདོ་སྐྱོད་སྐྱོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ས་ལུ་ལྟང་བའི་མདོ། ༣༡༥་༡༠།

ལེན་པ་འགག། །ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། །སྲིད་པ་འགགས་པས་སྐྱེ་
བ་འགག། །སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒྱ་ལི་འགག། །རྒྱ་ལི་འགགས་པས་སྤྲུང་ན་དང་།
སྐྱེ་སྐྱུགས་འདོན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུགས་
པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གི་སྤྱང་པོ་ཚེན་པོ་འབའ་
ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལ་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་
གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོ་སློང་དག་ཅེས་
པ་ནས། སངས་རྒྱས་མཚོང་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་
གཞག་དེ་བསྟན་ནས། འདི་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལྷོག་ལྷགས་ལ་བསྟན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་
ནས། འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་བུར་སྟོགས་གི་རྟེན་འབྲེལ་
ལྷགས་འབྱུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལྷོག་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྷོག་ལ་¹ མོངས་
པ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ¹གང་གི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་ལ་མོངས་པ་རྣམས་མོངས་པ་
དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་སྲིར། ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ལྷགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་

¹ བ་2་བ་6་འཇུག་ལྷོག་ལས། ཏ་2་བ་9་འཇུག་ལྷན་ལས། ཀ་4་བ་3་འཇུག་ལྷོག་ལ།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། 621 མདོ་སྐྱེ་བུ། མོན་དཔོན་ཀམ་ལ་ལྷོ་ལ། སྤྱི་ལོ་1973་ལོ་རྒྱུ་དང་བརྒྱ་ཚེར་འབྲེལ་བ། 314-315

གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་ཐུང་གི་སྟོབས་ལས་བརྒྱལ་ས་ཏེ་
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མོ་མོའི་དབྱེ་བསྟུ། མོ་རིམས་ངེས་ཚུལ།
གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ། རྒྱེན་དུ་འབྲུང་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆེ་དུ་
ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག །རི་རྒྱར་སྐོམ་པའི་ཚུལ། དེ་རྒྱར་
བསྐོམས་¹པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱར་གྲུར་པའི་རྒྱེན་
གསུམ་ལས་ཐུང་བ་གང་ཞིག །སྤྱི་གུན་གང་རུང་དུ་གྲུར་པའི་འཁོར་བ།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་
དུ་འཁོར་བ་སྐོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་དེ་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་ཐུང་དེ་དེ་ཡིན་པ་
བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ནང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་
ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡོན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ¹རྣམ་

¹ བ་དུ་ཉ་སྐོམ། ཏ་ཨ་བ་ཇ་སྐོམ། ཀ་པ་བ་པ་བསྐོམས།
² བ་དུ་ཉ་ཕྱིར། ཏ་དུ་ཉ་ཕྱིར། ཀ་པ་བ་ཉ་ཕྱིར་ཏེ།

འབྲོར་སྲོད་པའི་ས་ལས།^༡ དག་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན།
ཁམས་གསུམ་ན་སྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུན་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན། ལུས་པའི་རྒྱུན། མི་ཉག་
པའི་རྒྱུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་
ཉིད་སྟོན་པའི་ཚེ་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། སྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་དབང་སྤྲུག་སོགས་གཞན་གྱི་སྟོང་
གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉ། མདོ་ལས།^༡ འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་
ལས།^༡ མཚན་ཉིད་རྩི་བཅུན་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྟོན་པ་ན། མི་ཉག་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་ཞེས་
སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་དབང་སྤྲུག་ཉག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཉག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མི་
ཉག་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཉ། མདོ་ལས།^༡ འདི་སྟེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟེ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས།^༡ མི་

^༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅོམ་ཚི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣམ་འབྲོར་སྲོད་པའི་ས། ༤༥༡་༡༣།
^༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། མདོ་སྟེ་ཚི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་ལུ་ལྷུང་པའི་མདོ། ༣༡༥་༡༥།
^༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅོམ་ཚི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤༥་༡།
^༤ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། མདོ་སྟེ་ཚི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྟེན་འབྲེལ་མདོ། ༣༣༤་༡༠།
^༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅོམ་ཚི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤༥་༤།

རྟོན་པའི་རྟོན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་སྟོན་པ་ན། ལུས་པའི་རྟོན་ལས་བྱུང་བ་དང་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟོན་དང་པོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོན་གཞུག་ལས་འབྲས་བུས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་རྣམས་རང་སྐྱེད་པར་ལུས་པའི་རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་ལས།¹ འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟོན་གྱིས་འབྲུ་བྱེད། ཅེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས།² ལུས་པའི་རྟོན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་རང་སྐྱེད་པར་ལུས་པའི་རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེ་ནི། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཞོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། མོ་མོའི་ངོ་བོ། བསྐྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་ལ་³ ཅ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ཀུན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ནས་ཀླ་ཤེས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།⁴ ཡན་ལག་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༥། མདོ་སྟེ་ཆོ། སྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། རྟོན་འབྲེལ་མདོ། ༣༣༦་ཉ།
² བསྐྱབས་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། མེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༤་ཉ།
³ པ་པ་པ་པ་དེ་ཅ་བའི། ཉ་པ་ཉ་དེ་ཅ་བའི། ༡༥་ཉ། བ་པ་པ་དེ་ལ་ཅ་བའི།
⁴ བསྐྱབས་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། མེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༤་ཉ།

རྣམ་པར་དབྱེ་བས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་
དེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་དེ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་དེ་
དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་། འདོད་པའི་བདེ་
འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤུང་པོ་འཕེན་བར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། ངན་
འགྲོའི་དེ་འཕེན་བར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། ཁམས་གོང་མའི་
དེ་འཕེན་བར་བྱེད་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།¹ མ་
རིག་པ་ནས་ཚུལ་ལྟོ་བའི་བར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་¹ ལ།

དང་པོ་མ་རིག་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་
ཚྭ་གས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་པ། མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་
དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན།
མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་
ཚྭ་གས་སུ་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་

¹ བ་ལྟན་ན་གྱིར། མ་རིག་པ། ཏ་པ་བ་ལྟ་གྱིར། མ་རིག་པ། ཀ་པ་ལྟ་ན་གྱིར། གཉིས་པ་ལ། མ་རིག་པ།
² བ་ལྟན་ན་ཡོད་པ་ལ། ཏ་པ་བ་ལྟ་ཡོད་པ་ལ། ཀ་པ་ལྟ་ན་ཡོད་པ་ལ།

པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ འདོད་
ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུང་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་རི་ལྟ་བུར་མ་རིག་པ་ཡང་དེ་
བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་སུ་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཡིན་
དགོས་སོ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་ལ་ཡང་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དང་མོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དེ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོངས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅོམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༣༡ ་ ༡

ལས།¹ རིག་པའི་མི་མ་སྐྱེན་སྲོགས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་བྱུང་ཉིད་གྱིས་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་
 ཏུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཅུ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
 ལུས་ཉེ། ཀུན་འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བ། འཛིག་ལྟ་ཚོས་ཅན། ཅུ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཅུ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།² ཉེས་པ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དག །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། །དེ་མ་རིག་སྟེ་དེ་ལས་
 ཚགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

¹ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༡༧༥༧༡༡།
² བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༡༧༥༧༡༡།

བ། དེ་ཚོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ །རང་གིས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་¹ པ་
 ཡོད་པའི་སྲིར་ཉ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 ཉེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་
 ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་སྲིར།
 ཁ་ཅིག་ །འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
 སྲིར་ཉ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། དང་ངེས་
 རྣམ་འབྲེད་ལས། ¹ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་
 བྱེད་པ་ནི་ཉོན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་
 མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ལྡོག་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཉ། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་མ་ལོག་ཀྱང་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འགལ་ཉ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

ཁོ་ན་དེ། ཉོན་མོས་དགྲ་བཙུན་པས་འཁོར་བ་མ་སྐྱངས་པར་ཐལ། དེས་
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་སྐྱངས་པའི་སྲིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྐྱག་བསྐྱལ་སྐྱངས་པ་དང་

¹ བ་ལ་བ་པ་སོགས། ཉ་ལ་བ་ལ་སོགས། ཀ་ལ་བ་ཀ་གསོག།
² སྐྱ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤམས་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥་ཀ།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་སྤངས་པ་དང་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷག་བཅས་སྤང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་རིམ་བཞིན་གཤོག།¹ ཁོ་རེ།
སྤང་སེམས་འཕགས་པས་འཁོར་བ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུག། དེར་ཐལ།
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་རེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛིན་སྤངས་མི་མ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པའི་ལྷིག་ཚེན་
ལས། དེ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། དེ་ནི་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མ་སྤྱོད་པ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཀུན་བཏགས་མེད། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་

¹ བ་ཧྲོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། 113 ཧྲོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། 114 ལ་ལྟ་བུ་ལོ།
² བ་ཧྲོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། 113 ཧྲོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། 114 ལ་ལྟ་བུ་ལོ།

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་ལས།¹ སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་
བར་འཆིང་བྱེད་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་
རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐོང་སྐྱབ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས། འཁོར་བའི་ཅ་བར་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ།² ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྐྱངས་སུ་³ གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རླུན་ལྷགས་ཀྱིས་
སྐྱངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་ལས།⁴ རླུན་ལྷགས་
པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྐྱངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་པ་སྟེ་གང་
ཡང་རིམ་སྐྱངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོངས་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་བྱེད་པ། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱོངས་པའི་
མ་རིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བར་བྱེད་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ། ༤༥༡་༣།
² པ་༡༠་བ་༩་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ༡༡༠་ན་༦་འདི་ལ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ༡༡༠་ན་༥་འདི་དེ་དམིགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་
བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
³ པ་༡༠་བ་༩་སྐྱངས་སུ། ༡༡༠་ན་༥་སྐྱངས་སུ།
⁴ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥་༩། སེམས་ཅན་ཚེ་མི། འཕགས་པ་སྟོགས་མེད། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས། ༤༥༩་༤།

བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་ནང་
 འགའ་ཉེ། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ཚན་དུ་གྲུང་བའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མ་སྤུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་
 བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ་ཡང་ཡིན་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤུན་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་གཞི་མ་སྤུན་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
 རྒྱང་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་
 ཉོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་
 སྦྱད་པ་ལ་¹ འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་དེས་བདག་
 མེད་ཉོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་འབྲའི་གཞི་མ་སྤུན་མེད་པར་ཐལ།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཚན་དུ་གྲུང་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་² རོན་གསང་རྣམ་
 བཤད་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཚན་དུ་གྲུང་བའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་
 སྤང་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དེ་ཚོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཀུན་བཉགས་ཡིན་
 བར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བྱ་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་སྤོང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྲུང་བའི་རན་སོང་པའི་གཟུགས་སྤང་ཚོས་ཅན། སྤང་

¹ བ་10་བ་2་ལ་འབྲས་བུ། 9་10་བ་1་ལ་འབྲས་བུ། 11་60་བ་4་ལས་འབྲས་བུ།
² བ་11་ན་3་གཞན་ཡང་རོན་གསང་། 9་10་བ་4་གཞན་ཡང་རོན་གསང་། 11་61་ན་1་རོན་གསང་།

བྱ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་
 དན་སོང་པའི་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་ག་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 བརྟུས་ལས། ། དན་སོང་པའི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བརྟུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དན་སོང་པའི་
 སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དར་འཛིན་
 ལྟན་སྟེས་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཚོས་ཅན། ལྷུན་
 རྟགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལྷུན་རྟགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་
 གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཡིན་ན་སྟོམ་
 སྤང་ཡིན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ།
 བྱོད་ཡིན་ན་སྟོམ་སྤང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ཚན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྤང་
 མ་བརྟན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་མེད། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
 ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅོམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༩༩༥་༥།

བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་དུ་གྱུར་བའི་དེ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་ཡོད་བར་ཐལ། བསམ་གཏུན་གཉིས་བར་སྐྱེ་བའི་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། །ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། །བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས།^༡གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་
 མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། །ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏུན་དང་མའི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། །ཁོ་རེ། དེ་མེད་བར་
 ཐལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་བའི་ལས་མེད་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འབྲེལ་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱང་མེད། དེ་འབྲེལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་
 བ། དེ་འབྲེལ་དགེ་བའི་ལས་ཚོས་ཅན། །ཚོད་རང་ཀུན་ནས་སྐོང་བྱེད་ཀྱི་ལུང་
 མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་བའི་ལས་ཡིན་བར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཀུན་སྐོང་གི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་རིགས་འགྲེ་ཟེར་ན། མཛོད་ལས།^༡རབ་ཏུ་འཇུག་པ་^༡ དགེ་
 སོགས་ལས། །རྩིས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འགྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་བར་ཐལ། རྒྱའི་ཀུན་སྐོང་དགེ་བའི་^༡ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་ཤིང་དུས་ཀྱི་ཀུན་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༩ མཛོད་བ་གྲ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙམ། ༣༥༧༩
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༩ མཛོད་བ་གྲ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙམ། ༣༥༧༩
^༣ བ་༡༡་བ་༥་འཇུག་པ། ༡༡༡་བ་༣་འཇུག་པ། ༡༦༣་ན་༡་འཇུག་བྱེད།
^༤ བ་༡༡་བ་༦་དགེ་བའི། ༡༡༡་བ་༣་དགེ་བས། ༡༦༣་ན་༣་དགེ་བས།

སློང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེ་ལོ་ལོ་རང་དུ་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་རྩུ་ཀུན་
ནས་སློང་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སུ་ཐལ། ཚོས་
ཅན་དའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲར་བཞིན་མཚུངས་པར་¹ བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། དགོ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མ་
རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་སྐྱངས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཐོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཐོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ¹བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་
པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་

¹ བ་༡༡་བ་པ་མཚུངས་པར་བྱའོ། །༡༡་བ་ལ་མཚུངས་པར་བྱའོ། །༡༦་པ་ན་ལ་མཚུངས་པ་བྱའོ། །
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༦༦། མདོ་སྡེ་ཚི། སློབ་དཔོན་བསྟན་འཕྲིན་ལྷན་ལྷན། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༤༤༤
༡༥།

རྒྱང་འདས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་དབང་
 གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོན་སོ་སྟེའི་
 གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་
 བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།¹ འདོད་
 ཚགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ལོ། །བཅུ་བའམ་ཡང་ན་ལས་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་
 པའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག །སོ་སྟེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གསོག་
 པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོན་པ་འཇུག་ཐག་མེད་ཐོབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོན་ཐོབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 ཡོད་ཀྱང་དེའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
 འགྲུང་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་འགའ་ཞིག་གིས་སྡོན་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་
 བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་འགྲུང་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོན་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 121 ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་བྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། 1921-96

ཐལ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཐུབ་ན་འོག་ཏུ་
འགོག། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེར་
སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་མེད། དེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་
དུ་གྲུང་བའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་
བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱར་དུ་རྒྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་
བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་
ཐལ། དེར་སྐྱེ་བའི་¹ ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བསགས་
བས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པར་འགོ་བར་
ཐལ། ཁྱོད་དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་སྐྱེ་
བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་ལེ། མཛོད་འབྲེལ་
ལས།² ཉུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་³ བོང་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་

¹ བ་ཉམ་བ་ཉ་ཕྱིར་ཏེ། ཉ་ཉམ་ན་པ་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་ཇ ༣ ན་མ་ཕྱིར།
² བ་ཉམ་བ་ཇ་སྐྱེ་བའི་ལས། ཉ་ཉམ་བ་ཉ་སྐྱེ་བའི་ལས། ཀ་ཇ ༣ ན་པ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས།
³ བསྐྱར་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥།༥། མཛོད་པ་ཁྱ། སྐོབ་དཔོན་དབྱིན་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༥༤༧་པ།
⁴ བ་ཉམ་བ་པ་ཉུ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་བོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། །ཉ་ཉམ་བ་ ༣ ཉུ་རྣམས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་
བོང་བྱར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བོང་བྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། བོང་བྱར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སློན་དུ་མ་སོང་བར་བོང་བྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སློན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། ཏར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་བོང་བྱར་
སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། མ་ཁྲལ་མཚམས་
ལ་ཁྲལ་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་མཚོན་འགྲེལ་ལས། དོམ་རྣམས་ཀྱི་⁹གང་ཡིན་པ་དེད་མོང་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོམ་དུ་སྐྱེ་
འགྲུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་དེད་མོང་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་
ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེད་མོང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པའི་སྲིད།
མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་དེད་མོང་མིང་ག་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་

གྱིས་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་སོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། ། 116 ན་བ་9 ཏར་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་
པ་སོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། །

⁹ བ་9 ན་བ་9 དོམ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཡིན་པ་དེད་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། 117 ན་བ་9 དོམ་རྣམས་
ཀྱིས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེད་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། 118 ན་བ་9 དོམ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེད་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། མཚོན་འགྲེལ། 119 ན་བ་9 དོམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མོང་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རོ། ཞེས་གསལ།

ཚོས་ཅན། འོད་ངང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་སུ་ཐལ། འོད་ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་མའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་ཆེ་བྱེད་མའི་མིང་གཟུགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་བྱེད་
མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དོམ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་བྱེད་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། འདོད་ན་དངོས།

ཁ་ཅིག འཛིག་ལྟ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་ཡིན། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་དེ་དང་འཁོར་པའི་རྩ་བར་གྱུར་
པའི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག །ས་གཞན་ནས་ལི་འཕོས་ཏེ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བའི་མ་
རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་
འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་
སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་
ལྟ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡན་ལག་
བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

༡ བ་༡༣ན་༥་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་།༡༡༡༣ན་༣་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་།༡༡༦༤ན་༣་སྐྱེ་བའི་ཆེ་མ་རིག་།

འཕགས་རྒྱུད་ལ་འདྲིལ་ལྟ་སྟེ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་
དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་མ་
རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད། གཅིག་ཤོས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་¹མེད།
དང་པོར་དེར་ཐལ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
¹མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་
པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ས་གཞན་ནས་
ཤི་འཕོས་ཉེ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། མ་རིག་པ་སྐྱིད་ཆམ་གཞན་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་མ་རིག་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱིད་མ་རིག་
པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་དུ་མ་འོངས་ཉེ། གྲེ་བྲག་
སྐྱབ་པས་ནི་མཛོལ་བ་བཀག་ཅོམ་ལ་མི་མཛོལ་བ་དང་། བདེན་པ་བཀག་ཅོམ་ལ་
རྩུབ་ཚིག་ཏུ་མི་¹འདོག་པ་བཞིན་དུ་རིག་པ་བཀག་ཅོམ་ལ་མ་རིག་པ་མི་འདོག་

¹ བ་ཉ་ན་བ་ཉ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད། ཉ་ཉ་ན་ན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད། ཀ་ཇེ་བ་ཉ་སྤངས་
པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
² བ་ཉ་ན་བ་ཉ་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ཉ་ཉ་ན་ན་ཇེ་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པ། ཀ་ཇེ་བ་ཉ་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མ་རིག་པ།
³ བ་ཉ་ན་བ་ཉ་འདོག་པ། ཉ་ཉ་ན་བ་ཉ་འདོག་པ། ཀ་ཇེ་བ་ཇེ་མི་འདོག་པ།

བས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མ་སྐྱུ་སྟོགས་སྲུ་གྲུར་བའི་སེམས་བྱུང་
 རྫོངས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པར་འཛོག་ལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དགེ་བ་
 བརྒྱ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་གྱི་གཉི་སྐྱུ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བརྗོད་བས་དེའི་
 འགལ་ལྷ་མི་མ་སྐྱུ་སྟོགས་སྲུ་གྲུར་བའི་སེམས་བྱུང་ལ་མ་རིག་པ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། འཛིག་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་ཉེ། མ་རིག་པ་དེ་
 རང་ལུལ་ལ་རྫོངས་བས་རང་ལུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་མི་འཇུག། འཛིག་
 ལྷ་ཤེས་རབ་ཡིན་བས་རང་ལུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་འགལ་བར་ལྷང་གིས་བྱབ་སྟེ། ལྷང་ལས། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་
 མཚུངས་བར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་
 དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ཡང་། མཛོད་ལས།¹ མ་རིག་མི་མཛོལ་རྣམ་
 སོགས་བཞིན། །ཀུན་སྦྱོར་སོགས་ཚིག་ཕྱིར་གལ་² །ཉེ། །ཤེས་རབ་ངན་བའོ་
 མིན་ལྷ་ཕྱིར། །ལྷ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

མདོ་སྡེ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་
 ལྷ་མི་མ་སྐྱུ་སྟོགས་སྲུ་གྲུར་བའི་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས།³ རིག་པའི་མི་མ་སྐྱུ་སྟོགས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།༥། མཛོན་པ་ཀུ། སྦོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༥།༡༤།
² བ་༡༤༣་ན་༡་འགལ་ཉེ། ༡༡༡་ན་བ་༥་འགལ་ཉེ། ༡༡༥་ན་༡་འགལ་ཉེ།
³ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༡༤༡།

དེས་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པར་ཡང་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ ཉེས་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིད། མདོ་ལས་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པའི་སྲོགས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིད། དཔེར་ན། བ་ལ་ཤ་དང་ལྷན་པའི་ནགས་ཚལ་བཞིན་ལོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་མ་རིག་པ་ལ་སྤང་བུ་^༢ ཀུན་ལྷན་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་བྱེ་བལ་སྤྲོ་བས་འཛིག་ལྷ་ལ་སྤང་བུ་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ལྷ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་ལྷ་ག་^༣ སྤང་བུ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིད་དང་། རྒྱན་ལྷགས་གྱིས་འཛིག་ལྷ་སྤངས་པར་ཡང་འདོད་པའི་བྱིད།

དེས་ན་རང་ལུལ་ལ་རྫོངས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་གྱུར་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྐོན་ས་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། བདག་རྒྱེན་གྱི་སྐོན་ས་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། འཛིན་སྤངས་གྱི་སྐོན་ས་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས། རྒྱེན་གྱི་སྐོན་ས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་གསུམ། དམིགས་པའི་སྐོན་ས་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ལོ་

^༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ་ཙ་བ། ༤༤༧༡།
^༢ བ་༡༤ན་༤མ་རིག་པ་ལ་སྤངས་བུ་ཀུན་ལྷན། ༡༧༤ན་༡མ་རིག་པ་ལ་སྤངས་བུ་ཀུན་ལྷན། ༡༧༤ན་༥མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་ལྷན།
^༣ བ་༡༤ན་༥༡།

ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། གཉེན་པོའི་སློབ་སྦྱོར་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་དང། སློམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་གྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་
དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
དོན་གཅིག །དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡིན་ལ་སྲ་མ་མ་
ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་
དེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཀུན་
བདུས་ལས། རྫོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སློན་པ་ལ་
རྫོངས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སློན་པ་ལ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༦། སེམས་ཚམ་འི། འབྲས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༢༡༢་༡༥།

རྫོངས་བས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་¹མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་བས་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེས་བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱའི་
 ཀུན་སྨོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་
 བས། ཞེས་སོགས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་ཡིན་ན་
 ལས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །བསོད་ནམས་དང་མི་
 གཡོ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གང་རུང་ཡིན་ན་དགེ་
 བ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་བ་ནི། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་བ་ནི། ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་
 བ་ནས་ལུང་མ་བསྟན། སྤང་བུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་ཤོ་སྒྲོམ་སྤང་། ལུང་ཤོ་
 སྤའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་ཤོ་ཡིན། གང་ཟག་སྤའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སོ་སྤའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་མེད་པའི་སྤྱིར།

¹ བ་12་བ་4་ལས་ལ་མངོན་པར། 5་12་བ་3་ལས་ལ་མངོན་པར། 11་6་6་ན་3་ལས་མངོན་པར།

གཉེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་། ཁ་ཅིག །ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྷན་
 འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་སྲི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་
 རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དེའི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། བན་སོང་པའི་¹ རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚོས་ཅན།
 རྒྱུར་གཉེས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། རྫོང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་དེ་རྫོང་གི་འབྲས་
 འབྲས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། རྫོང་དན་
 སོང་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ། རྫོང་དེའི་འབྲས་བུས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། རྫོང་དང་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་རང་
 གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཚེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་
 སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚོས་ཅན།

¹ བ་ཀྱང་ན་ལ་དན་སོང་པའི་རྣམ་སྤྲིན། ཏ་ཀྱང་ན་ལ་དན་སོང་པའི་རྣམ་སྤྲིན། ཀ་ལ་ལ་དན་ལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན།

མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་
འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དག་བཙོམ་
བ་ལས་ཉོན་གྱིས་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་¹།
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམུལ་
བའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤང་ཡོད་དེ། དེར་
གྱུར་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་བ་གང་ཞིག །ལུས་ངག་གི་ལས་
གཟུགས་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ¹སེམས་བ་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་
ཉེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་དང་། ²ལུས་རྣམས་རིག་བྱེད་
དབྱིབས་སུ་འདོད། །ངག་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལས་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་སེམས་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ³སེམས་པའི་ལས་ནི་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
སེམས་ལུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་གྱི་ལས་
སོ། །བསམ་པའི་ལས་ནི་སེམས་བ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་ལུས་ངག་གི་

¹ བ་ཉ་བ་ཉ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་ན། 174 བ་ཉ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་ན། 175 བ་ཉ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་ན།
² བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 24 མཛོན་བ་གྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚུལ། 370
³ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། 24 མཛོན་བ་གྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚུལ། 370
⁴ སྐྱེ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ། 370 མ།

ལས་ཏེ། དེ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་
ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་བས་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེ་
བཀག་ནས། ལུས་རག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་
བྱེད་པས་གཉིས་ཀའང་སེམས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་དེ། ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མ་སྤུན་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་བའི་ལས་
དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མ་སྤུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མི་དགེ་བའི་ལས་དང་དེའི་
གཞི་མ་སྤུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཀག་བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་དགེ་བའི་
ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ལྷན་ཚིག་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་པོ། །

རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། ལས་གྱི་རྣམ་
གཞག་སྒྲིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་བའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་
བྱེད་གྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འདུ་
བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་

༡ བ་༡༥་བ་༥་དེ་རིག་བྱེད། ༡༥་བ་༥་དེ་རིག་བྱེད། ༡༦་པ་ན་༦་དེ་ལ་རིག་བྱེད།

ལས། དེར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། དེར་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་
བའི་ལས་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་། དེར་གྱུར་པའི་སྤྱིང་བཞིའི་མི་དང་
འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་གྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་
ཡང་། རན་སོང་གསུམ་དྲུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་གྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད། གསུམ་
པ་ལ་ཡང་། གཞུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་དང་། གཞུགས་མེད་
རིགས་བཞིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་གྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་གྲེད་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡིན་ན། སྤང་པོ་ལྗེའི་ནང་ནས་འདུ་གྲེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་འདུ་གྲེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
དེ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་
ནང་ནས་ངོ་བོ་སྤང་མ་བརྟན་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་སྐྱོམ་སྤང་
ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་སྤྱིར་ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་
པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།¹ ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་
པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་ཉེ། འདི་ནི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟུས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་
ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་པའི་ལས་

¹ བརྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༦། སེམས་ཚུལ་དེ། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༡༥་༣།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཚོན་ལས།¹ སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཉེ། །དེས་བསྐྱེད་
ལུས་དང་དག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ནས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་
གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དག་མི་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དང་ཤོར་འདི་དང་འདི་བྱའོ་
ཞེས་ཐོག་མར་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཤིང་ལུས་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་
ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་
དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་ཉེ་ལུས་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་
སེམས་པ་དེ། ལུས་དག་གི་ལས་སུ་སོ་སོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་
རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ལུས་ཀྱི་ལས་
དང་། དག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ།
དག་གི་ལས་སུ་འཇོག་གོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་དེ། སློབ་གཙོད་པའི་
ལས། མ་བྱིན་² ཡེན་པའི་ལས། མི་ཚངས་པར་སློབ་པའི་ལས་ཉེ་ལུས་ཀྱི་མི་
དགོ་བའི་ལས་གསུམ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ལུས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་གསུམ་སྟེ་
བྱུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་³ ། དག་གི་ལས་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རྩལ་གྱི་ལས།

¹ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥། ༥། མཚོན་པ་ཀྱི། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༡༧། ༥།
² བ་༡༦་བ་༣་སློབ་གཙོད་པའི་ལས། མ་བྱིན་ཡེན་པའི་ལས། མི་ཚངས་པར་སློབ་པའི་ལས་ཉེ། ༡༧༦་ན་
༥་སློབ་གཙོད་པའི་ལས། མ་བྱིན་ཡེན་པའི་ལས། མི་ཚངས་པར་སློབ་པའི་ལས་ཉེ། ༡༦༤་བ་༣་སློབ་
གཙོད་པ། མ་བྱིན་པར་ཡེན་པ། མ་ཚངས་པར་སློབ་པ་སྟེ།
³ བ་༡༦་བ་༧་ཕྱིར་ཉེ། ༡༧༦་བ་༡་ཕྱིར་ཉེ། ༡༦༤་བ་༧་ཕྱིར།

ཕྱ་མའི་¹ལས། ཚིག་རྒྱབ་ཀྱི་ལས། རག་འབྲལ་གྱི་ལས་ཏེ་རག་གི་མི་དགོ་བའི་
ལས་བཞི། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རག་གི་དགོ་བའི་ལས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་²། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟུན་སེམས་དང་། གཞོན་སེམས། ལོག་ལྟ་རྒྱུ་མས་མེད་
དེ། དེ་རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣང་
ཡང་མཛོད་ལས། ³གསུམ་མམ་⁴བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་དང་། “བརྟུན་
སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ལས་ལ་རྒྱུ་སྐྱོན་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་⁵གྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱབས་པའི་སེམས་
བྱུང་སེམས་བ་ལྟ་བུ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐྱོན་སྟེ། འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འབྲིན་རུང་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འབྲུབ་དེས་སུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ལས་
ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་འབྲུབ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་བྲུབ་པར་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བདེ་

¹ བ་ཉལ་བ་ལ་རྒྱན་གྱི་ལས། ཕྱ་མའི་ལས། ཚིག་རྒྱབ་ཀྱི་ལས། རག་འབྲལ་གྱི་ལས་ཏེ།
² བ་ཉལ་བ་ལ་ཕྱིར་ཏེ།
³ བསྐྱུན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥ མཛོན་བ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༣༡་༡༥༡
⁴ བ་ཉལ་བ་༥་མམ། ༡་ཉལ་བ་༥་མམ། ༡༧་༥་བ་༥་མམ།
⁵ བསྐྱུན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥ མཛོན་བ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༣༠་༥༡
⁶ བ་ཉལ་བ་༦་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས། ༡་ཉལ་བ་༣་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས། ༡༧་༥་ལ་༦་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས།

སྤྱལ་སོ་སོར་འབྲིན་བར་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ།

དེས་ན་འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་རྫོགས་པ།
འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ།
འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་
བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་རྫོགས་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ལྷ་དང་མི་པལ་ཆེར་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། དན་སོང་བ་པལ་
ཆེར་ལྷ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤོང་རྒྱུད་ཚུང་ཞིང་ཆེ་སྤང་ལ་ནད་མང་
བ་ལྷ་བྱ། བཞི་པ་ནི། ལྷའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤོང་དབག་མེད་འབྱུང་བ་ལྷ་བྱའོ། །

ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས། མཐོང་ཚོས་
ལ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས། སྤྱེ་གཞན་གཞན་ལ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས། ལན་གྲངས་
གཞན་ལ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས། རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་བར་མ་དེས་པའི་ལས་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་བར་དེས་པའི་ལས་
ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་བར་
དེས་པའི་ལས་ལྷ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ནས་རྣམ་
སྤྲིན་འབྲིན་བར་དེས་པའི་ལས་ལྷ་བྱ། བཞི་པ་ནི། སྤྱད་ཅིག་གཉིས་བར་གཉེན་པོ་
སྤོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་འདག་དེས་ཀྱི་སྐོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལྷ་བྱ།

ཡང་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས། བདེ་བ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས།
སྤྱལ་བསྐལ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས། བཏང་སྟོམས་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་

ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་དགོ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ།

ཡང་དེ་ལ། ཁམས་དང་བསམ་བའི་སྒོ་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་བའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་
བའི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ངན་འགྲོའི་དེ་ལྟ་
བུ། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་མའི་དེ་ལྟ་བུ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་
ཀྱི་ལས་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རྣམ་གཡེང་གིས་མི་གཡོ་བའམ་དེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་དེ་དང་རྗོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེས་རྣམ་སྤྲིན་ཁམས་གཞན་དང་ས་གཞན་དུ་
མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་འབྲིན་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་བའི་སྟེར། འདོད་བའི་
སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་རྣམས་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་སྤྲིན་རྣམས་པོ་ཆེ་
བཏང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤོང་བུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་གཏོང་བ་
པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྲུང་ཡང་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྲུང་བ་ཡོད་བའི་སྟེར།

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅམ་གྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱེད་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་གི་¹རྩོལ་བ་སྤོལ་ལས་

¹ བ་ཉ་པ་བ་ལ་ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་གི་རྩོལ་བ་སྤོལ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་། ཉ་ཉ་པ་བ་ཉ་ཤེས་སྤྲིབ་
ཀྱི་ཀུན་སྐོང་གི་རྩོལ་བ་སྤོལ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་། ཀ་པ་འུན་ཤེས་སྤྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
ཀུན་སྐོང་གི་རྩོལ་བ་སྤོལ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་།

བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ཉམ་རང་དག་བཅོམ་བ་རྣམས་
དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ལས་ལ་རྣམ་སྲིན་དཀར་བའི་ལས། རྣམ་སྲིན་གཞག་པའི་ལས། དཀར་
ནག་འདྲེས་མའི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་དགེ་
བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བས་
ཉི་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་བ་དགེ་བས་བྱས་ལ་སྐྱོར་བ་མི་
དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ།

ཡང་ལས་ལ་བྱས་ལ་མ་བསགས་བ། བསགས་ལ་མ་བྱས་བ། བྱས་
བསགས་གཉིས་ཀ་ཚང་བ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བའི་ལས་དང་བཞི་ལས། དང་
པོ་ནི། ¹རང་ཉིད་བྱེད་འདོད་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བྱེད་དུ་བརྒྱུག་
པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ²མི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི།

¹ བ་ཉ་པ་བ་༤་མི་དགེ་བའི་ ༡་ཉ་པ་བ་༤་མི་དགེ་བའི། ཀ་པ་༠་ན་༥་མི་དགེ་བས།
² བ་ཉ་པ་བ་པ་དང་པོ་ནི། རང་ཉིད། ༡་ཉ་པ་བ་༤་དང་པོ་ནི། རང་ཉིད། མི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་དང། རང་
ཉིད། ཀ་པ་༠་ན་༤་དང་པོ་ནི། མི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་དང། རང་ཉིད།
³ བ་ཉ་པ་བ་པ་གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །༡་ཉ་པ་བ་༥་གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་བྱས་
པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་པ་རོལ་པོ་ལ་མཚན་བསྐྱུར་ཀྱང་པ་རོལ་པོ་
མ་ཤི་བའི་ལས་ལྟ་བུ། །ཀ་པ་༠་བ་ཉ་གཉིས་པ་ནི། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་པ་རོལ་པོ་ལ་
མཚན་བསྐྱུར་ཀྱང་པ་རོལ་པོ་མ་ཤི་བའི་ལས་ལྟ་བུ། །

བསམ་བཞིན་དུ་སློབ་གཙོང་གི་ལས་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལས་ལྟ་བུ།
བཞི་བཞི། སློབ་གཙོང་གི་སྦྱོར་བ་ཡིད་ལ་བསམ་སྟེ་དེ་རྗེས་སུ་འདུན་པ་¹ལོག་
པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ལས་ལ། སྟོན་པའི་ལས། སྟོན་མིན་གྱི་ལས། བར་མའི་ལས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དག་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། ²གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་
རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་སྟོན་པ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོང་ཅིང་སྲིད་པ་
རྒྱུན་³ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུ། འདི་བཤམ་པ་དང་བཅོམ་སྲུང་གི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ཚར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལུས་པ་མ་སྦྱ་ཅན་དུ་མ་
གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག །རྣམ་སྲིན་གྱུར་
མ་བེན་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མིར་སྦྱེ་འབྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིར་སྦྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་སྲིད།

¹ བ་ཉ་ན་ཉ་རྗེས་སུ་འདུན་པ། ཉ་ཉ་བ་ཇ་རྗེས་སུ་འདུན་པ། ཀ་ཉ་བ་མ་རྗེས་སུ་འདུན་པ།
² བ་ཉ་ན་མ་དང་པོ་ནི། དག་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། ཉ་ཉ་བ་ཇ་དང་པོ་ནི། དག་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་
ལ་ལྟ་བུ། ཀ་ཉ་བ་མ་དང་པོ་ནི། སྟོང་བའི་སེམས་ལ་ལྟ་བུ།
³ བ་ཉ་ན་མ་གཙོང་ཅིང་སྲིད་པ་རྒྱུ། ཉ་ཉ་བ་མ་གཙོང་ཅིང་སྲིད་པ་རྒྱུ། ཀ་ཉ་བ་མ་གཙོང་ཅིང་སྲིད་པ་རྒྱུ།

འདོད་ན། ཅུང་འགྲོལ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིར་
སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཅུང་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་¹ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་གྲེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
བག་ཆགས་དང་། ཅུང་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དེ་གཉིས་ཀ་སྟེང་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་སྟེང་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་གྲེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཅུང་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་
འཕེན་གྲེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དང་
པོ་དེ་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་མི་དགོ་བ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་དོ། །ཁོ་ན་ལེ། དེ་འབྲེལ་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་
སྐྱེ་བའི་འཕེན་གྲེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འདྲིལ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། ཅུང་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། ཁོ་ན་ལེ།
མཚན་ཉིད་དེ་འབྲུག་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་
ལ་སྐྱོར་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་
སོང་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱབས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱར་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྷར་སྐྱེ་བའི་
ཚོ་ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་མིའི་རྟེན་ལ་བསགས་པའི་ལྷར་སྐྱེས་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་

¹ བ་ཉ་ན་༤་དེ་ཡིད་ཀྱི། ཉ་ཉ་ན་༣་དེ་ཡིད་ཀྱི། ཀ་༧་ན་༡་ཡིད་ཀྱི།

དེ་ལྟའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་མངོན་འབྲེལ་ལས།¹ འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་གི་
 བར་དུ་འབྱུང་ཞེན། སྲིད་པ་ལ་རྟུག་གི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཟེར་
 བ་མ་ཁྱལ། ཡང་སྲར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དང་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་
 གང་² དུ་བསགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཉེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྲོང་
 འབྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་
 སྐྱེ་བའི་ངན་སོང་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྲར་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་
 བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
 བསྐྱུས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉགས་དོན་གྱིས་སོང་། འདོད་ན། ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
 རྟུག་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མངོན་འབྲེལ་ལས།³ འདུ་བྱེད་རྟེན་གྱིས་རྣམ་

¹ བསྐྱུར་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 66། མདོ་སྤྲེ་ཆེ། སློབ་དཔོན་བ་སུ་བན་ལྷ། རྟེན་འབྲེལ་མངོན་འབྲེལ། 26༤༡།
² བ་21་བ་2༤་གང་བསགས་པའི། 971་བ་2༡་གང་བསགས་པའི། 217་བ་3་གང་དུ་བསགས་པའི།
³ བསྐྱུར་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 66། མདོ་སྤྲེ་ཆེ། སློབ་དཔོན་བ་སུ་བན་ལྷ། རྟེན་འབྲེལ་མངོན་འབྲེལ། 144༥།

ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་མ་ཐག་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དྲུག་ཚང་བར་མ་དོད་གོང་གི་སྤང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་བ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་བར་སྐྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་རྩུས་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་བ་ཞི། དེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་སྐྱུར་པའི་མིང་
གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེར་སྐྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་བ་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་
སྐྱུར་མ་ཐག་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དྲུག་ཚང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྤང་པོར་སྐྱུར་པའི་ཚོར་སོགས་སྤང་པོ་སྐྱེ་མ་བཞི་ལྟ་
བུ་དང་པོ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་དེ་གཉིས་བ་ཡིན། མིའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། མིར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཚོར་སོགས་
སྐྱེ་མ་བཞི་དང་པོ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་གཉིས་བ་ཡིན་
ལོ། མིར་ཆགས་བ་དང་མིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མི་ལ་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡོད་
པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱིད་དང་ལྡ་ཡན་ཆད་མིར་ཆགས་པར་འདོག་
པའི་སྤྱིར། གནས་སྐབས་བཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། མེར་མེར་སྟོ། ལུར་ལུར་སྟོ། ལྟར་

༡ བ་༡༥་བ་༡་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཚོར་སོགས། ༡༡༥ན་༦་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཚོར་སོགས། ༡༡
༢་བ་༣་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་སོགས།
༢ བ་༡༥་བ་༣་གཟུགས་སྤང་དེ་གཉིས་བ། ༡༡༥ན་༦་གཟུགས་སྤང་གཉིས་བ། ༡༡༢་བ་༤་གཟུགས་སྤང་གཉིས་བ།

ལྟར་ལོ། འབྲང་འབྲུང། ཡན་ལག་འབྲུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་
དང། འབྲིས་པ། གཞོན་ཀྱ། དར་མ། དར་ཡོལ། གན་པོ་སྟེ་བཅས་པའི་གནས་
སྐབས་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིང།

རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་
འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དབང་པོ་དྲུག་ཚར་བར་དོད་པ་ནས་བརླངས་ཤི། ཡུལ་
དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འབྲུང་བ་སྟོད་མི་རྣམས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་སྤང་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
བར་གྲུང་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། ལྟ་བུ་སྒྲི་མཆེད་
དྲུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེར་གྲུང་པའི་མིག་གི་
སྒྲི་མཆེད་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་ཀྱི་བར་¹ དྲུག་ཡོད།

རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་
འབྲུང་བ་སྟོད་རྣམས་བརླངས་ཤི། ཚོར་བ་བདེ་སྲུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
གྱི་རྒྱ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་མི་¹ རྣམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་སྤང་
བོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་བར་གྲུང་པའི་སེམས་
བྱུང་རེག་པ་² དེ། དྲུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེར་གྲུང་

¹ བ་ཉ་ལ་བ་པ་བར་དུ་དྲུག་ཡོད། ཉ་ཉ་ལ་བ་མ་བར་དུ་དྲུག་ཡོད། ཀ་ཨ་ན་ན་བར་དུ་དྲུག་ཡོད།
² བ་ཉ་ལ་བ་པ་ཤེས་པ་རྣམས་པའི། ཉ་ཉ་ལ་བ་པ་ཤེས་པ་རྣམས་པའི། ཀ་ཨ་ན་ན་ཤེས་པ་མི་རྣམས་པའི།
³ བ་ཉ་ལ་བ་པ་གྲུང་པའི་སེམས་བྱུང་རེག་པ་དེ། ཉ་ཉ་ལ་བ་པ་གྲུང་པའི་སེམས་རེག་པ་དེ། ཀ་ཨ་ན་ན་
གྲུང་པའི་སེམས་བྱུང་དེ།

བའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་ལྷག་ཡོད།

དེ་ཡང་ཡིན། དེ་ཤེས་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སིམ་གཏུང་བར་མ་ཅི་རིགས་
ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཕྱང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་^༡ དེ། བདུན་
བ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཕྱེ་ན། དེར་གྱུར་བའི་མིག་གི་འདུས་
ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་ལྷག་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། རྩུས་སྐྱེས་
ལ་མིང་ག་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩུས་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་
ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་
ལས། ^༡ རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་སྐྱེ་མཚེད་ལྷག་ཅེས་
བྱའི་^༡ ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་ག་ལུགས་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟུགས།

ཁོ་ན་རེ། རྩུས་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་ག་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། མིང་
ག་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མཚེད་ལྷག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟུགས། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིང་
ག་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩུས་སྐྱེས་ལ་^༤ དབང་

^༡ བ་མཐོན་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་དེ། ༡་༡་༤་བ་༤་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་དེ། ༡་༢་༣་ན་༥་
གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་དེ།
^༢ བཏུན་འགྲུང་དཔེ་བཏུང་མ། ༤༦། མདོ་སྟེ་ཆེ། སྟོབ་དཔོན་བ་སུ་བན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༠༧༢ །༡༡།
^༣ བ་མཐོན་ན་ཅེས་བྱའོ། ༡་༡་༤་བ་༢་ཅེས་བྱའོ། ༡་༢་༣་ན་༤་ཅེས་བྱའོ།
^༤ བ་མཐོན་༤་རྩུས་སྐྱེས་ལས། ༡་མཐོན་༡་རྩུས་སྐྱེས་ལས། ༡་༢་༣་བ་༡་རྩུས་སྐྱེས་ལ།

པོ་བྱུག་ཅིག་¹ ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་ཟེར་ན། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་
ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་སྤང་པོ་ཚོས་ཅན། མིང་གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་བ་ཁས།
རྟུགས་བྱུབ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཅིག་
² ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། འཕངས་འབྲས་དང་བྱུབ་འབྲས་འགལ་བར་ཐལ། མིང་
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་བའི་སྲིད། རྟུགས་ཁས།
འདོད་ན། སྐྱེ་བྱ་གཉིས་ཚོས་ཅན། བྱུབ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕངས་
འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཁྱོད་
དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ཁྱོད་³ འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
སྲིད། གཞན་ཡང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན།
འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་བ་ཁས།
དར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་ལེན་སྲིད་པ་
གསུམ་གྱི་བྱུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །དེ་
གསུམ་ཁྱོད་འབྲུབ་⁴ བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁོ་རེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་

¹ བ་ཨ་འུ་ལ་གཅིག་། ༡༩་ཨ་འུ་ཨ་གཅིག་། ༡༡་ཨ་ཨ་ཨ་འུ་ཅིག
² བ་ཨ་འུ་ཨ་གཅིག་། ༡༩་ཨ་འུ་ཨ་གཅིག་། ༡༡་ཨ་ཨ་ཨ་འུ་ཅིག
³ བ་ཨ་འུ་ཨ་ཨ་འུ་ཁྱོད་འཕེན། ༡༩་ཨ་འུ་ཨ་ཨ་འུ་ཁྱོད་འཕེན། ༡༡་ཨ་ཨ་ཨ་འུ་ཨ་འུ་ཁྱོད་འཕེན།
⁴ བ་ཨ་འུ་ཨ་ཨ་འུ་ཁྱོད་བྱུབ། ༡༩་ཨ་འུ་ཨ་ཨ་འུ་ཁྱོད་བྱུབ། ༡༡་ཨ་འུ་ཨ་ཨ་འུ་ཁྱོད་བྱུབ།

འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཕངས་འགྲུབ་དང་གྲུབ་འགྲུས་མི་འགལ་
བའི་སྲིད་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་
མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ཚོས་ཅན།
འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
བའི་སྐྱེ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་
ཞིག །དེ་གཉིས་གྲུབ་འགྲུས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁྲལ་པ་འགྲིག་ཟེར་ན་མི་མཚུངས།
དེ་བཞིན་དུ། མེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་
བའི་བར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཞིག །དེ་
རྣམས་འཕངས་འགྲུབ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་
བར་ཐལ། རྐྱེ་མཚེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲལ། མིང་
གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། གཟུགས་

མིང་ཁམས་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གཟུགས་
ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱེ་མཚེད་
ཟུག་ཅི་རིགས་པ་ལ་རིགས་འགྲེལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་
¹སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་ནས་དབང་པོ་ཟུག་ཚང་བར་
དོད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་མོགས་དབང་པོ་ཟུག་པོ་དེ་སྐྱེ་མཚེད་
ཟུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། མིང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་དུ་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།

མིང་གཟུགས་ཚོས་ཅན། མིང་གི་ལྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་
ཀྱི་ལྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །དེས་གཉེས་པ་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཁ་ཅིག །མིང་གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མངལ་དུ་ཉིང་
མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་གནས་
པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་སྤིང་ལ་གནས་པའི་དེ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤིང་པ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་
དེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལྷག་བཙུག་སྤང་འདས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ལྷག་བཙུག་སྤང་འདས་པའི་རྒྱུ་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་

¹ པ་ཨ་ཉ་ན་ཉ་འཚམས། ཉ་ཨ་ཉ་བ་ཉ་འཚམས། ཀ་ཨ་ཉ་བ་ཨ་ཉ་འཚམས།

པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་གྱིས་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་དེ་རང་རྒྱལ་ས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་བྱུང་པའི་ཐག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱེད་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་བཙོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའང་
ཡོད། མོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།

དེས་ན། རང་དང་ཉེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པའི་ཚོར་བ་གསུམ་པོ་གང་
རུང་ལ་སྲིད་པའི་སློན་ནས་རང་དང་ཉེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
འཕེན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་
འདོད་ཆགས་དེ། བརྒྱུད་པ་སྲིད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་འདོད་
ཆགས་དང་སྲིད་པ་དོན་གཅིག། སྲིད་པ་ལ་འདོད་སྲིད། འདིག་སྲིད། སྲིད་སྲིད་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་འབྲུང་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

སྤར་གྱི་སྲིད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འཕེལ་ཉེ་འཕེན་གྱིས་ལས་ཀྱི་
བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པ་ལ་རྒྱས་པ་མ་སྤྱི་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་
དེ། དགུ་པ་ལེན་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བྱེད། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་

བ་ཉེ་བར་ལེན་པ། ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ། ཚུལ་ལྷགས་མཚོག་འཛིན་ཉེ་བར་
ལེན་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཡོན་
ལྡན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་དུག་ཚུ་ཅ་གཉིས་
ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཟས་གཅོད་པ་དང་། མེ་ལྡ་
བརྟེན་པ་དང་། བ་སྐྱང་དང་ཁྲི་པག་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྲོད་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་
ཆགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ངོ་སྤྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་
ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

སྲིད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་
བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། བཅུ་པ་སྲིད་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྲིད་སྲིད་པ་དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་། དེ་བྱེ་
བ། བར་སྲིད། སྲེ་སྲིད། སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་སྲིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
ནི། ཆེ་སྲ་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཆེ་འདྲིའི་སྲེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བཅུ་པ་དུ་ཉིང་མཚན་སྲུང་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཆུ་སྲེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྲེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་
ནས་འཆི་སྲིད་མ་གྲུབ་པའི་བར་ཀྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ།

སྲིད་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲེ་སྲིད་གཉིས་མི་འགལ་ཉེ། གཟུགས་སྲུ་
ཉེར་འབྲེལ་སྲིད་མི་འོང་སྲེས་འདའ་བ་ལ་གསུམ་གསུངས་པའི་མངོན་པར་འདུ་

༡ བ་༢༡་བ་༥་མི། ཏ་༢༡་བ་༣་མི། ཀ་༢༥་བ་༡་མི།

བྱེད་དང་བཅས་ཉེ་འདའ་བ་དེས་གཟུགས་གྱི་སློབ་དུས་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་
ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ལ་བཞིར་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་
ཉེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །

སློབ་དུས་གྱི་སྲིད་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷན་ལ། ལྷ་རྣམས་གྱི་མཚུལ།
འཁྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅམ་ལ། ལུ་ཁྲིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུང་བ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་སློང་དུམ་གྱི་¹རྒྱུད་གྱི་སློབ་དུས་གྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྐབས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་མངོན་དགའི་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་གྱི་མི་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་མི་ཐ་མལ་¹ལྟ་བུའོ། །འཆི་སྲིད་ནི། ཆེ་
འདི་ནས་བྱི་མར་འགོ་ཁ་མའི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ།

སྲུང་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚུལ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚན་སྐྱུར་མ་
ཐག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཕྱིར་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྐྱེས། རྫོང་གཤེར་སྐྱེས། མངལ་
སྐྱེས། སློང་སྐྱེས་དང་བཞི་ཡོད། འགོ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་
དང་དུད་འགོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད། དལལ་བ་ལྟ་བུར་སྲིད་གྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་སྐྱེས་གྱིས་ཁྲུབ། དེ་དུགས་པལ་ཆེར་རྣམ་སྐྱེས་གྱིས་

¹ བ་ཤམ་ན་ན་རྒྱལ་པོ་སློང་དུམ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སློབ་དུས་གྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ། ཉ་ཤམ་ན་ཉ་རྒྱལ་པོ་སློང་དུམ་གྱི་
རྒྱུད་གྱི་སློབ་དུས་གྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ། ཀ་ལ་ལ་ན་ཉ་རྒྱལ་པོ་སློང་དུམ་ལྟ་བུ།
² བ་ཤམ་ན་ཅ་ཐ་མལ་ལྟ་བུའོ། ཉ་ཤམ་ན་ཉ་ཐ་མལ་ལྟ་བུའོ། ཀ་ལ་ལ་ན་ཐ་མལ་ལ་ལྟ་བུའོ། །

¹དང་མངལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ²དེར་ནི་སྐོར་ལས་
 སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་
 བཞི། །དམུལ་བ་པ་³དང་ལྷ་རྣམས་དང་། །སྲིད་པ་བར་མ་རྩལ་ཉེ་སྐྱེས། །ཡི་
 དུགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། མི་ལ་རྩལ་སྐྱེས་
 ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་དང་སོའི་མི་རྣམས་རྩལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་སྲིད། མི་ལ་རྟོད་
 གཤེར་སྐྱེས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་སོ་སྐྱི་སོ་སྐྱེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། མི་ལ་སྐོར་སྐྱེས་
 ཡོད་དེ། བྱ་ཆག་པའི་ཚོང་པ་ཁྲུང་ཁྲུང་མོ་དང་འགྲོགས་པས་སྐོར་གཉིས་ལྟར་བ་
 ལས་གནས་རྟེན་གྲགས་པ་དང་ཉེ་བས་གྲགས་སུ་གྱུར་པར་འདུལ་བ་ལུང་
 ⁴ལས་བཤད་པའི་སྲིད། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་བཞི་
 དང་ལྡན་པའི་མཁའ་ལྗིང་གིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་ཟ་བར་ལུང་ལས་
 བཤད་པའི་སྲིད། ཡི་དུགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཡོད་དེ། ཡི་དུགས་མོ་ཞིག་གིས་
 འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་སྤྲུག་ལ། འཕགས་པ་བདག་ཉིན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། དེ་
 བཞིན་མཚན་མོ་བྱ་ལྟ་སྐྱེས་⁵ ལས་ཟ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདག་ལ་
 ཚིམ་པ་མེད། ཅེས་བཤད་པ་གང་ཞིག །རྩལ་སྐྱེས་ལ་རོ་བྱ་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད།

¹ བ་མཉན་ན་༤་རྩལ་སྐྱེས་སྐྱིད་དང་། ཉ་མཉན་ན་༤་རྩལ་སྐྱེས་སྐྱིད་དང་། ཀ་༢་༤་ན་༤་རྩལ་སྐྱེས་དང་།
 ² བསྐྱལ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༤། མཛོད་པ་གྲུ། སྐོར་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། ༡༧། ༡༢།
 ³ བ་མཉན་ན་༢་དམུལ་བ་པ་དང་། ཉ་མཉན་ན་༤་དམུལ་བ་པ་དང་། ཀ་༢་༤་ན་༤་དམུལ་བ་རྣམས་དང་།
 ⁴ བ་མཉན་བ་༡་ལུང་དེ་ལས། ཉ་མཉན་ན་༤་ལུང་དེ་ལས། ཀ་༢་༤་བ་༡་ལུང་ལས།
 ⁵ བ་མཉན་བ་༣་ འཕགས་པ། བདག་ཉིན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་མཚན་མོ་བྱ་ལྟ་སྐྱེས། ཉ་མཉན་ན་༢་
 འཕགས་པ། བདག་ཉིན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་མཚན་མོ་བྱ་ལྟ་སྐྱེས། ཀ་༢་༤་བ་༣་ འཕགས་པ། བདག་
 ལ་ཉིན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་མཚན་མོ་བྱ་ལྟ་རྣམས།

ཁོ་ན་དེ། ལྷ་ལ་རྩུག་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། རྩུག་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་འཆི་
 བྱེད་པའི་ཚེ། དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་
 དང་ཅིག་ཅར་འགག་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་¹ལ་དེ་མེད་
 པའི་སྲིང་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྩུག་སྐྱེས་
 གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིང། བར་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་འགོ་བ་རྟེན་ས་
 རྩུག་པོ་གང་རྩང་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ²སྐྱེ་གནས་བཞིའི་འགོ་བ་ལྷ་
 བསྐྱུས་ཀྱང་འགོ་བ་ལྷ་ས་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱུས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྐྱུས་ན།
 སྲིད་པ་བར་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིང། དེ་ལྷ་ནའང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་
 པ་དེ་གཟུགས་ཁམས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་བ་དེ་གཟུགས་ཁམས་
 པ་ཡིན་པའི་སྲིང་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 གང་ཟུག་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟུག་
 ཡིན་དགོས་པའི་སྲིང།

བཅུ་གཉིས་པ་ཀ་ལིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 བས་འཆི་སྲིད་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་རྣམ་སྲིད་ཀྱི་སྲུང་པོ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཆ་ལ། ཀ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་སྲིད་ཀྱི་སྲུང་པོ་རྟེན་ས་མཐུན་དོར་བའི་
 ཆ་ལ། ལི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་གོ། །ཀ་ལི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་

¹ བ་མཉམ་བཅུ་གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་ལ། ཏ་མཉམ་བཅུ་གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་ལ། ཀ་པོ་བཅུ་གཟུགས་མེད་ལ།
² བསྐྱུས་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༤ མངོན་བཤུ་སྟོན་དཔེ་རྟེན་གཉིད། མཛོད་འབྲེལ། ༡༥༥-༥༦

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལྟར་ལོ་རེའམ་
དེས་མེད་དུ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། མ་ཚུལ་བར་འཆི་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་
འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཚོད་ལྟར་སྐྱོད་ཀར་བ་དང་གཉེར་མ་མང་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འཆི་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཚུལ་བར་
འཆི་བ་མེད་དེ། མ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྐྱེ་སྲིད་ལུས་པའི་སྐྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ལོ་ན་བ་དང་། ལྷ་གྲགས་ལ་བ་དང་།
ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འབྲེན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་རྣམས་འབྲུང་བའི་
དེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེས་པ་ཡང་
མེད་དེ། ལུས་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སློང་འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་བ་ཞིན་དུ་འཆི་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འབྲེན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་གྱི་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་གྱི་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ལྷ་གྲགས་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་ཆེན་པོ་འབབ་
ཞིག་པ་འདི་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྲིད་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕྱུང་པོ་ལ་བརྟུགས་པའི་ངམས་བདག་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྟོགས་པར་

༡ པ་༥༣་ན་༡་དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལྟར་ལོ་རེའམ། ཉ་༥༥་བ་༥་དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་རྟེན་
གྲགས་ཚོད་ལྟར་ལོ་རེའམ། ཀ་༡༡་ན་༥་དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལོ་རེའམ།

བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་གཟུགས་ན་¹ ཀྣས་ནས་འཆི་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་
ན་དེ་མེད་དེ། དེ་ན་ཀ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་རྙིང་པ་
དང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཀ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སློན་མེད་དེ། དེ་ན་དེ་མེད་
ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་སྤང་པོ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་
པས་དེ་ན་ཀྣས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཞག་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་སྤོང་
ལས།¹ འདོད་གཟུགས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚང་བར་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་
རྙིང་པ་འདི་དང་བཅས་པའི་ཀ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་
མེད་ན་ཡན་ལག་བཞི་པའི་བྱེད་དང་ལྷ་པའི་དབང་པོ་དང་པོ་ལྷ་མེད་ཅིང་གཞན་
རྣམས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱ་བ་ལ། ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱ་བ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་
བསྐྱ་བ། སྐྱ་ག་ཀྱན་གཉིས་སུ་བསྐྱ་བ། རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བསྐྱ་བ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡན་ལག་བཞིར་
འདུ་བ་ཡིན་ཉེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་རྣམས། འཕངས་པའི་ཡན་
ལག །སྤོང་ལེན་སྤོང་བ་གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །སྐྱེ་ཀ་གཉིས་བྱུབ་པའི་

¹ བ་པ་ན་ན་ཆ་ལ་འདོད་གཟུགས་ནས། བ་པ་ན་ན་ན་འདོད་གཟུགས་ནས། ༡༧༧༧་བ་ཉ་འདོད་གཟུགས་ན།
² སྐྱ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚོ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ཤེགས་བཤད་གསེར་སྤོང་། ༢༡༡་༥།

ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བའི་སྲིར་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ ཡན་ལག་མདོར་བསྟུས་བ་ཇི་
ལྟ་སྲུ་ཞེན། འཕེན་བའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་བའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་
བར་འགྲུབ་བར་བྱེད་བའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་བར་གྲུབ་བའི་ཡན་ལག་
གོ། འཕེན་བའི་ཡན་ལག་གང་ཞེན། མ་རིག་བ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་བར་
ཤེས་བའོ། འཕངས་བའི་ཡན་ལག་གང་ཞེན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་
མཚེད་དུག་དང་། རིག་བ་དང་། ཚོར་བའོ། མདོན་བར་འགྲུབ་བར་བྱེད་བའི་
ཡན་ལག་གང་ཞེན། སྲིད་བ་དང་། ལེན་བ་དང་། སྲིད་བའོ། མདོན་བར་གྲུབ་
བའི་ཡན་ལག་གང་ཞེན། སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་བའི་སྲིད།

གཉིས་བ་ནི། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་བོ་དེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་
ཡིན་ཉེ། མ་རིག་ག། སྲིད་ག། ལེན་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་བའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བར་འདུ། འདུ་བྱེད། སྲིད་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། ལས་
གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བར་འདུ། ལྟག་མ་བདུན་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
¹ བའམ། ཚེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའམ། སྟུག་བསྟུ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་བར་འདུ་བའི་སྲིར་ཉེ། དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྣོད་པོ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་
བ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་བ་བརྟུ་བ་ལས་ཡིན་ཉེ། །ལྟག་མ་བདུན་ནི་སྟུག་
བསྟུ་ལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོན་ལས།² ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་ལས་གཉིས་

¹ བསྟུན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༦། སེམས་ཅིམ་ལེ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༦༥།
² བ་ཕ་༣་བ་༥་ཉོན་མོངས་བར་འམ། ༡༥༣་བ་༣་ཉོན་མོངས་བར་འམ། ༡༥༤་བ་༥་ཉོན་མོངས་བའམ།
³ བསྟུན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༤། མདོན་བ་གྲུ། སྟོན་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མདོན་ཅ་བ། ༡༥།

སོ། །གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཀུན་
བརྟམས་ལས། །མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་
གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །འདུ་བྱེད་
གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་
ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཚེ་ཡི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པར་བཤད་པའོ། །རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་ལས་
ཀྱི་བག་ཚགས་བསྐྱོས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྲུམ་བུ་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱུ། དེ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྲུག་ཀུན་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་
ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་རྣམས་ཀུན་འབྲུང་བདེན་པ་དང་།
གཞན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་
ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་འདུ་
བའི་སྤྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་དང་པོ་དང་། སྲིད་པ་ནས་ཆ་ཤིའི་
བར་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་^༡ པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་

^༡ བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༦། སེམས་ཅོམ་ཟེ། འབགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བརྟམས། ༡༦༥༥།
^༢ བ་༥༤་ན་༦་གསུམ་ལ། ༡༥༤་ན་༥་གསུམ་ལ། ༡༥༥་ན་༤་གསུམ་ལ།

གཉིས་པོར་¹གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འབྱུང་། དེ་རྗེས་འདུ་བྱེད། དེ་རྗེས་རྣམ་ཤེས། དེ་རྗེས་སྲིད་པ། དེ་རྗེས་ལེན་པ།
 དེ་རྗེས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མིང་ག་ཟུགས། དེ་རྗེས་སྐྱེ་མཆེད་
 ཟུག་དེ་རྗེས་རེག་པ། དེ་རྗེས་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དེ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། ག་ཤེས་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་
 བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་ལས་བསགས།
 ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྲིད་དུ་བཞག་པ་ལས་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་
 སྲིད་པས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འབྱུང་། སྲིད་པ་དེ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་ལས། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་བས་
 དེ་རྗེས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་གསོས་བཟབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རུས་པ་མ་ཟུ་ཅན་
 ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་། དེའི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ཟུག་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་བྱིར།

ཁོ་ན་དེ་མདོ་ལས།¹ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཅིག་གི་ཚོར་བ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཅིག་པ་
 དེའི་སྲིད་པ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཟུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཞན་

¹ བ་ཕྱེན་༦་གཉིས་པོར་གོ་རིམ། ༡་ཕྱེན་༣་གཉིས་པོར་གོ་རིམ། ༡་པ་༤་བ་༥་གཉིས་པོ་དེའི་གོ་རིམ།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༦་ཤ། མདོ་སྟེ་ཚོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྟེན་འབྲེལ་མདོ། ༣་༣་༡་༥

གྱི་ཚོར་བ་ལས་དེ་དང་ཚར་མི་གཅིག་པའི་སྲིད་པ་འབྲུང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷག་མཐོང་ལས།^༡ འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། དེ་སྲིད་པའི་ཚོར་བ་
གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པས། སྲིད་པ་སྲིད་པའི་ཚོར་བ་ཅི་ཚར་གཞན་
གཅིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྲོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་
གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབངས་པའི་འབྲས་བུ།
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཞིར་གངས་ངེས་ཤིང་། དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་གསུམ་བཞག །གཉིས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་སོགས་བཞི་བཞག །གསུམ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་བཞག །བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་
ཆ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་པོ་དེར་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལས་དེའི་ཀུན་སྲོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། ལས་དེའི་བག་ཆགས་སློབ་པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ^༡ བཞིར་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་པ་ལ་ལུས་འཕེན་པ་དང་། མོངས་སྲོད་

^༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལྷག་མཐོང་ཚེན་སོ། ༣༣༡་།
^༢ བ་༡༥་ན་༡་གཞིར། ༡་༡༤་བ་༥་གཞིར། ༡་༡་༤་བ་༣་བཞིར།

འཕེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ལྷན་དང་པོར་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 མིང་གཟུགས་དང་། ལྷན་རྫོགས་པར་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་
 རྒྱལ་དང་། ལོངས་སྤོད་ལ་ལོངས་སྤོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལོངས་སྤོད་དངོས་གཉིས་
 ལས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རེག་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཚོར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་
 པོ་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སྲིད་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 མེད་ལེན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འགྲུབ་པའི་འགྲུབ་བྱ་དངོས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཤམ་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལོ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་བཞི་པོ་དེར་ངེས་ན། འཕེན་ཚུལ་དང་འགྲུབ་
 ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས།¹གང་གིས་
 འཕེན་དང་རི་རྩུར་གང་། །དེ་འགྲུབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། །ཉེས་པ་གང་ཡིན་
 དེ་དག་རྣམས། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་མདོར་
 བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།² གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་

¹ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། མདོ་སྡེ་ཆེ། སློབ་དཔོན་བསྟན་འགྲུབ་ལྷན། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༩༩༡།
² བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། མདོ་སྡེ་ཆེ། སློབ་དཔོན་བསྟན་འགྲུབ་ལྷན། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༩༩༡།

དང་། །རྣམ་པ་བཞི་དང་གཉིས་གྱིས་དང་། །གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་ནི། །དོན་བདུན་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས། །ཡན་ལག་དེ་དག་ངོས་འཛིན་^༡ བ་ལ། ^༢ བདེན་པ་རི་བཞིན་མི་ཤེས་སྲིད། །ལས་གྱིས་སེམས་ལ་བསྐྱོས་སྲིད་དང་། །ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། །དེ་ཡི་ས་བོན་ཡོངས་བཏུས་^༤ སྲིད། །འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིས། །ཚོར་བས་བསྐྱེད་པས་སྲིད་པ་ལས། །ལེན་པ་འབྱུང་བས་དེ་ཡིས་ལས། །བསྐྱོས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །བྱུང་བ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལ་ཡང་། །^༥ རྒྱ་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གི་སྲིད། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་མེད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཕེན་ཚུལ་དང་འགྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གིས་འཕེན་དང་། །ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་སྲིད་གྱི་ཡན་ལག་མངོན་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕེན་སྲིད་གྱི་

^༡ བ་མཉམ་བ་ཉ་གཅིག་གིས་དང་། ཉ་མཉམ་ན་ཉ་གཅིག་གིས་དང་། ཀ་འོན་ཉ་ཉ་གཅིག་གིས་ནི།
^༢ བ་མཉམ་བ་ཉ་ངོས་འཛིན་བ་ལ། ཉ་མཉམ་ན་ཉ་ཉ་ངོས་འཛིན་བ་ལ། ཀ་འོན་ཉ་ཉ་ངོས་འཛིན་བ་ལ།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༦ ། མདོ་སྐྱེ་ཆེ། རྣོབ་དཔོན་བ་སྲུ་བན་བླ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༤༤༡༥།
^༤ བ་མཉམ་བ་ཉ་རྟེན། ཉ་མཉམ་ན་ཉ་རྟེན། ཀ་འོན་ཉ་ཉ་རྟེན།
^༥ བ་མཉམ་བ་ཉ་རྒྱ་སོགས། ཉ་མཉམ་ན་ཉ་རྒྱ་སོགས། ཀ་འོན་ཉ་ཉ་རྒྱ་སོགས།

ཡན་ལག་གསུམ་པོ་ངོས་འཛིན་¹ བ་ལ། བདེན་བ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་བྱིང། །ལས་
གྱིས་སེམས་ལ་བགོས་² བྱིང་དང། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མིང་ག་ཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་འཕེན་བར་
བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བདེན་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་
དེ་ཞོན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་བ་དང། ལས་འདུ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་ཡན་
ལག་འོག་མ་གཅིག་སྟེ། ཡན་ལག་བཟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་སེམས་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྐོས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མིང་ག་ཟུགས་སོགས་འཕེན་བར་བྱེད་པའི་བྱིང། ཇི་ལྟར་གང། ཞེས་བས་
གང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་བ་ལ།
རྣམ་བ་བཞི་དང། ཞེས་གསུངས་ཤིང། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ངོས་འཛིན་
³ བ་ལ། ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། །དེ་ཡིས་ས་བོན་ཡོངས་བརྟམ་
⁴ བྱིང། །འཕངས་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེས་གང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། དེ་ལ་མིང་ག་ཟུགས་སོགས་རྣམ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིང། འཕངས་པའི་དོན་
ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་བ་དེ་ཉིད་
སྟེང་ལེན་ཀྱི་རྒྱན་དང་འཕྲད་ན་མིང་ག་ཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་སྲུང་

¹ བ་མལ་བ་ལ་ཟེན། ཏ་མལ་ན་པ་ཟེན། ཀ་འོ་བ་མལ་འཛིན།
² བ་མལ་བ་ལ་བགོས། ཏ་མལ་ན་པ་བགོས། ཀ་འོ་བ་མལ་བསྐོས།
³ བ་མལ་བ་པ་ངོས་ཟེན་ལ། ཏ་མལ་བ་མལ་ཟེན་ལ། ཀ་འོ་བ་པ་མལ་འཛིན་ལ།
⁴ བ་མལ་བ་པ་རྟམ། ཏ་མལ་བ་པ་རྟམ། ཀ་འོ་བ་པ་པ་རྟམ།

གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེས་རྗེ་ལྷར་འཕངས་བ་བཞིན་དུ་འགྲུང་བར་བྱེད་བ་དེ་
འཕངས་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་བ་ལ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉེས་
ལས། དང་པོ་ནི། དེ་འགྲུབ་བྱེད་དང་། ཞེས་བས་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་
མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་བ་ལ། གཉེས་ཀྱིས་དང་། གཅིག་
གིས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་བ་ལ། ཚོར་བས་
བསྐྱེད་བས་སྲེད་བ་ལས། །ལེན་བ་འགྲུང་བས་དེ་ཡིས་ལས། །བསྐྱོས་བ་མདོན་
དུ་གྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྐྱེ་བ་སོགས་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་
ལག་དེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱར་གྲུར་པའི་ཚོར་བས་བསྐྱེད་པའི་སྲེད་བ་
ལས་ལེན་བ་འགྲུང་བས་སྲེད་ལེན་དེ་གཉེས་ཀྱིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྲིད་དུ་འཕེན་
བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་བ་དེ་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པའི་
ལས་རུས་བ་མ་སྟེ་ཅན་དུ་གྲུང་པའི་སྲེད་བ་གཅིག་གིས་ཉེ་དེ་དང་གསུམ་པོ་
དེ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་བ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། ཉེས་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། །ཞེས་བས་ཡན་
ལག་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་བ་ལ། གཅིག་གིས་གཅིག་
གིས་ནི། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡན་ལག་གཉེས་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་བ་ལ། གྲུབ་
བ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལ་ཡང་། །རྣམ་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གིས་ཕྱིར། །ཞེས་

1 བ་ཤེ་ན་ཆ་རྣམ། ཉ་ཤེ་ན་ཉ་རྣམ། ཀ་ཤེ་ན་ཆ་རྣ།

གསུངས། རོན་ནི། མེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་
 ཏུ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་དུ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་
 མེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ལས་རྣམས་པ་མ་རྩ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་གཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་། སྐྱེ་བ་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཅིག་ཀྱི་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གཉིས་པོ་དེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བའི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་དེ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་པའི་སྲིད། མེད་པ་དང་བལ་
 བ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། དག་
 བཅོམ་པས་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་ས་པོན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྲིད། འོ་
 བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་དགོས་ཀྱི། གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་སམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ལ་འགྲུབ་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་ཀྱི་གཉིས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
 ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་¹ བྱང་། སྐྱེ་ཀྱི་གཉིས་

¹ བ་ཨ་ལ་ལ་གསུམ་ལས་བྱང་། ཏ་ཨ་ལ་ལ་གསུམ་ལས་བྱང་། ཀ་ཨ་ལ་ལ་གསུམ་ལས་མ་བྱང་།

རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་དེག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ལས་^༡ བྱུང་བའི་བྱིད།

རང་ཕྱགས་ནི། རྩེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་
བྱས་ཤིང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་ཀྱང་འཕངས་
པའི་བྱིད།

ལྷ་པ་ལ། ཡན་ལག་སྲ་མ་སྲ་མས་སྲི་མ་སྲི་མའི་རྩེན་བཞི་ཅེ་དེགས་པར་
བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲ་མས་དེག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་
ལག་སྲི་མའི་རྩེན་བཞི་ག་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་
ལག་སྲི་མའི་རྩེན་བཞི་ག་བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་
ལག་སྲ་མས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲི་མའི་རྩེན་དང་བདག་
རྩེན་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་དེག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྲི་མའི་དེ་མ་
ཐག་རྩེན་མ་གཏོགས་བདག་རྩེན་དང་དམིགས་རྩེན་དང་རྩེན་གསུམ་ག་
བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིད། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས།^༡ ཡན་ལག་རྩེན་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བག་ཚགས་དང་། རྒྱགས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྩེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་

^༡ བ་༡༤་བ་༤་གསུམ་ལས་བྱུང་། ཏ་༡༤་ན་༡་གསུམ་ལས་བྱུང་། ཀ་༡༡་བ་༤་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤། མེམས་ཅོམ་རྩི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤་༡།

བར་རིགས་བར་བྱའོ། དེ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་བར་སྐྱར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་འདུ་
བྱེད་སྐྱེ་བས་མ་རིག་པ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། དེའི་འཕེན་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་
ཆགས་པར་འདུག་པས་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། ཚོངས་པའི་དུས་ཀ་མཚོག་
མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་འདུག་པས་དེ་དེའི་དམིགས་
རྒྱུན་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་དམིགས་པ་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དུག་པ་ལ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ མ་རིག་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། མིད་པ་
ལས་སེམས་ཅན་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་དག་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་འཇིག་པ་དང་། མིང་
དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ལེན་དུ་འདུག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུན་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་རྫོགས་
བར་ལེན་དུ་འདུག་པ་དང་། རིག་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་
ཞེ་ན། དུལ་གྱི་ལོངས་སྤོང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུག་པ་དང་། ཚོར་བའི་རྒྱུན་

¹ བ་ལ་ལ་ན་ཉ་ཅི་རིགས་བར་སྐྱར་ལོ། །༡༥༦་བ་ཅི་རིགས་བར་སྐྱར་ལོ། །༡༧༡ན་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱར་ལོ། །
² བསྐྱར་འབྱུང་དབེ་བསྐྱར་མ། 26། སེམས་ཅན་གྱི་འབགས་པ་རོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 96་པ་ལ།

ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་སྲི་མའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་སྐོ་
 བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་འབྱེད་
 པའི་སྐོ་བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། མིང་གསུགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་
 འཛིན་པའི་སྐོ་བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་
 ལུས་རྫོགས་པའི་སྐོ་བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། རེག་པས་ལུལ་
 གྱི་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱོད་པའི་འགོ་བ་¹ རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། ཚོར་བས་རྣམ་
 སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་སྐོ་བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ལ་ཆགས་པའི་སྐོ་བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་སྐོ་བས་འགོ་བ་རྣམས་
 ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྐྱོགས་པའི་སྐོ་
 བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། སྐྱེ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་
 སྐོ་བས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དབུས་
 མཐའ་ལས། ²སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འབྲིང་པའི་ཕྱིར་དང་ཀྱུ་
 འཛིན་ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་སྐྱོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྐྱོད་ཕྱིར་སྐྱུད་
 པའི་ཕྱིར། །སྐྱོར་པའི་³ཕྱིར་དང་མངོན་འདྲའི་ཕྱིར། །དུ་ཁ་⁴ཕྱིར་ནི་འགོ་ཉོན་
 མོངས། །ཞེས་གསུངས།

¹ བ་པ་ལ་བ་ཆ་སྐྱོད་པའི་འགོ་བ། ༡་པ་ལ་ཉ་སྐྱོད་པའི་འགོ་བ། ༡་པ་ལ་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་སྐོ་བས།
² བསྐྱེན་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༠། སེམས་ཚེ་ལི། རྗེ་བཙུན་བུམས་མཁོན། དབུས་མཐའ། ༥༠་པ་ཉ༠།
³ བ་པ་ལ་བ་ལ་སྐྱོད་པའི། ༡་པ་ལ་ལ་སྐྱོར་པའི། ༡་པ་ལ་པ་ལ་སྐྱོར་པའི།
⁴ བ་པ་ལ་བ་ལ་དུ་ཁ། ༡་པ་ལ་ལ་དུ་ཁ། ༡་པ་ལ་པ་ལ་དུ་ཁ།

བདུན་པ་ལ། ལ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཚེ་གཉིས་ཁོ་
ན་ལ་རྫོགས་ཏེ། མ་དུག་པ་སོགས་རྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་དེས་བར་ཚེ་དང་པོ་ལ་
རྫོགས། འབྲས་བུ་དྲུག་པོ་དེ་ཚེ་གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཟེར་ན།
མི་འཐད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཚེ་སྟོང་ལ་མ་དུག་པའི་དབང་གིས་ལྷར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་
ཉིད། ཚེ་དེ་ལ་སྟེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་འདེབས་མ་ལུས་བར་ལས་གཞན་
ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལ་སྣང་གྱི་ལས་དེ་སྟེད་ལེན་གཉིས་
ཀྱིས་གསོས་བཅུ་བ་སྟེ་སྣང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལན་
གངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྲུང་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་སྲིད།

ལ་ཅིག །ཚར་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་པོ་དེ་ཚེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེ། ལམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་^༡དེའི་
ཚེ་ལམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུའི་
རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་པོ་དེ་དང་། ལམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སྲིད་
ཏེ། དེ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱུད་^༢མི་དགོས་པའི་སྲིད། འདོད་གཟུགས་
གཉིས་ན་རི་ལྷར་སྐྱུང་ཡང་ཚེ་གསུམ་ལ་དེས་བར་རྫོགས་དགོས་ཏེ། མི་ནས་

^༡ བ་ཤ་ན་༤་སྐྱེ་བའི་དེའི ༡་ཤ་ན་༡་སྐྱེ་བའི་དེའི ༡༤་ན་༡་སྐྱེ་བའི་དེའི
^༢ བ་ཤ་ན་༡་རྒྱུད། ༡་ཤ་ན་༡་རྒྱུད། ༡༤་ན་༡་བརྒྱུད།

ཞི་འཕྲོམ་ནས་མིར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཆེ་ལྟ་
 མའི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཆ་གཅིག་ཆེ་བྱི་མའི་བར་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་བྱིར། ལུལ་ན་ཆེ་བཞི་པའི་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ།
 འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏུག་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསམ་གསུམ།
 དེ་ནས་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་
 གཏུག་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན།
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་
 པོ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
 རྣམ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་
 དེ་འདྲའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་
 ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལན་གངས་གཞན་
 ལ་སྐྱོང་འབྱུང་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་རང་གི་འབྲས་
 ལུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གཞན་གྱིས་ཚོད་པས་ཁྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོད་གཟུགས་
 གཉིས་ན་རི་ལྷར་སྐྱུར་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྐྱོན་
 དུ་སོང་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 སྐྱོན་དུ་སོང་བའི་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་ནས་ཞི་འཕྲོམ་ནས་

མིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཆེ་སྲ་མའི་འཆི་སྲིད་གི་
གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་ཆ་གཅིག་ཆེ་བྱི་མའི་བར་སྲིད་གི་གནས་སྐབས་ན་
ཡོད་པའི་བྱུང་བར་འཐད་པའི་སྲིད།

རང་ལུགས་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ།
མིའི་རྟེན་ལ་ཆེ་སྲོད་ལ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་¹ཏེ། ལྟར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་
བྱེད་གི་ལས་བསགས། ལས་གི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གི་སྲིད་དུ་བཞག་པ་
དེ་ཉིད་ཆེ་སྲོད་ལ་སྲིད་ལེན་གཉིས་གིས་གསོས་བཅུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་
བྱས་པ་མཐུ་ཅན་གི་སྲིད་པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་ལྟར་སྐྱེས་ཏེ་འབྲས་
བུ་དུག་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྲིད། ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། ལྟར་བྱུབ་ཟེན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་བཅུས་གི་དར་
རྒྱུ་ལས། ²ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་གནས་སྲོང་འགྱུར་གི་ལས་
བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མིན་ན་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་
དགོས་པའི་འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གངས་
ལས་འདས་པས་ཚོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆར་མིན་
ལོ། །འབྲུབ་བྱེད་གི་རྒྱ་དང་བྱུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གཞན་
གིས་³ཚོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

¹ བ་ཤད་བ་ལ་བསྐྱང་། ཏ་ཤད་བ་ལ་བསྐྱང་། ཀ་ཤད་བ་ལ་བསྐྱངས།
² ལྟར་འབྲུམ་བར་ལ། གསུང་འབུམ་ག་རྒྱལ་མཚན་པོ་ཆེ། ཀུན་བཅུས་དར་རྒྱུ། 6-1-3།
³ བ་ཤད་ན་ལ་གྱི། ཏ་ཤད་བ་6-གྱི། ཀ་ཤད་ན་ཤ་གྱིས།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚེ་གཉེས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་
 བསགས་པའི་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་བསགས་པའི་ཚེ་སྤི་མ་དེ་ལ་
 དེས་བར་སྐྱོང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བཤད་
 བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བཤད། ཚེ་གཅིག་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་
 ལས་དུ་མ་བསགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། ཚེ་གཅིག་ལ་མཚམས་¹མེད་
 ཀྱི་ལས་དུ་མ་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཚེ་སྤི་མར་དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་ཚེ་རིང་ལ་
 ལུས་ཚེ་བའི་²སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེས་ལྷག་པར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་
 བ། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དེའི་མཚམས་
 མེད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་སྤི་མ་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ལྷ་འདོད་པའི་སྤྱིར། ཡན་ལག་བཅུ་གཉེས་པོ་དེ་རི་ལྟར་བུལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་
 ལ་དེས་བར་རྫོགས་དགོས་ཉེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་གཅིག་ལ་
 རྫོགས། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས། འབྲས་བུ་
 རྒྱག་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ན་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པས་མ་བྱུང་སྟེ།
 མིའི་སྐྱེ་སྤྱིར་དང་བར་སྤྱིར་གཉེས་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་
 པའི་སྤྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས།³ དེ་ཀི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་

¹ བ་མཇུག་ན་པ་འཚམས་ལ། ཉ་མཇུག་བ་པ་འཚམས་ལ། ཀ་མཇུག་ལ་འཚམས་ལ།
² བ་མཇུག་ན་པ་ཆེ་བའི། ཉ་མཇུག་ན་པ་ཆེ་བའི། ཀ་མཇུག་ན་པ་ཆེ་ཞིང་།
³ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་ལ། པ་ལ། མཛོད་པ་ཀྱུ། ལྷོ་བ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅེ་བ། ༡༦་པ།

བའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་སྲིད་ཡིན་ན་ཡང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་བསམ་མ་ཐུབ་
སྟེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་མ་འཕེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་བ་ཡང་ཡོད། ལས་
གཅིག་གི་ལུས་གཅིག་འཕེན་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་
ཐལ། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་ལུས་དང་ཁྱིའི་ལུས་གཉིས་ཀ་འཕེན་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ལུས་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་གཉིས་
ཀ་འཕེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་
འབུགས་པའི་ལུས་དང་བ་སྐྱུང་སྐྱོད་པའི་ལུས་གཉིས་ཀ་འཕེན་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དང་པོར་ལུས་འབུགས་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་ཅིང་དེ་རྗེས་སུ་བ་སྐྱུང་སྐྱོད་པའི་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སྲོང་འགྲུང་གི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་གི་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱེན་པར་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྲོང་འགྲུང་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་གི་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་པན་ཆད་ལ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱའི་མདོ་བསྐྱུས་བརྟུས་སུ་བྲངས་བ་ལས།² དགོ་
སྲོང་དག། དགོ་སྲོང་གི་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐྱེ་དང་སེན་མའི་མཚོན་ཉེན་ལ་ཕྱུག་འཚལ་

¹ བསྐྱུན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུང་མ། 26 སེམས་ཅོམ་ཤི། འབུགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 276-277
² བསྐྱུན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུང་མ། 62 དབུ་མ་ཁྱི། སྐྱེ་བ་པོན་ཞི་བ་སྐྱེ། མདོ་བསྐྱུས་བརྟུས། 2303-2311

ཉེ་སེམས་དང་བར་བྱས་པ་ལ་སྟོས། བཅུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དགེ་སློང་
དག། དགེ་སློང་འདིས་རི་ཅམ་ཞོན་པའི་ལོག་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་གསེར་
ཤིང་འཁོར་ལོ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱེ་མ་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གི་གངས་དང་
མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་¹ བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྲུར་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་
འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྲན་པར་ཐལ། འཕེན་གྱིད་དགེ་བའི་ལས་
གཅིག་གིས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་འཕེན་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྫོང་གོས་རྒྱ་མཚོའི་ལྷོ་ས་པའི་མདོ་ལས།² རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་
ཚེ་ནང་ཚུ་ཐེགས་ལྷུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འབྲན་པར་ཐལ། ལས་རང་
ཉིད་གི་རྣམ་སྲིན་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་ཟད་པར་མི་འགྲུར་བའི་ལས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་ཚེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིན་
པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལས་རང་གི་རྣམ་སྲིན་གི་འབྲས་བུ་ལས་རང་ཉིད་
བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ལ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཚོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སྟོང་འགྲུར་གི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྲིན་སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ལན་གངས་
གཞན་ལ་སྟོང་འགྲུར་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རང་

¹ ས་ ༣༠ན་ཉ་བསྐྱུར། ཉ་༣༤་བ་༣་བསྐྱུར། ཀ་༤༦་ན་མ་བསྐྱུར།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༧། དུ་ལྷ་མ་ཤི། རྫོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྐྱུར་བཅུ་སྟེ། ༡༣༡༦་ཉ་༣༡།

གི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤྱི་¹ལ་འབྲིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། དེར་ཐལ་²།
རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་
མ་ཟུབ།

ཁོ་ན་ལེ། འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་སྣང་རིགས་ལྷག་ཏུ་རིམ་
གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྐུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་དང་། རྒྱལ་
ཚེན་རིས་བཞིའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གཅིག་གི་
འཕངས་འབྲས་སུ་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། རྟགས་ཁས་³སོང་། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་
ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཟུབ། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་སྐུམ་ཅུ་
ཙམ་གསུམ་གི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་ཀ་ལོའི་རྟེན་འབྲེལ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲའི་རྒྱལ་ཚེན་རིས་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་
ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། ཁོ་ན་ལེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྐུམ་ཅུ་
ཙམ་གསུམ་གི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱལ་ཚེན་རིས་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་

¹ ལ་༣༠ན་༥་སྤྱི་མ་ལ།

² ལ་༣༠ན་༦་སྤྱིར་ལོ། ཁོ་ན་ལེ། དེར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིན་འགྲུར་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཟུབ། འཕེན་བྱེད། ༡་༥༤་བ་༥་སྤྱིར་ལོ། དེར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བ་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིན་འགྲུར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཟུབ། ཁོ་ན་ལེ། འཕེན་བྱེད།

³ ལ་༣༠ན་༧་རྟགས་ཁས་སོང་། ༡་༣༠ན་༡་རྟགས་ཁས་སོང་། ༡་༥༦་བ་༥་རྟགས་སོང་།

རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་དེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐུབ།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐུ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་¹སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ²སྟོན་སོ་སོ་³སྐྱེ་བོའི་དུས་སུ་བསམ་གཏུན་བཞི་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསམགས་བ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏུན་བཞི་བ་དག་བ་བ་བསྐྱོམས་བསམ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་མེད་ལས། ⁴གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་སྟེལ་མ་སྟོམ་པ་དེས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏུན་ཐག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ། སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཐག་མེད་མ་

¹ ལ་ ༣༠་བ་ལ་གྱི། ཉ་ ༣༠་ན་༥་གྱི། ཀ་ ༤༦་བ་༥་དུ།
² སྐྱེ་འགྲུམ་པར་ལ། གསུང་འགྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆེན་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན། ༡༥་༥་༩།
³ ལ་ ༣༠་བ་༥་སོ་སོའི། ཉ་ ༣༠་ན་༥་སོ་སོའི། ཀ་ ༤༥་ན་༡་སོ་སོའི།
⁴ སྐྱེ་འགྲུམ་པར་ལ། གསུང་འགྲུམ་ཆོ། རྗེ་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་། ༤༡་༤་༩།

རོབ་ཅིང་འཕགས་པའི་ཆེ་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ།¹ དེ་
 འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ་དེ་སྐྱེལ་མས་གནས་གཙང་
 ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསྐྱུར་བས་ཉེས་བ་མེད་ཅེས་དོན་གསང་ལས་འཆད་བ་སྣར་
 ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་ལས།¹ གཅིག་གིས་
 སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་བ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་བ་
 ཡོད་ཅིང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་དུ་མ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁོ་
 བ་དེ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྲིད་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་
 སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོ་དེ་
 རི་སྣང་བུལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲིད་ལེན་
 གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྲིད་བ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་
 འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་སོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཆ་ལི་མངོན་
 དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སྲིད་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་
 དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

¹ བ་ ༣༡ བ་ ༡ ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འབྲས་བུ། ༡་ ༣༠ བ་ ༣ ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ་འབྲས་བུ། ༡༡་ ༡་ ༧ ཞེན་
 དེ་ལ་འབྲས་བུ།
² བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥། ༤ མངོན་བ་ཀྱ། རྫོགས་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། ༣ ༣ ༡

བརྒྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཁ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་དུ་
 བསགས་པའི་བསགས་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་
 མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་
 གཉིས་རྟོན་གང་དུ་སྦྱེས་པའི་སྦྱེས་^༡ ས་དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཅུ་པ་
 ལས། ^༡གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་ཡི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་གང་དུ་སྦྱེ་
 འགྲུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་
 འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་སོགས་
 འབྲས་བུའི་རྟོན་འབྲེལ་རྣམས་གང་དུ་སྦྱེ་འགྲུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདུ་བྱེད་
 དེར་གཏོགས་པ་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་
 འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གང་གི་སར་གཏོགས་ཤིང་།
 རོན་གསང་རྣམ་བཤད་པས་^༡ །^༢སྦྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དེས་པར་དེའི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སྲིད་ལེན་གཉིས་གང་དུ་སྦྱེ་འགྲུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འོག་
 ས་ནས་གོང་སར་སྦྱེ་བ་ལ་འབྲིག་ཀྱང་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྦྱེ་བ་ལ་མི་
 འབྲིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་ལྟར་སྦྱེ་བ་དེའི་ཚེ་སྲིད་ལེན་གཉིས་

^༡ བ་༣༡་ན་༡་སྟེ། ཏ་༣༡་ན་༡་སྟེ། ཀ་༤༡་བ་༩་སྟེས།
^༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༡ སེམས་ཅོམ་ཤི། མོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ལུས་བཅུ་བ། ༩་༣༡
^༣ བ་༣༡་བ་༣་བས། ཏ་༣༡་ན་༣་བས། ཀ་༤༡་བ་༩་ལས།
^༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༦ སེམས་ཅོམ་ཤི། མཚུག་བྱང་དུ་མཛད་པ་པོ་མི་གསལ། རོན་གསང་
 རྣམ་བཤད། ༤༣༠་༡་༣༡

པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཚེ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་མ་ཡིན་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཉོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལོང་སའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཉོན་མེད་པ་ཚོས་མཛོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རེ་ཞིག་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པའི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་འབྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཉོན་ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ལེ། རྣམ་པར་རྟོག་¹ པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྟོན་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྟོན་འགྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་¹ བའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་

¹ བ་ ༣༡་བ་ ༦་རྣམ་པར་གཏོགས། ༡་ ༣༡་ན་ ༢་རྣམ་པར་གཏོགས། ༣༡་ ༡་ ༢་རྣམ་པར་རྟོག་པ། ༡་ ༤་ན་ ༥་རྣམ་པར་རྟོག་པ།
² བ་ ༣༡་ན་ ༡་དང་པོའི་བཞི། ༡་ ༣༡་བ་ ༣་དང་པོའི་བཞི། ༡་ ༤་བ་ ༡་དང་པོ་བཞི།

གཏན་དང་སོན་ས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་སོན་ས་དཔྱུལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་
 མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
 མི་དགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྟོན་
 འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཉོན་གྱིས་དཔྱུལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དོ་བའི་རྟེན་ལ་མི་དགོ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མི་དགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། འདོད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་
 ཉམས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཐར་
 བར་འབྲུལ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་ན། ཐར་པ་ལ་ཡིད་
 བརྟེན་མི་བྱུང་བའི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་
 སོན་ས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགོ་བ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ནས་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགོ་
 བའི་སེམས་དེ་ལ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བརྩུལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་

བ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། མཛོད་ལས།¹མི་དགོ་བ་ནི་བཅུ་དག་ལས། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད།

ཁོ་ན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་
པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཁྱོད་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དམན་ལམ་སློན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་
འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁྱབ་བ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་གྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་
གྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་འཕགས་བ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག་ །མ་རིག་བ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ།
དེ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་པའི་སྲིད། མ་རིག་བ་ལ་ལྷ་བཞི་
ཡོད་དེ། སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་
སར་གཏོགས་པ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ མཛོད་བ་ཀྱ། ལྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༧་༡༠༡

མྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་
 དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་
 པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་
 གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ཚན་དུ་གྲུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པས་
 རྩབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རུང་འགྲོ་ནས་འདོད་སྣང་སྐྱེ་
 བའི་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་དེ་དུད་འགྲའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 ཆེ་དེ་འཆི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདོད་སྣང་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་དེ་དེའི་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་དུ་བསམགས་པའི་

༡ བ་༣༣ན་༡་སྐྱེ་བའི། ཉ་༣༡བ་༡་སྐྱེ་བའི། ཀ་༡༧བ་༧་སྐྱེ་བ།

བསམགས་སར་གཏོགས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་མིའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་
འཇུག་མ་¹ རྩོམ་བར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྐྱོམ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་མ་རྩོམ་བར་དེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་བ་ཡོད་པའི་
སྲིར་ཉ། འདོད་པའི་¹ འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་བ་དང་མ་བྲལ་བར་དེ་གསར་དུ་
གསོག་བ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསར་དུ་གསོག་བཞིན་པའི་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་
འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་བ་དེ་འདོད་
པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། ཉགས་སོང་།

ཁ་ཅིག །ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་བ་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཉ། འདོད་པའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
ཀུན་སྐོང་དུ་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་མིའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་
ཞིག །གཉིས་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། འདོད་པའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
དེ་འདོད་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསོག་དགོས་
བ་གང་ཞིག །འདོད་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་

¹ བ་ 3 3 ན་ 3 སྣོམས་འཇུག་མ་རྩོམ་བར། ཉ་ 33 བ་ ༤ སྣོམས་འཇུག་མ་རྩོམ་བར། ཀ་ 14 བ་ 6
སྣོམས་འཇུག་མ་རྩོམ་བར།
² བ་ 3 3 ན་ ༤ འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། ཉ་ 33 བ་ 5 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། ཀ་ 10 ན་ 7 འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས།

ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 སྒྲིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དེའི་རྟེན་ལ་
 གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག། །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྒྲིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གསོག་པ་མེད་པའི་
 སྒྲིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དན་མོང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་སྒྲིར་
 ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མེད་པའི་སྒྲིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་སྒྲིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་
 སྒྲིར། འབྲེལ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མི་དགེ་
 བའི་ལས་ཡོད་དགོས་པའི་སྒྲིར། ཉེགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་མི་
 དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་སྒྲིར། འབྲེལ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་ན་འདོད་པའི་
 མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིར། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་
 དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་སྒྲིར་ཉེ། དེའི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་སྒྲིར། གོང་གི་
 ཉེགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་མེད་པའི་སྒྲིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། རྒྱུད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྒྲིར།
 ཅ་ཉེགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སྒྲིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་གང་ཞིག། །དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་

༡ བ་ ༣ ན་ ༣ བ་ ༣ བསོག་པ་མེད་པའི། ཉ་ ༣ ན་ ༣ བསོག་པ་མེད་པའི། ཀ་ ༢༠ བ་ ༡ བསོག་པ་མེད་པའི།

བོད་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གི་ཉོན་མོངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་
 ཉེར་བསྐྱོགས་གི་སས་བསྐྱུས་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉེར་བསྐྱོགས་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 བོད་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར།^༡ འབྲེལ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གི་བསམ་
 གཏན་དང་བོད་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གི་སེམས་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་བས་འབྲེལ་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་བོད་དངོས་བསྐྱུས་གི་སེམས་གྱུར་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་སེམས་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བོད་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ།
^༢ ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ། བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་བོད་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་
 གི་ཀུན་སྨོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 བསམ་གཏན་དང་བོད་ཉེར་བསྐྱོགས་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལས་གི་ཀུན་སྨོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
 གང་ཞིག ། བསམ་གཏན་དང་བོད་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡིན་ན་དེའི་

^༡ བ་ན་ན་བ་ལ་ཕྱིར་ཉེ། འབྲེལ་སྟེ། ཉ་ན་ན་བ་ཉ་ཕྱིར་ཉེ། འབྲེལ་སྟེ།
^༢ བ་ན་ལ་ན་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ། ཡིན་ན། ཉ་ན་ན་བ་ན་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ། ཡིན་ན། ཀ་ལ་ན་ན་མ་
 ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།

ཉེན་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདིག་ཉེན་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་འཁོར་དང་
 བཅས་པས་བསྐྱུས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དེའི་ཉེན་བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་
 དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཉེན་
 བསྐྱོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་གང་
 ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེན་བསྐྱོགས་བསྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་
 དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེན་བསྐྱོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཀུན་སྲོང་ལ་གནས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན་དེའི་ཉེན་བསྐྱོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྲོན་དུ་མ་སོང་
 པའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་

ཟག་ཏུ་ཐལ། རྩོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྩོད་གི་རྒྱུ་
ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་
ཀུན་སྒོར་ལ་གནས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གི་
ལས་གི་ཀུན་སྒོར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། ཉགས་
བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་
གི་ལས་གསོག་¹ བཞེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བོང་གི་ཉགས་གསལ་རྣམས་ལ་དབྱུང་དོ། །ས་དགུ་
ནས་ས་དགུར་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲ་གཅིག་ལས། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ས་མཚུངས་ཉ། དེའི་
ཚེ་དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ས་
མཚུངས་ཉ། དེའི་ཚེ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་

¹ བ་༣༧་བ་༧་ཐལ་ལོ། 131་༣༧་༥་ཐལ་ལོ། 131་༤༡་བ་༧་ཐལ།
² བ་༣༧་བ་༧་བསོགས། 131་༣༧་༥་བསོགས། 131་༤3་ན་3་གསོག།
³ བ་༣༧་བ་༧་རང་ལུགས་ལ། བོང་གི་ཉགས་གསལ་རྣམས་ལ་དབྱུང་དོ། །ས་དགུ་131་༣༧་༥་ར་
ལུགས་ལ། བོང་གི་ཉགས་གསལ་རྣམས་ལ་དབྱུང་དོ། །ས་དགུ་131་༤3་ན་3་རང་ལུགས་ལ། ས་དགུ་

ཕྱིར། དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་ས་ས་
བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་
བ་དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་གཞན་མ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ།
དེའི་ཚེ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཚེ་མ་རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་མ་རིག་
པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་ཐམས་
ཅད་སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་
ཚེ་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེས་བར་བ་རྣམས་ལ་
རིགས་འབྲེ།

དེ་དག་གི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ནི། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་
མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག། །གཉིས་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་
དགོས་པ་¹ གང་ཞིག། །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་

¹ ས་༣༥་ན་༥་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག། །༡་༣༥་བ་༤་སོག་དགོས་པ་གང་ཞིག། །༡༡་༤༩་བ་༤་གསོག་པ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག།

མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་གྱིང་
 ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པ་¹ གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངན་
 འགྲོའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་གྱིང་གྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་² གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་
 མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ།³ ཡིན་ན། འདྲི་ཤིང་བའི་སྐྱོམ་སྤང་⁴ དུ་གྲུང་པའི་འདོད་ཉོན་
 སྤངས་པས་ལྷབ་པའི་ཕྱིར། ས་དབྱ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ།
 བ་དེའི་ཆེ་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྲུང་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་
 ཀུན་སྟོང་གིས་བསྐྱུས་པས་ལྷབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདོད་པས་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཉེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྐྱེན་འཕེན་གྱིང་གྱི་ལས་དེ་འདྲི་ཤིང་བའི་སྐྱོམ་

¹ བ་34ན6གསོག་པ་གང་ཞིག 193ལ་བ་2གསོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཀ་43བ4གསོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །
² བ་34ན7ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ། 193ལ་བ་2ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ། ཀ་43བ4ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ།
³ བ་34བ7སོ་སྟེ་ཡིན་ན། 1934ན7སོ་སྟེ་ཡིན་ན། ཀ་43ན7གང་ཟག་ཡིན་ན།
⁴ བ་34བ7སྤངས་སྟེ། 1934ན7སྤངས་སྟེ། ཀ་43ན7སྤངས་སྟེ།

སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསོལ་བ་གང་
 ཞིག་ །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་
 མེད་པ་གང་ཞིག་ །དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ཉེར་བསྟོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་¹ ཡིན་ན་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ
 རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དང་བལ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་གསོལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེས་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སློམ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་དེ་བསྟོམ་བ་
 ལ་དགོས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་
 བར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་མ་རིག་བ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཉེ། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་གང་
 རུང་གང་ཞིག་ །གཉིས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་
 སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་འདོད་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེའི་² རྟེན་ལ་གསོལ་དགོས་བ་གང་
 ཞིག་ །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་

¹ བ་༣༥་བ་༥་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཉ་༣༥་ན་༩་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཀ་༥༣་ན་༩་གང་ཟག་ཡིན་ན།
² བ་༣༩་ན་༡་སོ་སྐྱེ་གི་རྟེན། ཉ་༣༥་བ་༥་སོ་སྐྱེ་གི་རྟེན། ཀ་༥༣་བ་༥་གང་ཟག་གི་རྟེན།

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེས་དེ་¹གསོག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་²ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་
སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་
གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་དེའི་ཉེར་བསྡོགས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་
གི་རྟགས་³གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་དེ་ཡང་མེད།
དེའི་དངོས་གཞིའི་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲོ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་དངོས་
གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་དེ་སྤངས་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེལ།

ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཉེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་
ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་ཉེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་མིང་གཟུགས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཉེ། དེ་རྣམས་
འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་གང་ཞིག །ས་གཞན་

¹ བ་༣༤་ན་པ་སོ་སྐྱེ་གིས། ༡་༣༥་བ་༣་སོ་སྐྱེ་གིས། ༡༡་༤༣་བ་༤་གང་ཟག་གིས།
² བ་༣༤་ན་པ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ༡་༣༥་བ་༣་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ༡༡་༤༣་བ་༤་གང་ཟག་ཡིན་ན།
³ བ་༣༤་ན་པ་བོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ༡་༣༥་བ་༤་བོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ༡༡་
༤༣་བ་༥་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།

གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བ་མེད་པའི་སྲིད། དེའི་ཚེ་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་བས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་བ་མེད་པའི་སྲིད། དེའི་ཚེ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བ་མེད་པའི་སྲིད། དེའི་ཚེ་སྲིད་གཉིས་པོ་དེ་དེར་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བ་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ལྷག་མ་གཞན་རིགས་འགྲེལ།

དགུ་བ་ནི། གུན་བརྟུས་ལས། ལུགས་དང་མ་ཐུན་བ་དང་ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་བས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེས། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་དང་མ་ཐུན་བ་དང་། ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་བ་དང་། རྣམ་བར་བྱང་བའི་ལུགས་དང་མ་ཐུན་བ་དང་། ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་བས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལུགས་དང་མ་ཐུན་བ་དང་ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྲོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་མི་མ་ཐུན་དུ་སྐྱོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༦། སེམས་ཅོམ་འི། འཕགས་བ་སྲོགས་མེད། གུན་བརྟུས། ༡༢༠༡༡།

བྱེད་འབྲུང་བ་ནས། ཚོར་བ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་འབྲུང་བ་
སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ལུགས་མ་ཐུན་དང་། རྒྱ་ལི་བྱུང་རྒྱ་ལི་གང་ལས་བྱུང་ན་དེ་སྐྱེ་
བ་ལས་བྱུང་། ཞེས་བ་ནས་སྲིད་པ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་
བྱུང་བ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་བུར་སློབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྲུང་སློབ་ཏུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་
དེ། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལུགས་
འབྲུང་ཏུ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱ་ལི་འགག་གོ་རྒྱ་ལི་གང་འགག་པས་འགག་ན་སྐྱེ་བ་
འགག་པས་སོ་སྣམ་པ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀུན་འབྲུང་། རྒྱ་ལི་
འགོག་པ། རྒྱ་ལི་འགོག་པ་དེར་འགོ་བའི་ལམ། ཞེས་སོགས་སུ་སྐྱུར་བ་རྣམས་
བདེན་པ་རྣམ་གཞག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སློབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
སློབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར་^༡ཅའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྲུང་བ་ལུགས་རྒྱ་ལི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུགས་ལས་སློབ་པའི་གོ་རིམ་དུ་^༢བསྟན་
ཅེ་ན། བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་

^༡ བསྟན་འཕྲུང་དབེ་བསྟུར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཡི། སློང་པོན་ཚེན་སོ་རྒྱལ་པོའི་སྤམ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ། ༡༠༡༥། ༤།
^༢ བ་༣༤་བ་༥་རྒྱ་ལི་རྒྱ་ལི་ཀུན་འབྲུང་རྒྱ་ལི་འགོག་པ། རྒྱ་ལི་འགོག་པ། ༡་༣༤་བ་༥་རྒྱ་ལི་རྒྱ་ལི་ཀུན་
འབྲུང་རྒྱ་ལི་འགོག་པ། རྒྱ་ལི་འགོག་པ། ༡། ༤༥་ན་༡་རྒྱ་ལི་རྒྱ་ལི། ཀུན་འབྲུང་རྒྱ་ལི། འགོག་པ་རྒྱ་ལི།
^༣ བསྟན་འཕྲུང་དབེ་བསྟུར་མ། ༥༥། སེམས་ཅམ་ཚི། འགགས་པ་སོགས་མེད། སའི་དངོས་གཞི། ༤༣༣་༡་༣།
^༤ བ་༣་༥་ན་༡་གོམས་སུ་བསྟན། ༡་༣༤་བ་༥་གོམས་སུ་བསྟན། ༡། ༤༥་ན་༡་གོ་རིམ་ཏུ་བསྟན།

དང་ཀ་ལི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྤེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདིའི་དོན་ནི། ཀ་ལི་བྱུང་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་སྤྱི་བ་ལས་
སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀ་ལི་འགག་ཅེས་སོགས་སུ་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། སྤྲུག་བདེན་དང་སྤྲུག་བདེན་འགག་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁུངས་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྤྱི་ཀ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་
གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་
བ་སོགས་སུ་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་ལ་མཁུངས་པར་
བྱ་བའི་སྤྱིར་ཉེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ལ།
དེ་འགོག་བྱེད་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བཅུ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བྱུང་བར་
ཅན་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་ལ་མཁུངས་ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་
ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕན་ཡོན་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། །།

ལང་བྱང་སྒྲིབ་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུན་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདྲི། །
 བར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤོང་པུག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 དེས་ལེགས་ཉོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་ནང་བསྟན་སྤྱབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབང་དུ་བསྐྱུན་
 དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྐྱུར་ཚོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ཚིག་ཏུ། །ལྷ་ཀྱའི་
 དགོ་སྐྱོང་ཚོས་སྐྱུ་བ་དག་དབང་གྲོ་བམང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ། །
 དགོའོ། །

ཨེར་བྱེས་མཁམ་རྒྱན་གྱི་ཚེ་བོ་ལྷན་ལོན་གྱི་ཚེ་བོ་དཔེ་བུ་རྒྱུ་
ཅ་བྱེས་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད།

ལས་གཞི་འདི་ཚོགས་མཁམ་བཟང་བཟང་གསུམ་ཏུ་མཐུན་འཇུག་
ཚ་ཚང་དང་དཔེ་བུ་རྒྱན་གཞན་གསུམ་མཁམ་བཟང་ལ།

ཨེར་བྱེས་མཁམ་རྒྱན་གྱི་ཚེ་བོ་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལ།

བྱེས་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད།

ཨེར་བྱེས་རྒྱ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ལ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྒྱུ་ཚོགས་ལྷན་དང་ཞིབ་བཟུང་གཞན་གསུམ་ལ།

ལྷི་མོ་ (༢༠༡༢) ཨོའི་ཨེར་བྱེས་མཁམ་རྒྱན་གྱི་ཚེ་བོ་འདུལ་བ་གསུམ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི།

དཔེ་མ་གསུམ་རྒྱུ་ཚོགས་ལྷན་གྱི་ཚེ་བོ་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལེན་ལས་འདེམས་བསྐོས་ཞིབ་བཟུང་ལས་བྱེད་ཚུལ་ལ།

མ་མཐོང་བྱེད་ལྷན་གསུམ་ལ།

ཨེར་བྱེས་མཁམ་རྒྱན་གྱི་ཚེ་བོ་དཔེ་བུ་དཔེ་བུ་ཚུལ་ལ།

དཔེ་བུ་ཚུལ་ལྷན་གསུམ་ལ།

ལྷི་མོ་ (༢༠༡༢) ཨོའི་ཨེར་བྱེས་མཁམ་རྒྱན་གྱི་ཚེ་བོ་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལ།

མིག་ཚུལ་དཔེ་བུ་ཚུལ་ལྷན་གྱི་ཚེ་བོ་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལ།

ལྷི་མོ་ (༢༠༡༢) ཨོའི་ཨེར་བྱེས་མཁམ་རྒྱན་གྱི་ཚེ་བོ་འདུལ་བའི་འཛིན་གྱི་དང་འདུལ་གསུམ་འོག་མཐོང་

འཛིན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལས་འདེམས་བསྐོས་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལ།

ལས་ཏུ་ལ།

ལྷི་མོ་ (2012) ལས་ (2015/08/07) ལས་མོ་ལོ་བཞིའི་རིང་།

དཔེ་བུ་ཚུལ་ལྷན་གྱི་ཚེ་བོ་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལ།

ལྷི་མོ་ (2015) ཨོའི་ཨེར་བྱེས་མཁམ་རྒྱན་གྱི་ཚེ་བོ་ལྷན་ལོན་གྱི་མཁམ་བྱེད་ལ།